SDÍLENÁ LITERATURA

www.romanyzdarma.cz
Tento pokus o **sdílenou literaturu** posílejte, prosím, dál.

Pokud usoudíte, že napsaný text byl pro vás natolik zajímavý a čtivý, že byste byli ochotni ho finančně ohodnotit, pošlete autorovi na číslo konta

748087003/0800. dvacet korun.

Jde o nový směr v příjímání literatury bez mezičlánků a nutných nákladů. Autorům i čtenářům by se tento způsob mohl stát časem přijatelný.

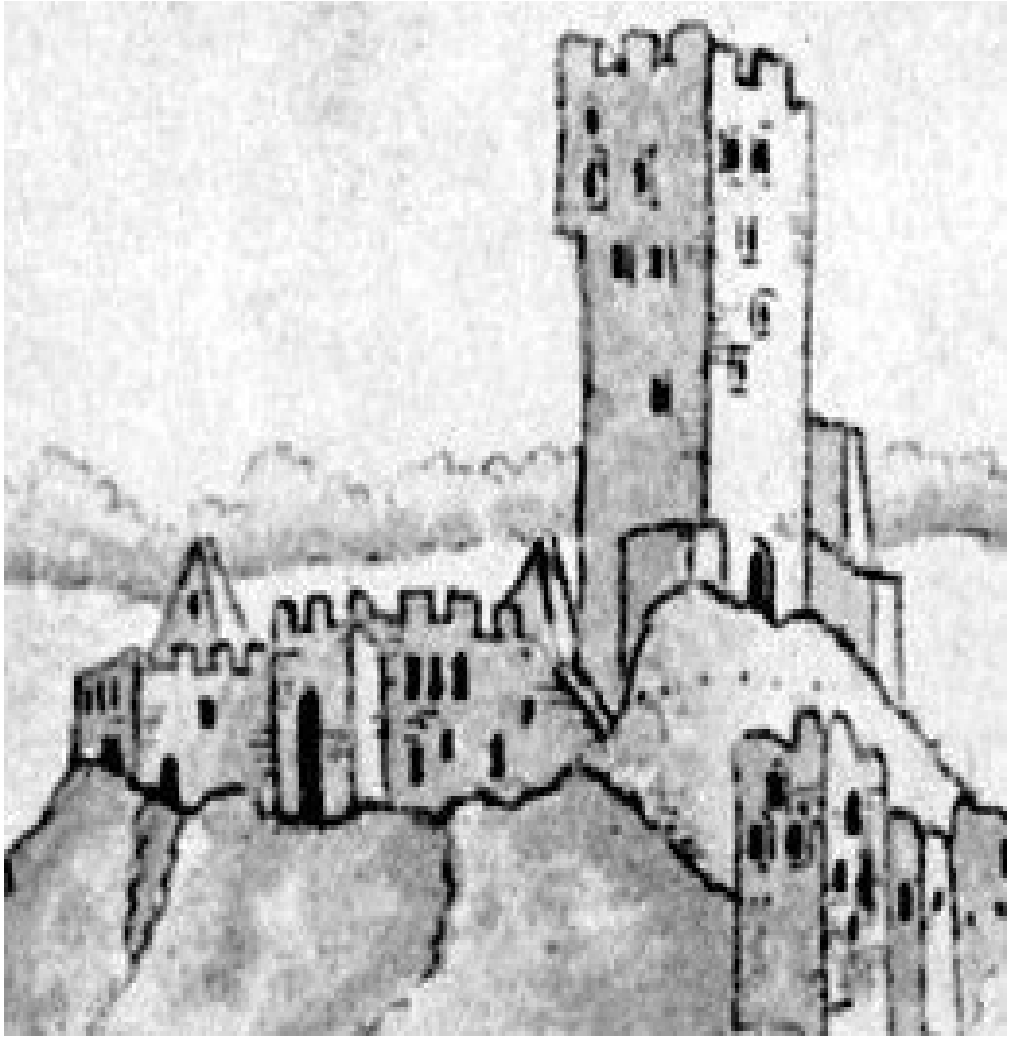

POKLAD

Rostislav Cabák

PROLOG

Měsíc v úplňku se rozvaloval vedle hranaté strážní věže, která v jeho matném osvětlení připomínala prst, trčící zpupně k nebesům. Skalnatý výběžek, z něhož vyrůstala, stínil první i druhé nádvoří hradu a světla pochodní by mohla být považována za odlesk hvězd, kdyby se ovšem nehýbala.

Ticho vlahé letní noci rušily výkřiky opilého panstva a posádky z nového zámku na náměstí. Občas zalomozila okovaná loukoťová kola kočáru, otáčejícího se na hradním nádvoří se skalnatým povrchem.

Jan si pomyslel, že v zimě muselo celé nádvoří, skloněné k jižní straně nebezpečně klouzat a do toho dole zařehtal kůň, jako by přitakal. Možná ho napadlo něco podobného, když se pokoušel rozjet těžký kočár do svahu.

„Josefino, slyšela jste? Není to hnědák z vašich stájí? Jistě na vás zapomněli a vracejí se do města," šeptal jí vzrušeně na úzké dřevěné lávce nad strží, oddělující severní vyvýšené předhradí se strážní věží od ostatního hradu.

„Jistě byste něco takového uvítal, pane?" odpověděla poněkud výsměšně a pomalu stoupala ke schodům vytesaným ve skále.

„Ano, komteso, měl bych tu čest přečkat noc s vámi na hradě. Pečeně už nezbyla, není ani co pít a tak se spokojíme s měsícem v rozvalinách," řekl Jan naoko zasněně a postupoval za ní. Lem jejích šatů z nějaké drahé a jemu zcela neznámé látky odrážel bledou záři oblohy a její silueta vypadala větší, než byla ve skutečnosti.

„Jste blázen, pane, máte silné řeči a přitom byste mě v noci nedoprovodil ani tam do té zřícené věže," zavolala provokativně a rozběhla se s nečekanou rychlostí do příkrých schodů, vytesaných před lety do skály.

Na rozdíl od svého průvodce vypila pouze dva poháry vína a neustále poletovala kolem hostů. Jan jich vypil víc a na kluzkém kameni se necítil nejlépe.

„Tak přece pojďte, statečný rytíři," smála se odněkud shora a Jan klopýtal a padal střídavě na obě strany, kde naštěstí stálo dřevěné zábradlí.

„No tak, pane, kde jste? Mám vám přijít podat ruku?" provokovala.

Vzepjal se tedy jako kůň v posledním tažení a vyrazil. Skočil přes dva schody, nevšiml si, že zatáčí a tak zase upadl a znovu vyrazil, až se těsně před ním zaleskla plošina na vrcholu skály.

Slyšel jen tlukot svého srdce, cítil bolest v nohou a hlava, zrazená silným německým vínem, hučela jako včelí úl. Vůkol to vypadalo pustě, jakoby všechno živé zůstalo dole na nádvořích a tady mráz postříbřil poslední výspu země před nekonečnou noční oblohou.

Byl to samozřejmě klam, odlesk světla způsobovala hladká skála z čediče a mráz seděl jen na zádech rytíře Jana z Katova. Skutečně ho cítil, jako zlá předtucha jej celého roztřásl a proto zoufale zavolal: „Komteso, jste tady!?"

Místo odpovědi se zvedl mírný letní vánek, při němž však mrazilo ještě víc. Netuše proč, vrávoral Jan po hladkém kameni k mohutné stavbě věže snad z patnáctého století a obešel ji dokola.

Znal ji dosud jen z vyprávění a pověst říkala, že vchod byl až ve druhém patře, kdysi k němu vedlo točité dřevěné schodiště, ale to dávno odnesl čas. Otvor nahoře ostřila lomená pískovcová klenba.

Jan se pokusil šplhat po kamenném zdivu.

Zkusil to několikrát a pokaždé spadl, pak vždy znovu obešel věž o kruhovém půdorysu, aby se ujistil, že tady jeho společnice být nemůže. Na úzkém prostranství skalního výběžku by se neschoval ani králík, natož mladá žena v honosných šatech.

Znovu a znovu hledal nějaký jiný vchod do věže, protože by to byla poslední naděje, jinde být nemohla. Nechtěl si připustit poslední a zároveň nejhorší možnost a zoufale volal, dokonce i jménem, prosil ji, ať se ozve, je-li to hloupý žert.

Ticho a chladný stříbřitý svit ho přiváděly k zoufalství. Musel slézt okamžitě dolů, zburcovat posádku, musel ji najít!

Rozběhl se ke schodišti, klopýtl a sklouznul na ošlapané hraně kamene. Měsíc mu na okamžik prudce zasvítil do očí a pak někam odplul, zanechávaje za sebou hustou a neprostupnou tmu.

1.

„Tklivá historie," Jene, „už jsem ji slyšel tolikrát, že znám každé slovo téměř zpaměti a přece mě stále dojímá, zvláště když jsi již ráčil naznačit, že komtesa Josefina byla neobyčejně spanilá a my se právě blížíme k Ječné."

„Tvé označení není nejpřesnější, jedeme směrem k městu Katovu, nad nímž se tyčí stejnojmenný hrad, ale patří rodu Grafendorfů, tedy otci drahé Josefiny," odvětil Jan stejně vzletně jako jeho společník Matyáš z Javoří.

Byl velmi chudým šlechticem, jeho váček zel věčně prázdnotou, zato však vedle krásných dívek miloval šarvátky, velmi dobře si rozuměl s kordem a byl bohatý na duchu. Toto duševní bohatství těžilo především ze vzdělání, Matyáš totiž uměl číst a psát a přečetl již několikero klasických svazků. Odtud jeho vzletné vyjadřování a způsoby, jež by mu mohl závidět leckterý baron či hrabě.

„Dopověz tedy tu historku až do konce, ať máme jasno, proč se sem vracíš až po takové době," navázal opět Matyáš na Janovo vyprávění.

„Dopovídal jsem to už také tolikrát, jako první část a tudíž ji také znáš nazpaměť," projevil Jan neochotu pokračovat ve vyprávění.

„Já ano, ale tady Johann ji možná neslyšel a mohla by mu chybět, nebo by si mohl domyslet něco nepěkného a to bys jistě nechtěl," vymlouval se Matyáš neustále na Johanna, který pocházel až ze vzdáleného Slezska.

Poté, co připadlo Pruské straně a Johann pozbyl veškerý majetek (plesnivý statek a jedno pole), dezertoval a jelikož se mu zdáli pánové Jan z Katova a na Hodorfu, a jeho druh Matyáš z Javoří na nepřítele dostatečně slušní, požádal o místo sluhy a podkoního.

Jelikož Jan ještě stále vlastnil rodovou tvrz a statek na Hodorfu, protloukali se všichni tři, než se rozkutálely všechny peníze. Dlužno podotknout, že statek zakoupil Otec rytíře Jana a ten rovněž nevynikal jako hospodář. Zlé jazyky tvrdily, že když mu na jeho nečetných polnostech cosi přece jen vyrostlo, způsobil to zásah prozřetelnosti.

Také se říkávalo, že lesy v okolí Hodorfu nejsou již tak bezpečné, jako bývaly, než se sem tento rod nastěhoval. Avšak otec dovedl vybruslit z jakékoliv šlamastiky. Po jeho skonu se vedlo ještě hůře, a když konečně přišel Johann, ač rozuměl veškeré práci (včetně té nekalé), nebylo už pomalu co zachraňovat.

Jan tedy sbalil svých pět švestek a se svými druhy vyrazil do Katova, jelikož právě odtud jeho rod pocházel a právě tady doufal najít východisko z bídy. Něco peněz na cestu poskytl Žid za nevýhodně a v chvatu zastavený statek a mohli vyrazit.

„I Johann ji už slyšel a dobře ví, jak to dopadlo."

„Spíš nedopadlo, což?"

„Moc hezká pohádka," ozval se málomluvný Johann, který vždy zůstával mírně pozadu.

„Řekněte si to sami, já nebudu poslouchat," otočil Jan hlavu hrdě na druhou stranu, kde podél cesty kvetly třešně.

„Dobře tedy, chceš vyprávět?" zeptal se Matyáš zbytečně.

„Ne," odpověděl lhostejně Johann.

„Tak tedy," vyžíval se Matyáš sadisticky, „náš přítel a chlebodárce vylákal urozenou pannu do neobyvatelné věže jejich vlastního hradu a kdož ví, jaké s ní měl úmysly. Žel při tom přebral vína, protože její otec právě slavil zásnuby její starší sestry a víno, které se nemusí platit, se přece v konvici nechat nesmí, to dá rozum."

Matyáš se div nezlomil v sedle, jak se smál a dokonce i Johann vzadu hýkal na znamení souhlasu. Nicméně po záchvatu smíchu se uklidnil a pokračoval:

„Na pustém vrcholu se urozená panna ztratila, možná se propadla do země a statečný Jan z Katova a na Hodorfu uklouzl a zůstal ležet na schodech, kde jej našla k ránu stráž,

hledající dívku.“ Opět dostal záchvat smíchu a katil se v sedle ze strany na stranu, takže to vypadalo, že spadne. Nicméně nespadl, byl velmi dobrým jezdcem.

„A tak se stalo, že statečný rytíř, Jan z Katova starší, jehož syn byl obviněn z nekalých úmyslů, musel opustit rodné statky a stal se pánem na dalekém Hodorfu, aniž by zjistil, co na to sličná panna a zdali po mladém pánu netruchlí.

Jan využil chvíle nepozornosti, a když začal Matyáš opět v sedle povykovat, vší silou pleskl jeho koně po zadku. Jako vždy se lekl a vyskočil, rozběhl se tryskem dopředu a nyní se smáli Jan s Johannem, což Matyáše mírně rozladilo, ale opravdu jen mírně.

Po několika zdánlivě krkolomných úskocích, které byly tím nebezpečnější, čím víc bylo publika (především opačného pohlaví), klidně přicválal a začal, jakoby se nechumelilo: „Sliboval jsi hospodu, Jene a zatím je tady sucho jako na poušti.“

„Támhle za tím vrškem je zájezdní hostinec, hostinský je tuším starý jako my, takže by měl mít pochopení pro chudé pocestné.“

„Jestli nám naleje zdarma, budu ho velebit v celé rakouské říši, kam jen se dostanu,“ přednášel zase už vzletně Matyáš a Johann přidal souhlasné zamručení.

2.

Sotva se přehoupli přes travnatý kopec, uviděli jako na dlani rybník a u něj hrázděný dům s verandou, jaké se stavěly na bavorské straně. Johann si radostně popotáhl knír a usmál se, snad poprvé od rána.

Z kopce se doslova skulili jako žíznivá lavina a u stavení sesedli z koní, kteří si jistě také oddechli. Jan odňal ze sedla brašnu, která ukrývala to nejcennější, co ještě zbylo. Stejně tak učinil Matyáš, jeho brašna však byla menší a Johann neměl žádnou.

Ve chvíli, kdy se Jan chystal vejít a pozdravit hostinského, známého z dřívějších let, vyběhla ze dveří velice hezká dívka s copem až na záda a přímo pod nohy mu chrstla jakési splašky z rozeschlého džberu.

Ihned se zarazila, neučinila tak schválně, ale v rozběhu zřejmě už nemohla zastavit. K její obhajobě, krom toho, že byla opravdu neobyčejně pohledná, mohli bychom přičíst také to, že nádoba nebyla zdaleka plná a tak potřísnila jen vysoké jezdecké boty.

První se vzpamatoval Matyáš a jak bylo jeho zvykem, zažertoval: „Zadrž, dívko, znečistilas obuv vzácnému hostu, Janu z Katova a na Hodorfu. Snad bude občerstvení v této hospodě hodné šlechtice tohoto jména.“

Dívka však nesklopila zrak, jak by jí příslušelo, ale velmi hlasitě se rozesmála. „Jan z Katova se skvělým doprovodem, jdu to ohlásit otci. Vyprávějí se o Vás legendy, pane,“ zase se rozesmála a utekla do domu.“

„Jdu za ní,“ řekl Jan odhodlaně a vyrazil do temné místnosti, kde se srazil se známou postavou. „Jakube, jsi to ty?“ vyhrkl v ústrety hostinskému, jemuž s věkem narostl břich do obludných rozměrů, jen štiplavá malá očka v kulaté hlavě ještě víc vynikla a nezapřela šibalství.

„Pane Jene, jaký osud vás zavál zpátky? Snad jen projíždíte směrem do Bavor, ale to byste se neprohlásil jménem?“ znejistěl a ostatní také.

„Stalo se snad něco, Jakube?“

„Stalo se toho příliš, ale vás bude asi zajímat, že předloni, byly tady veliké deště a ani seno jsme tehdy nesklidili, urval se břeh nad potokem, tam u kdysi vašeho dvorce, tedy u mlýna vašeho pana otce, jistě víte, co tím myslím“

„A něco se snad našlo?“

„Taková jeskyně, jak bych to řekl,“ neměl se k vysvětlení Jakub, ale očka mu svítila a dívka se z kuchyně opět rozesmála.

„Co to máš za hádě v kuchyni?“ otázal Jan se zájmem.

„Dcera Zuzana, je v kuchyni velmi zdatná.“

„A co dál Jakube, nemůžeš mi to říci hned?“

„No zdejší panstvo, však víte, vás příliš nemiluje a po tom nálezu jaksi ještě méně. Neměl byste se ukazovat lidem, kteří vás poznají a hlavně vaše jméno je zde, jaksi, no jak bych to řekl…“ schválně se zadrhával, až to nevydržel Matyáš přítel a dořekl:

„Nepatřičné?“

„Dá se to tak říci, pane,“ odpověděl nejistě Jakub.

„Jakube, před pány můžeš bez obav mluvit. Toto je Matyáš z Javoří a zde Johann z Gluche. Oba jsou moji přátelé a doprovázejí mně na cestách. To co říkáš, mě velmi znepokojilo, jelikož jsem ta místa chtěl navštívit,“ a když se hostinský opět poněkud vyjeveně zadíval, dodal: „vzpomínky na mládí, to je přece pochopitelné. Ale když to tak dopadlo, něco na zaplacení máme. Podíváme se ještě na jiná místa,“ dodal Jan mnohoznačně.

„Pánové u nás zůstanou?“ procedila dívka Zuzana, která vystrčila hlavu z dubových dveří, z nichž se linula lákavá vůně.

„Ano, snad je zde bezpečno. Nebudete litovat, Jakube.“

„No to je přece samozřejmé,“ mrknul jedním okem a pokynul rukou ke stolům. „Minulý týden zde nocoval nějaký francouzský šlechtic a všechny nás zaujal pěstěným knírem a parukou. Možná je to nová móda?“

„Není to špatný nápad, knír bych si za několik dní opatřil, ale co s tou parukou, to opravdu nevím.“

„Občas se trousí kupci z Německa, mají všechno, ale ne zadarmo.“

„Uděláme si projížďku po okolí, což?“ nadhodil Jan směrem ke svým druhům a všichni, včetně Jakuba se rozesmáli.

3.

Večeře sice nebyla královská, ale studená pečeně byla pořád o mnoho lepší než suchý chleba, který jídávali poslední dobou velice často. Jakub měl dokonce víno a jakousi zvláštní medovinu, po níž se všichni rozpovídali.

Samozřejmě krom Johanna, který alespoň občas odpověděl, ovšem vypil toho jako vždy nejvíc. Když se Jan chystal nahoru do pokoje, přitočila se k němu Zuzana a nedala jinak, než že ho doprovodí.

Měl sto chutí ji plácnout tam, kde se jí suknice hezky vlnila a při chůzi do velice příkrých schodů skutečně neodolal. Lehkým políčkem mu shodila módní třírohý klobouk a musel se pro něj vrátit.

Ne, že by to byla pro šlechtice, jako byl tehdy Jan z Katova a na Hodorfu, kdoví jaká patálie, ale přišel tak o pohled na rozhoupanou sukni na schodech.

„Snad jste se neurazil, pane,“ řekla provokativně, když postavila do místnosti svícen a džbán vody k oprýskanému umyvadlu.

„Drzé dívky mám rád, pokud to ovšem nepřehánějí.“

„Žádnou drzou dívku jsem tady neviděla a já stejně odcházím. Být v jedné místnosti s tak prohnaným pánem by mne mohlo poškodit na cti,“ řekla vyzývavě, přičemž se mu dívala přímo do očí.

„Myslím, že bys zasloužila na zadek, prostořeká panno,“ nedal se prohnaný pán.

„Už jste to zkoušel a příliš se to neosvědčilo, což?“ zasmála se a skočila ke dveřím.

Jan byl ale rychlejší a zatarasil jí dveře. Uskočila jako lasička a Jan ji konečně chytil v pase. Dotek mladého ženského těla jej po dlouhém půstu vyburcoval k šílenství a chtěje si odepnout opasek, jenž mu překážel, na okamžik povolil sevření.

Zuzana se vysmekla a okamžitě skočila do dveří. Neřekla ani slovo a jen se divoce smála. Než se Jan vzpamatoval, byla dole v kuchyni a zpívala dost nahlas jakousi odrhovačku.

Sešel tedy beze zbraně, klobouku i kabátce za ní. Přestala zpívat a bez okolků se zeptala: „Je pravda, že si nejvíc ze všeho rozumíte s kordem a s mladými děvčaty?“

„Svůj obávaný kord bych ti mohl ukázat, mám jej dobře schovaný.“
„Já vím, nahoře v pokoji,“ usmála se.
„Jsi vševědoucí.“
„Ještě si to rozmyslím,“ řekla lhostejně.
„Jak chceš, mohl bych ho ukázat jiné.“
„Že jich tady běhá, pane“
„Zajedu do města, tam je jich habaděj.“
„Poznají vás a půjdete do arestu.“
„Nepoznají. Přijdeš?“
„Nevím,“ řekla zase lhostejně a Jan zase vystoupil po schodech nahoru.

Místnost byla vkusně zařízena, v rohu stála vysoká postel s duchnami, vedle prázdná truhla a naproti stůl se starým špinavým umývadlem. Vedle něj byla ledabyle pohozena jedna rozvrzaná židle. Svícen na truhle vydával příliš mnoho světla a Jan byl velmi unaven.

Sotva zhasil světlo, ozvaly se šoupavé kroky bosých nohou na prkenné podlaze.

„V té tmě vaši zbraň asi nepoznám, co když si kord popletu s dýkou a zraním se,“ zašeptala a nadzvedla duchnu.

„Nevadí, povedu tvou ruku, abys ho našla.“

Poté už mnoho nemluvili.

4.

Jan se probral s úsměvem, ne zásluhou staré postele s poněkud proleženými slamníky, ale byl příjemně unaven spoustou dobrodružství posledních dní. Zuzana naštěstí v noci odešla, jinak by se nevyspali ani jeden.

Usínat v objetí s krásnou dívkou je sice velmi romantické, avšak pouze tehdy, je-li k dispozici patřičně velké a pohodlné lůžko. Postel v horním pokoji k tomuto účelu opravdu nesloužila. Pro jednoho to ovšem nebylo tak zlé. Jan se protáhl a rozhlédl kolem sebe.

Slunce kreslilo zlatavé pruhy po podlaze i na stěnách, jak je vykreslilo malé okno podkrovní místnosti. Jak vítr ohýbal větve staré hrušky před hospodou, pohybovaly se stíny, připomínající bájné postavy z minulosti.

Jan krátce zavzpomínal na mládí, zrovna tady v této hospodě několikrát prohýřil celou noc. To byl ještě hospodským Jakubův otec a nikdo z kumpánů neměl nouzi o jídlo, pití a povětrné panny.

Také Jan, tehdy se ještě bezstarostně potloukal v rodném dvorci a pranic se nestaral, z čeho bude živ zítra. Mohlo to trvat ještě nějaký čas, nebýt oné nehody s komtesou Josefinou. Mnohokrát si vyčítal, že za ní tehdy jel na Katov.

Dnes však necítil znepokojení, jakoby se cestou sem vyrovnal s minulostí a také doufal najít kloudné vysvětlení událostí, o nichž se mnohokrát napřemýšlel. Ale dost!

Rychle vstal a opláchl se studenou vodou, oblékl se do kalhot a košile a otevřel okno dokořán a nasál vůni slunného jitra.

Uvědomil si, že ani nenavštívil pokoje svých přátel a nevěděl tedy, zda je o ně postaráno se stejnou péčí. Nemyslel tím pochopitelně stejnou náruživost dcery hostinského Jakuba, tu si vyhradil sobecky pro sebe a píchlo ho u srdce, když pomyslel, kdeže získala takové zkušenosti.

Z kuchyně zněla táž píseň, co včera k večeru a Jan ani na okamžik nezaváhal, seběhl se schodů a vešel.

Tedy spíše se pokusil o vstup do kuchyně, tvrdá rána do hlavy ho nešetrně odzbrojila, neuvědomil si totiž, že je nutno se do dveří předklonit, protože je zřejmě vystavěli pro trpaslíky.

Bolest hlavy se v tu ránu smísila se zvonivým smíchem, načež mu krásná přítelkyně omotala hlavu mokrým hadrem a při tom se doslova zajíkala.

„Cos mu provedla, dcero?“ obořil se naoko Jakub, který právě vešel do dveří s vědrem vody v rukou.

„Já nic, pán byl zle přepaden a zraněn v boji s dubovým trámcem, který tady straší už nejméně sto let,“ smála se dál Zuzana.

„Počkej, až mě přestane bolet hlava,“ skuhral Jan zpod hadru, zatímco se ozvaly kroky z lokálu, kam právě vešel Johann a Matyáš. Johann zasednul ke stolu, Matyáš, jak se dalo očekávat, přihopkal a přidal se k všeobecnému veselí.

„Jene, že máš ale tvrdou palici, nebo jsi celou noc prohýřil, že tě souží bolest hlavy? Johann i já jsme vypili víc a vidíš, klidně čekáme na snídani i bez pokrývky hlavy z dalekého orientu.“

„Dnes zřejmě nebude šťastný den,“ odpověděl Jan, zatím co odmotal turban a vrátil jej Zuzaně.

„Že by to byl trest za tvou prostopášnost?“ pošeptala mu do ucha, aby si toho ostatní nevšimli. Stejně se vytráceli do lokálu, už se asi dostatečně nabažili pohledem na zraněného kumpána.

„Jakou prostopášnost máš na mysli, krásná panno?“ zeptal se rovněž šeptem.

„Cožpak šlechtic svádí panny v hostincích a k tomu hned o první noci?“

„Některým pannám to nevadí, naopak,“ řekl jí do ouška a objal ji jednou rukou v pase.

„Máš ze světa nepěkné zkušenosti, pane, celá se červenám z tvého vyprávění, kdo ví, zdali to nebyl jen sen, co se ti zdál z vína,“ odpověděla a obratně se vytočila ze sevření. Vzápětí vplula nízkými dveřmi za ostatními a Jan v pokorném úklonu za ní.

Hlava ho příšerně bolela, dokonce mu bylo nedobře od žaludku a cítil, že si potřebuje znovu sednout. Pohled na korbel s vínem mu zvedl žaludek, ale ovládl se.

5.

Připojil se k ostatním, kteří posedávali na lavici v rohu a napil se zhluboka přímo z naběračky, položené na vědru s čerstvou vodou. Zatímco Zuzana nosila na stůl chléb a sýr, zjišťoval Jan, jak to tady chodí.

„Panstvo žije stále v Ječné, nebo v Katově, Jakube?“

„Tak nějak, jsou v Ječné a nejsou, stále někam jezdí,“ pravil Jakub opatrně.

„A kam jezdí, za Katov? Do Petrovic?“

„Kdepak, říká se, že na druhou stranu, k Valše. Ale jestli se snad chceš odvážit do města, tak na to nespoléhej. Mají všude svých lidí habaděj, sám nevím, kdo zůstal věrný a kdo ne.“

„Raději vyčkej, až ti naroste vous,“ radil Matyáš, „Zuzana ti jistě poradí nějaké mazání, abys to urychlil, například psí sádlo? Když pomáhá na kde co, mohlo by i na vous.“

„Vousy se teď nenosí, co takhle knír?“ přisadila si Zuzana.

„Uděláme to jinak. Budeš jezdit do města místo mě a já budu vše řídit odsud, z hostince. Ty vous ani knír nepotřebuješ, beztoho by ti ani nenarostl,“ usadil Jan přítele, který se s chutí zakousl do sýra, zřejmě aby všechen snědl sám. Namáhavě pokousal první sousto a zapil jej vodou.

„Naroste mi dřív, nežli tobě, vsaďme se,“ zvolal Matyáš a natahoval ruku.

„Kdo bude rychlejší, zaplatí útratu,“ řekl Jan.

„No ale jen na jeden večer,“ znejistěl Matyáš.

„Ha, nemáš tolary, to všichni víme, ale sázet by se ti líbilo. Ale abys věděl, že nezkazím taškařici, tak útratu za jeden večer, ale v Katově.“

„Troufáš si, Jene,“ vmísil se do hovoru Jakub.

„Musím, Jakube, nechci odtáhnout s nepořízenou a navíc nemám kam. A nadto budu muset živit tyto dva nenasytné krky,“ ukázal Matyáše a Johanna na dřevěné lavici.

„Nemáš to věru lehké, pane“ vyběhla Zuzana a postavila před něj také sýr. Zakousl se s chutí, i když podle usilovného žvýkání přátel ho to příliš nelákalo. Jenomže sýr, ač vypadal stejně, chutnal znamenitě a tvrdý rozhodně nebyl.

Jan mrknul nenápadně na Zuzanu, která dělala jakoby nic a zhltal svou porci, než bys řekl švec.

„Děkuji ti, krásná panno, snídaně byla výtečná,“ poděkoval jí hlasitě a Matyáš se nedal pobízet ani chvíli, aby alespoň nekomentoval.

„Což o to, nebylo to špatné, alespoň byl řádně uležený,“ řekl opatrně, aby neurazil, přitom si mnul namoženou čelist.

„Mě chutnal, nevděčníku, Johann je jistě také spokojen. Jsem zvědav, jak nás pohostíš, až vyhraji sázku,“ řekl mu Jan, když se kysele zatvářil.

„Nebudeš litovat, ovšem sázku vyhraji já,“ nedal se a Zuzana se opět rozesmála.

Po snídani se Matyáš a Johannem začali motat kolem koní, zatímco Jan zůstal ještě u stolu a tvářil se, že dojídá snídani. Předstíral, že má hlad a čekal, až půjde kolem Zuzana.

Jenomže ta se zrovna otáčela se svým otcem v kuchyni a tam se mu příliš nechtělo. Když se jí nedočkal, vyšel pomalu na zápraží a přidal se ke svým druhům.

„Říkal jsi, že nás budeš řídit z hospody,“ řekl jízlivě Matyáš.

„To by to dopadlo. Stejně neznáte cestu. Pojedeme tedy společně a já se budu schovávat. Do města ovšem půjdete sami, v tom jsem nelhal,“ odpověděl Jan.

S uspokojením shledal, že jsou koně v pořádku a bylo o ně dobře postaráno. Opásal se kordem a pod kabát zasunul dýku, ohlédl se k hospodě a stačil ještě zamávat Zuzaně, která se v posledním okamžiku objevila v okně v podkroví.

„Nezapomněla, což, Jene,“ vysmíval se Matyáš.

„Na to, co je dobré se snadno nezapomíná, příteli, to bys měl vědět,“ vychloubal se Jan. „Třeba potkáme hezké děvče, které ti také zamává, pokud se ovšem otočím a budu předstírat, že tady nejsem,“ rozesmál se a s ním dokonce i Johann.

„No však se ještě uvidí, rytíři,“ urazil se naoko Matyáš. „Možná budeš rád, když tě nepověsí hned za hradbami tvého rodného města, někde u cesty všem na očích. I sličným pannám, rozumíš,“ a naznačil, jak si štítivě zacpává nos.

„Pokut tě chytí se mnou, budeme tam viset spolu a to s tím nosem budou dělat sličné panny i na tebe, chytráku.“

„Já uteču!“ ozval se Johann a rozesmál se, toho dne již podruhé.

„Utíkat budeme jistě všichni, o to nemám strach,“ řekl Jan a pobídl koně. „Nejsme na nedělní projížďce, stateční rytíři, Katov je za kopcem a Kolštějn ještě dál.“

6.

Zuzana zamávala a zůstala v okně, dokud se jezdci neztratili v záhybu prašné cesty. Zůstala tam ještě chvíli, než se z druhé strany kopce, odkud včera přijeli, odlepil tmavý stín a poté konečně seběhla dolů.

V kuchyni popadla ranec a hrnula se ven.

„Jede?“ otázal se zbytečně Jakub, a když kývla hlavou a otočila se, pokračoval: „Sám, jako vždycky?“

„Ano, proč se ptáš?“

„Tak. Neviděli ho?“

„Určitě ne. Vadilo by to?“

„Co já vím,“ povzdechl si Jakub. „Možná ano, možná ne, čert se v tom vyznej. Ale proč zbytečně pokoušet osud,“ dodal opatrně, zatímco jeho dcera vyběhla ze dveří.

K hospodě se blížil mladý jezdec v tmavém oblečení na krásném grošovaném hřebci, který se k němu vůbec nehodil. Vyjímal by se spíše pod generálem jeho veličenstva a jistě měl větší hodnotu, než celá hospoda.

Mladý jezdec na to však nedbal a ani trochu ho nešetřil. Přijížděl cvalem v oblaku zvířeného prachu a bravurně se otočil před verandou, rozšafně se v sedle uklonil a smekl klobouk před krásnou dcerou hostinského.

„Buď zdráva, má paní, máte hosty, jak jsem si všiml," řekl jízlivým tónem a chytil Zuzanu za ruku.

„Pusť, ne tak zhurta," pokoušela se vysmeknout, ale marně. Stiskl schválně ještě víc, jako by ji chtěl rozmačkat.

Zuzana zaúpěla: „Tak pusť přece, co je s tebou."

Konečně povolil sevření a dívka vyprostila ruku. Mnula si podlitinu a couvala zpátky do dveří.

„Utíkáš přede mnou?" ozval se mladík panovačně.

„Jsi surový."

„Co jsou zač ti tři?"

„Co já vím? Jakýsi rytíř s doprovodem, jedou do Bavor a pár dní se zdrží."

„Jenom tak?"

„Máme hospodu, tak občas musíme mít i hosty."

„To už tak bývá!" řekl ostře Jakub, který se objevil ve dveřích. „Nechováš se dobře, Prokope."

„Chovám se, jak se chovám."

„Zuzano, jdi domů a ty, zboží vezeš?"

„Nevezu, nepřálo nám štěstí."

Jakub vzal zpět ranec, který přinesla zezadu Zuzana a křikl: „Nemáš-li zboží, zaplať a jeď!"

„Aby tě to nemrzelo, Jakube. Pan Wolfgang by se mohl zajímat o tvou hospodu, možná by ti to nebylo vůbec milé?"

„Jak říkám, jeď!" zařval Jakub ve dveřích a jezdec se pomalu otočil. Pak ostře pobídl hřebce a vyrazil směrem, kterým odjel Jan, Johann a Matyáš.

„Co ti říkal?" ptal se Jakub dcery v místnosti, kde bylo najednou poněkud těsno.

„Ptal se na hosty, nic jsem neřekla, jen, že je u nás nějaký rytíř s doprovodem a asi míří do Bavor."

„Dobře jsi řekla. Nelíbí se mi, ryšavec."

„Třeba tady slídil, mohl poznat Jana z Katova?"

„Je mladý, může ho znát jedině z vyprávění. Ten by ho jistě nepoznal," odpověděl Jakub zamyšleně a vůbec nevypadal, že je o tom přesvědčen. „Je načase s tím přestat. Snad mi rozumíš, dcero, zdá se mi, že sama nevíš, a já ti radím, hleď si své práce a na oba zapomeň."

Na to Zuzana neodpověděla a vešla do kuchyně.

7.

Jan uháněl po stezce, kudy jezdíval ještě jako malý chlapec a zároveň tudy opouštěl rodný kraj. Připadalo mu, že se téměř nic nezměnilo. Z úvozu prašné silnice odbočili směrem k vyvýšenině, porostlé krásným borovým lesem.

Minuli malou kapli, cesta se zúžila v pěšinu, a na vrcholu kopce mezi vzrostlými kmeny se objevil bělostný kostel. Vypínal se impozantně nad okolním krajem a jeho nízký portál jakoby se dotýkal samotných nebes.

„Ten kostel je nově nabílený, Jene?" ozval se Johann se strnulým výrazem v tváři.

„Ano, ovšem není starý. Takové se všude stavěly, když jsem byl malý chlapec," odvětil Jan. Také od něj nemohl odtrhnout zrak. „Jmenuje se Horka, protože se tak jmenuje i tato vyvýšenina. Okolo jsou kopce dosti vzdálené od města. Je tady písčitá půda, mnoho zde neroste, hlavně borovice."

„Neobyčejné místo, Jene, jsem rád, že jsi mě sem přivedl," řekl Johann dojatě a oba druzi se na něj nevěřícně podívali. Stalo se snad poprvé, že Johann projevil vůbec nějaký cit, poutní kostel v Horce na něj zřejmě velmi silně zapůsobil.

„Můžeme se tam zastavit, cesta vede okolo, v kostele mi snad nehrozí nebezpečí prozrazení," řekl tiše Jan.

Pokračovali úžlabinou, klikatící se po úbočí strmého kopce. Na skalnatém podkladu nebyl pokryv půdy a jehličí dost silný, takže nárazy kopyt duněly temně a zlověstně, jakoby chtěly odradit příchozí od dalšího putování.

Vůně borového lesa a křupání malých šištiček při každém kroku naopak působily lákavě a Jan si umínil, že se zde na okamžik zdrží. Vzpomínal na mládí, kdy častokrát v podobném lese dospával prohýřenou noc.

Po chvíli vystoupali na malé prostranství před kostelem. Byl ohražen vysokou zdí, v průčelí s vysokými dvoukřídlými vraty.

Za nimi se bělalo několik náhrobků a v rohu zdi se krčil nově postavený domek hrobníka, tak malý, že v něm sotva mohla být jedna světnice. Na malinkém dvorku kvokaly tři slepice a malým oknem mžourala svraštělá tvář.

„Zde bych chtěl spočinout navždy, Jene," ozval se opět Johann.

„Pokud padneš udatnou smrtí při dobývání pokladu pánů z Katova, možná se ti to podaří. Pokud si s tebou ovšem dříve nepohraje místní kat," popichoval Matyáš, ale Jan ho pohybem ruky umlčel.

„Zadrž, Matyáši, zde není místo pro žertování. Já se podívám do lesa, vy se podívejte dovnitř. Za oknem někdo je a nemám zájem, aby mě poznal."

Nato vjel Jan do lesa a po chvíli zastavil a sesednul z koně. Rozvalil se v jehličí a pozoroval své druhy, kterak sesedli a uvázali koně u brány. Z domku se vybelhal stařík v plátěném oděvu, notně zašpiněném a šel jim v ústrety.

8.

Když přišel blíž, uklonil se a zaskuhral: „Vítám vás, urození pánové, co si račte přát na tomto odlehlém místě?"

„Ty jsi hrobník?" otázal se Johann, zřejmě ještě s myšlenkou na věčný odpočinek.

„Už ne, pane. Jistě znáte nařízení jeho císařské milosti. Ale byl jsem a teď tady hlídám. Brána bývá zavřená, ale mám kozu a tak jsem ji pustil," chraptěl jako opilec a také tak i vypadal. Jakoby mu rozuměla, za jedním z náhrobků zatřepala hlavou koza, v hubě trs čerstvé trávy.

„Tys znesvětil tak vznešené místo," obořil se na něj Johann pohoršeně.

„Já ne, pane, kostel byl zrušen z nařízení…"

„Jeho veličenstva, to už víme," skočil mu do řeči Matyáš. „A co tady je, skladiště? Trochu moc nahoře, ne?"

„Vůbec nic, pánové, právě kvůli přístupové cestě," odvětil staroch.

„Jdeme," zavelel Matyáš, „co tady, pohřbí tě jinde," procedil směrem k Johannovi, který zklamaně kroutil hlavou.

„Taková nádhera, nařízení císaře, jak bych to řekl, v tomto případě nebylo vhodné…"

„Tak už pojď," popohnal jej Matyáš, už netrpělivý. Ve víře nebyl tak pevný a poutní kostel mu zřejmě příliš neučaroval.

Odvázali koně a vedli je do lesa až k místu, kde ležel Jan.

„Co jste zjistili, přátelé? Johanne, vypadáš rozčileně," žertoval Jan.

„Jen to řekni," přidal se Matyáš.

„Zrušili ho. Ten kostel, císař ho zrušil. Ten opilec tam teď mezi hroby pase kozu," odplivl si Johann a zahrozil k bráně, kterou staroch zavřel okamžitě po jejich odchodu.

„Ďas aby ho spral," řekl Jan.

„Máš pravdu, dědek jeden," odtušil Matyáš.

„Myslel jsem císaře."

„Jene, neměl bys, tady v lese," smál se nahlas Matyáš. „Jeho veličenstvo nikdy nespí, to už bys měl vědět."

„Považuješ snad toho mezulána za císařského špeha?" ozval se Johann, jemuž se konečně vrátila dobrá nálada.

„Toho ne, ale kozel by to mohl být. Má rohy jako čert a tudíž nikdy nespí, jak řekl tuhle Matyáš. Slídí za hroby a poslouchá a pak fíííí, odletí a žaluje, dokonce i v pekle."

Matyáš se rozesmál tak, že nemohl nasednout na koně. „Za něco tě pověsit musí, což, Jene?"

„Jak jsem naznačil, přátelé, jsme v tom spolu, v žertu i v ostatním. Pojeďte, ještě nejsme ani v Katově, možná tam někde u cesty vyrostla pěkná hruška, na které by nás rádi pohoupali."

„Já raději švestky," nasedl konečně Johann.

„Čert vem švestky, jedeme, snad konečně potkáme i někoho jiného, než starocha s kozou," zvolal v sedle Matyáš a dlaněmi před hrudí naznačil, koho že by rád potkal.

Jeli dál pěšinou, stále na vrchol, kde minuli zbytky zdí středověkého opevnění, na nichž rostly břízy a všude vůkol lány kopřiv. Poté se pěšina rozšířila, a když začala klesat, mohli už jet vedle sebe.

Mezi větvemi borovic probleskovaly zdi domů, krčících se ve svahu Horky a na horizontě podpíralo modrou oblohu několik věží.

Jan se na chvíli zastavil a mlčky se díval na město, které tak dlouho nespatřil. Ostatní pochopili a mlčky stáli, než se rozjel.

„To je tedy Katov, hrad je stranou, východně, tudy jsme tenkrát s otcem odjížděli," konečně promluvil Jan a v jeho hlase bylo znát dojetí.

„A Ječná?" otázal se Matyáš.

„Ta je o kousek dál, jižně od hradu. Vlastně k ní máme blíž, než k hradu, kdybychom někde odbočili doprava. Je v údolí, takže odsud není vidět."

„A proč tedy sídlí panstvo až v Ječné?"

„Město je královské, Grafendorfům patří několik vesnic a malých osad v lese, Ječná je největší."

„A Kolštejn?"

„Dvorec, je opačným směrem, tedy za hradem."

„Kudy pojedeme? V Ječné i v Katově je pro tebe asi velmi nebezpečno."

„Dáme se kolem městských hradeb a dál nivou podle řeky, až k Valše. Snad nás nikdo nezastaví, rád bych se tam podíval. Jenom nevím, kdy se dostaneme na kutě."

„Noci jsou teplé," ozval se zezadu Johann, „náruč panen dnes tedy oželíme."

„Je to tak, Jene, pro mne a pro Johanna to odloučení nebude tak bolestivé," zasmál se Matyáš a radostně pobídl koně směrem do údolí.

9.

Jakub vešel do kuchyně, rozbalil ranec, určený pro jezdce Prokopa a utkvěl pohledem na bochníku sýra. Dloubnul do něj prstem, a když to vypadalo, že si jej o sýr spíše zlomí, než aby v něm udělal důlek, usmál se.

„Zuzano, pojď sem! Co tady dělá ten sýr?"

„Když byl Prokop dotěrný, dala jsem mu o jeden méně," řekla dcera vzdorovitě a vytrvale hleděla na prkennou podlahu.

Jakub před ní znova neúspěšně dloubnul do ztvrdlé kůry. „Ty víš, nač se ptám. Vidím, že je jen jeden, ale nevím, odkud je. Ten čerstvý máš schovaný?"

„Už jej nemám."

„Nežertuj, Zuzano. Byl jeden úplně čerstvý, i ostatní byly dobré, ale tento patří jistě k těm, co dovezli z pivovaru pro prasata.“

„Sám jsi viděl, že byl Prokop velmi hrubý, otče. Navíc již dlouho nezaplatil.“

„Jenomže sýry jsem chystal já a dal jsem ty dobré. A ty jsi nevěděla, že bude Prokop dotěrný, jak to tedy bylo?“

„Vyměnila jsem je.“

„Chceš snad říci, že jsi mu dala tyto sýry, pro prasata?“

Dívka opět sklopila zrak do podlahy a neodpovídala.

„Kde jsou tedy sýry, určené pro pana Wolfganga?“ ptal se velmi netrpělivě otec.

„Snědli je hosté,“ řekla opatrně Zuzana a s neobvyklou mrštností najednou uskočila, když prořízl vzduch dlouhý kožený řemen.

„Tedy to znamená, že nejlepší, co jsme měli, snědl Jan z Katova se svými druhy?“

„Jenom Jan, otče.“

Jakub se najednou hlasitě rozesmál. „Pak je tedy nejvyšší čas nadobro skoncovat s Prokopem a jeho pánem a spoléhat se na vlastní zboží. Už žádné šátky a tretky bavorských kupců, dcero. Ostatně, vybrala jsi sama.“

„Stejně nic nedovezl,“ trvala na svém Zuzana a vůbec nevypadala, že by jí Prokop, nebo pan Wolfgang zajímali.

„Dříve jsi mluvívala jinak, dcero, ale což. I mně se to již zajídá, nemusí sem ten tlučhuba jezdit, aspoň bude čas na ostatní hosty,“ řekl smířlivě Jakub a nalil si trochu vína.

„Říkal Jan kdy se vrátí, zdali ještě dnes?“

„Ještě nevěděl, ale snad přijede, přece nebude nocovat někde v lese.“

„Co by ne, je zvyklý. Spíš mě zajímá, zda něco najde, to by pak mohlo být dobré i pro tebe, vlastně pro nás, Zuzano.“

„A ty o tom víš, otče?“

„Jenom, co se tak vypráví. Jeho otec měl různé spády, také leckam dodával zboží a praví se, že všechno odvézt nemohl, protože byl kontrolován. A Jan si pro ten zbytek zřejmě přijel. Dělá mi proto starost Prokop, také někde něco hledá. Co když se tam potkají? Měli jsme je varovat, ale já sám nevím, jak to je,“ vzdychl Jakub a Zuzana zpozorněla.

Vstala a začala chystat polévku, nervózně pobíhala po kuchyni, zatímco Jakub se tomu usmíval a pozoroval z okna silnici, po níž se začínaly trousit povozy. Ty nuzné, rozhrkané se zapřaženým volkem vůbec neprohlížel, věda, že se stěží u něj zastaví.

Zatímco pokaždé, objevila-li se bryčka, či dokonce kočár, tažený koňmi zpozorněl a kontroloval, zda mají vývěsní štít čistý, vyběhl před lokál a nabízel a vskutku se podařilo přilákat několik hostí k obědu.

Poslední byl jakýsi šlechtic, jenž dal tučné zpropitné a Jakub ho vyšel vyprovodit až na zápraží a sledoval, až jeho kočár zahne za úbočím Horky.

10.

Minuli několik nuzných stavení s doškovou střechou a sjeli k vodnímu mlýnu nového typu, jaké se stavějí v nedalekém Německu. Řeka téměř netekla a spadané listy vrb vytvářely na hladině rovnoměrnou zelenou plochu.

Teplým vzduchem se tetelil nepříjemný hnilobný zápach stojaté vody, spolu s prachem z cesty, zvířeným teď kopyty koní. Bylo dusno a vlhko a nikde ani živáčka, dokonce ani vánek nenačechral uválenou trávu.

Náhon byl krátký, ale vydatný, kolo kryté dřevěným nástavkem se rychle otáčelo a z vysoké budovy byly slyšet nárazy kovu na kov.

„To by byla živnost, u mlýna je hamr, však to slyším, a támhle mají stáje pro dobytek,“ řekl Matyáš ne bez závisti.

„Jistě, ale tam se musí pracovat a tys měl také statek,“ odpověděl mu zezadu Johann.

„Ani mi to nepřipomínej, máš pravdu, jsem přece šlechtic a tak pryč odsud," smál se a ostatní s ním.

Projeli kolem, Jan klobouk vražený do čela, vypadal, že v sedle spí. Ale očima ostražitě hlídal okolí. Cesta vedla těsně podél řeky, tudíž byla rovná a pohodlná. Naštěstí se řeka několikrát zatáčela, jinak by sem bylo vidět snad až od zámku v Ječné.

Po chvíli se v záhybu cesty objevili dva chlapi, tlačící káru se dřevem, uctivě pozdravili a nijak nejevili zájem o projíždějící panstvo. Pak už potkali jen dvě děvečky, které s výskotem praly jakési hadry v líné řece.

Matyáš se chopil příležitosti a zapředl s nimi hovor, zatímco Johann mlčel a Jan se opatrně vzdálil. Z bezpečné vzdálenosti poslouchal jejich rozpustilé štěbetání a řeč Matyáše, coby zkušeného svůdníka.

„Copak to děláte, děvčátka?"

„Pereme prádlo, urozený pane," řekla ta drzejší a rozesmála se.

„A co tak samy?" pokračoval rozený svůdník.

„Paní správcová obvykle nepere, pane, to u nás dělají děvečky."

„No jistě, ale nikdo na vás nedohlíží?"

„To aby nás chránil před vámi?"

„Ano, například."

„Dovoláme se pomoci ze starého mlýna, pane."

„Žádný nevidím, hamr je za zatáčkou a tady nikdo nikde," řekl vítězoslavně Matyáš a šklebil se, jak na ně vyzrál.

Menší dívka, která zatím nepromluvila, zapískala na prsty a z křoví pomalu vystoupili tři pacholci se sekerami v rukou. Pravděpodobně připravovali dřevo a teď odpočívali, skryti před zraky kolemjdoucích. Další dva s károu ho odváželi k hamru, jako před chvílí.

Byli rozesmátí, zřejmě seděli na kládách a poslouchali.

Starší s hubou od ucha k uchu se uklonil, sejmul propocenou hušku a pravil: „Přejete si, pánové?" Při tom se posměšně otočil na své dva druhy.

„Nepřejeme si nic, jen jsme se ptali na cestu k Ječné," odvětil Matyáš povýšeně a dívky skrývaly obličej do dlaní, aby nebylo vidět, jak se smějí.

Matyáš s Johannem popohnali koně a Jan měl co dělat, aby se také nezačal smát.

„Támhle za zatáčkou už bude rozcestí k Ječné, musíme opatrně," přešel Jan celou událost a krokem pokračoval, rozhlížeje se na všechny možné strany.

Najednou za zatáčkou zarachotila kola nějakého povozu, Jan rychle pobídl koně a uskočil ze silnice do křoví, ale rachot kol se vzdaloval. Vyjel tedy na silnici a pokračoval do zatáčky, ostatní za ním.

Mezi řídkými kmeny byl vidět kočár, vzdalující se cestou směrem vlevo, vpravo se tyčila menší vyvýšenina a na ní kaple. Za ní vykukovaly dvě věže zámku s korouhvičkami.

„Jedou směrem k Valše, na druhé straně za tou kaplí je Ječná. Hned za nimi nemůžeme, na té rovině je všechno vidět, " klel Jan a otočil se, jestli je není vidět i od řeky, kde potkaly pradleny s dřevorubci.

Naštěstí byli za zatáčkou a dělil je od nich řídký lesík.

„Můžeme jet mezi stromy," řekl tiše Johann. „Aspoň tam za ten cíp lesa, sice nám ujedou, ale možná je potom dohoníme:"

Jan i Matyáš bez řečí otočili koně a pustili se opatrným krokem mezi stromy.

„Zatracená rovina," rouhal se znovu Jan, a když už neviděl věže zámku, vyjel na cestu a pobídl koně do cvalu. Ostatní udělali to samé a blížili se rychle k tvrzi Kolštejnu, Janovu rodišti.

11.

Asi po deseti minutách dal Jan znamení ostatním a zpomalil. Silnice se zatáčela doprava kolem nevelkého kopce, porostlého mladými břízkami, mezi nimiž prosvítala břidlice. Jan vjel těsně před ním na úzkou pěšinu a pomalu se vzdaloval od cesty.

„Musíme to obejet a tam někde uvázat koně."

„Zvláštní kopec, Jene," ozval se tiše Matyáš.

„To je přece halda, vytěžená břidlice ze stříbrného dolu."

„Takže to nebylo jen kvůli komtese Josefině?"

„To si piště, přátelé," řekl Jan s jakýmsi zadostiučiněním.

„Měl jsem takové tušení," řekl Johann spíš pro sebe a vjel do hustého křoví.

Jan jen pokýval hlavou a dál se prodíral křovinami, až se halda poněkud snížila. Seskočil z koně a uvázal jej u stromu, ostatní následovali jeho příkladu.

„Musíme to přelézt, pojďte opatrně za mnou, ta břidlice klouže a hlavně je to slyšet. Musíme jít stezkou, pokud nebude moc zarostlá," ukázal Jan rukou a vedl ostatní po téměř neznatelné pěšině v mlází.

Vyškrábali se na vrchol a rozhlíželi se, jestli neuvidí něco podezřelého. Dvorec Kolštejn však odsud vidět nebyl a nic jiného nezahlédli.

„V noci bych tudy šel jen velmi nerad," řekl s odporem Matyáš.

„Tuším, že tě to nemine," odvětil Johann a usmíval se. „Štola bude někde ve svahu vlevo, hádám správně, Jene?"

„Hádáš, netušil jsem, že se vyznáš i v těžbě rud," usmál se Jan. „Jistě sem půjdeme, Matyáši, na to vem jed."

„I ve Slezsku se dobývala ruda a také tam bujelo penězokazectví," řekl Johann.

„Pravda, Johanne, svatá pravda," odvětil Jan.

„Co jsi tím myslel," zeptal se poněkud přihlouple Matyáš.

„Myslel jsem tím, že Janův dvorec je přímo u ústí stříbrné štoly, tak si to přeber. Ztráta hraběnky Josefiny byla možná jen záminka, aby se Janův otec musel zakoupit v dalekém Hodorfu."

„Příteli Jene," prohlásil poněkud teatrálně Matyáš, „jak již naznačil zde Johann, budeme muset do štoly a krást rudu, nebo snad razit tolary? Bude to nesmírné dobrodružství."

„Nějak podobně to možná bude, ale teď pojďme, dvorec je pod námi, a kdyby byl prázdný, rád bych se tam porozhlédnul," řekl Jan a vyrazil neznatelnou pěšinou z kopce. Sešli do hustého smíšeného lesa a museli opatrně našlapovat, aby se nezamotali do šlahounů ostružin.

Sem slunce často nepohlédlo, půda byla cítit vlhkem, v některých místech rostl mech a kapradiny. Mnoho popadaných stromů naznačovalo, že se o les delší dobu nikdo nestará.

„Tady jistě rostou houby, Jene," promluvil Matyáš, když zkušeně nasál vůni podhoubí.

Jan si dal prst na ústa a zašeptal: „Ne tak nahlas, už tam budeme."

Dál se za ním prodírali křovinami, až se najednou s leknutím zastavil. Ztuhli najednou, tak jak byli zvyklí, předvídajíce nebezpečí. Jan se posunul z pěšiny do křoví a zůstal stát.

Před nimi se krčil dvorec Kolštejn, patrová budova, stáj a chlévy obehnané vysokou hradbou, to vše zbudované z břidlic, kterých zde bylo všude dostatek. Z téhož materiálu byla položena i střecha. Kdyby při stavbě nepoužili i dřevo, slinul by celý dvorec jednotvárnou šedí kamene.

Ještě něco ale narušovalo téměř šedočerný obraz uprostřed stinné zeleně. Těžká dubová vrata byla otevřená a na nádvoří stál kočár, byl to dozajista ten, co zahlédli odjíždět ze zámku v Ječné.

Nedaleko něj byl uvázán velmi pěkný hřebec, grošák a byl osedlaný. Z komína se kouřilo, jinak nebylo nikoho vidět.

„Zatracené panstvo, musí se zde roztahovat," hartusil Jan, vida hraběcí kočár na svém rodném statku. „Co tady mohou chtít, jistě nic poctivého, jak znám tento rod."

„Z tohoto rodu byla i Josefina, ne?" přisadil si Matyáš.

„Kdo ví, kde je jí konec," procedil mezi zuby Jan a sednul si na vyvrácený kmen. „Musíme čekat, nerad bych se nechal chytit zrovna tady. A nevíme, kdo z nich tam vlastně je. Může to být jenom správce, zrovna tak, jako sám Grafendorf."

„A co když nás nechytnou, nebo chytneme někoho my, třeba nám pan hrabě připije na statečnost a ty se vrátíš na rodný statek," usmíval se tajuplně Matyáš

„Jak to myslíš?"

„Je tady úzká cesta a hustý les? To máme přece tuze rádi, že rytíři, kolik pocestných jenom na Hodorfu přišlo o drahocenný náklad, nebo o kulaťoučké tolárky?" odpověděl Matyáš poťouchle.

„Blázne, ať rozhodne Jan, vůbec to tady neznáš!" řekl Johann potichu a přece velmi důrazně. Byl v cizím kraji a cítil se ještě mladý pro místního kata.

„Kdepak na Hodorfu, tam byl přece klid. Ale lesy za Chropyní, to je jiná," naznačil Jan a všichni se tiše rozesmáli.

„Tady by to nešlo, začali by to tu hlídat a tím bychom si neposloužili," ozval se po chvíli Jan, zřejmě Matyášův nápad nepovažoval za úplně hloupý. „Ale dál na cestě je zase blízko do Ječné, hrom aby to spral. Ani nevíme, zda mají nějakou posádku a kdo ví, kolik mužů by nám bylo v patách."

„Nejlepší by bylo to rozcestí, ale je tam vidět ze zámku. Leda v noci," uvažoval nahlas Johann. „Museli bychom zastavit kočár a nikoho nepustit k zámku. Ale je tam ještě ten grošák, mohl by nám při rvačce upláchnout."

„Asi jsem se unáhlil, možná bude lepší dnes ještě pozorovat, v sázce je příliš mnoho," řekl otráveně Matyáš a ostatní souhlasili.

12.

Žena usedla na tvrdou lavici pod oknem a počkala, až její společník nabídne víno z cestovní opletené lahve. Zručně nalil do plechových pohárků a sledoval její tvář v třepotavé záři svíček, ač byl venku ještě stále den.

Byla velice hezká, urostlá, plavých vlasů a hrdého držení těla, a i když nebyla mladá, leckterá panna by jí mohla závidět. Oblečena byla měšťansky a díky výborné postavě nebylo poznat, že není sešněrována módním korzetem.

Okna nehostinné místnosti byla zvenku kryta okenicemi a jediné osvětlení obstarával tříramenný mosazný svícen, stojící na dubovém stole, jediném větším kusu nábytku, který tady zbyl.

Po něm zde byly už jen dvě těžké židle a lavice pod dvěma temnými okny, na níž kráska seděla a trpělivě naslouchala monotónnímu hlasu korpulentního šlechtice, který se usadil na jedné ze židlí a dosud neskončil.

„Drahá švagrová, velice si cením vaší nabídky, ale nejsme v situaci, kdy můžeme toto hnízdo postrádat. Chci být velkorysý, také si vážím vaší oběti, ale toto opravdu nemohu. Jak víte, jsme téměř na mizině a tohle místo by mohlo vyřešit naše problémy.

Podotýkám, že se to týká i vašich problémů, jste přece starší sestra mé ženy a já dobře vím, co vám patří. Nezapomínejte, že já i Vaše sestra jsme jediní, kteří o vás víme."

„Chcete mi vyhrožovat, Wolfgangu? Nebo snad ona?" šlehla po něm planoucíma modrýma očima. Byly tmavě modré, vzácné a velmi krásné. Byla si toho vědoma.

„Tehdy jsem sestře ustoupila a jen díky tomu dnes jezdíte v kočáře s hraběcí korunkou. Nemohu za to, jak jste hospodařili a právem se obávám, že i když tady něco najdete, vezme to stejný konec, jako celý majetek naší rodiny," odsekla nakvašeně.

„Víte dobře, že jste se uchýlila do ústraní nikoli kvůli sestře, ale kvůli vašemu nápadníku, panu z...“ nestačil dokončit větu, když mu skočila do řeči.

„Vůbec nevyslovujte to jméno!“ vykřikla.

„A baví vás ještě život v ústraní?“ zeptal se poněkud jedovatě.

„Už jsem zažila lepší.“

„A co plánujete?“ řekl podobným tónem jako v předchozí otázce.

„Budu hledat, kde nechal tesař díru. Tady.“

„Tady ne, o tom jsme už mluvili.“

„Mám na to stejné právo jako ona, takže se tady potkáme, když to uznám za vhodné,“ řekla ostře, zatímco pan Wolfgang vstal na znamení, že je hovor u konce.

„To vám samozřejmě nemohu zakázat, ale s ohledem na vaši bezpečnost...“ opět nedokončil větu, byl přerušen svou společnicí.

„Jdu se převléknout!“ řekla ostře a vplula pyšně do vedlejší místnosti.

Wolfgang si hlasitě oddechl, čekal to horší. Dobře věděl, jak se dokáže rozzuřit a řádit jako sedmihlavá saň. Jakkoli byla jeho žena méně krásná, postrádala tyto divoké způsoby a on byl rád, neměnil by.

Tygřice, nádherná jako drahokam, ale stejně tak tvrdá. Život s ní by dokázal zničit silnější nátury a Wolfgang si potrpěl na pohodlí bez rizika. Začínal se pomalu zakulacovat a dávno nepatřil k dobyvatelům.

Dal svícen stranou a pohlédl do temného dvora. Se západem slunce se kontury vysokých kamenných zdí dívaly nepřátelsky a Wolfgang byl nervózní, že nevidí, co je za branou.

Nejraději by tuto podivnou usedlost opustil a to klidně navždy, ale svazovala ho finanční tíseň. Jak jen to místo neměl rád.

Naštěstí domů odtud nebylo daleko.

Z myšlenek jej vytrhly kroky za zády a pak už zbytečný příkaz: „Jedeme!“

Tentokrát ho ani nepopudila, byl rád, že může vyrazit.

13.

Srpek na obloze nebezpečně osvětloval cestu do vsi Ječné, před níž se tyčil nový zámek. Jeho světle žluté kontury odrážely nevýrazně bledou zář měsíce a zámek vypadal ještě větší, než ve skutečnosti byl.

Měkká tráva vytvářela poležení téměř královské, ale museli ležet v kabátech, aby je neprozradily bílé košile. Mizerný podrost podél řeky kryl jen sporadicky. Mezi tmavými siluetami stromů probleskovaly hvězdy a slabý noční vánek jen málo ředil dusnou letní noc.

„To se nedá vydržet, Jene,“ vzdychnul Matyáš z nevelikého křoví.

„Já vím, ale jinak to nejde.“

„Myslíš, že se dočkáme, už tady ležíme celou věčnost a v břiše mi kručí jako o život.“

„Doufám, že ano, snad tam nebudou nocovat,“ snažil se ho uklidnit Jan a sebe možná taky. Představa, že se hrabě Grafendorf ukládá k spánku v jeho kavalci, mu na klidu rozhodně nepřidávala.

„Já hlupák se s tebou pouštím do hledání pokladů, zatímco můj rodný statek bez hospodáře dávno uvadl,“ hořekoval naoko Matyáš, všichni věděli, že mu na dědictví otců nikdy příliš nezáleželo.

„Tvé statky, drahý Matyáši, sžírala plesnivina už v době, kdy jsem tě poznal. Na polích rašily pampelišky a to bylo jediné bohatství, které jsi kdy vypěstoval,“ rozhodně ho nešetřil Jan, dobře věděl, že mu to Matyáš jistě brzy oplatí.

„Jedou!“ řekl poněkud hlasitěji Johann a zabil si komára na čele.

„Jsou to oni?“ kontroval Matyáš vcelku zbytečně, Johann vždy hlásil, co slyšel a byl v tom neuvěřitelně přesný. Toto umění si osvojil dávno před tím, než poznal své nynější dva druhy, kteří dobře věděli, že se neživil vždy poctivě.

„Jeden vůz,“ nadzvedl se Johann na loktech. „A ten jezdec taky.“

Zvuk se blížil alejí lip a po chvíli už dusot kopyt rozechvěl zemi.

„Krásné čtyřspřeží,“ hlesl Johann, vzápětí se ze zatáčky vyřítil kočár, tažený čtyřmi grošáky v ostrém klusu. Kočí se instinktivně naklonil na stranu v nebezpečné rychlosti a krytá budka se houpala sem a tam na silném řemení.

„To nestihneme, koně máme daleko, jede moc rychle,“ zvedl se Matyáš z křoví, ale Jan mu dal znamení, ať si zase lehne.

„Neblázni, kočár jistě pojede do zámku, tam nemůžeme a za jezdcem musíme mít odstup, vždyť by nás slyšel, je noc!“

Sotva Matyáš zalehl, dojeli k rozcestí a zpomalili. Jezdec se sklonil u okna kočáru a něco ukazoval, poté se kočár rozjel k zámku a jezdec cestou do Katova.

Sotva se k nim otočil zády a klusem vyrazil, zavelel Jan: „Teď pro koně, jedeme za ním, ale opatrně!“

Rozjeli se za jezdcem a sledovali jej z bezpečné vzdálenosti kolem mlýna až k městským hradbám, kde se krčilo několik menších domů, přilepených přímo na opevnění. Najednou se mezi domky objevila mezera, v níž se jezdec ztratil.

„Je tam branka, zavřená,“ řekl potichu Johann, když sesednul z koně a sklonil se do tmavého výklenku. Uviděl tam nízké okované dveře vedoucí na druhou stranu hradeb. „Tam se teď nedostaneme.“

„Leda by nás vpustili do města, ale mezi tím nám stejně pláchne,“ doplnil ho Matyáš.

„Obávám se, Jene, že jsme nezjistili vůbec nic.“

„Aspoň víme, že tudy opravdu jezdí, bude nám to trvat nějakou dobu, než na všechno přijdeme. Takže teď máme možnost jet do hospody, nebo se vloupat na dvorec Kolštejn, ale není jisté, že je prázdný.“

„Vlezl bych do postele, ale tam se dostaneme až k ránu,“ skuhral Matyáš a Johann dlouze zívnul.

„Stejně musíme vymyslet jak na to, jsem notně unavený. Jedeme!“ rozhodl Jan a rozjeli se k Jakubově hospodě.

14.

Znovu se vrátili k tichému šumění pomalu tekoucí řeky a pokračovali do známého kopce, na jehož odvrácené straně protínaly noční oblohu nízké věže Horky. Koně šli krokem, jednak bylo v noci slyšet každé zašustění, také byli unaveni a na strmé kamenité cestě snadno mohli upadnout a zlomit si vaz.

Matyáš s Johannem klimbali v sedle, pouze Jan se oddával vzpomínkám na mládí zde strávené a dojatě pozoroval noční krajinu, tak známou. I vůně se zdály být jiné než na Hodorfu.

Cítil, že chce tady zůstat, snad poprvé v životě pocítil cosi jako stesk a lásku k domovině. Na protějším kopci uviděl světélko. „Pohleďte, kaple svaté Markéty, co že tam dnes svítí?“ podivil se.

Jeho druzi projevili pramalý zájem a jen Matyáš, jelikož byl od přírody výřečný, utrousil: „Možná světí pouť, Jene,“ a zívl na celé kolo.

„To určitě,“ odpověděl nepřítomně Jan a dál se pohroužili v mlčení.

Ještě jednou pak přerušil ticho, když uviděl vlevo odbočující pěšinu, která, jak se domníval, mohla by vést zkratkou kolem Horky a mohli by tak být dřív u Jakuba v hospodě.

„Veď nás tedy," procedil na půl úst Matyáš, „stejně je noc a nic bys neviděl," otočil se na Johanna, který posunkem ruky projevil nesouhlas. Když si uvědomil, že má Matyáš pravdu, mávl rukou na souhlas a odbočili.

Pěšina se táhla okolo celého kopce a byla porostlá měkkou travou, která dokonale tlumila jejich kroky a chůze byla tak pohodlná, že již téměř usínali. Po obou stranách rostlo vysoké maliní a les voněl omamnou noční vůní.

Z lesa se ozvalo zapraskání a v tu chvíli rozřízla noční klid křídla veliké sovy, která s mácháním rozrážela teplý noční vzduch a přeletěla poměrně nízko nad hlavami jezdců. Všichni tři se dívali do lesa a zvýšili ostražitost.

Mohli ji vyplašit oni sami, ale také to mohlo být jinak. V lesích strávili mnoho času ve dne i v noci a dovedli vycítit hrozící nebezpečí.

Pojednou Jan zastavil, instinktivně, jak byli zvyklí z různých šarvátek, se nahnul dozadu a chytil za uzdu Matyášova koně a ten, ač před chvílí ještě pospával, udělal to samé a chytil koně Johannova.

I koně, navyklí na četné nesnáze, okamžitě zastavili a stáli úplně potichu, čekajíce, co se bude dít dál.

Zepředu se ozval šramot a potom něco jako tichá kletba a zapraskání řemení, jako by někdo nasedal na koně. Jan strnul, nebylo totiž poznat, kterým směrem jezdec, či jezdci vyjíždějí a mohlo se stát, že stanou proti nim.

Pěšina však byla úzká, takže otočit potichu nemohli a maliní po stranách znemožňovalo i úskok stranou, aby se mohli schovat. Připravili tedy potichu zbraně a stáli v očekávání věcí příštích.

Jan tiše natáhl kohout pistole a maně se zadíval směrem, kde před chvílí svítilo světlo. Svatá Markéta již tonula ve tmě, na tmavém hřebeni by těžko teď našel místo, kde vlastně stojí.

Pomyslel si něco o znamení, ale hned toho nechal. Před nimi to křuplo, jak sjela cizí podkova po kameni, a bylo nutno zachovat ostražitost.

15.

Jan, Matyáš a Johann stáli a probodávali tmu unavenýma očima, připraveni se bránit, kdyby snad někdo proti nim vyrazil.

Žádné další zvuky však neslyšeli a tak Jan dal tiše znamení a pomalým krokem pokračovali po travnaté pěšině. Netrvalo dlouho a před nimi se otevřelo údolí, na jehož dně ležela Jakubova hospoda a zdálo se, že kolem není ani živáčka.

Naštěstí se pěšina otevřela a vyšla na louku, která voněla všemi možnými bylinami, a mírný vánek tu vůni rozháněl a čechral noční květy. Jezdci se mohli konečně seskupit vedle sebe.

Jan pomalu a opatrně vrátil kohout pistole a zasunul ji zpátky za opasek a podobně učinili i ostatní. Dívali se tmou k hospodě a hádali, zda jim hrozí nebezpečí. Nějaký čas stáli mlčky a jen poslouchali noční krajinu.

Hospoda nebyla osvětlená a v měsíčním světle ji nebylo možné s určitostí rozeznat, protože ji stínily vysoké stromy, lemující silnici. Úvoz, kudy se k ní sjíždí z kopce, byl na neosvětlené straně.

Naproti měsíc unyle ozařoval stráň, po které sem nedávno přijeli, ale to jim nebylo nic platné, leda by chtěli počkat a přesvědčit se, zdali neznámí jezdci neopustí údolí právě tudy. Jan dal znamení rukou, aby vyjeli.

Opět potichu, jako nahoře na pěšině, krok za krokem sestupovali do údolí a proklínali neznámé, díky nimž zde přešlapují a přitom mohli dávno odpočívat na kavalci.

Zezdola se ozvaly podivné zvuky, bouchání a hlasy. Zprvu všichni tři zarazili koně, ale posléze se ozval Matyáš: „Jene, když tam dole mluví, jistě nejsou tady a mohli bychom sjet blíž."

„Co když o nás ví a je to léčka?" opáčil zkušený Johann, který cítil nepřítele téměř za každým stromem.

„Kdyby o nás věděli, nedělali by takový rámus," odsekl Matyáš, který se už viděl s plným žaludkem v peřinách.

„Zdá se, že jsou u hospody, bylo by dobré vědět, jestli jsou to Jakubovi přátelé, protože návštěva v tuto noční hodinu je velmi podezřelá," řekl Jan a rozjel se pomalu z kopce.

„Mohli by to být podobní rytíři, jako my, Jene, možná Jakuba zásobují s podobnou pečlivostí, jako jsme to dělali u nás, blízko tvého statku. Jistě si vzpomínáš," rozvíjel ironicky Matyáš, zatímco se pomalu blížili ke kapličce pod Horkou.

„Což o to, tomu bych věřil, jak jinak by v dnešní době mohl obstát, mohou to být rytíři, či pašeráci z Bavor. Nebo také nezvaní hosté a ta myšlenka se mi nelíbí," mručel Jan a zdálo se, že malinko přidal do kroku.

„Pohleďte, pochodeň!" zvolal přidušeně Johann. A vskutku, u hospody se rozžala ne jedna ale asi pět pochodní a zesílily hlasy, které rozhodně nevypadaly klidně.

„To nevypadá na přátelskou návštěvu, pánové," řekl Matyáš a kůň pod ním divoce zatancoval.

„Hází!" křikl Johann nahlas, ale to už se všichni rozjeli směrem k hospodě.

„Je jich víc, takže bez pardonu," křikl ještě Jan a připravil si pistoli.

Matyáš, kterého rázem přešla ospalost, letěl lačně odhodlán ke všemu a Johann zcela klidný vypadal, jakoby si vyjel jen tak na projížďku.

Konečně se dostali na pevný povrch, když se k nim prodral ženský výkřik.

Byla to Zuzana.

Letěli jako o život, koně dobře okovanými kopyty rozbíjeli vozovou cestu. Po levé straně hořela střecha nízké kůlny na dřevo a kolem se točili neznámí jezdci s pochodněmi.

Jan vypálil první a jeden z jezdců se kácel k zemi. Kůň vedle se roztančil a nakopl zmítající se tělo. V té chvíli třeskly dva další výstřely. Prostor před hospodou se zmítal vřavou a zmatkem.

Několik koní bez jezdců pobíhalo opodál, dva opěšalí se pokoušeli spasit útěkem, zatímco se zaleskly čepele třech kordů a družina Jana z Hodorfu přímo doprostřed, mezi ně. Útočníci byli v přesile, ale s útokem nepočítali a nezdáli se silní v boji, jako jejich zkušení protivníci.

Po chvilce otáčeli koně a první dva se dali na útěk, zatímco se Jan probil ke dveřím hospody. Třeskl výstřel, ale rána naštěstí minula.

Matyáš šermoval tvrdě s jakýmsi mladíkem, nadávaje mu při tom, zatímco Johann bez jediného vzdechu jakéhosi protivníka bodnul do ramene. Vzápětí se otočil, aby kryl záda Janovi, přičemž jinému mladíkovi vyrazil z ruky kord a shodil ho ze sedla.

Matyáš také dokřičel a jeho protivník se skácel k zemi. Jan seskočil z koně a vnikl do stavení. V tu chvíli se ze zadního traktu odlepila postava na grošovaném koni a hbitě prokličkovala zmatkem.

„To je on!" zařval Matyáš a pustil se za ním.

„Johann zaváhal, ale nakonec vběhl dovnitř. Když viděl Jana s Jakubem, jak křísí na zemi Zuzanu, vyběhl zase ven, skočil na koně a pustil se tryskem za Matyášem. Na dvoře pobíhal zmateně jeden kůň, který posléze utekl, stejně jako všichni stateční útočníci.

Dva ranění se vzdalovali úvozem na jednom koni pryč odsud a tři leželi na zemi v červenavém světle dohořívající kůlny, jakoby zaplály ohně na jejich počest. S praskáním se zřítila střecha a oheň se zbarvil do tmavě červena, nemaje již dost potravy k hoření. Ostatní budovy naštěstí stály opodál, takže nechytily.

Johann dojel na louku postříbřenou měsícem, kde proti němu pomalu přijížděl Matyáš.

„Nešlo to, má lepšího koně, zmetek prokletý," ulevil si pronásledovatel a Johann jen pokýval hlavou.

„Ten grošák je zatraceně dobrý," řekl uznale Johann. V koních se vyznal a měl je rád.

„Však se mu ještě dostaneme na kobylku. Jsme tady první den a už se dějí věci," dodal Matyáš pyšně. „Několik se jich válí u hospody, asi pomřeli žízní, což?"

„Škoda pro ně vody," zažertoval Johann a oba zamířili zpět k hospodě.

16.

Znavené koně nechali před hospodou, kde postával Janův hnědák a vtrhli přímo do šenku. Na lavici seděla Zuzana, bledá jako pergamen a u ní Jan s Jakubem. „Buďte pozdraveni, to nám to pěkně začíná," neodpustil si Matyáš. Johann jen smekl klobouk a usadil se naproti.

„Pěkná sebranka," ozval se Jan. „Znají je tady, hlavně toho na grošáku. Dovážejí zboží, jak jsme si mysleli, ale něco se změnilo," otočil se na Jakuba.

„Ano, je to tak, Prokop, ten s grošákem vždy vozil zboží a já mu dodával jídlo, špiritus a tak podobně, prý někde něco kutá pro pana Wolfganga," odpověděl Jakub.

„Musí být ďábelsky rychlý a protřelý," řekl Matyáš.

„Dnes ráno přijel, nedovezl zboží a byl hrubý na dceru. Vyhodil jsem ho a teď se zřejmě přijel pomstít. Nenapadlo by mě, že bude takový."

„Neřekl nikdy, kde kutá?" zajímal se Jan. Jakub i Zuzana zavrtěli hlavou. „A na nás se neptal?"

„Ptal," odpověděla chraplavě Zuzana. „Řekla jsem mu, že jste náhodní hosté, on se naježil a odjel."

„Nebylo v tom ještě něco jiného?" otočil se k ní Jan a ona se místo odpovědi zahleděla na podlahu. Pochopil a zamračil se.

Matyáš zažertoval, aby přerušil nastalé ticho: „musíme uklidit ty žíznivce, ležící před šenkem, padli tak urozenou rukou," počal se chvástat.

„A také se postarat o koně. Za chvíli bude svítat," přidal se Johann a oba se zvedli.

„Vzadu mám krytý vůz, tam je složíme a večer někam odvezeme, nedaleko je rokle," řekl kvapně Jakub, aby zachránil situaci a zavadil pohledem o Jana.

„Ano, tam to znám," konečně odpověděl a přidal se k ostatním.

Vyšli ven, kůlna už téměř dohořela. Napřed odvedli koně do stáje, odsedlali je, nanosili krmení, vodu a dobře vytřeli slepenou srst. Johann na vše dohlížel, koně byli u něj na prvním místě.

Už začínalo svítat, když táhli za nohy prvního chlapa směrem ke stájím. S mrtvým tělem byla špatná práce, naštěstí ještě nestačili úplně ztuhnout. Tři jej museli vhodit na vůz s plachtou, Jakub přidržoval postranice.

„Nechtělo se ti, holoubku," řečnil triumfálně Matyáš. „Ta rána je jistě moje, ani si to takový obejda nezasloužil."

„Trochu piety by neuškodilo, Matyáši," ozval se Jan, už v dobrém rozmaru.

„Však budeš hekat, až odneseme všechny," přidal se Johann a měl pravdu, druhý byl těžší a posledního vlekli už s vypětím sil. Nakonec se ukázalo, že byli čtyři, ten čtvrtý padl první ranou z Janovy pistole a ležel ve stínu požáru hořící kůlny, takže nebyl vidět.

„Sem nikdo nechodí?" otázal se Jan směrem k Jakubovi.

„Kdepak. Naházíme na ně dřevo a houně, tak to snad nebude poznat."

Matyáš si naschvál pobrukoval jakousi pohřební melodii a házel na tuhnoucí těla z hromady shnilé fošny, zatímco ostatní přinesli jakési staré houně a navršili je na těla jako pyramidu.

„Aspoň nebudou cítit," žertoval morbidně Matyáš, „možná je tak uchráníme před mouchami," zasmál se svému vtipu. Ostatní se jeden po druhém podívali. Jakub nebyl na podobné žerty zvyklý, ale ostatní Matyáše znali velmi dobře.

„Hlavně abys před nimi uchránil sebe, až je povezeme do rokle," odpověděl mu lehce Jan a tentokrát se smál i Jakub.

Zatím se přece jenom Zuzana vzpamatovala a ohřála polévku. Všichni se najedli a zapadli na kavalce, kromě Jana. Usoudil, že bude dobré hlídat a vzal si první hlídku, aby se vyspali i Jakub se Zuzanou, protože musí otevřít hospodu.

Začínalo svítat, rudá záře za kopcem ohlašovala krásný den. Již notnou chvíli vřeštěli ptáci a kromě hromady zuhelnatělých trámů za cestou nic nepřipomínalo noční dobrodružství.

17.

Jan podřimoval na tvrdé lavici u okna a pod hlavou měl znovu nabitou pistoli.

„Jdi si lehnout, Jene," promluvil za ním Jakub. Stejně nemůžu spát a než přijeli, byl jsem už na kavalci. Za chvíli se začnou trousit hosté."

Jan se tedy zvedl a těžce vystoupal nahoru po příkrých schodech. Vyzul těžké boty a upadl do mátožného spánku, snad ještě než dopadl na lože.

Jakub se motal v kuchyni, po chvíli se k němu ze zadní komůrky přišourala pošramocená Zuzana.

„Je to lepší, dcero?" otázal se, když viděl její bezbarvou tvář a podlitinu na krku, která v noci ještě nebyla patrná.

„Je," odpověděla na půl úst a jala se krájet zeleninu.

„Příště musíš být opatrnější ve volbě."

„Ano, otče."

„Napij se, to ti udělá dobře," podal jí lahev koňaku, kterou schovával pro lepší hosty. Zuzana upila a Jakub ji vzal kolem ramen. „Kdo ví, jak to teď bude."

„Myslíš na pana Wolfganga?"

„Ani ne, mohl by se mstít, ale tohle mu jistě Prokop neřekne. Leda by hrabě věděl o jeho záletech na bavorskou stranu a to se mi nechce věřit. Spíš mám obavu z radních v Katově, kdyby se o nás začali zajímat."

„Raději dodělám polévku," zvedla se Zuzana. „Otče, myslíš, jak se Jan včera podíval, když jsme mluvili o tom zboží, že hledají to samé?"

„Vypadá to tak, snad o Janovi neví, všichni byli moc mladí, aby ho pamatovali. Jak jen tohle skočí," zoufal si otec Jakub, ale jen chvíli, protože do lokálu vrazili první hosté.

Chvíli se domlouvali hlučnou němčinou, než Jakub začal nakládat na stůl. Dokonce se mu podařilo vyjednat jakýsi obchod se špiritusem a jeho duše hostinského zaplesala. Po chvíli vyšel ven a spolu s jedním z nich táhli bednu s lahvemi dozadu do přístěnku.

Jakub ještě přidal chléb a hustou polévku a při řeči si mnul spokojeně dlaně.

Hlasitá řeč bavorských kupců probudila Matyáše i Johanna, ale raději setrvali nahoře, nevěděli, co jsou zač a nechtěli budit pozornost. Z jejich okna byl výhled na naloženou bryčku a ta jim dostatečně připomínala noční události.

„Už aby to bylo v rokli," řekl s odporem Matyáš, když se podíval z okna.

„Však bude," děl Johann s bohorovným klidem.

Jakmile hosté odešli a začal se vzdalovat rachot kol těžkého vozu, sešli dolů a pojedli to samé, co kupci. Johann šel poklidit a vyhřebelcovat koně, zatímco Matyáš se usadil na zápraží.

„Co teď, budete tady v bezpečí?" zeptal se Jakuba, který právě vyšel ven.

„To kdybych věděl. Vůbec by mě něco takového nenapadlo. Stráž tady mít nemůžu a čekat, až vypálí stavení, taky nechci."

„Zatím jsme tady my, ale Jan chce hledat a nevím, jak to bude dál."

„Vím, už jsem na to myslel. Vzkážu synovi, aby přijel, je u Katova ve mlýně, tak mi snad pomůže," uvažoval Jakub.

„A co takhle se podívat na toho ptáčka s grošovaným hřebcem?" vmísil se do hovoru právě přicházející Johann. „Tak krásného koně jsem dlouho neviděl. Buďto má peněz nazbyt, nebo má štědrého mecenáše."

„To druhé, pan Wolfgang je k němu neobvykle štědrý. Jinak je známá držgrešle," odpověděl Jakub zamyšleně.

„Pak by ovšem mohl být namočen i v nekalých obchodech svého chráněnce," řekl Matyáš.

„Takový pán?" podivil se Jakub.

„Dnes je možné všechno, pán nebo kmán, nikomu s důvěrou nemůžeš," rozhorlil se Matyáš. „Možná mu dává provizi, kdo ví, zač má toho koně."

„ A umí s ním čertovsky zacházet. Skoro to vypadá, jakoby ten kůň měl křídla, jak rychle dokáže utíkat," řekl Jan, který právě vstal a vyklonil hlavu z okna. „Grafendorfové se dali na chov plnokrevných koní? To je mi novina."

„Jak to?" otázal se Jakub, který jediný netušil, o čem se ostatní baví.

„Včera jsme podobného viděli na Kolštejně, jel stejně rychle a byl také tak divoký. Jel směrem z Ječné do Katova. A sotva jsme přijeli sem, byl tady podobný. Ďas aby to spral," spustil Matyáš, nemohl mu odpustit, že se od něj nenechal zabít.

„Kůň je to dobrý, což o to," pochválil ho Johann.

„Divím se, že na něm jezdí jakýsi prostředník, ten kůň má větší hodnotu, než kdejaký statek," řekl Matyáš. „Tak nádherné zvíře. Kdyby ten pán náhodou padl, ještě se o toho koně popereme."

„Kdepak, nechám si svého," smál se z okna Jan a Johann také mával rukou, že udělá to samé. „Což takhle něco k snědku?"

„Jen pojď, musíš se posilnit, večer děláme dostavník do jakési místní rokle, tak abys to vydržel," smál se Matyáš a Jan pospíchal do lokálu.

18.

Žena položila zdrátovaný hrnec na plotnu a ta výhružně zasyčela. Syčela zlostně ještě chvíli, než všechny kapky z oroseného hrnce vysušila a konečně začala ohřívat jeho obsah. Přiložila drobně naštípaná polena a usedla na tvrdou lavici pod oknem.

Třela si unavené tváře žilnatýma rukama a celá se třásla chladem, i když venku byla dusná letní noc. Toužebně probodávala šedýma očima bytelnou kamennou stěnu, za níž byl její pokojík a v něm jednoduché lože, které před chvílí opustila.

Paní se vrátila opět pozdě a poručila ohřát odvar z meduňky, aby se jí lépe usínalo. Přijela rozrušená a neměla dobrou náladu. Rozina si utáhla šátek na dlouhých bílých vlasech, povzdechla a zamíchala dřevěnou lžící obsah hrnce.

Teplota musela být tak, jak to má paní ráda a bude-li spokojená, je naděje, že nebude nic dalšího chtít a propustí starou služebnou do lože.

Ještě chvilku a Rozina opatrně scedila bylinky, naplnila pohár ze silného skla a těžce stoupala revmatickýma nohama do pokoje své paní.

Uklonila se a mlčky donesla pohár na stolek, u kterého napůl seděla, napůl ležela paní, prostovlasá a málo ustrojená na francouzské pohovce s krkolomným názvem chese-long.

„Bude si paní přát pomoci s převlékáním?" zeptala se opatrně služebná a nebylo těžké uhodnout, že by to měla ráda co nejdříve za sebou.

„S tím ne, jenom mi pomož rozplést vlasy a můžeš jít spát," řekla paní energicky, ale přece jen s náznakem vlídnosti v hlase. Rozinu měla ráda a uvědomovala si její věk a dnes se jí zdála ještě sešlejší než jindy.

Nebýt toho, ještě dlouho by hovořila o svých starostech a strastech, stará služebná musela často vyslechnout její plamenné proslovy, většinou v pozdní době.

Rozina počala hbitě rozplétat dlouhé plavé hlasy, vlnily se jako zlaté moře a kontrastovaly s červeným opěradlem pohovky. Na protější stěně bylo zavěšeno veliké zrcadlo, kde paní shlížela na svůj hezký obličej.

„Řekni, Rozino, nezdám se ti už stará?“ vystřelila očekávanou otázku, na níž služebná odpovídala několikrát do týdne stále stejně:“

„Nezdá, má paní. Já jsem stará.“

„Říkáš pořád to samé.“

„Paní se stejně ptá.“

„Stejně je to jedno. Ty chceš jít spát a já se nemám pro koho strojit. V celém Katově není pořádný mužský, Rozino.“

„Dnes jsem jednoho viděla, má paní. Seděl na koni a měl moc pěknou uniformu, asi nějaký důstojník,“ rozpovídala se stará žena s patrnou jiskrou v bledých očích, roubených vráskami. „Teď je v kraji kdejaké vojsko, prý je to kvůli těm Francouzům.“

Paní se zvonivě zasmála. „No tedy, na starou služebnou máš lepší vědomosti, než kdejaký mužský. Kdepak jsi to všechno slyšela?“

„V lékárně, vlastně před ní, ten důstojník tam cosi nakupoval. Měl havraní oči, vlasy a knír, a kdyby nebyl tak hezký, musel by být sám belzebub,“ pokřižovala se Rozina, zatímco se paní smála a na její tvář byl ještě hezčí pohled, než před chvílí.

Natáhla se na lenošce a nechala se výskat ve vlasech a teprve teď z ní spadla tíha posledních dní a svět se zdál mnohem hezčí. Přemýšlela, zda je to jenom pro to povídání se služebnou, ale cítila se mnohem lépe. Ani si neuvědomila, že poslední slova vyslovila nahlas.

„Lépe? To jistě ten důstojník! Pozor na něj, má paní, aby vás tak očaroval,“ strachovala se Rozina a paní ji se smíchem propustila.

Když odešla, paní se udělala pohodlí a naráz vypila pohár těžkého německého vína, tak jak to dělávala, když byla mnohem mladší. V jakési rozvernosti si nalila další a dotancovala k sekretáři, vykládanému slonovinou.

Napřed sklopila desku k psaní, potom rychlým pohybem odjistila neviditelný zámek na péro a pohnula naráz dvěma antickými sloupy, oddělujícími sloupce malých zásuvek na drobnosti.

Objevila se dvě kožená pouzdra se složenými archy papíru. Opatrně je kontrolovala. Svazek v levé části obsahoval jakési mapy a ona jej hned dala zpět. V pravé části byly smlouvy a dokumenty.

Paní chvíli hledala, až našla přeložené lejstro opatřené pečetí. S uspokojením jej přečetla a pak ještě jednou. Zdálo se, že je sama se sebou spokojená. Vrátila vše do původního stavu a opět vyprázdnila pohár.

Než usnula, myslela na to, kolikrát i zkušený pijan tomuto vínu podlehl. Bylo záludné, mírné chuti, avšak nebývale silné. Dokázalo uspat, nebo rozvázat jazyk, když bylo třeba. Ona chtěla to první.

19.

Tři muži opatrně dovedli koně za hospodu a zapřáhli je do vozu s plachtou. Slunce už tolik nežhnulo a zápach se zdál být snesitelnější. I tak koně nejevili ochotu se k vozu přiblížit, ale Johann to s nimi uměl.

Ostatní si k němu přisedli.

V záplatovaných hadrech, aby je nikdo nepoznal a také by asi vypadalo divně, kdyby někdo viděl tři rytíře v panském oděvu na káře s páchnoucím nákladem uhánět k lesu.

Poslední dobou se kraj hemžil různými vojsky a nikdo si nebyl jistý, jak takové setkání může skončit. Jan schovával pod kozlíkem pistole a kordy zasunuli pod shnilé fošny na korbě.

Jeli sotva krokem, aby se snad něco neuvolnilo a nežádoucí náklad nespadl na silnici. K rokli to měli slabou hodinku pomalé jízdy a krátili si ji zpočátku tichým prozpěvováním, než se na horizontu objevila skupinka jezdců v zelených kabátcích.

„Zase jakýsi nový regiment, čert aby to spral," zaklel Matyáš a stáhl si hučku přes hlavu. „To nám ještě scházelo, jestli se nám budou šťourat v nákladu, nevím, jak se z té šlamastiky vymotáme. Je jich nějak moc."

„Ti, co jsme potkali cestou sem, měli kabátce modré, nebo bílé a modré nohavice. Tito mají jiné kabátce, asi je to jiný regiment," uvažoval Jan.

„ Aby to tak byli Uhři," řekl zamračeně Johann, což nesvědčilo o jeho dobré náladě.

„Máš s nimi účty?" zeptal se Matyáš a Johann jen něco zabručel, takže se všichni tiše zasmáli. Vojáci se blížili a bylo jich snad patnáct. Utéct nebylo kam a náklad neumožňoval rychlejší jízdu.

„Budeme se tvářit, jako pacholci z hospody, snad nás hned nezastřelí," zažertoval Jan a rovněž stáhl na oči vypůjčený klobouk. „Ale měli bychom varovat Jakuba, chtěl poslat Zuzanu pro syna a tihle by mohli mít zájem o rekruty."

„O Zuzanu taky, Jene," doplnil Johann a Janova tvář se zachmuřila.

„Hned, jak se vrátíme, musíme jim to říct," kabonil se Jan, zatímco první dva jezdci přijížděli k nim.

„Halt!" křikl ostrou němčinou nevysoký kníratý voják.

„Asi kvartýrmistr," ucedil tiše Johann s válečnými zkušenostmi.

„Co vezete?" ptal se voják neurvale.

„Odpadky, smetí," odpověděl Johann, Německy uměl nejlépe, Matyáš dělal, že nerozumí a Jan se tvářil tak slaboduše, že by ho nepoznala vlastní matka.

Kvartýrmistr kývl na vojáka, co stál nejblíž a ten se s vytasenou šavlí přitočil k vozu. Poodhrnul plachtu, šavlí nadzvedl jedno prkno a z vozu se zvedlo hejno much. Voják si dlaní zacpal ústa a málem začal dávit.

„Zpropadeně!" zvolal kvartýrmistr. „Nějaká zdechlina, nebo co?"

„Ovce," promluvil toporně Matyáš a naznačil, že pošla. „Do lesa, zakopat," ukázal před sebe a naznačoval kopání, při tom se kýval, jako by měl v ruce motyku.

Kvartýrmistr plivl na vůz a ukázal na ostatní, někteří se rozchechtali a následovali jeho příkladu, jeden kopl do vozu, že se málem rozsypal. Pomalu odjížděli a vůz se dal zase pomalu do pohybu.

„Musíme to rychle dodělat a jet nazpátek, míří k hospodě a mohli by se tam ubytovat," strachoval se Jan, jistě nejvíc o Zuzanu, protože mladá dívka a plno vojáků nevěstí nic dobrého.

„Hlavně to nejsou Uhři, to by bylo horší," řekl Johann, chtěje uklidnit ostatní.

„Jakub je zkušený, snad něco vymyslí," zašeptal Jan spíš pro sebe. Do smíchu mu rozhodně nebylo. „Tam za tím lesem je rokle," dodal už nahlas a popohnal koně.

20.

Za ohybem cesty les zřídnul a pod vysokými smrky se objevila hromada plesnivé slámy. Za ní další hromada a nad ní hejna much. Sem se vozil odpad z celého okolí a kdo jej zrovna nevezl, místu se zdaleka vyhnul.

Jan zkušeně zatočil na louku a sjel s vozem níž po kraji lesa. Zastavil tak, aby shora nebylo vidět, co vykládají a ukázal svým druhům, aby ho následovali.

Prolezli kopřivami, svízelem, později i maliním, kterému se tady velmi dařilo a octli se v rokli, řídce porostlé stromy, o to víc však všemožným pýrem.

„Kdysi tady byla pískovna, a když už nebylo co těžit, tak tu díru zaházeli smetím," odplivl si Jan a prohlížel nehezké místo.

„Nádherné místo pro pohřeb, Jene," usmíval se poněkud cynicky Matyáš. Johann kroutil hlavou nad jeho nápady a dokonce si zaklepal na čelo.

„Tak jdeme na to. Hodíme je dolů a zaházíme tím, co leží všude okolo. Ty dřeva z vozu necháme tady, nahoře. Kdyby se tady vojáci šťourali, uvidí dřeva a sem snad nepůjdou," rozhodl Jan.

Dali se do nepříjemné práce a za neustálého odhánění velkých much, komárů a jakéhosi malého hmyzu, odházeli plesnivé fošny. Když se objevily první nohy, měli co dělat, aby nezvraceli.

Sjeli s vozem a postupně všechny pohřbili pod nánosem odpadků, takže vše splynulo s roklí, porostlou pýrem.

„Odpočívejte v pokoji a hlavně, ať vás tady nikdo nenajde," rozloučil se Matyáš s padlými a přidal se k ostatním.

Johann otočil vůz a pomalu vyjel na silnici. „Voda v řece asi není zdravá, ale připadá mi zdravější, než tamto," řekl svým úsporným způsobem a také hned k řece zatočil.

První se k vodě hrnul Jan a tak, jak byl, skočil do líně tekoucí řeky a ostatní spěchali za ním. „Co šat, nesvlékneš svůj vznešený oděv?" žertoval Matyáš od vozu.

„Kdepak, je tak prolezlý špínou, že beztoho potřebuje vyprat," odpověděl Jan a díval se, jak se mírně vlní peřeje kolem zlomeného kmenu rozložitého dubu, jenž korunou čechral vodu, zatímco pařez spletí kořenů pevně držel břeh.

„Skončím jednou jako on, cítím to v kostech," řekl zamyšleně a položil se na línou hladinu.

„Skončíme tak všichni, Jene, ale včera nám to ještě vyšlo. Někteří to mají horší, na dně rokle mohou rozjímat o věčnosti a o tom, že není radno si s námi začínat.

„Spíš mě zajímá, jestli si hostinec vybrali náhodou, nebo o nás něco tuší, to by jim ale musel někdo něco vyzradit. Anebo tam byli kvůli nějakým pletkám s Jakubem, což se nás sice přímo netýká, ale radost z toho rozhodně nemám. Vzhledem k našemu poslání zde bych uvítal větší klid," přemýšlel Jan ležící na hladině.

„Vznešené poslání, o kterém mluvíš a pro něž jsme sem přijeli možná láká i někoho jiného, jak jsme viděli na Kolštejně. Myslíš, že ten proradný Grafendorf má prsty v rabování tvého dvorce?"

„Myslím, že ano, Matyáši"

„Objevil jsi ale ještě jeden poklad, přímo v hospodě, že?" vložil se rovněž splývající Johann.

„Taky."

„Možná bychom měli prásknout do koní, aby nás nepředběhl ten zelený regiment," znovu promluvil Johann.

„Máš pravdu, ale nepůjde to tak lehce, jak si myslíš," řekl nahlas Matyáš a stáhl jej pod hladinu. Johann útok čekal, takže se vynořili cákajíce na všechny strany a brzy se přidal i Jan. Vymáchali se všichni a řádili jako malé děti.

„Tak balíme, pánové, aby bylo ještě kde nocovat," volal rozesmátý Jan a všichni lezli z vody. Slunce už zapadlo za Horku a začínal teplý večer.

Najednou byli všichni zamlklí. Měli toho pro dnešek dost a rádi by se viděli v kanafasu.

21.

S prázdným vozem neměli koně mnoho práce a tak jim cesta ubíhala o poznání rychleji. Zbývala ještě jedna zátočina, než se objeví střecha hospody a s ní i všechno, po čem teď toužili: Večeře, víno a pro někoho i náruč Jakubovy dcery.

„Jsou tam, k čertu!“ zvolal Johann a zarazil koně. Hned se ale vzpamatoval a pobídl je i s vozem do strany. Sjeli ze silnice mezi vrby a olše, lemující říční koryto. Tam zastavil a pronesl velmi pravdivou řeč: „Nocleh nebude, ba ani večeře. Banda všivá vojenská!“

„Musím tam!“ odpověděl Jan, „můžete počkat tady, nevím, co bude dál, ale musím tam jít.“

„Strach o vyvolenou pannu jedině omlouvá tvou horlivost, Jene. Půjdu s tebou, jednak to tak dělám vždycky a také tě musím chránit před tou nenasytnou holotou. Navíc bychom mohli přidat pár mrtvol k těm v rokli,“ kasal se jako obvykle Matyáš.

„Odvedu koně dál mezi stromy,“ řekl Johann a rozumělo se samo sebou, že půjdou všichni. Hbitě je vypřáhnul, vůz nechal stát, kde byl a potichu se ztratili v křovinách. Vyšel sám a přidal se k ostatním, kteří se vydali nenápadně k hospodě.

V zatáčce už bylo možné rozeznat opilecké hlasy vojáků, ale zdálo se, že jsou na odchodu. Vypadalo to na několik dragounů, jistě ne víc než deset, postávali před hospodou u venkovních stolů.

Po chvíli vyšel známý kvartýrmistr, vojáci se poněkud uklidnili, nasedli na koně a odjížděli směrem ke Katovu. Jan, Johann a Matyáš se pomalu přiblížili k hospodě, a když se ujistili, že je klid, Jan opatrně vešel.

„To je dost, snad jste se jim vyhnuli?“ hrnul se k němu Jakub.

„Co Zuzana?“ otázal se Jan poněkud nezdvořile.

„Je schovaná v lese, i s tvým koněm,“ oddychl si nahlas Jakub. „Ale je to špatné, ubytují se zde důstojníci, přijedou zítra.“

„To znamená, že jsme si pobyt v pohodlí příliš neužili,“ řekl Matyáš, jenž právě vešel do dveří. Johann jako vždy mlčel.

„Ale s důstojníky bude pro Zuzanu nebezpečno a pro tvého syna rovněž, jistě verbují a kdo ví, co by se mohlo stát,“ pronesl starostlivě Jan.

„Všechno jsem promyslel, pošlu ji k sestře, a vzkážu, že má dojít sem. Zuzana tam na oplátku zůstane. I syn tam zůstane a bude v bezpečí.“

„A kde vlastně?“ zeptal se Matyáš.

„Ve mlýně, u Katova. Muž mé sestry tam dělá správce, tam je děveček více a pacholků také. A mlýn patří vrchnosti, tam si snad netroufnou,“ řekl ustaraně Jakub a otřel si zpocené čelo. „Ale vy budete muset jinam, nedá se nic dělat.“

„Jsme uvyklí životu v lese, nějak se protlučeme,“ mávl rukou Jan a bylo vidět, že nemá stání. Vyběhl ven a procházel řídký lesík za hospodou, až se konečně ozvaly tiché kroky jeho koně. Zuzana šla tiše jako divoženka, uměla našlapovat tak, že se snad ani stébla trávy nepohnula.

Johann s Matyášem zašli pro vůz s koňmi, zatlačili ho za hospodu a domluvili se s Jakubem, že odvezou Zuzanu a přivezou jeho sestru Matyldu z mlýna. Aby mohli jet zkratkou kolem Horky, nabídl se Matyáš, že zůstane s Jakubem.

Beztoho bylo všem jasné, že Johann by svého koně nepůjčil a Jan zůstat nechtěl, jednak aby ho někdo nepoznal a potom přece doprovázel Zuzanu. Ta se nechala vysadit do sedla Matyášova vraníka a ihned vyrazili.

Stejně jako předešlý večer vyšplhali ke kapli a potom objeli Horku cestou schovanou v maliní. Jeli většinou mlčky, první Johann, který dával pozor. Jan také dával pozor, ale na něco jiného.

Pak se vynořila temná silueta mlýna, řeka se ztrácela v šeru a hučení vody náhonem prozrazovalo, že jsou u cíle. Přejeli lávku a zůstali stát u mohutné kamenné stavby s pevnými dřevěnými vraty.

„Z blízka to vypadá jako hradní brána,“ usmál se Jan, zatímco sesedli z koní, a Zuzana zabouchala na dveře nějaký smluvený signál.

22.

„Kdo je," ozvalo se za malými dveřmi v těžkých dvoukřídlých vratech.

„Zuzana a dva přátelé."

Z nedalekého Katova se ozval zvon, odbíjející půlnoc, podivně rezonoval v kamenných zdech mlýna a znělo to jako umíráček po cestě do márnice.

Na to se dveře pootevřely a pak ještě o něco víc a Zuzana vklouzla dovnitř. Chvíli se dohadovali, než se otevřela půlka vrat a kdosi je vyzval, aby vešli i s koňmi. Těch se ujal jakýsi pacholek, ale Johann ho i tak doprovodil ke stájím.

Dvě děvečky přinesly chléb a slaninu a vesele do sebe navzájem šťouchali, než ta drzejší vypálila: „Pánové, co laškují s pradlenkami, se přišli podívat?" načež se rozesmály a smál se i mladík, který se postavil po bok Zuzaně.

„Jsem Jakub, bratranec tady Zuzany a synovec Jakuba Rejska, hostinského.

„To nás těší. Ale máme přivést tvou matku," řekl Jan, aby zachránil situaci, mladý Jakub byl totiž jeden z mužů, co káceli dřevo u vody, když se pokoušeli navázat řeč s děvečkami.

„Zajisté, už se chystá na cestu," odvětil sice přívětivě, ale bylo znát, že se velmi baví. „Zatím se posilněte před namáhavou cestou. Kde teď budete spát, urození pánové?"

„V lese, Na mechu, možná v kapradí, nějak si poradíme," odpověděl Jan a děvečky vzadu se opět rozesmály.

„Můžete se zastavit u nás, ale nejsme hostinec, nejsme na návštěvy zařízení a museli byste vzít zavděk i senem," zaburácela statná žena, která právě sestupovala po dřevěném schodišti. Jan si uvědomil, že může být jen o něco starší, než byli sami.

„Jsem Matylda, pojedu s vámi za Jakubem," dodala nesmlouvavě a Jan pochopil, kdo tady rozkazuje. Dokonce i rozverné dívky se kamsi vytratily a mladý Jakub se začal tvářit vážně. Jen Zuzana neměla stání a točila se kolem Jana.

Jen co se najedli, přivedl pacholek koně, nakrmené a napojené a kdosi otevřel bránu. Jan se rychle rozloučil se Zuzanou i s ostatními, Johann úsporně pokynul a vyjeli do hluboké noci.

„Matyáš se snad trochu vyspí," ucedil Johann a popojel do čela malého průvodu.

„Bude hlídat, až budeme odpočívat," odpověděl Jan a neubránil se zívnutí.

Kolem řeky sedal chlad jako vždy, když se přehoupne půlnoc a vlhké ticho sedalo na oděv i na unavenou duši. Jeli mlčky, snažili se dojet do hospody co nejdříve, všichni toho měli za dnešek dost. „Zatrápené vojsko," zaklel za všechny Johann.

„Jací to jsou?" zeptala se Matylda.

„Zelení, dragouni," odtušil Jan.

„Pakáž, teď je jich všude plno, roztahují se na kvartýrech, ujídají, chlapce verbují. Co dělají s děvčaty ani nemluvím," uplivla si.

„Naštěstí to nejsou Uhři," přisadil si Johann jako vždycky.

„A ty hledáš poklad, Jene," obrátila se Matylda dozadu na Jana, který průvod uzavíral.

„Ano, kéž bych jej našel. Ostatně mi nic jiného ani nezbývá."

„Předpokládám, že víš, kde hledat, na to si tě dobře pamatuju a tvého otce taky, kéž je mu Bůh milostiv."

„Je to tak dávno, Matyldo."

„Já nezapomínám," odpověděla tak, že se Jan začal obávat. Přece jen mu byla milejší Zuzana, nežli její korpulentní teta, na níž ještě bylo znát, že bývala krasavicí.

„Já také ne," řekl Jan neutrálně. „Musíme teď překonat nepřízeň osudu a postavit se zase pevně na nohy, snad se to podaří."

„Rozumím ti, moje neteř Zuzana ti leží v hlavě ze všeho nejvíc. Já však pamatuji i jinou krasavici, navíc urozenou."

„Zmizela, kdo ví, kde je jí konec," zívl Jan.

„A co když ne?“

„Ty něco víš?“ zeptal se Jan vzrušeně.

„Ne tak zhurta, měl by sis rozmyslet, kterou pannu vlastně hledáš,“ řekla kousavě Matylda a Johann se krátce zasmál.

„O to přece nejde, dobře to víš.“

„Vím, nevím, možná ano, možná ne. To je někdy lepší. Ale mnoho ti neporadím, Co jsem slyšela, velmi důvěrně, snad by měl vědět žid Rafael, nejbohatší Žid v Katově. Půjčuje i hraběti Wolfgangovi. Zkus se dostat k němu blíž, ale opatrně. Je obezřetný a mohl by tě poznat.“

23.

Když dojeli k hospodě, začínala obloha na východě blednout a Jan s Johannem se sotva drželi v sedle.

„Jsem zvědav, zda stojí Matyáš pevně na stráži, nebo má ještě půlnoc,“ svěřil se Jan ostatním a ani nečekal, že někdo odpoví. Ostatně si všichni mysleli to samé. Hospoda byla zavřená na petlici a museli pořádně zabušit, než se objevila rozcuchaná hlava hostinského.

Ihned se přivítal s Matyldou a ptal se na dceru, zdali dobře dojela. Byl rád, že prozatím vše dobře dopadlo. „Děkuji vám, přátelé, obrátil se na Jana s Johannem a rukou pokynul dozadu, kde spal jako dřevo Matyáš.

„Vstávej, obránče, budeš nás hlídat,“ zatřásl s ním Johan nešetrně.

„Hlídal jsem a teď jsem na okamžik spočinul na lavici,“ bránil se Matyáš, ale nikdo mu nevěřil.

Jakub se smál. „Rozestlal bych vám kavalce, ale nevím, kdy přijedou ti zatracení vojáci, u nich člověk nikdy neví.“

„Raději pojedeme,“ zívl Jan. „Máš něco na cestu, Jakube?“

„Mám, každému jsem nabalil tornu a ještě malý demižon s pálenkou, může se hodit.“

„Ta se bude hodit určitě. Vstávej, lenochu, jedeme,“ vyzval Jan Matyáše a ten se neochotně zvedl z lavice.

„Ještě se postarám o koně a vy se občerstvěte,“ zval je Jakub do kuchyně, kde rychle pojedli. Potom se rychle rozloučili. Vsedli na koně a pomalu odjížděli lesem k Horce, snažili se, aby je nikdo neviděl.

Jakmile našli vhodné místo, kde nebylo odnikud vidět, Jan s Johanem rozbalili houně a vyzvali Matyáše, aby bedlivě hlídal, což přijal ochotně. Sedl si do měkké trávy a přitom provokativně tvrdil, že lavice v šenku byla dost nepohodlná, ale nikdo ho neposlouchal.

Oba usnuli tvrdým spánkem, i díky tomu, že těsně před tím ochutnali Jakubovu pálenku. Rozvalovali se na malém paloučku pomalu celé dopoledne, zatímco Matyáš hlídal, přitom ujídal zásoby a vystavoval se slunečním paprskům.

Před polednem se v dálce ozvaly zvony z Katovských kostelů a oba spáči začali neochotně vstávat. Tak jako vždy po krátkém denním spaní, byli oba rozlámaní a nerudní. Zatímco u Johanna se to projevilo zarytým mlčením, Jan hlučně klel:

„Zatracená armáda, mohli jsme v klidu dočkat rána a zatím tady ležíme na pasece a zelení darmožrouti se válí v mé posteli.“

„Buď rád, Jene, že se neválí s tvou milou, vaše noční dobrodružství bylo velmi důležité hlavně pro ni. Johann by ti jistě osvětlil, co dokáže opilý dragoun s mladým děvčetem,“ nenechal si ujít příležitost Matyáš.

„Raději mlč, nebo se vrátím a všechny je nabodnu na kůl a hodím do rokle.“

„Co budeme dělat?“ promluvil od rána poprvé Johann.

„Nevím, tuhle Matyáš něco jistě vymyslel, měl na to bezmála půl dne.“

„Nevymyslel, poctivě jsem hlídal, aby vás neukradli.“

„S kým jsem to vyjel do světa," bědoval naoko Jan. „Musíme se dostat do Katova, Matylda říkala cosi o židu Rafaelovi, snad zná nějaké tajemství, týkající se nebohé Josefiny."

„To je ta, kterou jsi v opilosti opustil, a ona se ztratila z povrchu zemského? Je to vzrušující, Jene, ale možná taky nebezpečné, jelikož zamýšlíš zřejmě pletky se záhrobím," rýpal Matyáš, ale vida Janův brunátný obličej, raději rychle vstal.

To se mu také vyplatilo, protože Jan nahmátl velikou šišku a hodil mu ji přímo na hlavu. Začala bitva na život a na smrt, urození pánové dováděli jako malé děti a váleli se po pasece i v jehličí, až ho měli úplně všude.

24.

„Já už nemůžu," smál se Jan a všichni naráz ustali, byli na tom podobně. Oddychovali jako tři dýchavičné staré kobyly na úpatí kopce.

Najednou se před nimi mihlo několik postav, proběhly po louce a s bujarým křikem zapadly do maliní.

„Co to bylo?" polekal se Jan a Johann jen mávl rukou:

„Děti, asi jdou sbírat do hrníčku."

„Poslední dítě mělo sukni a nebylo zase tak malé," zvolal Matyáš a pustil se za dětmi do křoví, zatímco druzí dva zůstali klidně na palouku a bavili se na Matyášův účet. Ještě chvíli šramotil v maliní za vydatného výskotu malých protivníků.

Když výrostci poznali, že je nemůže dohonit, začali pokřikovat pokaždé z jiné strany, takže Matyáš pročesával a lámal maliní, avšak zároveň trhal svůj šat. Takže když konečně vylezl, aniž by někoho chytil, vůbec nebyl k poznání.

Oděv měl na několika místech roztržený a přes tvář a čelo mu nabíhaly dva jasně červené šrámy. Kord naštěstí neměl, jinak by ho určitě ztratil, váček s penězi postrádal už delší čas, takže se vlastně nemusel vůbec ničeho obávat.

„Urozený pán, celý roztrhán," ozvalo se z křoví a hned nato zachrastily větve, jak děti přebíhaly, aby je nemohl chytit.

„Čerchmanti zatracení," zaklel Matyáš a chystal se vrhnout za nimi, ale Johann jej zadržel. Měl co dělat, protože od smíchu nemohl popadnout dech a tak funěl, jako splašený býk.

„Nech je, statečný rytíři, jsou to přece děti," domlouval mu Jan.

„Na zlomyslnosti jsou velcí dost, a také jsou prostořecí," nedal se Matyáš.

„Tys nebyl?" smál se Johan.

„Já jsem netrhal maliny."

„Jistě u vás nerostly."

„Rostly, i ostružiny a…"

„Urozený pán, celý roztrhán," ozvalo se tentokrát z dálky a Matyáš už jen planě zahrozil a sedl si do trávy.

„To nám ten den náramně začíná, přátelé, navrhuji vydatný oběd a nějaký ten korbel bychom také zasloužili," snažil se Matyáš odvést pozornost jinam.

„To je pravda, ale tohle všechno se platí a navíc se možná platí i u městské brány. Ale nebyl jsem zde drahnou dobu a mohlo se ledacos změnit," vysvětloval Jan.

Pojeďme tedy do hlubokých lesů pod Katovským hradem a ulovme medvěda, nebo nějaké jiné zvíře se spoustou masa a kožichem, který vyměníme za hrst tolarů."

„Blázne," vyjádřil se po svém způsobu Johann.

„Pak tedy musíme vymyslet, jak se dostat nepozorovaně do města a zadarmo se občerstvit," zafilosofoval Matyáš.

„Nech se naverbovat," smál se Johann a Matyáš prudce odplivl.

„Co takhle kupci? Není tam dole cesta do Bavor?" nadhodil Jan.

„To by šlo, ale ne teď," řekl Johann.

„Mohli by poskytnout i slušné přestrojení," napadlo Matyáše.

„Leda bychom je také hodili do rokle, jinak budou mluvit a bude to ještě horší," odvětil Jan. „Stačí, když je obereme a nesmí nás při tom poznat."

„Takže jedeme hledat vhodné místo. Nejlépe u řeky, je třeba napojit koně," pronesl nezvykle dlouhou větu Johann, což svědčilo o mimořádném vzrušení, jehož se mu v poslední době příliš nedostávalo.

Blýskal očima, jak se již nemohl dočkat, i Matyáše se začínalo zmocňovat vzrušení, jenom Jan byl ještě mírně nad věcí. Také ale nikdy dobrodružstvím neopovrhoval, naopak, právě on celou akci vždy důkladně promyslel a nachystal.

23.

„Rozino, kde vězíš, to se mám česat sama? Hartusila krásná paní na svou starou služebnou, ale ne vážně, věděla, že je na starou Rozinu spolehnutí. Navíc věděla, že přijde, slyšela ji hekat na schodech.

„Paní, už mi nohy neslouží jako dřív," omlouvala se stařena a belhala se k taburetu. „Tak krásné vlasy a zase je mám schovat, do sítě a klobouku, věčná škoda, má paní."

„Dobře víš, že jedu ven z města."

„Vím a bojím se, cožpak se to hodí, jezdit tak navečer? Hemží se to tady vojáky, a kdo ví, kým ještě. Jistě je kolem spousta hrdlořezů."

„Mám dvě nabité pistole, Rozino. A umím z nich střílet," smála se její krásná velitelka, načež se služebná jen pokřižovala a pustila se do pletení copů.

Asi po půl hodině zaklepal na dvoukřídlé dveře urostlý mladý muž a po vyzvání se hluboce sklonil. „Kočár je připraven, paní," řekl zvučným hlasem a dlouze spočinul na labutí šíji s copy, vyčesanými nahoru.

„Dobře Matěji, řekni kočímu a naložte tu truhlici ode dveří, zanedlouho pojedeme," přikázala rovněž velmi zvučně a na Matěje se podívala sice se zalíbením, ale jen velmi krátce. Věděla, že je ochoten pro ni udělat cokoliv, ale to bylo vše, co jí na něm zajímalo.

Netrvalo dlouho a vrátil se s podsaditým mužem asi tak ve věku Roziny. S lety pěstovanou elegancí smekl klobouk a uklonil se, stříbrná hříva svázaná do copu se zaleskla ve večerním světle a on zvučným hlasem pozdravil.

Kočí Václav, věrný a oddaný jako Rozina. Bylo znát, že mu dělá problém ohnout unavená záda a také při tom tiše vzdychl, ale snažil se, aby paní nic nepoznala. Statečně uchopil držadlo a s námahou zvedl truhlici.

Matěj na druhé straně s ní pohupoval jakoby nic, když sešli z podesty, bezstarostně cosi vykládal a kočí se snažil držet s ním krok po schodech. Samozřejmě mlčel, nebo se omezil na jednoslabičné odpovědi.

„Václav nám nějak stárne," řekla paní starostlivě a upřela pohled do vrásčité tváře v zrcadle.

„Tak jako já, paní," odpověděla Rozina. „Za nedlouho vám zbyde jen Matěj, ale musíte dát pozor, je to šelma. Ale to se časem spraví, všichni mladí jsou takoví."

„Nestraš mě, Rozino, co bych si bez tebe počala a bez Václava rovněž," zalichotila služebné a dívala se do zrcadla, jak pookřála.

„Na mě se paní může spolehnout, budu věrně sloužit do poslední chvíle, než mě Pán vezme na onen svět," vypjala stařeckou hruď a slzy se jí vedraly do očí.

„Já vím, věřím ti," řekla rychle paní a Rozina odhodlaně dál splétala zlaté vlasy jako sluneční paprsky, rozprostřené po modrém sametu elegantních šatů.

Když vytvořila moderní, ale jednoduchý účes, vhodný a dostačující pro krátkou cestu, pobrala menší zavazadla a scházela po schodech na dvůr. Byla ráda, že je paní spokojena a že ji pochválila a nesla se pyšně jako královna.

Paní nasadila elegantní klobouk a popadla menší koš s dobrotami na cestu, vyňala z tajného úkrytu dokumenty a dala je do kožené torny. Pod schody se na ni Rozina podívala vyčítavě a paní pochopila.

„Je to moc důležité, musím sama."

I tak se v očích služky zračilo zklamání z nedůvěry, jíž pociťovala, protože jí paní nesvěřila tornu, ani nevěděla, co obsahuje. Jinak měla přehled o všem. Ale měla ráda svou paní, mlčky se uklonila a čekala u dveří kočáru, které otevřel Václav a dvorně se ukláněl jako pravý kavalír.

„Nastup první, Rozino," pokynula ji paní, což opět prozářilo její vrásčitou tvář a mlčky se nasoukala do čalouněné sedačky. Paní sedla vedle ní a usmívala se, sama se sebou spokojená. Těšila se na výhled na řeku, a proto raději seděla vpravo.

Václav se vyšplhal na kozlík, vedle něj hbitě vyskočil sluha Matěj a kola kočáru tvrdě zazvonila na dlažbě města Katova.

24.

Příprava na večer spočívala hlavně v nalezení vhodného místa. Nejlépe někde, kde není moc rušno, aby je při akci nikdo nerušil, ale zase by nebylo od věci, kdyby tam vůbec někdo přijel.

Projeli tedy lesem Horky směrem k městu a usoudili, že tam sice jezdí povozů dost, ale není kam se schovat a stráž u městské brány vidí nebezpečně daleko. Mohli by slyšet nějaký ten výkřik a zhatit dobře připravený pych.

Objeli tedy Horku na stranu, kde je Jakubova hospoda a Jan usoudil, že by mohli hospodu nenápadně obhlédnout, protože by jim mohla zhatit plány posádka, která se tady už jistě ubytovala.

Dojeli opatrně až ke kapličce, za ní se vnořili do hustého lesa a tam nechali koně. Pěšky postupovali co nejblíže k hospodě a dávali pozor na případné stráže. Čím víc se blížili, tím víc se rozléhaly hlasy zespoda.

Po chvíli se už nenamáhali s obezřetností, dokonce mohli nahlas mluvit, protože dole bylo hlasů a povyku jako o pouti. Přišli až téměř za stodolu, viděli v trávě ležet tři vojáky, kteří mohutně tahali z dýmek, a na verandě hospody opilý důstojník halekal německou odrhovačku.

Johann bezděčně uchopil rukojeť pistole, ale Jan položil svou ruku na jeho. „To nemůžeme, ale také mi svrbí dlaně. Kéž by se smažili v pekle, holomci."

„Kdyby jich nebylo tolik, mohli bychom je v noci podříznout a ráno odvézt, jako tamty," žertoval Matyáš a ukazoval na vůz s plachtou zaparkovaný u stodoly.

„A další den přijede půl regimentu a rozvěsí nás v aleji pod kaplí," usmál se Jan. „Vždyť ani nevíme, kolik jich je uvnitř, podle toho řevu tam bude jistě další důstojník a kdo ví, kdo ještě."

V tu chvíli přišla Matylda a donesla džbán k opilému oficírovi. Cosi prohodila a podívala se k lesu, jako by tušila, že je pozorována. Vzápětí se ale musela otočit, protože si důstojník přihnul tak mocně, že část vína vytekla na jeho kabátec a tak tak, že Matylda džbán včas zachytila, málem jej shodil pod stůl.

Na to vyšel Jakub a zkušeným hmatem ho uchopil pod rameny a přivolal dosud ležící vojáky, aby mu pomohli odnést velitele na kavalec. Zatímco dva nesli opilce, třetí uchopil džbán a řádně si přihnul za soustavného nadávání ostatních.

„Hovada!" ulevil si Johann a nikdo nic nenamítal.

„Jestli takhle vypadá celá rakouská armáda, tak nebude mít nepřítel mnoho práce," filosofoval Matyáš. Stačilo by ke každému regimentu poslat sud vína a večer je sesbírat jako spadané hrušky."

„Těch sudů by muselo být víc," smál se Jan a ukázal zpátky. „Pojďme, tady jsme zbyteční a musíme se připravit."

Ostatní souhlasili a vydali se ke koním.

Opět objeli Horku a vhodné místo nenašli. Buďto se nebylo kam schovat, nebo byla cesta tak zarostlá, že po ní jistě nikdo nejezdil, takže nakonec objeli i Katov. Našli příhodné místo na staré silnici, vedoucí z města více na jih.

Uvelebili se v hustém lesíku, který řídnul směrem k silnici, což v noci tak nevadí, naopak, všichni tři vyhodnotili místo jako velice strategické. O kousek výš byla krytá mýtina, kde se dalo pohodlně čekat na západ slunce.

Další příprava spočívala v odpočinku a vyjedení skromných zásob. Na silnici občas zarachotil vůz, většinou měl plachtu, pod níž se mohl schovávat kýžený lup. Nadšeně si sdělovali, kolik, vozů projelo a jakých a očekávali vše ukrývající tmu.

25.

Paní poodhrnula záclonku v okně a se slovy: „můžeš klidně spát, než budeme v Týně, bude dávno tma" se skryla za sloupek dveří tak, aby ji nebylo vidět z ulice, ale ona sama tak měla výborný přehled.

„Děkuji, má paní," řekla roztřeseně Rozina a na chvíli udělala to samé. Za sloupkem pozorovala hemžení večerního města Katova. I když byla stará a unavená, tohle si nikdy nenechala ujít.

Viděla, kdo se s kým baví, kde je plná hospoda, ale hlavně poslední dobou každodenní obrázek všudypřítomných vojáků. Uvědomila si, že jsou úplně všude a tím pádem nevidí žádná děvčata ani mládence.

Děvčata se skrývala v obavách o svou čest a mladí muži se chtěli vojně vyhnout. Verbíři, nastrčení po hospodách hostili kde koho a rádi nalévali, hlavně když ptáčka pevně lapili. Jezdili také po vsích a rozdávali příkazy k odvodu, sedláci přicházeli o pacholky i o syny, nevěsty o ženichy.

„Podívej, Rozino, Magdalena s Mikulášem, co je synem mistra truhlářského, vedou se spolu, jako by jim požehnal pan páter," zvolala paní na služku a ta měla příležitost posloužit čerstvými zprávami, které se zřejmě k uchu její paní prozatím nedonesly.

„Jakpak by ne, požehnal, bude to týden. V chrámu svatého Jiří to měli a říká se, že spěchali, to jistě Mikuláš nechtěl na vojnu, jinak by tatík tak snadno nesvolil," vysvětlovala Rozina zasvěceně.

Magdalena, dcera koželuhova jistě neměla žádného věna a tak by mistr truhlářský byl zcela určitě nesvolil, ale představa, že se syn nedobře oženil, byla pořád lepší, než ta, že by o syna přišel.

Mladí byli spokojení a mohli tak vlastně vojsku děkovat, což jistě neučinili. Málokomu se podařil takovýto sňatek, ženicha, či nevěstu přísně vybírali rodiče a málokdy něco slevili ze svých požadavků.

„Snad budou šťastni," zasnila se paní a v jejím hlase se nechtěně ozval jakýsi stín.

„Ano, snad jim pán nebeský dopřeje věčnou lásku," hlesla Rozina, protože dobře znala nálady své paní a jejímu citlivému sluchu ten závan sebelítosti z jejích slov neušel. Věděla, že bude lepší přivést paní na jiné myšlenky.

„Zdalipak bude již v Týnu hotova ta nová truhlice?" ptala se snaživě.

„To jistě ano, ale možná se začne pracovat na tom velikém překvapení, mistr Bartoloměj vzkázal, že již namaloval plány a slíbil je zítra doručit," chytla se paní na vějičku a rozhovořila se o jedné ze svých nových zálib.

Rozhodla se totiž, že ve Vlkově Týně, malém zámečku na břehu starého rybníka lemovaného alejí lip, nechá postavit malou kašnu se sochou Neptuna a možná i rybou, chrlící vodu.

Kašna už stála, ale žádný z návrhů sochy se paní nezamlouval a tak nešťastný mistr navrhoval stále mužnější tvary, které se paní velmi zamlouvaly. Nechtěla již déle zkoušet starého mistra kamenického a byla rozhodnutá přejít ke stavbě, jenomže hra s návrhy ji nesmírně bavila.

Paní se zasnila a odmlčela při té představě a ani si neuvědomila, že projeli městskou bránou, aniž by jim strážný věnoval pozornost.

Rozina byla ráda, když paní snila, nehrozil žádný výbuch hněvu a mohla klidně usnout, protože za branou, v širé krajině jí připadalo všechno stále stejné a nezajímavé.

Jak by se v jejích očích mohl srovnávat právě přeběhnuvší zajíc se zaručenými zprávami o nevěrníkovi, či nevěrnici, o nichž věděla každá služka i hospodyňka ve městě víc, nežli oni sami.

26.

Kočár odbočil od záhybů líně tekoucí řeky a začal zdolávat první kopec. Touto cestou budou v v Týnu o celou hodinu dřív, než kdyby kličkovali údolím. Navíc zde nebyly hluboké lesy, kde by hrozilo nebezpečí, ale sotva několik stromů podél silnice.

Jediný lesík čeká dole, až se opět napojí na starou a vyježděnou cestu u řeky, ale to už budou nedaleko Týna a navíc je tam poměrně rušný provoz, zvláště teď, když v Katově a okolních obcích leží vojska.

Každý se snažil prodat, co se dá, dokavaď to ještě jde. Kdyby byla válka, armáda vše zabaví. Válku nikdo nechtěl, ale co kdyby, každý se chtěl pojistit.

Paní sledovala oknem usínající krajinu, zatímco její věrná služebná klimbala v pohodlném křesle.

Stáhla okna dokořán, aby dovnitř mohl čerstvý vzduch. Tolik milovala večerní vánek po horkém dni. Snášel se na zem jako požehnání a voněl příslibem teplých letních nocí. Často jen kvůli němu se zdál být den mnohem hezčí, než ve skutečnosti byl.

Melancholická nálada padla na všechny, kromě Roziny, která o té kráse neměla tušení. Václav s Matějem se už před chvílí přestali vesele bavit a dívali se na stádo dvanácti kusů srnčí zvěře, jak se klidně pase na horizontu.

V zapadajícím slunci z nich byly vidět jen siluety a než dojeli na vrchol, ztratily se v červáncích, jež zaplavily polovinu oblohy a rozlily se po vrcholech okolních kopců.

„Bude noc krásná a divoká, Prsa matky boží se barví rudě, pohleďte," řekl zpěvným a jaksi slavnostním hlasem starý Václav a napřímil se na kozlíku.

„Neznáš nějakou báchorku, která by tvé tvrzení podpořila?" řekl Matěj, vždy si dělal ze starého kočího legraci, ale ten vážně pokračoval.

„Vypráví se, že když nedaleko, před hradem Reisenbergem leželi Švédové, začínala právě taková noc jako dnes. Oni byli krutí a jejich velitel si umanul dostat krásnou dceru ze Staré Vsi pod Reisenbergem a taky ji unesl a na hradě zabil, když mu nechtěla být po vůli.

Vracel se pak po svém ohavném činu dolů do údolí a právě, když obloha Prsa matky boží zbarvila rudě, byl přepaden místními sedláky, které vedl jakýsi Václav Ryba, její milý. Chytili jej a přivázali k jedné z borovic a šli na opuštěný Reisenberg.

Tam, když viděli, že je Markéta na pravdě Boží a jakým způsobem zahynula, vrátili se a odvedli Švéda na druhou stranu kopce, kde by ho nikdo nenašel, na místo, kde několik skalních výběžků otevírá strmé údolí. Tam ho opět přivázali a ponechali svému osudu.

On tam bídně zahynul a té skále se nyní říká Švédská, nikdo tam nechodí, jelikož tam straší zlý duch toho ukrutníka," dokončil Václav, zatímco překonali vrchol a sjížděli zvolna do údolí. Výhled na oblohu se zvolna vytrácel, ale povznesená nálada zůstávala.

Paní tiše poslouchala a kočí si toho byl vědom, viděl její půvabnou hlavu v okénku, a proto se snažil vyprávět tak poutavě. Čekal, že se bude vyptávat, byl připraven a dmul se pýchou před Matějem, když promluvila:

„Václave, těmi Prsy matky boží myslíš Altenberg na straně Bavorské?“

„Ano, paní, tak se těm dvěma vrcholům odnepaměti přezdívalo.“

„A kde je vlastně ten opuštěný Reisenberg? Tady přece už žádný vrchol není, než ten, o němž jsi vyprávěl,“ snažila se zjistit, kde se ona událost přihodila.

„Právě jsme projeli kolem, má paní. Na vrcholku, kde se pásly ty plaché srny, je v lese dávno zřícený hrad a ty skály jsou tam,“ ukázal doleva k dohasínající obloze, „svažují se k řece, kam také jedeme, vede tudy přeci silnice.

„To jsi mi neměl říkat, celá se třesu od strachu, Václave,“ řekla paní lehkým tónem. Ale přece jenom nebyla tak úplně klidná, jako na začátku vyprávění, kdy ji zcela omámila příroda, ukládající se k spánku.

„Vidíš, co jsi způsobil,“ obořil se na starocha Matěj, který vycítil příležitost trochu se před paní vytáhnout. „Beztak sis to celé vybájil a snažíš se nás vystrašit.“

„Ne, to ne,“ bránil se starý kočí, „ale je pravda, že je to již mnoho let, cesty jsou teď mnohem bezpečnější.“

„A stejně sis to všechno vymyslel,“ nedal se Matěj, povzbuzen, když slyšel, jak se paní tiše zasmála.

Kočího Václava ta slova velice pohoršila, obzvlášť když slyšel, že se paní zasmála a otočil se na kozlíku. „Má paní, nic jsem si nevymyslel, vyprávěla mi to moje babička a jí zase její, jistě je to pravda,“ říkal úpěnlivě chvějícím se hlasem, když ze tmy zazněl cizí silný hlas:

„Stůjte!“

27.

Kočí ještě ujel pár metrů, než se vzpamatoval z leknutí, ale to už jeden ze tří tajemných jezdců chytil náručního koně za uzdu a zkušenou rukou kočár zastavil.

Matěj se ohnul pro bič, ale další z mužů ho praštil rukojetí ordu přes paži, až se málem skulil z kozlíku na zem.

„Zůstaň, kde jsi a kočí taky, nebo je s vámi amen,“ řekl muž, který ho praštil vychloubačně, zatímco třetí popojel ke dveřím kočáru.

S pistlolí v ruce otevřel dveře a nahnul se v sedle, aby viděl, kdo je uvnitř. Ve tmě však rozeznal pouze dvě ženy v cestovních šatech, do tváře jim neviděl.

„Přeji krásný večer, dámy,“ řekl příjemným hlasem. „Jsme nuceni vás požádat o peníze a cennosti, jelikož doba je velmi nepříznivá. Za příkoří se omlouváme a zase vás hned necháme odjet.“

Rozina se probudila a tiskla se k paní, která se při slovech muže, jenž hleděl do kočáru, celá roztřásla. Místo, aby mu odpověděla, šeptala naléhavě do ucha Rozině:

„Řekni, že jim zaplatíme, nechci mluvit, bojím se, že mne pozná.“

„Má paní vám zaplatí, ale žádá, ať ji necháte na pokoji,“ řekla roztřeseně Rozina, zatímco paní otevřela schránku pod sedadlem a vytáhla tlustý měšec. Předala jej Rozině a ta neochotně natáhla ruku ke dveřím kočáru.

Zločinec se dvorně uklonil a vzal měšec, odvázal a nahlédl do něj.

„Děkuji, váš dar je velmi štědrý, vyřiď své paní, že své sliby dodržíme,“ opět se uklonil a zavřel dveře, načež dal znamení svým kumpánům, kteří se rozestoupili, a kočár se rychle rozjel k silnici.

„Paní…“ ozval se Matěj, který se první vzpamatoval, ale ta ho rychle přerušila:

„Jeďte domů, co nejrychleji!“ a vytáhla obě okna.

Václav prásknul do koní, ještě se třásl rozčilením a tak se rozjel opravdu velmi rychle, až měl Matěj co dělat, aby se udržel a nespadl pod kola kočáru.

Rozina se začala nahlas modlit a občas úkosem pohlédla na svou paní, která mlčky zírala do tmy. Seděla jako socha, strnulá a bledá v měsíčním světle, až o ni Rozina začínala mít strach.

Nepromluvila, než dorazili do Vlkova Týna, ani když za nimi štolba zavřel bránu a pak beze slova popadla tornu s dokumenty a zavřela se ve svém pokoji v patře malého zámku u rybníka.

Čeleď zatím probírala přepadení, všichni byli rázem na nohou a Václav, Matěj i Rozina několikrát opakovali celou příhodu, která narůstala do obřích rozměrů. Do rána to vypadalo, že je přepadl celý regiment hrdlořezů a oni jen tak tak zůstali naživu.

Povídali i druhý den a další, neboť nikomu neušlo, že paní se od té doby velmi změnila. Jindy energická, veselá a přísná, teď často stála u okna, nebo procházela kolem rybníka a mlčela.

Dokonce když přišel mistr Bartoloměj ukázat návrh sochy, řekla, že již nechce, aby u kašny stála plastika, zobrazující muže, ale mladou bezbrannou dívku, která se sklání se džbánem pro vodu.

Nikdo se neodvažoval na svou paní naléhat, šeptali si, že to leknutí jí velice poznamenalo a na Vlkův Týn se snášela nezvyklá tíha dalších dní.

Nejhůře na tom byl starý kočí, kterému všichni vyčítali jeho strašidelnou historku, na níž si najednou nemohla vzpomenout žádná z žen, jež se podobnými pohádkami často baví při všedních činnostech.

Některé dokonce šeptaly, že starého Václava posedl sám ďábel a on tím strašlivým vyprávěním přepadení přivolal, také jen opatrně naznačovaly, že se něco takového možná stalo i s jejich paní, která je den ze dne zamlklejší, chodí po domě a přemýšlí.

28.

„Tak co, stál ten lup za to?“ ptal se dychtivě Matyáš, který ještě zcela nepřestal myslit na slavné přepadení, kdy jim byly vydány peníze bez boje a v takovém množství. „Soudím, že v tomto kraji nebude mnoho zločinců, když jsou z nás pocestní tak vystrašení. U nás v zemích Moravských by si jistě nechali utnout alespoň ucho.“

„Nebo ruku,“ přidal se Johann a zasnil se, jistě vzpomínal na domov.

Jan nebyl přílišným milovníkem násilí a tak jej euforie jeho přátel zcela nepohltila. „Buďme rádi, že to dobře dopadlo, na šibenici máme zatím ještě dost času, aspoň v to doufám. Napřed musíme dokonat, co jsme si v tomto kraji předsevzali.“

„Ani potom tam nechci, s plnými truhlicemi stříbra je škoda umírat,“ řekl teatrálně Matyáš a Johann se hýkavě rozesmál.

„Jen aby nějaké byly. Ale tady máme tolarů prozatím dost. Počítat se mi nechce, ale jistě s nimi vystačíme. Když v dohledné době nikoho dalšího nepožádáme, možná nás nechytí,“ filosofoval Jan, zatímco se zálibně hrabal v měšci.

„Ale že mi to chybělo,“ protáhl se Matyáš. „Mohli aspoň šermovat, nebo vystřelit.“

„Dáma zřejmě o tvou společnost nestála,“ odpověděl škodolibě Jan.

„Zato o tvou jistě ano, že, Johanne. Zřejmě zesinala strachy, kdo ví, zdali dodatečně nezemřela z uleknutí. Takové urozené dámy tuším nevynikají odvahou.“

„Za to, že ji necháme na pokoji, nabídla tučnou odměnu. Buďme tedy šlechetní a nechme ji na pokoji a to i v našem rozhovoru. Kdyby byli tak sečtělí a uvědomělí všichni příslušníci šlechty, nebylo by třeba trestního práva,“ řekl Jan.

„Jeho veličenstvo císař ti jistě četl v myšlenkách, když zrušil šibenice v menších městech. Myslel na ubohé šlechtice bez váčků s tolary. Jen nevím, zda má město Katov právo hrdelní, Jene?“

„Za mého mládí mělo, Galgenberg, tedy vrch šibeniční, byl na druhé straně města, směrem k Týnu.“

„Jistě zapomenutý kraj, musí být ponuré mít panství blízko šibenice. Jaká byla?“

„Kdo,?“ otázal se Johann, jakoby se právě probudil ze sna. Možná, že opravdu snil o velkých šarvátkách a umrlcích na popravištích. To ovšem bývala jiná, slavná doba.

„Šibenic přece, řekl nevrle Matyáš.“

„Veliká, pro šest oběšenců. Na kamenné podezdívce byly tři kůly spojené příčnými břevny a na nich háky pro konopný provaz. Ten musel být řádně namydlený,“ zamnul dlaněmi Jan, jakoby vzpomínal na kdovíjaké radovánky.

„Pokud ve městě, jako je Katov, vykonávali justifikace takovým způsobem, zřejmě zločinnost zcela vytlačili. Pokud útrpné právo navždy zůstalo v myslích zdejších obyvatel, raději bych se vrátil k nám. Tam stačilo oběsit tři ubožáky a to je ještě věšel místní řezník,“ otřásl se Matyáš.

„Nás by stejně stínali mečem, to právo nám náleží, leda bychom spáchali čin velmi ohavný, abychom byli potrestáni i na cti,“ horlil Jan.

„Ty něco takového pamatuješ?“ zeptal se Johann.

„Ano, stalo se jednou, že kdosi násilně slehnul jakousi místní krásku, dceru nějakého pána a ten si vymohl až v Plzni velikou exekuci. Jistě ho stála spoustu kulaťoučkých tolarů.

Zločinec, syn jakéhosi zchudlého šlechtice, který padl kdesi v tramtárii, byl zbaven cti, poté mu uťali ruku a byl oběšen.“

„Ohavné,“ otřásl se Johann. „Nemusel ji zabíjet, hlupák, asi horká krev. Ale její tatík musel jistě mnoho zasolit, taková justifikace stojí i sto tolarů, vím to přímo od kata. Chodili jsme tam kupovat prst oběšencův pro štěstí, nebo aspoň kousíček provazu.“

„Fuj, snad ho ještě nevozíš?“ otřásl se Jan.

„Ztratil jsem ho,“ vrátil se k úspornému vyjadřování. Vzpomínka na exekuce musela být hodně silná, že se tak dlouze rozhovořil.

„U nás také kde kdo v noci navštívil šibenici, aby si pro štěstí něco přinesl. Viselci byli často bez prstů, i celých nohou a rukou, každý chtěl kousek pro sebe. A to někteří i hrabali kolem šibenice,“ potvrdil Matyáš.

„Tam snad zakopávali jen ženské,“ ozval se Jan, který podobné řeči nevyhledával.

„Občas i chlapa zahrabali. Záleží, jak bylo rozhodnuto s tělem naložit.“

„To bych tedy nehrabal,“ otřásl se Jan.

„Ani kdybys nutně potřeboval prst zločincův?“ zeptal se Matyáš zase provokativně.

„Aby si v brzké době někdo neřezal prst z tvé ruky, nebo nohy, tam se snáz dosáhne,“ smál se Jan, už zase v dobrém rozmaru.

29.

Přespali v suchém borovém lese a ráno se ohlásilo svěžím vánkem a štěbetáním ptactva. Pánové se váleli ve zlatavém jehličí a vůbec nikam by nespěchali, kdyby neměli hlad a žízeň.

Všechny zásoby pochopitelně snědli a po vydařeném lupu i v noci vypili, takže nezbývalo, než osedlat koně a sjet k nějakému potoku napojit koně i sebe. Z řeky se včera koně nenapili, ale naštěstí zde bylo dost všelijakých pramenů a stružek.

„Už jsi přemýšlel, Jene, jak naložíme s lupem?“ ozval se rozcuchaný Matyáš, v hlavě jehličí a za košilí zřejmě také, protože se v jednom kuse škrábal.

„Nejlépe by bylo zalézt do první krčmy ve městě, ale mám strach, aby mne tam nepoznali. Mohli bychom na druhý konec města, dolní branou, bývala tam taková chudinská čtvrť a Židy.“

„Jsem pro, tvář ti už také zarostla vousem. Nám ovšem také, ale můžeme, na rozdíl od tebe vyhledat lazebníka,“ neodpustil si rýpnutí.

„Však to nějak zaonačíme, teď vzhůru, musíme najít vodu a napít se, v hrdle mám jako v ohni. Johann už sedí pevně ve třmenech a jedině ty, Matyáši řečníš v mraveništi.“

Vskutku, to, co hryzlo Matyáše, nebylo jehličí. Za vydatného řevu kamarádů svlékal košili a setřepával dotěrné mravence, po chvíli svlékl i kalhoty a divoce nadával.

„Kdyby šly kolem sličné panny na jahody, rádi je uvítáme a ukážeme, kudy jít, aby jim nic neušlo," řehtal se Jan jako kůň.

„Ještě bych vám ukázal, jak omámit sličnou pannu, k čertu," klel Matyáš, zatímco vytřepával nohavice.

Po chvíli už klidným krokem sjížděli do údolí k městu Katovu. V nedaleké bystřině nebylo sice vody mnoho, ale i to stačilo. Po krátké zastávce vyrazili k dolní městské bráně a vmísili se mezi lid v křivolakých uličkách nejstarší části města.

Místy museli jet po jednom, jak byla ulice úzká a to ještě neprojížděli městem židovským. Směrem k Dolnímu náměstí se uličky postupně rozšiřovaly a místy mohli jet pohodlně vedle sebe.

Potkávali řemeslníky všeho druhu. Hezké i nehezké děvečky na ně po očku pokukovali, ale ne zase příliš. Jejich oděv prozrazoval sice příslušníky panského stavu, ale i to, že mají hluboko do kapsy a jsou dlouho na cestách.

Při vjezdu na náměstí byla otevřena vrata zájezdního hostince U Studny, což bylo přesně to, co hledali. Ochotný hostinský zavolal pacholka, aby se postaral o koně, samozřejmě pod dohledem všetečného Johanna, a zval pány ke stolu.

Kupodivu se ani moc nevyptával a tak mohli nerušeně naplnit břicha. Po jídle přišlo k chuti i místní pivo a zanedlouho již mlčky a líně posedávali, zmoženi příjemnou únavou z předešlých dní.

Seděli venku, pod kaštany, stoly stály po bocích nádvoří a mezi nimi široká, kamenná studna s roubením, po níž hostinec nesl jméno. Hostinský ochotně vypověděl, že zde kdysi stávala tvrz.

Hostinec vznikl její přestavbou a v místě bývalé tvrze jsou dnes konírny, část pro hosty byla nově dostavěná. Při tom nenápadně nabídnul panstvu nocleh a ti, zmoženi spaním v lese nakonec souhlasili.

Jelikož si jich nikdo valně nevšímal, Jan usoudil, že zatím snad bezprostřední nebezpečí nehrozí.

Jenom při placení se poněkud zarazil, ale všiml si toho pouze Johann, který stál bokem a viděl, jak vytahuje z měšce stříbrný tolar.

30.

Vyšli s hostinským po dřevěných schodech na pavlač a byli ubytováni v jedné rozlehlé místnosti. Nechtěli totiž utratit hned všechny peníze a tak se zařídili skromněji. Ostatně to bylo i méně nápadné.

Když hostinský odešel a sličná děvečka donesla vodu v konvici, rozvalili se každý na svém loži a po vydatném obědě odpočívali. Jan byl nezvykle zamlklý a to Johanna přimělo k otázce, na kterou již málem zapomněl: „Jene, co se stalo?"

Matyáš zpozorněl a posadil se na pelesti.

„Jen jsem se zamyslel."

„Zdálo se mi, že jsi při placení nějak zaražený," řekl Johann vysíleně delší větu.

„Všiml jsem si na váčku znaku, který včera potmě nebylo vidět," odpověděl Jan potichu a Matyáš s Johannem byli rázem na nohou.

„Hrozí nám nebezpečí? Můžeme odejet, než se zavře brána, máme spoustu času," řekl vzrušeně ale rovněž potichu Johann.

„Ale ne, myslím, že nic nehrozí, jen mě zaráží znak, který by tam být neměl, je to přinejmenším divné." Nato zalovil v kabátci, aby vytáhl měšec a otočil jej ke světlu. Dole byla vyšita temně rudá růže a pod ní zlatou nití písmena J.E.G.

„A co to znamená?" nevydržel Matyáš.

„To znamená Josefina Eleonora von Grafendorf. Často jsem ten znak vídal, jistě se nepletu."

„Josefina, to je ta, co se ztratila na hradě po tvém nezřízeném pití?“ rýpal Matyáš, z něhož spadlo napětí. Už se obával nejhoršího a zatím se jedná o další Janovu avantýru. Stejně asi smýšlel i Johann, který se požitkářsky uvelebil na loži.

„Co je na tom? Ten rod zde přece stále je, v Ječné, proč by nepoužívali věci, které ještě slouží svému účelu. Mohla ho mít nějaká jejich guvernantka, či co, pro sebe by jej panstvo nepoužilo,“ uvažoval nahlas Matyáš.

„Možná máš pravdu. Aspoň mám památku,“ řekl Jan už veseleji.

„A velmi hodnotnou,“ doplnil ho Matyáš. Nato zavřel oči a usnul.

Zdálo se, že Johann usnul také, jen Jan bděl a díval se na trámový strop. Přemýšlel a vzpomínal, snažil se vybavit tvář, kterou viděl naposledy před mnoha lety.

Uvažoval znovu o podivných okolnostech jejího zmizení, nad nimiž kdysi probděl mnoho nocí, až z toho nakonec také usnul.

Odpoledne se mátožně probudil, protože odpočatý Matyáš nechal přinést víno a upíjel s Johannem u stolu.

Poté ještě vyrazili na prohlídku města, avšak opěšalí, nechtěli být nápadní a snažili se splynout s okolím. Směrem k Hornímu náměstí přibývalo vojáků a různých podivných existencí, kteří jim nebyli nepodobní.

Přece jenom rušné časy měly alespoň tu výhodu, že uvnitř města nepanoval tak přísný řád a vztahy mezi obyvateli nebyly tak přísně strohé, jako v dobách klidných, kdy jediné vzrušení obci přinášely trhy a nedělní mše v kostele Panny Marie v rohu Horního náměstí.

Prázdná jezuitská kolej, jejíž nedávní obyvatelé byli vyhnáni jeho císařskou milostí zírala temnými okny do ulice U městského pivovaru, kudy Jan, Johann a Matyáš přicházeli na hlavní náměstí a kochali se velikostí chrámu.

Vešli dovnitř a Johann, unesen barokní výzdobou a ozvěnou vysokých, chladných stěn, podobně jako u poutního kostela v Horce vzrušeně zašeptal:

„Zde bych chtěl být pochován.“

„To mne nepřekvapuje, to chceš v každém kostele, který se nám postaví do cesty,“ smál se tiše Matyáš, ale viděl, že na to není vhodná chvíle a tak utichl.

„Pod kostelem jsou prý katakomby s kryptou, kde jsou pohřbení význační obyvatelé města a duchovní,“ poučil je Jan.

„Opravdu?“ řekl nadšeně Johann. „Kéž bych jednou směl spočinout mezi nimi.“ Nato poklekl do prázdné lavice a sepjal ruce v tichém rozjímání.

31.

Toho krásného slunečného dne si ve Vlkově Týně vyšla zamyšlená paní podél rybníka tam a zpět, a vrátila se s náznakem dřívější rozhodnosti ve tváři, jakoby se najednou vytratila všechna ta melancholie, nastřádaná po nedávném násilném činu.

Vyběhla do pokoje a zavolala mladší služebnou Anastázii a pověřila ji výběrem několika šatů, včetně cestovních. Spiklenecky na ni mrkla a dívka věděla, že má přichystat i oděv méně obvyklý stavu své paní.

Odkvačila do šatny a ve dveřích se málem srazila s Rozinou, přicházející rovněž z okamžitého rozhodnutí své velitelky. Jako obvykle se chopila nádherných zlatých vlasů a skoro po paměti je splétala do krátkého účesu, vhodného k cestovnímu klobouku.

Neodvažovala se však vyptávat, i když přímo hořela zvědavostí a paní jí to nijak neusnadnila, naopak. Aby starou služebnou ještě trochu potrápila, nechala ji, ať se připraví na cestu a vezme si to co posledně.

Zmatená Rozina balila koš jako jindy, ale nebyla zdaleka tak klidná a dokonce se vůbec netěšila, i když tušila, že jedou do města a jako obvykle se tam zdrží. Od Stázky věděla, že jsou už sbalené večerní šaty i lehčí šaty na odpoledne a tak o účelu cesty vůbec nepochybovala.

Matěj nosil zavazadla a zaražený kočí Václav vyčkával ve stáji, jelikož se bál přijít na světlo, ještě stále se nezbavil pocitu viny za nedávný incident, což v něm vydatně podporovaly snad všechny ženské na panství.

Protože jinak se ve Vlkově Týně nedělo zhola nic, měly důvod ke klevetám a starého kočího mučily neustálými narážkami a vyptáváním se na další podrobnosti, pokud by si náhodou na nějaké vzpomněl.

Václav měl všeho dost a tak se všem vyhýbal. Jedině Matěj se občas protáhl kolem a i dnes přinesl menší zavazadla. Větší kožený kufr přitáhl ještě s pacholkem a všichni tři jej upevnili dozadu za nápravu.

Matěj vyřídil, že po svačině má zapřahat a že si paní přeje i svého koně. Václav žmoulal kus chleba a slaninu, kterou dostal v kuchyni a pochvaloval si, že je klid. Teď, když se vědělo o nadcházející cestě do města, už ho nikdo nezlobil.

Očekávané nové dobrodružství překrylo to původní.

Ženy se dohadovaly, vezou – li v kufru překvapení pro pana Vojtěcha ze Sukovce, protože nic jiného přece nemůže krásná žena přivážet do města tak milému pánu. Navíc nebylo zřejmé, jak se podařilo utajeným milencům domluvit setkání.

To, že se jedná o tajnou lásku si povídali v Týnu i vrabci na střeše a taky zde každý věděl, že před odjezdem pán ze Sukovce obvykle poslal někoho se vzkazem.

Tentokrát však nepřijel nikdo.

Objevily se tedy i dohady, zda nejde o jiného pána a ženy se rděly a vzrušeně šeptaly své nejodvážnější myšlenky, nad nimiž se vzápětí naoko pohoršovaly a volaly po potrestání hříchu.

Nakonec kdo ví, jestli přepadení nebylo právě takovým trestem.

Tuto myšlenku vydatně podporoval kočí Václav, protože ho zbavovala podezření, že svým vyprávěním tento ohavný čin přivolal. Nevymýšlel nic, ale když se nějaká ta klevetnice nachomýtla a začala s rozpálenými tvářemi cosi naznačovat, podpořil ji kýváním hlavy a neurčitým pokrčením ramen se slovy:

„Tobě tak budu vyprávět. Jsem sluha důvěrný, výše postavený a paní mi důvěřuje. Ode mne se ničeho nedozvíš, tak mě už nech!“

Obvykle se ihned po takové veledůležité promluvě ztratil do stáje, aby se náhodou nepřišlo na to, že neví zhola nic. U žen však (přesně jak očekával) vzbudil zvědavost a mohl ho před nimi zachránit jen včasný odjezd.

O pravé pozdvižení těsně před odjezdem se však postarala sama paní.

Přicházela k otevřeným dveřím kočáru, u nichž se ukláněl vyšňořený kočí Václav, za ní Rozina a Anastázie, každá v ruce měšec. Když už děvečky na dvoře sotva dýchaly napětím, řekla, aby to všichni slyšeli:

„Ty měšce jsou pro lapky, kdyby nás náhodou opět přepadli. A ty, Václave,“ podívala se na kočího, který se sklonil ještě víc, „nám ukážeš, kde se staly všechny ty příhody, o nichž jsi minule vyprávěl.“

Kočí se napřímil tak prudce, až mu zapraštělo v kostech a musel se chytit kočáru, aby neupadl. Zatímco ostatním najednou nebylo do řeči. Nasoukali se do kočáru, Matěj za Václavem na kozlík a prudce vyrazili.

Rozina se pohoršeně podívala na Stázku, která se odvážila zasmát, protože paní se smála tak, až se kočár otřásal. Připadalo jí, že si paní zahrává a provokuje, těmi měšci a smíchem.

Aby je tak zase ti hrdlořezové přepadli.

Rozina sepjala ruce a jala se tiše modlit.

32.

Kočár vesele drkotal po silnici, řemení, držící korbu příjemně vrzalo a slunce zlatilo vrcholy bavorských hor. Zanedlouho se opět utopí v krvavé lázni červánků, stejně jako tenkrát. Paní se vyklonila z okna a sledovala oblohu.

„Kdybychom vyjeli o chlup později, mohli jsme se kochat západem slunce nad Prsy matky boží, Václave," řekla vesele.

Kočí v rozpacích smekl klobouk a raději nic neříkal.

„Václave, chci, abys nám ukázal Švédskou skálu a zřícený Reisenberg."

„Jak poroučíte," odpověděl Václav temně a nasadil klobouk. Ostatní mlčeli, nebylo jim právě lehko a nechápali smysl počínání své paní. Vzdorovat se však nikdo neodvážil.

Po nějaké době odbočili ze silnice dřívější odbočkou do prudkého kopce, až se zdálo, že jej snad ani nevyjedou. Cesta byla úzká a kamenitá, kočár se divoce rozhoupal, ale zkušený kočí vedl dál spřežení tak, aby posádku, ani koně neohrozil.

Cesta se rozevřela do krajiny a objevila se jakási náhorní louka, na jejímž okraji rostly šípkové keře. Byli před vrcholem kopce, když kočí zavolal:

„Je to tady, těsně před vrcholem, ale nemůžu zastavit, do toho kopce se nerozjedeme."

Nato opatrně slezl z kozlíku a Matěj lehce seskočil na druhou stranu. Šli podél kočáru, aby ulehčili koním, Václav držel opratě a mluvil na koně, aby se uklidnili.

Cesta se najednou zhoupla a kočár se téměř postavil při výjezdu na skálu, několik kamenů odlétlo od kopyt a podkovy několikrát sklouzly na tvrdém podloží. Matěj přiskočil a pomáhal otáčet zadním kolem, zatímco Václav volal na koně, až mu chraptěl hlas.

Po několika krocích se kopyta zachytila na měkčím podkladu a kočár se vrzavě zhoupnul na vrcholu skály, která zespoda nevypadala nijak zvláštně, odsud se však zdála velmi vysoká.

Kočí zastavil a prohlížel koním nohy.

Paní vystoupila a stanula na okraji skály. „Spíš by se měla jmenovat Čertova, nežli Švédská. Ta propast je hluboká, připomíná mi to podobnou, ale to je už dávno. Kde je ten hrad?"

„Tady," ukázal Václav doprava na zarostlou vyvýšeninu, jíž dělilo od skály mírné údolí. „Ale nevede tam cesta."

„Neboj se, tam nepojedeme," pochopila paní. „Půjdu tam s Matějem pěšky, vy tady počkáte!"

„Ale paní, co když jsou tam ti lupiči!" zvolala Rozina, už tak zsinalá strachem ze strašného výjezdu, z ponurého místa a z úmyslu své paní. Nedokázala si to vysvětlit, ale připadalo jí, jakoby se paní schválně vrhala do nebezpečí.

„Jak jsem řekla!" odsekla velitelským hlasem a pokynula Matějovi, který ochotně a bez řečí vyšel za ní.

„Mám strach," řekla tiše Rozina, zatímco Anastázie mlčky pozorovala nevlídné okolí.

„Paní snad ví, co dělá," řekl Václav a zdánlivě ledabyle se věnoval koním, ale nenápadně vzal do ruky těžký bič, který jinak nikdy nepoužil a poodhrnul deku na kozlíku, pod níž měl schovanou sekeru.

Bedlivě sledoval dvě postavy na obzoru a vyčítal si, že nedal sekeru Matějovi. Vůbec ho nenapadlo, že tam paní bude chtít jít. Také to nemohl pochopit a několikrát si cosi zamumlal a zakroutil svou starou šedou hlavou.

„A kam toho Švéda uvázali, vždyť tady nejsou stromy, až tam dole," ukazovala Stázka, ještě mladá a lehkomyslná. To, že jde paní k hradu, jí sice připadalo divné, ale nic nebezpečného v tom neviděla.

„Možná tady byly, už je to spoustu let," řekl dotčeně Václav a otočil se.

„Anebo se tady vůbec nic nestalo a nikdo tady nestraší," zachichotalo se děvče a sedlo si vesele do trávy. Utrhala stéblo a dala si ho do úst a pak trhala luční kvítky a splétala je do malého věnečku.

„Mládí nerozumné," plísnila ji Rozina, ale marně.

33.

Matěj rozhrnul křoví a pustil svou velitelku na vyvýšeninu, lemovanou příkopem vytesaným do skály, na němž se místy dochovaly zbytky hradeb. Uvnitř příkopu stály čtyři polozřícené stěny a na nich pokroucené břízky a borovice.

„Veliký hrad to nebyl, spíš hrádek," řekla tiše paní a zadívala se na bavorskou stranu. Přímo proti ní se rýsovala ostře Prsa matky boží, jak by řekl Václav a slunce ještě vesele zlatilo jejich hroty.

Pod nimi se černalo hluboké údolí, porostlé smíšenými lesy.

„Také se tady bojíš?" zeptala se Matěje.

„Nebojím se," zalhal a sklonil hlavu.

„Je odsud krásný výhled," řekla paní a zasmála se. „Tak půjdeme zpátky, Rozina už je jistě jako na trní."

Musela se zasmát, vida Rozinu, stojící napjatě u kočáru, Václava, předstírajícího starost o koně a mladou služebnou, sedící v trávě s věnečkem lučních květů na levém zápěstí. Matěj se také narovnal, aby to náhodou nevypadalo, že měl strach.

Všichni s úlevou nastoupili a pokračovali k městu.

Byl nádherný teplý večer, projížděli po hřebeni s překrásným výhledem do údolí a paní se kochala tou krásou. Ostatní si marně lámali hlavu nad její bezstarostností. Zanedlouho začali klesat k silnici, táhnoucí se podél řeky a místo úlevy pozorovali na tváři své paní rozladění.

Když projeli městskou branou a otevřenými vraty vjeli do nádvoří nárožního domu, paní bez řečí vystoupila a odešla nahoru. Rozina se neodvážila optat, kdy, nebo zda vůbec dorazí pan Vojtěch a správcová Alena také nic nevěděla.

Paní projevila zcela neobvyklé přání jít na večerní bohoslužbu, kam ji Rozina ráda, ale s velkými rozpaky doprovodila. Bylo to totiž poprvé a zdálo se, že paní spíše zajímají skupinky opilců v okolí chrámu, které si pozorně prohlížela.

Za zvuků varhan v rozlehlém chrámu Panny Marie však světské myšlenky postupně hynuly a na jejich místo nastoupilo vzácné souznění s věčností, které se na dlouhou dobu usídlilo v duších farníků rozcházejících se ke svým domovům.

Večer už nic nového nepřinesl, paní stála u otevřeného okna a Horní náměstí tonulo ve tmě, jíž umocňovala světla pochodní. Občas se osamělá světla rozeběhla a objevila se jiná, stejně tak zářila do okolí osamělá okna.

Z hospody U Radnice byl slyšet halas a třískání nádobí, chvílemi se otevřely dveře a někdo vyšel potmě ven, často upadl a klel.

Život ve městě byl natolik jiný, než život ve Vlkově Týně, paní se ho vždy snažila nabažit, než zase odjede zpět, ale dnes se nemohla soustředit. Světla a zvuky města ji tentokrát nedojímaly, její neurovnané myšlenky těkaly odnikud nikam.

Později když ulehla, Měsíc nakreslil na dřevěné podlaze světlé pruhy, jakoby se na ni snesla tajemná mlhovina z nočního nebe. Škvíry mezi prkny s ní tvořily jemné pletivo károvaného vzoru.

Křik a rámus zvenku neustával.

Zřejmě přítomnost vojska a s tím i volné mravy, dovezené ze zemí, kterými všechny ty armády prošly, udělaly své. Z nevelkého města Katova, kde ještě nedávno svírali otěže příslušníci jezuitského řádu, se stala bašta neřesti.

Vojáci roztáčeli žold a k tomu peníze, které nakradli, kde se dalo. Prodejné ženy jim rády poskytovaly své služby třebas na seně, či v tmavém průjezdu, když se na město konečně snesl milosrdný soumrak a skryl je před zraky počestných měšťanů.

Začínala dusná letní noc, stejná jako poslední dobou všechny. Spánek nepřicházel a na krajkové pelesti utkaly neposlušné rozházené vlasy pavučinu ze zlatých nití, aby do ní konečně chytily sen.

34.

Stalo se tak zvolna a nenápadně až po půlnoci, kdy utichl řev opilců a jejich děvek a milosrdný vánek rozehnal těžký vzduch.

A tak se stalo, že v bláznivém koktejlu, vířícím zprvu jako vzpomínka na dětství s hračkami v malebném pokojíku, pojednou stála dívka sama na vysoké skále, kolem noc, protknutá jen bledou měsíční září.

Dole množství pochodní, jež se zvolna vytrácely, hlasy se tišily a jen vánek, jako dnes, zval do bezedné propasti. Mísily se v něm vůně hlíny, prachu z kamení a spící trávy a stromů. Ticho se zdálo tak hluboké, jako propast pod nohama.

Stačilo udělat krok, jen malý krůček a v okamžiku se sevřel žaludek při prudkém pádu, dlouhé zlaté vlasy zavířily vzduchem a padly na bílá ramena.

Ta ramena najednou už nebyla bílá, ale špinavá, křídla orvaná a děravá, snad větrem, a tvář zarostlá, neholená, najednou pozbyla rysy andělské tváře.

Ale byla to tvář známá a její úsměv přivolával pocit bezpečí.

Pak zahučel ostrý a studený severní vítr a nový pád do nekonečné hloubky sevřel celé tělo v leknutí, až vykřikla, posadila se na loži a chvíli zprudka oddechovala, než přemohla závrať a uvědomila si, kde je.

Vzala hlavu do dlaní a snažila se vzpomenout na útržky děsivého snu, přitom tiše poslouchala, zda neprobudila Rozinu, která spala v pokojíku za zdí a mohla přijít tajnými dveřmi za toaletou.

Naštěstí se všude okolo rozprostíralo ticho a tak si podložila záda, a ač se bránila, za nedlouho opět usnula. Tentokrát ji provázela tvář zarostlého anděla, zjevující se v různých kulisách šíleného představení.

Škrábání a divné zvuky líté noční zvěře se změnily ve velmi opatrné zaklepání. Otevřela oči a okamžik váhala, než si uvědomila, kde leží a zvuky, co se prolínaly do spánku, pravděpodobně způsobuje Rozina, která se bojí zaklepat.

Aniž by se pohnula, zavolala na služebnou a ta se s delikátní úklonou vbelhala do dvoukřídlých bílých dveří.

„Přijel pan Vojtěch ze Sukovce, má paní," řekla velmi tiše a než opět sklonila bílou hlavu, zaregistrovala nevoli ve výrazu rozespalé tváře své velitelky.

„Vzkázal, že přijede?" optala se paní nevrle.

„Nevzkázal, nic jsme nevěděli."

„A jak přijel?"

„Jako nějaký kupec v pomačkaném klobouku a v režném plášti," řekla služka s odporem. Příslušníci panského stavu pro ni představovali vždy hrdost a noblesu, kterou tento pán postrádal. „Doprovází jej mladý sluha, převlečený za jakéhosi mnicha, nemá u sebe ani dýku," dodala a škodolibě se při tom usmála.

„Tak ať počká," řekla paní jedovatě. „Pro pana Vojtěcha dejte něco studeného a obyčejné víno, mnich se jistě rád postí u ovesné kaše s pramenitou vodou z naší staré studnice."

Paní se krutě zasmála. Rozina znala ten smích, tušila, že pan Vojtěch dnes odjede s nepořízenou. I když neznala důvod špatné nálady své paní, její chování schvalovala. Pan Vojtěch měl ženu, arciť byla škaredá, byli řádně oddáni a smilstvo Rozina nenáviděla.

Neměla ráda, jak už je zřejmé, ani rádoby rafinované převleky, kdy se urozený pán kvůli chvilkové rozkoši převlékal za hastroše a žadonil o přízeň jiné ženy. Nechal se od ní odstrkovat a trpěl její rozmary.

Potají utrácel rodinný majetek a kupoval cetky pro paní, které byl víceméně lhostejný a posloužil jí občas za příjemnou kratochvíli

Rozina si takového pána nevážila, nechovala jej v náležité úctě a s ní i ostatní. Pan Vojtěch si však nic z toho neuvědomoval, byl zaslepen láskou a tak jako tetřev tokal a tokal, aniž by mu někdy přišlo na mysl, že to je nejlepší způsob, jak tetřeva ulovit.

35.

„Drahá, necháváte mě čekat a ani pohoštění dnes není jako obvykle," krabatil čelo Vojtěch ze Sukovce a přitom si rychle otíral ruce, což nebylo vůbec potřeba. Z nakrájené slaniny a tvrdého sýra je jistě příliš nezamastil.

Při tom vyloudil na rychle a neuměle napudrované tváři oddaný škleb a sklonil svou bílou paruku k ruce své trýznitelky. Musel si ji přivést v tlumoku s sebou a pak rychle nasadit. Paní se rozesmála, což vyznělo v dané situaci velmi nevhodně.

Dotkl se její dlaně a potom se konečně odhodlal podívat se do blankytně modrých očí, dnes chladných jako ledové kry a stejně tak ostrých. Mohl čekat zásah každým okamžikem a byl by udělal nejlépe, kdyby okamžitě odjel, ale nebyl toho schopen.

„Jste hrozný, Vojtěchu," řekla ležérně a popošla ke křeslu, kde si udělala pohodlí.

Pán ze Sukovce stál před ní jako psík, čekal, kdy jej vyzve, aby se posadil a ona se bavila a strefovala do snadného cíle: „Vůbec jsem vás nečekala, přijela jsem na bohoslužby u výročí smrti mé drahé tety," lhala. „Nebo jste mě snad přišel doprovodit do chrámu, když prý máte u sebe služebníka božího?"

„Týráte mne, drahá, víte, že to není žádný mnich, ale mladý sluha. S tou kaší jste se snad zmýlila?" opět křivil tvář ve snaze uhájit situaci a přešlapoval z nohy na nohu v nepohodlných střevících, které asi také přivezl. Na koni v nich jistě nejel.

„No dobrá, sedněte si a nalejte nám oběma," řekla klidně. „Kaše je velmi zdravá, ani já jí občas nepohrdnu. Co vás přivání tak nečekaně?"

„Byli jsme právě na statku v Nivnici, když služebná, jdouc pro vejce, zjistila, že jste včera přijela s obvyklým doprovodem. Pokládal jsem si za povinnost vás navštívit, víte přece, jak vás miluji."

Tentokrát se usmíval jako měsíček a poté, co si přihnul silného vína, dostal kuráž a začal se tvářit velmi mužně. „Jistě byste mne vyhledala nejpozději dnes a tak jsem se rozhodl předejít vašim snahám a vše urychlit. Nu, zde mne máte."

Paní se přestala usmívat, jeho ležérní tón se jí pranic nelíbil a jeho chování hodnotila jako velmi nevhodné. Navíc byla zvyklá rozhodovat, kdy může přijet a kdy ne. Opět jí napadlo, že by si měla najít nového milence, uvažovala o tom již déle.

„Pravděpodobně se nezdržíme, takže jsem vám nevzkázala," na poslední slovo položila zvláštní důraz, aby si pán v křesle proti ní uvědomil svou nežádoucí přítomnost.

„Ale mou návštěvu jste jistě uvítala, jako vždy, vím to," řekl spiklenecky a přitom mrknul, čímž nad sebou vyřkl ortel nejhorší.

„Neuvítala. Jste opravdu hrozný. Vezměte v kuchyni kaši pro svého mladého vazala do velikého hrnce a pozdravte paní Elišku, jistě se již nemůže dočkat, až se jí vrátíte," řekla jízlivě, ale s důrazem.

„Ale drahá," šklebil se pán ze Sukovce a chytil svou vyvolenou za rukáv, ale ta ucukla rukou a vylila víno z poháru na stole.

V modrých očích se zablesklo, paní vyletěla z křesla a zařvala na schodech: „Matěji, pán odjíždí, kde vězíš!"

„Ale drahá, snad nebude tak zle," blekotal pán, ale to už do dveří vstoupil Matěj, uklonil se a zůstal stát na prahu, ale to stačilo, jelikož pán ze Sukovce nemůže prosit dámu v přítomnosti takového otrapy.

„Dobrá odjíždíme," uklonil se dvorně, jakoby se nic nestalo. „Příště račte laskavě vzkázat včas, abych se mohl dostavit, dnes to již nepůjde. Jsem velmi vytížen, to jistě chápete," řekl poněkud úlisně a na Matěje ani nepohlédl.

Paní narychlo poslala správcovou do města a v rozrušení, jež vyvolal náhlý odjezd nezvaného hosta, si toho nikdo nepovšiml. Vytratila se jako pára nad hrncem, zatímco ostatní čekali nenápadně za otevřenými okny.

Po chvíli zaklapaly podkovy dvou koní o dláždění a paní s úděsem pozorovala, jak odjíždí na staré herce pán ze Sukovce, převlečený za měšťana a za ním falešný mnich na jakémsi mezku, jenž líně odháněl mouchy huňatým ocasem.

Naráz z ní všechno spadlo a zvonivě se rozesmála.

36.

„Jene, tvůj třmen je roztržený," hlásil zakaboněný Johann, vraceje se ze stáje. Nikdy si nenechal ujít návštěvu stájí a nenápadně kontroloval, zda je o koně dobře postaráno.

„Nedá se to zašít?" optal se Jan nevrle, nechtělo se mu totiž z lože. Po několika dnech, kdy spali v lese, měl chuť si pořádně odpočinout.

„Ne, na to je potřeba velké jehly a silných nití, nejlépe sehnat sedláře."

„Snad tady mají nějakého sedláře, starého Sattera jsem dobře znal, ale tam nemůžu, poznal by mě," obrátil se Jan a dělal, že zase usnul.

„Popiš nám tedy cestu k Satterovi a klidně spi. Odneseme třmen a po cestě nakoupíme, že Johanne," probral se ochotně Matyáš a už vstával z lože.

„Chceš pod záminkou prasklého třmenu vybílit všechny hospody v Katově, což?" hněval se Jan a otočil se ke svým druhům. „Aby bylo jasno, půjdu také do města, dlouho jsem tam nebyl. Třmen vezmeme s sebou a k sedláři půjde jen jeden z vás, nebo klidně oba, já počkám v hospodě."

Jak řekli, tak také udělali a po vydatné snídani Johann odepnul třmen a vyrazili do města. Procházeli ulicemi, kde Jan často pobýval v době mládí, na vše si pamatoval a přátelům podrobně vyprávěl, co se kde přihodilo.

Tak došli až k menšímu kostelíku na okraji města, za nímž už stály vysoké městské hradby. Těsně před ním ústila malá, tmavá ulička, dlážděná hrubými nerovnými kameny, které mokré kloužou a suché překážejí a lámou podpatky.

„Tam ty nízké dveře, to je Satterův krám, ale já tam nemůžu. Nechávali jsme si tam spravovat opratě každou chvíli, otec ho dobře znal," řekl Jan zasněně. „Je tam nízký strop, pozor na hlavu."

„Já půjdu," řekl Johann stroze, jak měl ve zvyku a bez okolků se vydal temnou uličkou. Než došel k malým, ale pevným dveřím, nad nimiž visel zašlý nápis na dřevěné desce, dvakrát zakopl o křivou dlažbu a bohapustě při tom klel.

Časem zešedlé dveře měly pouze jakési staré klepadlo, Johann ho uchopil a strčil do dveří, ale ty zůstaly pevně zavřené. Naznačil rukou kamarádům, že je zavřeno a mocně zabouchal.

Po chvíli vylezl jakýsi staroch a zevnitř zavanula zatuchlina, smísená s kdoví čím.

Johann pozdravil a ukázal prasklý třmen, načež zalezli malým otvorem dovnitř, přičemž si Johann málem rozbil hlavu o nízký trám a téměř zakopl na dvou schodech do suterénu.

V dílně byl nepořádek a málo světla, oči si musely nejprve zvyknout a i pak bylo těžké se zde orientovat.

„Ach, pane, vím, že se nemám ptát, ale ten třmen je mi dobře znám," skuhral sedlář.

„Nevím, koupil jsem ho nedávno, levně, je poškozen," řekl Johann neochotně, v tom byl jedinečný. Ať se kdokoliv snažil, jak chtěl, nikdy nic neřekl.

„A ten pán, odpusťte, pane, byl v pořádku?"

„Ano, byl, co má být?"

„Odpusťte, to sedlo jsem sám dělal pro syna pana z Katova, proto se ptám. Mohl bych ho zašít, ale kůže už není dobrá, zase praskne. Udělám to znova, do zítřka to bude hotové," říkal pomalu sedlář Satter a když viděl nesouhlas v očích neznámého pána, dodal: „udělám to levně, pane, můžete se spolehnout. Takto jezdit stejně nemůžete."

Johann nakonec ustoupil a vrátil se bez třmenu, staroch měl pravdu a navíc mu byl i sympatický. Bylo vidět, že své práci rozumí.

Jan se sice zprvu tvářil všelijak, ale nakonec přisvědčil, znal Satterovo dílo. Znepokojivé bylo, že poznal po letech staré sedlo, ale mohli to čekat. Dobrý řemeslník přece vždy pozná svoji práci.

Zašli tedy nedaleko do jakési nové hospody s názvem Pirkův Šenk a zavdali si. Jan opět vyprávěl a odpoledne příjemně ubíhalo, než se kvečeru konečně zvedli.

37.

K hostinci U Studny došli zanedlouho, osvěženi procházkou dostali znovu hlad i žízeň a tak se hostinský i čeládka činili, než se pánové konečně zvedli. Prošli kolem starého roubení směrem k dřevěným schodům, kde stál hostinský a neměl se k odchodu.

Když došli do stínu, tiše je oslovil: „Pánové se snad nebudou hněvat, čeká tady jedna osoba jakožto posel a neví, komu své poselství vyřídit," mírně se uklonil a poněkud odstoupil, aby se za ním objevila štíhlá žena tak v jejich věku, v měšťanském oděvu.

„Posílá mě paní se vzkazem pro pana Jana, víc prý nemusím říkat," sklonila hlavu v šátku, z něhož vykukovaly rezavé kadeře. Na to vytáhla prázdný měšec, stejný, jako nedávno uloupili a otočila ho znakem nahoru.

„To jsem já," ozval se Jan a díval se upřeně na prázdný váček v dlouhých hubených prstech. „Kdo jsi a co mi vzkazuje tvá paní?"

„Jsem správcová měšťanského domu, kde má paní občas pobývá a protože jsem zdejší, poslala mne zjistit, kde se nacházíte. Ptala jsem se nenápadně, nikdo o tom neví, to mi paní kladla na srdce."

Rozhlédla se po přítomných pánech a zadívala se Janovi do očí. „Má paní vzkazuje, že máte přijít a nemáte se ničeho obávat. Povedu vás," řekla a sklonila hlavu.

„Nelíbí se mi to," řekl Johann a Matyáš pokrčil rameny.

„Já půjdu, počkejte tady," oznámil Jan správcové a pevně se opásal. „Zajdu si jen pro něco nahoru."

Odkvačil po schodech a ostatní za ním. Aniž by cokoliv říkal, dal za pás pistoli a ostatní učinili to samé. Jan se po nich tázavě podíval a Matyáš odpověděl za oba: „Když jdeš ty, jdeme taky."

Správcová je vedla temnými uličkami, z nichž Jan většinu znal a téměř na okraji Jezuitské ulice je uvítal spoře osvětlený měšťanský dům, přilepený k městským hradbám. Vypadal malý, ale vedle loubí se černala vrata do dvora, takže by se tam vešel i vůz s koňmi.

To se vzápětí potvrdilo, když žena zaklepala smluvené znamení a v těžkých dubových dveřích se objevil statný mladík, se kterým už měli tu čest. Netvářil se zrovna přívětivě, ale to se dalo vysvětlit podivnými okolnostmi, za nichž se seznámili.

Vešli a na malém nádvoří stál známý kočár, vedle byly malé stáje a vnější schodiště do patra. Oni však vešli dovnitř domu a stoupali po sešlapaných schodech z pískovce do mezipatra, odkud pokračovaly schody dřevěné.

Nahoře postával elegantní stařík v uniformě kočího, když přišli k velkým dvoukřídlým dveřím, tiše otevřel a úklonou pozval panstvo dál.

V pokoji, zařízeném s noblesou reformních let bylo snad všechno, co by se dalo najít na šlechtickém sídle, pokud ovšem nemyslíme sídlo pánů z Katova, jejichž potomkem byl Jan, a tudíž se v podobných místech často nevyskytoval.

Všichni tři stanuli v uctivém úžasu a proti nim jako socha vrostla do země stará služebná, která teprve teď poznala, koho má před sebou. Ztuhlými ústy pomalu odříkávala Otčenáš a zírala nevěřícně před sebe.

Jediný, kdo se naprosto přirozeně radoval, byla komtesa Josefina Eleonora von Grafendorf v modrých atlasových šatech s krajkami a zlatými vlasy vyčesanými v podmanivém účesu.

Nenuceně vyšla pánům naproti a stejně tak je přivítala: „Jene z Katova, dlouho jsem vás neviděla, ale nebýt toho strniště na vaší bradě, nevypadal byste vůbec jako loupeživý rytíř. Pánové jsou jistě vašimi dobrými přáteli, když spolu přepadáte pocestné, že?“

„Josefino, tedy komteso, jsem udiven,“ řekl Jan a vskutku tak i vypadal.

„Že jsem vás poznala? Váš hlas je nezaměnitelný, i grácie s jakou žádáte přepadené o peníze, hned mi bylo jasné, že to nemůže být nikdo jiný. Představíte nás, pane?“

„Ano, jistě, zde Matyáš z Javoří a Johann z Gluche.

38.

„Obával jsem se, že už nejste mezi živými,“ řekl Jan vyčítavě, zatímco Johann s Matyášem popíjeli těžké německé víno a lelkovali ve vedlejší místnosti. Měli toho všichni za dnešek dost a v kombinaci s pivem odpoledne i večer začínali klimbat.

„Ano, mělo to tak vypadat a mrzelo mne, že jste se museli vystěhovat. Ale bylo to pro všechny lepší. Pochopte, byl jste v nebezpečí.“

„To nechápu,“ ohradil se Jan. „Byla to snad jakási kratochvíle, která mě a mého otce stála úplně všechno?“

„Všechno snad ne, proto jste se vrátil, ne?“ řekla komtesa líbezně, až Jana zamrazilo.

„Jak to myslíte, Josefino?“

„Tak, jak to je. O pokladech a o činnosti vašeho otce se tady vyprávějí legendy, a co spadl břeh u Rokytnice, začíná se tam mnoho lidí potloukat.“

„Vy také?“

„Dovolte, rytíři?“ pohrozila mu prstem. „Abyste věděl, to vaše vystěhování vás zachránilo před šibenicí a buďte vděčný i panu Wolfgangovi, manželu mé sestry. Protože kdyby se pan z Johannesthal o vás dověděl tenkrát na Katově, sedřel by vám kůži z těla.“

„A proč by to dělal?“ zeptal se Jan poněkud nechápavě. Něco dělalo víno a také musel čelit neobyčejně krásné ženě, což mu působilo jisté problémy.

„No přece jsem s ním byla zasnoubena. Kdybyste se tenkrát na Katově do toho všeho nepletl, mohlo se to odbýt v klidu bez vás. Takhle jste se zviditelnil a poskytl záminku zbavit se vašeho rodu, jako známých lapků,“ usmála se zase tak, že z toho byl Jan úplně v rozpacích.

„Lapků, probůh, Josefino, to se mi snad zdá,“ odvětil užasle.

„Nezdá, vašim přátelům se však něco zdá určitě,“ pokynula ke dveřím. Vedle spali Matyáš s Johannem, hlavy opřené na intarzovaném stole. Paní zavolala sluhu ještě s podomkem a ti pomohli mátožně opilým pánům do pokoje v patře. „Nebojte, bude o ně dobře postaráno“, ševelila Janovi do ucha.

„Tomu nerozumím, Johann snese jako kůň a dnes neví o světě,“ opět se udiveně podíval Jan, ale komtesa mu dala prst na ústa.

„Patrně jste zapomněl na účinky německého vína, pane?“

„Ale vždyť ho pijeme také, nebo ne?“

„Ne tak docela,“ blýskla očima jako šelma a zavřela dveře za právě odvlečeným Matyášem. „Ještě přece nejdeme spát,“ dodala a rozložila se na sofa, nožky podložila na malou vykládanou podnožku a opět uchopila pohár.

„Zahráváte si, Josefino," vzrušeně zašeptal Jan a přisunul si židli blíž.

„Myslíte?"

„Jak to bylo tenkrát u věže?"

„Chtěla jsem se ztratit, avšak nešlo to, byl byste mě viděl. Musela jsem vás opít, tak jako teď vaše dva přátele. Mimochodem, jako loupežníci jste byli výborní, drsní a galantní zároveň, to oceňuji."

„Náš rod byl vždy šlechetný a k pychu jsme se snížili jen z nutnosti."

„Vím, jste tady legendou, čestný zbojník a šlechtic, kterému žádná žena neodolá," řekla líbezně a dolila mu víno.

„Chcete mě zase zničit?" Zeptal se Jan nedůvěřivě.

„Kvůli sklepení u Rokytnice? K tomu bych spíš měla být vašim spojencem, ne?"

„A chcete?"

„Ano, ostatně už skoro jsem," zašeptala a přitáhla si ho za ruku. Sofa výhružně zapraštělo, francouzský nábytek neoplýval českou robustností, ale i tak nakonec odolal útoku zavrženého šlechtice.

39.

„Kde to jsme, probůh," posadil se Johann na pohodlné posteli vyhrazené pro návštěvy.

„V hnízdě vyšší šlechty, příteli Johanne, avšak necítím se nejlépe, poněkud mě bolí hlava," naříkal Matyáš z vedlejší místnosti. „Zbroj mám všechnu, takže pravděpodobně nejsme vězněni," řekl rádoby žertem, ale do smíchu mu příliš nebylo.

Ozvalo se zaklepání na dveře a vešla mladá služebná s pozváním na snídani. „Nechť se tedy pánové oblečou a sejdou dolu do jídelny," tlumočilo děvče přání své paní.

„A co Jan," zeptal se Johann zbytečně a mávl rukou, když si to uvědomil.

„Pravděpodobně strávil noc s komtesou z Grafendorfu, toho jistě hlava nebolí," odpověděl Matyáš.

„Možná má jiné potíže," zasmál se Johann a Matyáš také.

Než sešli do jídelny, vzmužil se Matyáš natolik, že nevypadal na to, co skutečně vypil a Johann, kterému to bylo jedno, se zajímal jedině o to, co dostanou k snídani. Na hraběcím dvoře nečekal chléb se sýrem, který už snídal mnohokrát.

První překvapení čekalo v podlouhlé místnosti, vybavené dlouhým stolem, na jehož čele seděla sama komtesa Josefina Eleonora a naproti jejich druh Jan. Pokynul jim, jakoby zde byl doma a usadil je po své pravé a levé ruce.

Pečená kuřata chutnala výborně, sličná obsluha v podobě dívky, která je na snídani zvala, se činila. Matěj donesl džbán z městského pivovaru a Matyáš se snažil nahýbat korbel, aby ho přešla bolest hlavy.

Komtesu obsluhovala stará nerudná komorná, jež se k hostům vůbec nepřiblížila a stíhala je pohoršenými pohledy. Pravděpodobně jí došlo, koho její paní hostí a nedávnou noční příhodu rozhodně nepovažovala za lákavé dobrodružství.

Po jídle, když byly poháry náležitě dolity, poslala paní služebnictvo pryč a pokynula Janovi, aby začal mluvit.

„Abych vnesl světlo do našeho jednání, tedy jednání mne a zde komtesy z Grafendorfu," začal rozvláčně, avšak kyselé obličeje druhů jej přiměly zanechat počáteční vzletnosti a přejít rovnou k věci.

„Zkrátka, když jsem byl, podotýkám, že nespravedlivě, obviněn z jakýchsi nekalostí proti zde přítomné komtese (Johann skryl hlavu do dlaní a Matyáš si nahlas odkašlal), prostě jsem musel odejít a náš majetek byl zkonfiskován.

Správcem se stal Wolfgang von Grafendorf, tedy švagr Josefiny. Josefina je starší, ale neprovdaná a tak všechno přešlo na její sestru. Bylo to úmyslné a plánované, já jsem jen obětí," politoval se Jan.

„Ten majetek, Jene, byl jistě nabyt poctivě, že?" ujistila se naoko komtesa a odhalila řadu nádherných zubů. Ostatně celý její vzhled byl natolik impozantní, že Johann pil poněkud méně a snažil se chovat slušně a Matyáš se velmi trápil, jelikož si byl jist, že tak krásnou ženu v životě neměl.

„To není podstatné," pokračoval Jan za milého úsměvu hostitelky. „Prostě dvorec Kolštejn je hlídán a my se tam potřebujeme dostat. Takže budeme spolupracovat, abychom ošálili pana Wolfganga a co nejrychleji a nenápadně odvezli, co potřebujeme."

Po tomto proslovu zavládlo ticho. Jednak to byl Janův majetek, takže nikomu jinému o něm rozhodovat nepříslušelo, jednak byl nabyt za zvláštních okolností a také bylo jasné, že ať už to bylo včera, jak chce, Jan byl komtesou bezpečně poznán, takže mu ani nic jiného nezbývalo.

Mohl sice prozradit samotnou Josefinu, možná by o takovou informaci byl zájem, ale nedalo se předpokládat, že by za ni byl ušetřen, nebo snad dokonce odměněn, o majetku snad nemá smysl se ani zmiňovat.

Byla to zřejmě jediná možnost, jak se ke Kolštejnu vůbec dostat a lepší vrabec v hrsti, nežli holub na střeše, to platilo ve všech dobách stejně.

40.

Po vydařené snídani se Matyáš s Johannem omluvili, jelikož bylo potřeba zajít pro Janův třmen. Také se jim nechtělo čekat, až se Jan znovu několikrát poradí s krásnou komtesou, kterou mu oba záviděli.

„Nezdá se ti, že v tom něco nehraje?" kabonil čelo Matyáš. „Jistě chce získat Janův poklad, proč by ho jinak uháněla. Zase tak zmužilý přece není."

„Mluví z tebe závist, Matyáši."

„Ale no tak, Johanne, tak krásná žena a ani se na mě nepodívala. Rozumíš, na mě," položil na to slovo zvláštní důraz, až se Johann nahlas rozchechtal, že se za nimi celá ulice najednou otáčela.

„Raději mlč a pomoz mi s tím třmenem, něco mi říká, že to nebude jenom tak. Ten staroch se mi včera pranic nelíbil," staral se teď pro změnu Johann.

Prošli náměstím a odbočili do temné uličky, zastavili před těžkými starými dveřmi a Johann uchopil klepadlo a zabouchal.

„Herrein, bitte!" zaskuhral sedlář Satter, když s námahou otevřel těžké dubové dveře a vzápětí si uvědomil, že tam není ten, koho očekával.

„Odpusťte, pánové, čekám návštěvu, myslel jsem, že přijdete později. Ale nevadí, třmen mám pro vás hotový, tady je," ukázal na stolek u schodů, na němž však díky špatnému osvětlení nebylo skoro nic vidět.

„Mám to levně, jak jsme se domluvili, škoda, že neznáte původního majitele, zrovna bych s ním potřeboval mluvit, ale když nic, tak nic," skuhral dál a šlapal si na jazyk, zřejmě nebyl rád, že přišli dva. Minule tady byl jenom Johann a sedlář byl z toho nervózní.

V tom se ozvalo zaklepání na dveře, ale ne tak ledajaké, šlo o předem smluvený kód.

„Můžete prosím počkat v dílně, pánové?" řekl podezřele rychle a téměř je zatlačil do zadní místnosti, kde mimo malého okénka v úrovni silnice nebyl žádný zdroj světla. Matyáš s Johannem zůstali stát jako opaření, oba ruce na pistolích, zastrčených za pasem.

Od vedle se zatím ozýval nepříjemný hlas s jakýmsi divným přízvukem, nebylo to ani pořádně česky, ani německy, jakási nasládlá hatmatilka, protkaná ještě jinými výrazy, takže Matyáš zašeptal do Johannova ucha slovo „asi Žid?"

Ale vzápětí zpozorněl, jelikož se jich ta divná řeč týkala:

„Povídá se, že u tebe byli nějací cizinci, ty je znáš?“

„Ne, nechali si opravit třmen, ani žádný kšeft,“ odpověděl Satter, jakoby mluvil o někom, kdo za to ani trochu nestojí. „Tady je, pár nikláků, co z toho?“

„Sattere, nevymlouvej se, povídá se také, že přijel ten holomek z Katova, nevíš o tom něco?“ ucedil Žid a jeho hlas z počáteční nasládlosti přešel do jakéhosi výhružného odstínu.

„Nevím, dělám, co můžu, splátky jsou vysoké,“ řekl Satter kysele.

„Nestěžuj si, nikdo tě nenutil půjčovat si peníze!“

Na to Satter neodpověděl, ale ozvalo se žuchnutí, jakoby do něčeho kopl. Johann naznačil rukou, že možná nakopl návštěvu do zadnice, načež si Matyáš zaťukal na čelo a oba se usmáli.

„Neradil bych ti něco zapírat, Sattere,“ hlas byl zase úlisný, že to ukapávalo ze stropu a vlastně odevšad a v tu chvíli měli možná tři lidé v tomto brlohu chuť někoho zardousit. „Ale kdybys něco náhodou zaslechl, dej mi vědět. Možná se na těch splátkách domluvíme.“

Na to bylo slyšet rychlé kroky po schodech nahoru a otevírání dveří. Potom Satter zřejmě zavřel, ale jen na okamžik. Opět otevřel a zřejmě pozoroval odcházejícího. Za okamžik velmi tiše zavřel a tiše zavolal do dílny:

„Pojďte ven, pánové, je mi líto, ale možná mi rozumíte. Vezměte si třmen a běžte ke kostelu. Kdybyste náhodou potkali toho pána, co o něm byla řeč, varujte ho v tomto proradném městě.“

Neznali se navzájem a tak Matyáš zaplatil celý tolar, jak si přál Jan a rychle se rozloučili. Na rohu zapadli krátce do známého šenku, než se vydali ke Studni dospat divokou noc i ráno.

41.

Spali ještě v době oběda, ale ve chvíli, kdy Jan otevřel dveře, byli rázem vzhůru. Zvyk z pohnutých dob, kdy i ve spánku funguje jakýsi utajený smysl, neustále hlídající, stále fungoval.

„Klidně dál spěte, ochmelkové,“ holedbal se Jan a přihnul si z plného džbánu piva, který postavil na stůl. Džbán působil jako vábnička a oba přátelé se při pohledu na něj drápali z pelestí směrem ke stolu.

„Jistě si trávil čas zajímavějším způsobem v náručí sličné komtesy, takže ses nemusel opít. Já s Johannem jsme vyřešili tvou záležitost s prasklým třmenem a byli jsme zataženi do tvých potíží, takže se laskavě nediv našemu vysílení.“

Johann jen přikyvoval a dychtivě čekal, až na něj vyjde řada u džbánu.

„Do čeho, že jste se to zavlekli, věrní druhové?“ glosoval Jan, přičemž shledal, že vidí na dno džbánu a tudíž na něj nic nezbylo.

„Ví se o tobě,“ řekl Johann a utřel si pěnu na ústech.

Jelikož z toho Jan jako obvykle nebyl moudrý, obrátil se na Matyáše, protože ten jistě neodolá příležitosti a vše květnatě vylíčí.

„U toho tvého sedláře jsme byli svědky, tedy spíš posluchači zajímavému rozhovoru. Přišel jakýsi divný muž, Satter nás schoval v dílně a ten se na tebe vyptával, prý jsi ve městě a on to ví. Nabídl starochovi jakési snížení splátek, když tě udá.“

„Žid,“ řekl Johann a opět se natáhl na postel.

„Vypadá to tak, Jene,“ přisvědčil mu Matyáš. „Ale staroch nic neřekl a naznačil, abychom tě varovali, což se právě stalo. Měl bys zvážit, zda naše nasazení nestojí za další džbán lahodného moku, jde především o tvůj život, Jene,“ pochechtával se a šibalsky mrkal na Johanna, očekávaje souhlas. Ten jenom něco zahučel a zakýval hlavou jako osel.

„Sejděme tedy dolů, je čas oběda, u čerstvě natočeného piva se lépe přemýšlí,“ děl Jan a v tu chvíli byli oba přátelé na nohou a vesele sestupovali po dřevěných schodech.

Hostinský se činil a Jan pouze uždiboval, přemýšlel.

„Zjevně ses přecpal hraběcích pochoutek, že ti nejede obyčejná pečeně," rýpal po svém zvyku Matyáš a snadno s Johannem spořádali i jeho téměř nedotčenou porci. „Na to je nejlepší pozorovat kamarády, co jsou při chuti. Probudí to v tobě touhu po jídle a pití, na to vem jed."

„Dobrá, objednám ještě jednu porci," smál se Jan. „Asi bych měl zajít za tím Satterem, možná něco důležitého ví a my teď musíme jednat rychle, než ten zpropadenec něco vymyslí, nebo nás rovnou udá."

„Pokud tě zná, chce jistě podíl, tak jako komtesa. To tam máš zlaté pruty, či co?" otázal se Jana Matyáš a sápal se po další pečeni.

„Právě, že ne, moc toho tam není, musíme vymyslet, jak s tím zmizíme," procedil tiše Jan a na tvářích přátel se rozprostřel spokojený úsměv.

„Jsem rád, žes nepodlehl pokušení, to je nejlepší cesta na šibenici," pravil Matyáš a Johann přitakal.

„Vím, začínám mít pocit, že nejbezpečnější jsou vlastně nebezpečné a nepřístupné lesy Hodorfské."

„Ó, to jsou mi věci, bodejť by se vlk v lese bál, co ty na to, Johanne?"

„Souhlasím, vlci žijí ve smečkách," odpověděl Johann.

„Už to tak bude, vy dva nemáte s beránky rozhodně nic společného," smál se Jan, ale bylo znát, že to myslí vážně. „Půjdu tam hned, lépe je kout železo, dokavaď je žhavé a nečekat, až protivník něco vymyslí."

42.

Zdrželi se jenom chvíli, než Johann pro jistotu připevnil třmen k sedlu, jak pravil, „čert nikdy nespí a už jsme mnohokrát utíkali."

Prošli rychle náměstím a úzká tmavá ulička je uvítala pachem plesniviny a vystouplými dlažebními kameny. Tentokrát nikdo neupadl, začínali si pomalu zvykat.

Na zabouchání se chvíli nic nedělo, než otevřel starý sedlář a beze slova je vpustil dál. Dole beze slov objal Jana a odvedl všechny do dílny, kde se usadili na jakýchsi bednách, staroch rozžal stařičký kahanec a zaskuhral: „Jsem rád, tušil jsem, že přijdete. Je zlá doba a mnoho supů krouží nad Kolštejnským hnízdem."

„Také jsem rád, vím o supech i známých, všichni chtějí na Kolštejn," ozval se Jan podobnou řečí, jakou se dorozumívají divoši v dalekém novém světě za oceánem.

„Je bída, pane, nikdo se nechce vzdát svých výsad a rozmařilého života. Za pozlacený kočár obětují mnohem víc, než za živobytí, doma pak chroupají chléb a hrách. Dámy se peleší s vojskem, ti ještě mají, nakradli si. A co je nejhorší, bují lichva."

„O tom vím své, i ty jistě víš, mistře Sattere," odpověděl Jan, dojat dlouhou a upřímnou řečí. „Byly války a další se chystají, mnoho mužů padlo a zůstaly ženy, chromí a děti. Nikdo nic neumí a také ani nedělá. To, co kdysi dokázali zhotovit v každé stodole, vozí dnes za tolary z Němec."

„Kupců je tady dost, to je pravda, pane, však také jste se jich něco natrápili," usmál se Satter, snad poprvé za celou dobu.

„Asi to nebylo dobře, hned mě všichni poznají, jen se tady ukážu."

„Bodejť by ne, chudí měli radost, když zámožnější kupčík přišel o stříbrňáky a bohatým se to zajídá, co taky jiného. Ten břeh nad Rokytnicí ale láká všechny. Hlídají ho Grafendorfové, nedá se tam po cestě dojet."

„Byli jsme tam, ale lesem, viděli jsme pana hraběte a jakéhosi jezdce na grošáku, podobného jsme pak viděli u Jakuba, pamatuješ se na ten hostinec pod Horkou?"

„Jak by ne, pane, ale co se tam teď děje nevím, jsem starý a už bych tam nedošel," řekl smutně Satter.

„Tuším to, snaží se najít nějakou díru, kterou by se tam dostali. Tady přátelé říkali, že má o mě zájem i jakýsi Žid, či je to někdo jiný?“

„Je to tak,“ povzdechl si starý sedlář a tvářil se, jakoby ještě víc zestárnul. Když se vám a vašemu otci stala ta příhoda, zkrátka museli jste odjet z kraje, přemluvil mě, abych rozšířil krám.“

„Jako že teď bude všechno pod hraběcí správou a budou jiné peníze, než tenkrát. Dokonce říkal, že zařídí, abych pracoval osobně pro hraběcí dvůr. Vzal jsem půjčku a ze kšeftu nebylo nic. A on teď vyhrožuje, když vás udám, zmírní mi prý dluh. Takový je to mezek.“

„A tys nesplatil nic?“

„Z čeho, pane?“

„Já vím, musíme s tím něco udělat. Musíme být rychlejší. Kdo to je?“

„Rafael Schaffer, dluží mu půlka města, snad i Grafendorfové, vůbec bych se tomu nedivil. Peněz má jako máku, ale chce víc, vždycky je to tak.“

„To má jistě i všelijaké konexe, jak to u takových lidí bývá,“ řekl rozvláčně Jan a opřel se o plesnivou stěnu. Satter jen pokýval hlavou a vzápětí vyskočil, protože se ozvalo zaklepání na dveře, ale ne, jako tenkrát, když tu byli Johann s Matyášem.

„To nevypadá dobře,“ zašeptal sedlář. „Pojďte!“ a přistoupil k výklenku s policemi, na kterých se povalovalo nářadí a svinutá kůže. Překvapivě lehce odsunul polici a za ní se objevilo schodiště, ukončené dalšími dveřmi.

„Počkejte tady, pro všechny případy,“ řekl rychle a hned za nimi zase zavřel. Uslyšeli jeho těžké kroky po schodech k vstupním dveřím a vzrušený hovor několika mužů. Potom hlučně scházeli do dílny, přičemž Satter skuhral:

„Jen se podívejte, pánové, nemám, co skrývat,“ a Jan se usmál, když si ho při tom představil.

„Lišák starý,“ zašeptal svým druhům a nebýt nebezpečné situace, asi by se byli všichni rozesmáli.

43.

„Nic tu není, jdeme,“ štěkl po nějaké době jakýsi rozkazovačný hlas a těžké, okované boty zase stoupaly po schodišti. Zdálo se, že odešli bez rozloučení, Satter zavřel dveře a sešel dolů. „Raději ještě počkejte, mohli by se vrátit.“

„Co chtěli?“ ptal se Jan jakoby jen tak pro formu, „byli z posádky?“

„Ano, byli a chtěli vás,“ usmál se Satter.

„Jistě budou čekat v ulicích, bydlíme U Studnice. Musíme se tam do večera dostat a utéct z města,“ řekl Jan rozezleně. „Jestli nás odvedou, byla celá ta cesta sem k ničemu.“

„Je ještě jedna možnost. Půjdete teď hned, ale jinudy a z města odjedete dolní bránou. Oni jistě přijdou, neslyšel jsem je dupat po dlažbě,“ odpověděl Satter, vstal a znovu odsunul polici ve výklenku.

„Tady je přístup do katakomb. A tady máte kahan. Je tam voda, vlhko a krysy, ale dá se to projít. Pořád rovně a narazíte a rozcestí, kratší je to doleva. Chodba dělá čtverec pod domy na náměstí, ta nejširší vybočuje pod kostel Panny Marie. V protilehlém rohu vybíhá malá chodba na dolní, malé náměstí.

Tam už není čtverec, chodby jdou ze sklepů různě, jsou ještě ručně tesané. Hostinec U Studny je nejstarší dům v těch místech, podle toho byste to mohli poznat. Takže, děj se vůle Boží, pánové,“ pokynul k tmavému nevlídnému otvoru za těžkými dveřmi.

„Nezapomeneme na tebe, Josephe Sattere,“ řekl Jan dojatě a stiskl starou žilnatou ruku.

„Jsem starý a chci jen v klidu dožít, pane,“ odpověděl sedlář a celý se napřímil, snad pýchou, že může pomoci zvrátit nezvratitelné.

„Dobrá, děkujeme a sbohem, Josephe," rozloučili se poněkud obřadně a zmizeli ve vlhkém sklepení. Starý sedlář za nimi právě včas zavřel těžké dveře a hned potom i ty druhé, maskované policí s kůžemi.

U vchodu se opět ozval lomoz a on toho dne už po několikáté otevřel. „Zase vy, pánové?" divil se a rychle ustoupil, když se ozbrojenci nahrnuli do jeho suterénní dílny. Velitel křikl za schodů, aby hledali opatrně a omluvně se zadíval na starocha.

„Znám tě už dlouho a tak mi to není příliš milé, Josephe, ale rozkaz je rozkaz." Dole se ozval zvuk padajícího nádobí a velitel velmi hrubě zaklel. „Kdo to byl?! Řekl jsem jasně, že nemáte nic rozbít," zařval a vběhl do dílny, kde stál mladý voják u cínové mísy, kterou nechtěně shodil na zem.

„Já tě naučím," řval na něj představený, až ho bylo samotnému sedláři líto.

„Nevadí, nic se nerozbilo, mísa je už stará," řekl unaveně.

„Našli jste něco?" obořil se velitel na ostatní, a když odpověděli záporně, zavelel k odchodu. „Snad dnes už nepřijdeme, užij pěkného dne, Josephe Sattere," položil mu dlaň na rameno a vyběhl schody za ostatními.

Všechno dobře dopadlo a přece byl starý sedlář nespokojen. Věděl, že přijdou další, horší, než tihle, budou tvrdí a nesmlouvaví a vše začne nanovo. Nedají pokoj, až Jana a jeho přátele chytí, nebo je alespoň oberou.

Na druhou stranu pomohl dobré věci, dle jeho soudu určitě.

Sám o peníze, ani jiné poklady ani trochu nestál, ale kdyby tak mohl vsednout na koně a odjet, i kdyby ho to mělo stát život, aspoň by zahynul jako muž někde v polích, v boji o všechno a to je víc, než co dosud udělal.

Tak si to aspoň myslel, seděl u okna, co míří přímo na věčně vlhkou dlažbu temné ulice. Ještě chvíli rozjímal a pak zašel do blízkého šenku a zavdal si jako za mlada.

44.

Věčně mokré, prošlapané schodiště se nebezpečně zatočilo směrem doleva a kahanec mihotavě ozářil nízký strop tesaný přímo do skály. Svažoval se nešikovně na levou stranu, takže museli postupovat v úklonu.

Jan opatrně prošel a jak se snažil svítit ostatním, aby si neurazili hlavu, čvachnul nohama přímo do vody.

„K sakru, jsem tam po kolena," zaklel a sjel se světlem k podlaze. Všude stála voda, jen občas vystupoval ze zčernalé hladiny osamocený kámen, na nějž se však nedalo vylézt. „Je to nějaká stará stoka, ale jinudy to nejde."

„Tak posviť, ať tam nesletíme po hlavě," řekl ze tmy Matyáš a drápal se za ním. Po třetím žblunknutí stáli ve vodě všichni a těžce se brodili nízkou chodbou z ložených kamenů, občas některý z nich zaklel, jak mu podjela noha, nebo se otřel o vlhkou stěnu.

Chodba se po chvíli zatáčela mírně doprava. Minuli první odbočku, ještě užší, než ta, kterou přišli, zřejmě vedla z nějakého menšího domu. Po chvíli se chodba rozšířila a díky vysokému klenutému stropu z přesně otesaných kvádrů mohli jít vzpřímeně.

„Všimli jste si, že ta voda vůbec nepáchne?" prolomil Matyáš lezavé ticho, rušené jen šplouchání jejich nohou ve studené vodě.

„To je pravda, ani jsem nad tím nepřemýšlel. Asi má někde odtok. A taky je tu větrání, cítím průvan na záda, a jestli brzy nevylezeme, jistě se nachladím," odpověděl vztekle Jan.

Začínal mít pochybnosti o své cestě sem do Katova.

Po levé straně se pojednou otevřela vysoká klenba nad sešlapaným schodištěm, na jehož konci byla vsazena těžká dřevěná vrata. Jan vystoupal na schody a snažil se vyždímat promočené nohavice.

„Alespoň na chvíli, už z té vody drkotám zuby," procedil, zatímco jej ostatní následovali.

„Co tam asi je?“ řekl Matyáš a vzal si kahan. Zkoumal vrata, na nichž byla jen dřevěná závora. Najednou se zapřel, závora zapraskala a povolila. Pak se Matyáš pověsil na křídlo vrat a se skřípotem, neseným ozvěnou klenuté chodby jej mírně pootevřel.

„Na to aby měl člověk pár koní,“ ulevil si Matyáš a hrnul se dovnitř. Ostatní za ním, stačilo vystoupit na další čtyři schody a octli se v jakési kobce, z níž pokračovalo další schodiště směrem nahoru.

„Pane Bože,“ ulekl se Johann a rychle se pokřižoval. Ukázal při tom ke straně, kde se rozprostíral temný nepravidelný prostor. Jeho druzi osvětlovali kahanem schodiště a stěny kopky, tam se zatím nepodívali.

Na nízkých kamenných podstavcích byly rozestavěné rakve.

„Jsme v hrobce,“ hlesl Jan a vzal kahan Matyášovi. Posvítil před sebe a otřásl se. Některé rakve byly otevřené. Ale ne vyloupené, zřejmě to byl úmysl.

Pohlédli do tváří nebožtíků, jejich seschlé tváře se strnule dívaly k věčnosti prázdnými důlky a kostnaté ruce i nohy trčely z poměrně zachovalých oděvů, které povolily při mumifikaci a nyní se zdály být příliš velké.

Podle oblečení a pokrývek hlavy se dalo určit, zda dotyčný patřil ke světskému, či duchovnímu stavu.

„Pojďme,“ zašeptal Johann, pevný ve víře a vždy s respektem k záležitostem duchovním. „nerušme je.“

Ostatní poslechli a začali sestupovat zpět dolů.

Najednou se vzduch rozvibroval a celá kobka přenesla obrovskou energii do země. Rozeběhli se ze schodů, ale vtom se do podzemí prodraly vysoké tóny píšťal. Byly to varhany, museli být pod kostelem Panny Marie.

Když přešly varhany k vyšším tónům, bylo možné rozeznat melodii skladby.

Basová linka se vzápětí vrátila silnou vibrací, v níž zaniklo vrzání vrat další šplouchání ledové vody v podzemí.

45.

Mlčky se prodírali podzemní řekou, vody teď bylo více, než na začátku, terén se zřejmě mírně svažoval. V místě, kde chodba zatáčela, trčel z vody ohlazený vrchlík pilíře a v protilehlém rohu odbočovala chodba vtesaná do skály.

Podle Sattera by to měla být chodba pod starším městem a tak odbočili. Museli se hrbit, strop byl nižší a velmi nerovný, takže hrozil úraz hlavy. Zato však chodba stoupala mírně k povrchu, a čím déle šli, ubývalo v ní vody.

Odbočky byly užší a mnohem nižší, než v předcházející části, mnohde by dospělý člověk musel lézt po čtyřech, aby otvorem vůbec prolezl.

„Tak nevím, co je lepší, jestli voda v botách, nebo boule na hlavě,“ sykl Matyáš a držel si hlavu, kterou právě narazil na kamenný výstupek. Byl nejvyšší a tak měl s chůzí největší problém. Johann byl naopak nejmenší a tak se téměř neskláněl.

Pojednou chodba končila třemi otvory, za nimiž pokračovaly menší chodby. Obě krajní byly velmi nízké, tak pro dítě, zato chodba uprostřed měla dokonce jakýsi vstupní portál. To by měla být ona, chodba k bývalé tvrzi, dnes k hospodě U Studny.

Podlaha se mírně zvedala a tesané stěny byly vyspraveny a srovnány kamením. Na konci stoupalo velice úzké a strmé schodiště.

První vystoupal Jan, cítil jistou zodpovědnost i za ostatní, byli zde přece kvůli němu. Samozřejmě to nebyla tak docela pravda, bez svých existenčních potíží a bez touhy po dobrodružství by se sotva celého podniku zúčastnili.

Zastavil se před klenutým vstupem do jakéhosi sklepení, jež od podzemí oddělovala rezavá kovaná mříž. Nebyla zamčená, ale před ní se válelo jakési haraburdí a tak nešla otevřít. Jan se je pokusil odtlačit, ale i tak nedokázal otevřít víc, než aby protlačil jednu nohu.

„Johanne, pojď sem," šeptal vzrušeně. „Co kdybys zkusil prostrčit nohu mříží a odkopnout ten pytel, abychom mohli otevřít. Moje noha se tam nevleze."

Johann si bez řečí sedl na zem a dlouho kroutil nohou, až se mu to nakonec podařilo. Potom ho kamarádi přisunuli blíž a on kopl tak mocně, že se pytel odkutálel. Jan s Matyášem se na sebe nechápavě podívali, když to v něm zachrastilo, ale Johann jen suše poznamenal: „Ořechy."

Vyprostil nohu a rozhlédl se po sklepení. Byla to vlastně jenom jakási komora, hlavní sklep začínal za rohem a nebyl ledajaký. Na trámech bylo seřazeno několik sudů a vůně nenechala nikoho na pochybách.

Johann jeden z nich pohladil a lehce zkusil špunt.

„Ne, neblázni, zaplatíme a odjedeme. Žádné škody, přátelé," rozohnil se Jan.

„Jak to chceš udělat?" nechápavě se na něj podíval Matyáš. „Chceš tam přijít, říct, že jsme právě prošli podzemím pod kostelní kryptou a jdeme zaplatit pivo?"

„Tak nějak, Matyáši, musíme se chovat čestně a nemůžeme si dovolit další nepřátele."

„A co když už je tam stráž?"

„Nevím, půjdu sám, dám vám znamení."

„Jdu taky," řekl Johann a Matyáš jen zakroutil hlavou a přidal se k nim.

Sklep končil opět několika kamennými schody, za nimiž byly dřevěné dveře. Otevřeli a vešli do kuchyně, kde jakási děvečka umývala začouzený kotlík a klela u toho jako pohan. Když uviděla tři postavy, chtěla křičet, ale Jan byl rychlejší a ocpal jí dlaní ústa.

„Mlč, nic ti neuděláme, potřebuji mluvit s hostinským. Budeš zticha?" zeptal se, zatímco Matyáš položil výmluvně dlaň na rukověť dýky za opaskem. Děvče kývlo hlavou na souhlas a Jan opatrně pustil.

„Přijde, pro chleba," řekla chraplavě a ukázala hlavou k míse, s čerstvým bochníkem. Johann se posadil vedle dívky a Jan s Matyášem se postavili ke dveřím do lokálu. Dveře se vskutku za chvíli rozletěly a vešel hostinský.

Než stačil vykřiknout, Jan jej posunkem zarazil. Naštěstí byl rozumný a nebál se.

„Omlouvám se za nepříjemnosti, ale máme potíže a musíme odjet. Zaplatím hned a rádi bychom odjeli, pokud možno bez fanfár na rozloučenou."

„Francino, odnes chleba," otočil se hostinský k děvečce, která hned vstala a uhladila zástěru na hezkých nohou. „A mlč, rozumíš."

Jan naznačil rukou na váčku, a když hostinský přikývl, dal minci děvečce.

Vzala tolar do rozpraskané dlaně a sepjala ruce k Janovi. „Nikdy na vás nezapomenu, pane, budu se za vás modlit." Probodávala ho očima černýma jako uhel a možná by z vděčnosti přidala ještě něco.

„To ne, raději zapomeň a mlč," odpověděl Jan, dívka přikývla a schovala si poklad pod sukni. Rychle vzala chleba a zmizela v lokále.

„Bude mlčet," řekl hostinský. „Už se po vás ptali, čekají v ulici."

„A hrome, takže jsme v pasti," neudržel se Matyáš.

„Ještě je jedna možnost, říkali jste, že zaplatíte?"

„Jistě, za dobré služby se dobře platí," odvětil Jan.

Hostinský neřekl ani slovo a uhlem z vyhaslého ohniště napsal cifru na vedlejší plotnu. Při tom se výmluvně podíval směrem ke dveřím a Jan přikývl. Vysázel částku a hostinský vše smazal. „Pojďte za mnou," řekl a vedl je vzadu do rohu, kde byla malá dvířka.

Před tím si jich vůbec nevšimli. Vešli do malého přístěnku, kudy se dalo projít do stáje. Na slámě se povaloval jakýsi pacholek. Když viděl příchozí, pomalu vstal a podezřívavě si je měřil.

Hostinský se k němu sklonil a řekl mu několik vět do špinavého ucha, načež se otočil k Janovi. „Vincek vám pomůže osedlat a odvede vás k brance. Strážím jsem řekl, že jste odjeli a nevím, jestli se vrátíte. Tady na dolním městě máme občas zvláštní společnost."

„Díky," odpověděl Jan, „doba je zlá a tak raději sbohem."

„Mnoho štěstí pánové, mám ještě dobrou radu. Nehlídá se jen dvorec, ale od včerejška i břeh řeky Rokytnice."

Jan se na něj udiveně podíval. „Děkuji ještě jednou," a sáhl po měšci, ale hostinský zavrtěl hlavou.

„Své jsem dostal, ostatní je na vás, pánové." Pacholek s Johannem mezitím připravili koně a hostinský jim naposledy pokynul. Prošli celou stájí až dozadu, pacholek odtlačil dřevěnou stěnu, zralou na spadnutí a otvorem vyvedli koně do úzkého příkopu mezi městskou hradbou a stájí.

Otočili se zase obráceně a vedli koně neposečeným pýrem ke kamennému domu, z něhož vedly do příkopu těžké kované dveře. Všude to páchlo mršinou a ve vzduchu přelétaly veliké mouchy.

„Rasovna," řekl pacholek a zasmál se. Poté se konečně prodral křovím k malé brance, kterou otevřel těžkým klíčem. Opatrně vyvedli koně. Když chtěli zamávat, pacholek už tam nebyl. Slyšeli jen jeho krákoravý smích, který se mísil s nářkem krkavců.

„Blázen, asi neměl všech pět pohromadě," ulevil si Matyáš.

„Kdo ví," řekl Jan. „Možná měl a možná už taky spoustu lidí takto vyváděl za hradby a ví, co je čeká."

„Obáváš se zrady?"

„V kraji, kde je vojska víc než obyvatel, to není jednoduché.

Na to se nedalo nic odpovědět a tak mlčky převedli koně přes další příkop a rozjeli se volnou krajinou.

46.

Nikdo si nepovšiml kovového odlesku, který vyvolaly poslední zbytky paprsků Slunce, hovícího si klidně za obzorem na rusých vlasech správcové Aleny. Byly vtěsnány do bývalé střílny v zadním traktu hostince U Studny a světle zelené oči probodávaly zšeřelou krajinu, hledajíce osamělé jezdce.

Obzor se uzavíral, světla rychle ubývalo a tři malé tečky mizely u prvních stromů řídkého lesíka za městem. Dál nemělo smysl zůstávat na vartě. Alena se pomalu otočila a zhluboka dýchala, aby překonala pocit strachu z výšky.

Celou dobu stála na jediném trámu pod střílnou a teď po něm musela opatrně přejít až k navazující rohové zdi, kde stála kůlna a na ní nepříliš pevný žebřík.

Našlapovala statečně a pravou rukou se přidržovala zdi, raději se vůbec nedívala dolů, i když tušila přítomnost pacholka, šklebícího se do tmy ve dvoře. Věděla, že má radost z jejích rozpaků a tušila, kam se dívá, ale musela to vydržet.

Dole mu dá niklák, aby ji nechal na pokoji, ještě kousek a byla u žebříku. Začala slézat, ale lem suknice se zadrhl na horní příčce, musela zase nahoru a přitom si nevšimla, že se vetřelec přiblížil.

Chytil ji zezadu do náruče a zacpal ústa špinavým hadrem. Funěl jako divoký kanec a stejně tak páchnul ze svých nikdy nemytých úst. Aleně se chtělo zvracet, ale vší silou se bránila, kopala kolem sebe a škrábala do strupovitého obličeje.

Rozdírala mu nehty kůži, ale jeho to ještě více popouzelo, držel ji za nohu a špinavou rukou sahal pod sukní. Pokoušel se na ni nalehnout a dvakrát se jí ho podařilo odkopnout.

Potřetí však zaútočil zvířecí silou, která je dána duchem chudým.

Když ho ucítila v sobě, vedraly se jí do očí slzy bezmoci.

Náhle se vzepjal jako kůň. Zoufalství a rezignaci vystřídal úžas, když se svalil vedle ní. Zasténal a zůstal na zemi. Nad ním stála děvečka Francina, v ruce ještě třímala dřevěnou násadu, kterou ho praštila. Najednou jakoby se vzpamatovala, odhodila ji na zem a utekla dovnitř.

Alena se rychle vymotala z bezvládného sevření a nakopla ho v rozhaleném rozkroku, až v mdlobách zasténal. Dostala strach a zamířila směrem, kde zmizela děvečka, ale v trávě uviděla dřevo, které Francina upustila.

Chvilku zaváhala, ale jenom na okamžik. Rozhlédla se okolo, zvedla násadu a rychle ho udeřila za krkem, tak, jak se to dělá králíkům a jiné havěti.

Rozhlédla se ještě jednou, vstrčila násadu do kůlny a náhle se jí zatočila hlava. Dovrávorala ke zdi, kde se vyzvracela. Naštěstí začínalo drobně pršet, déšť zesiloval a smýval bídu a pachuť zkaženého dne.

Vkleče nastavila obličej proudům očistné vody, která ji bičovala do tváří a po vlasech stékala do trávy. Po chvíli mohutný déšť zcela skryl všechny stopy a slehlá tráva studila a čvachtala jako bažina, v níž se utopí vše živé.

Alena pomalu vstala a zahalila se do rozervaných šatů.

Musela projít přes kuchyň, kde Francina stála u velkého kameninového hrnce a míchala cosi naběračkou. Tvářila se, že je zabrána do práce, ale roztřesené ruce ji prozradily. Kradmo pohlédla na Alenu a ihned sklopila oči.

Alena nahmatala drobné přichystané pro něj, za to, že ji pustil ke střílně. Podávala je rovněž nepevnou rukou.

Francina napřed dělala, že nevidí a pak se rozplakala.

„Zabije mě, paní....“

„Nezabije, je mrtvý,“ řekla dutě Alena. „Nic nevíš, asi spadl.“ Vzala její dlaň, dala na ni peníze a odešla. Zůstala po ní jen kaluž dešťové vody na dřevěné podlaze, ta se však brzy vsákne, stejně jako krev do mokré hlíny.

„Mrtvý,“ opakovala Francina fascinovaně a usmála se. „Hnusná svině, mrtvý,“ řekla si pro sebe a schovala peníze pod suknici.

Alena se vytratila bočním vchodem a zdaleka obešla stráže, čekající na ty, co teď moknou kdesi v lesíku. Byli také mokří, i když se schovávali pod přístřeškem hostince. Voda šplíchala, odrážela se od dláždění a po cestě tekla proudem.

Brodila se jím, voda nad kotníky jí rozmáčela střevíce, sňala je a šla dál bosky. Než došla k domu své paní, byla jako rusalka, která netančí u lesní tůně, ale naopak v ní právě utonula.

Jakmile vešla do domu, klesla na dlažbu a drkotala zuby. Byla přenesena do pokoje, služky jí svlékly a utřely, pak jí pomohly do peřin. Když přišla paní, vzdálily se a klevetily za dveřmi o tom, že to správcová jistě odstoná.

„Aleno, co se stalo, cos viděla?“ tázala se paní zprvu přísně, ale pak přisedla na lože a poslouchala.

„Hnusná pakáž!“ řekla vztekle, když Alena domluvila. „Ještě, že pošel, parchant prašivý. Nechala bych ho pověsit!“

„Doneste horké víno, co tady žvaníte,“ utrhla se na sloužící a vyběhla po schodech do pokoje. Sama si nalila z konvice a usedla do francouzské pohovky. Tušila, že dnes nezamhouří oka, ale nemohla nic dělat.

Alespoň ne hned. Nemělo smysl hledat Jana a jeho dva kumpány někde po lesích, když leje jako z konve a vypadá to, že hned tak nepřestane. A i kdyby je našla, co teď s nimi? V noci stejně na Kolštejn nepojedou.

47.

Déšť bičoval stromy a ztěžklé listy se ohýbaly dolů, tvoříce jakési trychtýře, připravené, kdykoliv jimi vítr zalomcuje, vylít komukoliv svůj studený obsah za krk.

„Z kaluže přímo pod okap, Jene, nevím, co je lepší, zda noc v promáčeném lese, nebo krysy v místním arestu,“ hartusil Matyáš, zcela promoklý, ostatně jako všichni.

„Pojedeme ještě tak půl hodiny, vím o místu, kde se skryjeme," procedil Jan mezi zuby. Johann jako obyčejně mlčel, třírohý klobouk naražený šikmo dolů tak, že mu po něm stékala voda přímo na obličej.

Vztekle jej sňal a vylil vodu na zem. „Prokletý kraj, vše je proti nám!"

„Neklej, brachu," konejšil ho Matyáš. „Jan má pro nás překvapení, jistě nějaký ukrytý hostinec, kde nás nikdo nenajde."

„Žádný hostinec, ale mlýn, to dá rozum," pobídl Jan koně a ostatní se rychle dovtípili.

Prodrali se houštím až na silnici a jelikož se nedalo předpokládat, že by v takovém nečase někdo někde hlídal, vydali se kolem hradeb města Katova až k údolí bystřiny, ve které se nedávno koupali.

Dnes však v korytě hučela spousta zkalené vody, místy se vylívala z břehů a rvala menší keře, které unášela spolu s ulámanými větvemi velkých stromů. Jindy poklidné zátočiny se spojily v jedno široké koryto a voda uháněla ztemnělým krajem.

„Tam, podívejte," zvolal Jan, aby přehlušil hukot divoké vody.

Přímo před nimi na malém mostku zápasil nějaký mladík se stavidlem u náhonu. Zřejmě ho poslali ze mlýna, měli strach, že se voda přelije přes hráz a mlýn zatopí. Škoda by byla jistě převeliká.

Rozjeli se tím směrem, když se těsně u nich ozvalo zapráskání. Než si stačili uvědomit příčinu toho zvuku, zřítila se silná větev mohutného dubu nedaleko od nich a málem zasáhla muže na lávce.

Zakolísal, aby chytil rovnováhu, ale větev rozdrtila chatrné šprlení a mostek se povážlivě zakymácel. Muž vykřiknul a snažil se zachytit stavidla, ale v tom okamžiku proud strhnul poškozenou lávku a muž se poroučel do rozběsněné řeky.

„Rychle!" zvolal Matyáš a jako první se vrhnul ke břehu.

Jan s Johannem jeli dál, snažili se předjet tělo, unášené proudem a po chvíli se jim to skutečně podařilo. Matyáš byl hned u nich a pokusil se vjet do vody, kůň se však vzepjal a málem ho shodil.

„Tam ne, je tam velký proud," křičel Johann a hnal se k vystupující části břehu, na němž se ještě držela stará vrba. Tam seskočil s koně a než jeho druzi stačili udělat to samé, vrhnul se do vody. Za ním hned Jan, drželi se ruce a nakonec Matyáš.

Najednou se proti nim vynořilo zmítající se tělo a Johann jej s vypětím všech sil zachytil. Sám se však při tom dostal do proudu a vytrhnul se oběma přátelům. Jan ho nedokázal udržet.

Vyběhli s Matyášem na břeh, skočili na koně a pokusili se předhonit řeku. Ta se však nechtěla vzdát a lomozila v divokých vírech stále rychleji, zatímco unavení koně, jež tížili jejich zmáčení jezdci sotva vlekli nohy v rozmoklých nivách.

„Nemá to smysl," křičel Jan, ale snažil se jet dál. Matyáš kupodivu mlčel a následoval ho, ani jeden se nechtěl vzdát. Prošli snad míli, Jan se už ani nedíval před sebe, když Matyáš zařval: „Tady jsou!"

Nalepení na vyvráceném kmeni, který se vzpříčil v korytě, odolávali s vypětím sil dravému proudu Johann s neznámým mladíkem. Než Jan slezl z koně, Matyáš šplhal po kmeni, který nevypadal, že se dlouho udrží.

Přes odpor vzedmutých vln vytáhl bledého mladíka, který téměř nejevil známky života a bezvládně klesl do rozmoklého bláta na břehu. Johann měl přece jen více sil, takže nebylo tak těžké dostat ho na břeh.

„Jedeme, musíme do mlýna, nemůžeme tady zůstat," popoháněl Jan své druhy, sám vysadil na koně zachráněného mládence a vedl koně za uzdu. Trvalo snad další hodinu, než se dostali k místu, kde stávalo stavidlo.

Naštěstí odolal nedaleký kamenný most, po němž sice už tekla voda, ale ještě se dalo přejít na druhou stranu.

V oknech mlýna se svítilo, brána byla zavřená, ale v malém okénku se objevila něčí tvář. Když byli téměř u brány, ozvalo se z otvoru: „Kdo jste?“

„Byli jsme zde nedávno, přivezli jsme Zuzanu, dceru hostinského Jakuba. Jsem Jan z Katova a moji druzi, Matyáš z Javoří a Johann z Gluche. A vezeme zachráněného, ten bude jistě váš.“

Na to Jan přitočil svého koně s polomrtvým mládencem, aby si ho mohli prohlédnout.

„Hej, pane!“ ozvalo se za nimi. Od rozložitého dubu se odlepila promoklá shrbená postava a šourala se k nim stařeckým krokem. Když byl blízko, napřímil se jako kyrysar. „Vezměte mne prosím s sebou, zpět nemohu, hlídají můj dům a raději umřu s vámi v poli. Vašemu otci jsem také pomáhal a snad pomohu i vám.“

„To je Joseph Satter, hodně nám pomohl, řekl Jan už do otevřené brány.

48.

Noc na slámě nebyla nejpohodlnější, zato však byla suchá a bylo v ní teplo. Navíc se do ní dalo zahrabat a příjemně voněla, kdepak, žádná stará ztuchlina.

Jan si ji pochvaloval, ale jenom chvíli, protože vzápětí usnul jako špalek a s ním i jeho dva druzi. Vlastně tři, protože se s nimi upelešil i starý Satter, který to bral dojemně vážně, jakoby teprve teď začínal žít.

Johanna museli před tím svléknout, jelikož únavou téměř omdlel, ležel bezvládně a jen teplé víno jej na malou chvíli probralo.

„Má hodně tuhý kořen,“ žertoval Matyáš, ale Jan se díval starostlivě. Johann se mu vůbec nelíbil. Vyžádal si pro něj deky a zabalil ho jako nemluvně, i když se malátně pokusil o odpor, ale možná to bylo jen tak, aby se neřeklo.

A taky se setkali se Zuzanou, přiběhla hned a objímala všechny, Jana nejvíce. Jak byli mokří, taky se namočila a shodli se snadno, že ráno bude moudřejší večera. Ještě si to slíbili, když přinesla deky pro Johanna.

Potom se konečně rozhostil klid, ani pes už neštěkl do navlhlé tmy. Zuzana přece jen sešla ještě dolů a dívala se na spáče. Museli toho tolik prožít a přece vypadali, že se nestalo vůbec nic. Jakoby den, kdy ji odvezli od otce, uběhl teprve předevčírem.

Johann se jí nelíbil, chrčel a sténal do tmy, ostatní jej však slyšet nemohli, protože sami tvrdě spali. Vzbudila ještě pacholka a přetočili ho spolu na bok, ve strachu, aby se snad neudusil.

Potom už i ona konečně zalehla a těšila se na ráno, když nic jiného, alespoň rytíři oživí jednotvárné dny ve mlýně, jistě mají co vyprávět. A stejně všechny zajímá poklad Jana z Katova, vedou se o něm zkazky a teď ještě ten starý sedlář.

Taky už o něm slyšela, povídalo se, že schovával Janova otce i samotný poklad, ale ten že později schovali do staré stříbrné štoly, to když byl Jan vypovězen kvůli té zpropadené hraběnce.

Čert aby ji vzal i s celým rodem Grafendorfů, který zde vlastní skoro všechno, mimo města Katova a přitom sem jezdí sotva dvakrát do roka. Něco jiného je proklatý Wolfgang se svými poskoky, co se tady jenom přiživují.

Dříve na Ječnou přijížděli jenom občas, v létě, teď jsou tam skoro pořád. Povídá se, že jim docházejí peníze, ale jde jim asi taky o poklad, nakonec ani komtesa Terezie nepohrdne penězi od starého Jana z Katova.

Když se překulila půlnoc, Zuzana konečně zabrala a teprve skřehotání jediného starého kohouta ji opět probralo k životu. Ještě chvíli poležela, ale potom už nedočkavě seběhla po dřevěných schodech.

Dole se ještě spalo a tak zapadla do kuchyně a pomáhala kuchařce nosit vodu. Po chvíli už se trousila čeleď a brebentila, noční události se přetřásaly u dlouhého stolu pod doškovou stříškou.

Srkali culifundu a moudře vyprávěli, staří vzpomínali na vojnu, kterou jim noční návštěva připomněla, a všichni bez rozdílu sledovali vrata rozlehlé kolny, kde na slámě dusud leželi noční hrdinové.

Dovnitř se odvážila jen Zuzana, aby zase tiše odešla, sdělujíc, že pánové ještě spí.

Vzbudili se teprve, když už Slunce zlatilo okolní vršky a nevyšli příliš radostně. První se vybelhal Matyáš, sháníce se po správci mlýna. Zastoupila jej Zuzana a ihned poslala pro další deky.

Johann měl horkost, drkotal zuby v zimnici a zatím nepomáhaly ani obvyklé obklady ze všeho možného, co ženské radily. Ostatní pojedli chleba a snažili se mu pomoci, ale všechno bylo marné.

Nakonec ho přenesli nahoru do pokoje, zaujal místo v posteli s peřinou a jakási bába se jala vařit bylinkový čaj. Jan vyprosil od Zuzany pálenku a nalil ji do Johannova vyprahlého hrdla, ale ten se div nezadusil.

To bylo zlé.

49.

Josefina se probudila, malátně vstala a otevřela okno. Zírala do promoklé krajiny, viděla na obzoru vycházející slunce a přemýšlela nad zmatkem včerejších událostí. Držela se okna a nevnímala krajinu.

Proklínala celý svět, především však svého švagra, který jediný mohl mít na svědomí pronásledování Jana a jeho kumpánů, kvůli kterému narychlo utekli z města v příšerném lijáku a za všelijakých okolností.

Bylo to nebezpečné, možná se ve tmě vykoupali v Rokytnici a možná je tam chytily všudypřítomné stráže, nebo po cestě vojáci, kterých je tady v okolí čím dál víc.

Napadlo ji, že právě vojska představují veliké nebezpečí, protože pokud ty tři chytí, může si nechat o penězích jenom zdát. Ještě je někde pověsí, to tak.

Josefina sešla dolů, viděla Alenu, jak těžce oddychuje a nechtěla ji budit. Šla tedy do suterénu, rázovala po dvoře a třela si spánky, aby ji přestala bolet hlava. Dvůr byl jako vymetený, protože když paní takhle vyváděla, bylo lepší jí nechodit na oči.

V první chvíli chtěla nechat zapřáhnout a hnát se ke Kolštejnu, ale vzápětí si to rozmyslela. Jistě tam hlídkuje Wolfgang a jeho lidé. Zrovna tam se vystavovat nemohla. Navíc jim oběma šlo o stejnou věc.

Nemohla Alenu poslat do města, aby zjistila, co se kde povídá a nikoho podobného neměla. Starý kočí by sice v krčmě něco vyzvědět mohl, ale po dvou džbáncích piva by pro něj musela poslat povoz a neřekl by bez tak nic.

Vrátila se nahoru do pokoje a nechala si svařit víno. Věřila, že jí to pomůže, aby po nedobré noci konečně na něco přišla. Vypila jej téměř naráz a svalila se na pohovku. Bylo to ještě horší.

Na chvíli usnula těžkým spánkem, z něhož procitla s ještě horší náladou než před tím.

Dala si zavolat Matěje. „Matěji, mám takovou myšlenku. Zapřáhni koně do kočáru a dva navíc, víš, jak to děláváme. A přibal vše, co je potřeba. Pojedeme sami, bude to lepší," přikázala věrnému sluhovi, aniž by pochopil, co se bude dít.

Byl zvyklý na ledacos a tak vykonal všechny příkazy své paní a čekal. Nějakou dobu to trvalo, ale znal už kdejaké vrtochy a cenil si dobrého místa. Pro svou krásnou paní by udělal všechno na světě.

Josefina přišla později a hrnula se ke kočáru. Matěj se usadil na kozlíku, za což sklidil vyčítavý pohled kočího Václava, který se postavil ve vratech a provokativně kontroloval řemení, jako by to bez něj nešlo a nikdo jiný neuměl správně zapřáhnout.

Paní se na poslední chvíli rozhodla jinak. „Václave, hoď něco na sebe, ale ne nic svátečního, prostě jenom na cestu do nejbližší vsi, Matěji, pojď za mnou," houkla už z okénka kočáru a udivený sluha div že nespadl k jejím nohám.

Neobratně vstoupil a v rozpacích zůstal stát na schůdkách. „Tak pojď a zavři," přikázala mu paní s úsměvem. „Naproti do rohu a závěs přes hlavu."

Matěj pochopil a schoval se na protějším sedadle, zatímco vyšel Václav ve své staré livreji a okázale vylezl na kozlík. Jako král, když sedá na svůj trůn, přesně tak se tvářil a rozhlížel se po dvoře, jestli ho všichni vidí.

Rozjeli se pomalu a nenápadně, aby to vypadalo, že jedou jen k tržišti, kočár se houpal do rytmu výmolů ve staré dlažbě. Minuli rynek a cestou k městské bráně potkali rotu ozbrojenců. Josefina se na ně usmála a pak odvrátila tvář v tiché kletbě.

Přemýšlela, co asi dělají v zapadlé uličce blízko židovských domků, tmavých a skrčených, na něž malým prostorem téměř nikdy nedosáhlo Slunce. Do těch míst nikdo nechodil, leda v utajení, když chtěl půjčit peníze.

A teď celá rota vojáků. Že by si páni radní vymáhali kontribuci? Té myšlence se v duchu zasmála. Ale bylo to zvláštní.

Mezi tím projeli městskou branou, dlážděná silnice zmizela a koně ztlumily krok na udusané hlíně. Přidali do klusu, Václav když nemusel, nikdy koně netrápil dusáním po kamení. Kočár se teď houpal v úplně jiném rytmu a táhlou rovinou mířil k obzoru, kde tmavly husté lesy na hranici s Bavory.

50.

Kočár prohrčel okolo mlýna a Josefina stáhla okno na své straně. Zhluboka se nadýchla čerstvého vzduchu a vesele se zasmála. Pak trhla kápí s režného pytle a obnažila hlavu sluhy Matěje.

Chvíli mžoural očima do slunce a také se konečně narovnal. Znal svou paní a tak raději neřekl nic, čekal, až začne sama.

Ji to však ani nenapadlo a vyklonila se z okna kočáru. „Před Ječnou doleva, Václave, však víš," křikla do větru a starý kočí jen pokýval hlavou a spokojeně se usmíval. Byla to cesta podle jeho gusta.

Vezl svou paní za dalšími pány a možná, že zažijí i nějaké to menší dobrodružství, s nímž se večer pochlubí v hostinci a jistě mu někdo i zaplatí navrch za příhodu, kterou ještě zkušeně přibarví.

Ujížděli volnou krajinou, v korunách stromů zpívali ptáci a řeka už zase mírně omývala travnaté břehy. Jeli rychle a Václav nezpomalil, když zahnul doleva směrem ke Kolštejnu.

Kočár se zhoupnul na výmolu a Josefina málem přepadla na druhou stranu. Měla však dobrou náladu a tak se jen rozverně zasmála. Zabořila se hluboko do sedadla a zapřela se nohama do podlahy.

Kamenitá cesta byla mnohem horší než hlavní silnice a vedla do kopce.

Po chvíli narazili na hlídku, zřejmě Wolfgangovi lidé. Vypadalo to, že chtějí vstoupit do cesty a zastavit kočár, Josefina však křikla dost nahlas, aby to slyšeli: „Jeďte dál!" takže zůstali trčet u škarpy a neodvážili se udělat ani krok.

Vrata byla otevřená a Josefina nařídila vjet dovnitř. Václav však zastavil.

„Co je, nerozuměl jsi? Řekla jsem dovnitř!"

„Nemůžu, paní, je tam mnoho lidí a také vojáci, nevlezeme se tam," odmlouval Václav a smekl při tom klobouk z bílé hlavy.

Zajel vedle stavení a spěchal z kozlíku, aby otevřel své paní. Ta však byla rychlejší, vyskočila na udusanou hlínu a kočí si všiml, že pod širokou sukní skrývá vysoké šněrovací jezdecké boty.

Neříkal nic, byl zvyklý na ledasco.

Když vystoupila, srocení mužů se poněkud zavlnilo a rozestoupili se, aby udělali místo. Také se rázem ztišili. Přítomnost krásné ženy na tomto místě je vyvedla z míry.

To už se ze dveří tvrze vykolébal velmi dobře oblečený muž, poněkud zavalitý a pyšně se nesl zástupem svých nohsledů.

„Buďte vítána, komteso, čemu vděčím za vaši návštěvu v tak nehostinném místě?“ řekl jízlivě a mírně se uklonil, ani se nenamáhal sundat z hlavy klobouk.

„Proč tak oficiálně, příteli?“

„Doba je taková, okolnosti také, má paní. Můžu vás pozvat dovnitř, abychom si v klidu promluvili?“ řekl obratně, z hlasu však bylo poznat, že o společnost příliš nestojí.

Vešli dovnitř a Wolfgang při tom zbytečně hlaholil: „Není to zde vhodné pro dámu, ale i tak přijměte pohostinství.“ Při tom rukou vykázal tři své poddané, dva sluhy a starší ženu, zřejmě kuchařku, která se skláněla nad hrncem a ještě přiložila pár klacíků do pícky.

„Tak to by snad stačilo!“ řekla Josefina velmi ostře.

„To samé jsem chtěl říct já vám, ale předešla jste mě.“ Odpověděl velmi úlisně obtloustlý muž s parukou. Zřejmě je plešatý, pomyslela si Josefina a nechtě se tomu zasmála.

„Ale no tak, příteli, jakou hru to se mnou hrajete?“

„Je to přesně, jak jsem řekl. Už vás totiž nepotřebuji a tak jen čekám, kdy se konečně dozvíme, zda tady skutečně něco je. Možná toho nebude tolik a potom co s takovým málem, že. To jistě chápete.“

„To nemyslíte vážně, na to vám neskočím,“ řekla temně a podívala se na něj tak, že se bezděky otřásl. Nicméně zase nabyl rovnováhu a přinutil se ke slizkému úsměvu.

„Není to dlouho, co se mi ozval vám dobře známý pán, jistě si na něj pamatujete. Možná by bylo lepší, kdybyste se nepotkali. To víte, jde mi o váš prospěch, nerad bych vám dělal potíže. Proto vám to říkám raději hned.“

„Přestaňte si dělat legraci. Prospěchu jste měl až dost, připomínám, že s mou mladší sestrou byste beze mne mnoho štěstí neudělal.“

„To možná ano, ale uznejte, teď když je pan Heinrich Maxmilian na cestě sem, už je to vlastně jedno, že,“ velmi úlisně se zasmál do vyšívaného kapesníčku a vyzývavě se podíval Josefině přímo do očí.

„Vy jste ho pozval, to je jisté. Měla bych vás zastřelit hned teď, vy hnusná kryso,“ zaječela a plivla na něj.

Naštěstí i přes svou tloušťku byl obratný a kapesníkem vše velmi trefně zachytil. „Tak dost, komteso,“ řekl tentokrát naprosto vážně. „Nepozval jsem ho a vůbec o vás neví. A nemusí se dovědět, když budete hodná.“

„Odjeďte si na to své panství, věnujte se umění a možná vám nějakou přiměřenou částkou pomůžeme. Ale starost o to, co zde vykopeme, přenechte laskavě mně.“

„To vám nezapomenu,“ syčela Josefina jako pára nad hrncem, ale zvedla se a upravila šaty. Ani se na něj nepodívala a zamířila ke dveřím.

„Trochu úcty, prosím. A také trochu toho divadélka, nechcete přece, aby o vás vyprávěli, že jste hezká, ale nabručená. Prosím, doprovodím vás,“ nasadil opět silně úlisný úsměv, otevřel dveře a podal jí rámě.

Cestou ke kočáru oba rozdávali úsměvy, jako na královské recepci, Wolfgang se dokonce překonal a sňal klobouk. Poté jí dvorně políbil ruku, než jí pomohl do kočáru.

Matěj tentokrát naskočil s Václavem na kozlík a bez řečí vyjeli.

51.

„Jeďte nejkratší cestou k Týnu!“

„K Vlkovu Týnu, jen tak?“ ozval se udiveně Václav.

„Neřekla jsem to snad jasně?!“ křikla paní a zavřela okno. Tím bylo řečeno vše. Naštěstí byli již z doslechu Wolfgangových lidí. Kočár se prudce zhoupl a pokračoval směrem na Ječnou.

Josefina si pozdě uvědomila, že právě Ječná pro ni může být nebezpečná, ale už nechtěla nic měnit. Projeli klusem vesnicí se zámkem, kde dlela její sestra, možná ve společnosti Heinricha Maxmiliana von Johannesthal.

Josefina se otřásla odporem a na to se nahlas zasmála. Ta stará nenávist jako by jí dávala sílu.

Na konci Ječné museli přebrodit řeku. Brod byl dostatečně široký a po povodni již vyčištěný, Wolfgangovi poddaní zjevně nezaháleli. Před brodem postávaly dva selské povozy, pacholci na sebe cosi pokřikovali a před kočárem uctivě smekli umaštěné hučky.

Vyrazili obráceným směrem, aby pod lesem odbočili doleva a překonali stoupání ke Švédské skále. Dnes tady stěží někoho potkají, to bylo téměř jisté.

Jenomže právě to potřebovala Josefina ze všeho nejvíc. Nedovedla si představit, že by propásla svou šanci a zůstala zde schovaná tak jako dosud, navíc styky jejího švagra s panem Heinrichem byly více než podezřelé.

Jenomže nevěděla, kde je Jan se svými kumpány.

A musela je co nejdříve najít.

Nechala zastavit na vrcholu skály. Kočí se sluhou se po sobě nechápavě podívali, ale neřekli ani slovo. Jejich paní ostatně také ne. Vystoupila z kočáru a přešla po pasece až k místu, kde stával hrad.

Posadila se na kmen vyvráceného smrku a dívala se dolů. Přemýšlela. Možná by se okolí Katova dalo odtud pozorovat dalekohledem. Ale i kdyby je viděla, jak jedou dole po silnici, než by sjela z kopce, byli by dávno pryč.

A navíc možná ani po silnici nepojedou. Jan je dost chytrý na to, aby peníze svého otce užil sám, a nějakou tu ženskou si k nim jistě taky snadno opatří.

Měla by na něj nastražit past, nejlépe blízko Kolštejna, protože tam určitě pojede.

Ale nevěděla jak.

Seděla na pasece ještě dlouhou chvíli, až nakonec mávla rukou a vrátila se ke kočáru. Bez řečí sjížděli do Vlkova Týna.

Nečekáni.

Chvíli trvalo, než štolba otevřel bránu a na dvoře to nevypadalo nejlépe. Nepořádek, děvečky sedící za čeledníkem se rozprchly jako slepice, když uviděly kočár. Okamžitě nastalo hemžení a dva pacholci ručně odtlačili žebřiňák, zaparkovaný přímo na nádvoří.

Jen správce nikde. Josefina se vztekala a všichni jí šli raději z cesty. Nakonec byl správce přistižen až v putyce v přilehlé vsi, za což byl velmi pokárán. Krčil se před svou paní a skrýval v dlaních odulou tvář s červeným nosem.

Nakonec se paní vyzuřila a zavřela ve svých komnatách.

Stále nevěděla, co bude dělat. Nechala si donést víno a pomalu upíjela. Myšlenky jí vířily hlavou jako vichřice a ne a ne se někde zastavit.

Nakonec usnula.

52.

Jan s Matyášem se zvedli od lože s nemocným přítelem. „Můžeme ho zde nechat? Nemáme času nazbyt, myslím, že po nás bude sháňka a potřebujeme ještě zařídit spoustu věcí,“ upřel zrak na Zuzanu.

Kývla hlavou a na nic se netázala.

Sešli dolů a prohlédli koně. To vždycky dělal Johann. Až teď si uvědomili, jak dlouho už se o koně sami nestarali, Johann o ně pečoval vždy spolehlivě.

Do stáje se přišoural Joseph Satter. „Pánové mě budou jistě potřebovat, budu se bít jako lev," uhodil se do hrudi na znamení pravdivosti svých slov a málem při tom zavrávoral.

„Musíme ještě ledacos zařídit, vážíme si tvé nabídky, ale tady to bude bezpečnější. A musíme jet na koni, možná i déle," řekl Jan a domníval se, že stařík pochopí.

„Pane, vaše ohleduplnost mne zraňuje. Nejsem ještě tak starý a dovedu jezdit na koni a navíc se vyznám ve více řemeslech, ne jenom v sedlařině. Umím taky cosi z umění zámečnického a tuším, že se to bude hodit. Vašemu otci jsem také v tom pomáhal a tam, kam máte namířeno to důvěrně znám" kasal se Satter.

„Myslíš nějaký konkrétní zámek, nebo se mýlím?" ptal se Jan, Matyáš se usmíval, stařík mu byl sympatický.

„Ano pane, zámky dělal nebožtík Hanzl a já mu s tím pomáhal, se všemi."

„Tak dobrá, ale musíme ti opatřit koně, Johannova si vzít nemůžeš, to by nepřežil a ty také ne," zakončil Jan a šel shánět šafáře.

Po chvíli se vrátil s osedlaným hnědákem, který vypadal, že se spíš hodí ke kočáru, měl klidný pohled i krok a ani jednou nezastřihal ušima. Když chvíli stál, vypadal, že spí a jen nad otevřenou dlaní se skývou chleba mírně pokýval hlavou, než ji ovšem rozžvýkal.

„Jmenuje se Aramis, bude ti dobrým společníkem," pravil Jan a starý sedlář se s obtížemi vydrápal do sedla. Navzdory předešlým prohlášením neseděl příliš jistě, ale Aramis se nenechal ničím znepokojit.

Rozloučit se přišli skoro všichni, i Zuzana se zarudlými víčky přišla od lože nemocného. Pánové vyjeli potichu a nenápadně, šafář zavřel bránu a volná krajina je přivítala ostrým sluncem.

Nejprve klusali, Aramis však poněkud pomaleji a tak přešli do kroku. Tohle tempo vyhovovalo i Satterovi a Jan s Matyášem se smířili s tím, že do večera sotva dorazí na místo. Řeka poklidně šuměla, jen tráva a větve na cestě ještě připomínaly někdejší povodeň.

V dálce se ozval dusot kopyt a rachocení povozu. Tři jezdci se na sebe podívali a pak beze slova přeskočili strouhu, vedoucí souběžně se silnicí a schovali se mezi stromy. Dokonce i Aramis ji překonal a jeho jezdec kupodivu nespadnul.

„Vypadá to na kočár, Johann by věděl hned," děl Matyáš.

„Asi ano, bude to čtyřspřeží. Nějaká šlechta," odvětil Jan. V tom okamžiku zahrčel kočár po silnici a zaleskla se korunka na dveřích. „Josefina! Jede stejně jako my, Ďas aby to spral."

„Nepoznávám tě, Jene, krásná hraběnka má s ďasem sotva co do činění, což?" rýpal Matyáš a nehezky se při tom zašklebil.

„Pravdu máš, ale jen zpola. Krásná je, ale i nebezpečná. Jistě nás nehledá, aby se přesvědčila, zda jsme nepromokli a nemáme hlad. Tuší to, co ten všivák Wolfgang a jede ke Kolštejnu. Budeme muset těžce bojovat o poctivě nabytý majetek," ušklíbl se pro změnu Jan.

Matyáš se zasmál posledním slovům svého druha a pomalu si klestil přístup zpět k silnici.

„Mám jeden návrh, pánové," ozval se Satter poněkud nabubřele. Oba se po něm nevěřícně podívali, ale on klidně překročil strouhu a zůstal stát.

„Znám jistou cestu lesem, o které jistě nevíte, ale já po ní často jezdil s vaším otcem. Převáželi jsme ten poctivě nabytý majetek do bezpečí. Pánové, je to blízko a bude mi ctí."

„Výborná zpráva, děkuji," zajásal Jan a vydali se za ním.

Za necelou půlhodinu zavelel Satter, aby sesedli z koní. Opět přelezl strouhu a pomalu vedl koně mezi šlahouny vrb, dole propletenými s ostružiním a klestil si cestu dlouhým klackem. Jan šel za ním a nakonec Matyáš, kterému se to pranic nelíbilo.

„Nevím, co je horší, zda boj muže proti muži, nebo to odporné ostružiní," klel zezadu.

„Vydržte ještě chvíli, pak znovu nasedneme," odvětil klidně Satter a klestil dál. Zdálo se to neuvěřitelné, ale snad po dvaceti metrech pýru se před nimi otevřel úvoz nějaké staré cesty a bylo možno pokračovat.

53.

Jeli pod korunami mohutných, hlavně listnatých stromů, po překonání několika podivných příkopů, připomínajících opevnění začali stoupat prudce nahoru.

„To je Zienberg, pánové, tady se těžil cín ještě za doby našich dědů. Všichni mysleli, že už je prázdný, ale kdepak na Jana z Katova, budiž čest jeho památce." Pravil hrdě sedlář Satter a kolébal se v sedle.

Minuli zčásti zavalenou štolu a potom ještě jednu, docela dobře přístupnou. Jan sesedl z koně a vlezl do nitra země. Zpočátku šel vzpřímeně, avšak strop štoly se pomalu snižoval a také ubývalo světla, až se téměř ocitl ve tmě.

Z dávno tesaného stropu trčely ostré kameny a Jan se několikrát praštil do hlavy. Rozhodl se k návratu a to tak, že musel pomalu couvat, protože se nemohl otočit, šel v předklonu a s rukama nad hlavou. I tak byl celý orvaný.

„Našel jsi poklad, Jene?" žertoval Matyáš, zatímco se Joseph snažil zachovat vážnou tvář.

„Něco jsem přece našel," řekl vážně Jan. Ukázal na plochý kámen s vyrytým německým křížem. Na každém z vrcholů byly další znaky. Nahoře písmeno O, dole H, nalevo číslo 17 a vpravo 65.

„Zde zemřel přítel vašeho otce Ondřej Hanzl, o němž jsem již vyprávěl," pravil temně Joseph Satter a sňal ošoupaný klobouk z hlavy. Odkryl tak dlouhé šedé vlasy svázané černou stuhou.

„Byl zavalen ve štole?" ozval se Jan.

„Ne, pane. Když tamti," máchl rukou směrem k městu, „pořádali hon na Jana z Katova a jeho přátele, schovával se zde. Byli na útěku z Kolštejna a na vrcholu se rozdělili, chtěje zmást pronásledovatele, ale bylo jich mnoho. Vašeho otce zajali, ale Ondřej se nechtěl vzdát. Zde tedy dobojoval."

„Zemřel čestně, ale co naplat, mohl pak odejít z města jako tvůj otec, Jene, třeba na Moravu, je to lepší, než hrdinná smrt," děl Matyáš.

„Co naplat, vybral si sám, čest jeho památce," odvětil Jan a vyšvihl se do sedla.

Pomalu přejeli vrchol, kde byly patrné jámy po těžbě cínu, dlouhé kamenné hrazení a stěny jakési nízké budovy s propadlou střechou. Malými zamřížovanými okny proháněl vítr loňské listí a v mezerách mezi kameny se chytala tráva.

Cesta se stáčela vlevo a odhalila úžasný výhled na okolní krajinu v místě, kde byla stará halda. Rozlámané kamení ještě nepohltila příroda. Zatím zde rostl pouze mech. Za několik let se uchytí tráva a první náletové dřeviny a halda zaroste a splyne s okolím.

Místo působilo na všechny stísněným dojmem.

„Připomíná mi to hřbitov," řekl Matyáš s vážnou tváří.

„Vlastně je to hřbitov, zde odpočívá marná touha vyrvat zemi to, co jí náleží. Taky ovšem ukázka nezdolné píle lidí vydolovat alespoň něco z jejích hlubin," řekl Jan a teatrálně se uklonil.

„Měl bys být na pozoru, aby tě nepřekvapily temné hlubiny duše hraběnky Josefiny, možná ti už střádá na cestu do moravských hvozdů," smál se Matyáš.

V nejhorším ji vezmu s sebou, koupíme si středověký hrad a ona se mi bude starat o domácnost. Ty budeš mým panošem a tady Joseph dostane čestný výminek," oplácel mu Jan.

„Já a panoš? Nikdy. Najdu si také urozenou nevěstu, Jene."

„Ty si najdeš nejspíš nevěstku, to bych ti opravdu i věřil."

Mezi tím překlenuli ještě jednu haldu a počali sestupovat k úpatí kopce.

„Dole teče řeka. Ten kopec naproti je Kolštejn a pod ním východně chata. Tam bude hlídkovat pan Wolfgang a možná i paní hraběnka. Nebo bude čekat někde poblíž," řekl polohlasem Satter. „Navrhuji sesednout z koní a pokračovat pěšky, abychom zjistili, kde jsou."

„Proč ne, pokud nejsou už někde tady," usmál se Jan a pokračoval k Černému potoku. „Když jsem byl malý, hrávali jsme si někde dole u potoka, možná bych ta místa ještě našel."

„Potok se zatáčí kolem kopce a potom kolem dalšího, říkali jsme mu Hádek," pokračoval Jan ve vzpomínkách na mládí. „Někde byla zkratka k boudě a v jednom místě byl vchod do staré štoly, ale nevím, jestli ho najdu. Ale myslím, že ano. Nešel jsem nikdy z této strany, tak to nesmím splést."

„Vím, kde to je, pane. A umím to otevřít, když dovolíte," usmál se teď starý sedlář.

„Jsem u vytržení," zajásal Matyáš. „Takové dobrodružství jsem věru nečekal. Nemohu se dočkat, až budeme vynášet poklad z hlubin. Připadá mi to zajímavější, než se cárat v potoce, který by se spíš měl jmenovat stříbrný."

54.

Les se změnil z hustých smrčin na břízy a olše a potok plný zátočin se ohlásil mírným šploucháním o četné balvany. Když přijeli blíž, hučel téměř divoce. Voda byla temně hnědá a průzračná, jakoby vytékala z rašeliniště.

Uvázali koně v hustém podrostu a vrátili se k vodě. „Schwartzbach, ja," mumlal si zasněně Joseph Satter. Musíme na druhou stranu, vchod je v další úžlabině a tady je břeh hrozně zarostlý."

„Tak jdeme, ne? Jene, Josephe, jdu první!" Matyáš si sundal škorně a vyhrnul nohavice. Když vstoupil do divoké vody, otřepal se chladem, ale vydržel a po chvíli mával z druhého břehu.

„Matyáši, měl sis nechat boty, jsi i tak celý mokrý," řekl mu šeptem Jan, když se vyškrábal za ním. Musel skoro přenést i starého Sattera, který dostal křeč a nemohl z místa.

Teď seděl mezi lopuchy a třel si pravou nohu, zatímco Jan s Matyášem nenápadně obhlíželi okolí. Naštěstí křeč přešla, ale bylo vidět, že se starý pohybuje s obtížemi.

„Koupel mu neprospěla, což?" zašeptal Matyáš.

„Chudák, sotva se plazí, doufejme, že nebudeme muset utíkat," opáčil Jan.

Mezi tím se starý trochu vzpamatoval a pomalu a opatrně se přesunuli kolem úpatí jakési menší haldy k vyvýšenině, kde měl být vchod do podzemí. Břeh přešel z kamenité úžlabiny ve skalnatou stěnu, tam už se vylézt nedalo.

„Kam teď?" zeptal se Jan, zatímco se Satter s obtížemi napřímil a vypnul hruď.

„Stojíte přímo před vchodem, pane. Když dovolíte," udělal úkrok stranou. Jan si všiml, že se tam do Černého potoka vlévá malá stružka. Šli podle ní a po několika krocích Satter ukázal na křoví, odkud voda vytékala.

Když Jan odhrnul větve, začernal se nízký otvor. „To je ono?"

Joseph Satter kývnul hlavou na znamení souhlasu. „Budu hlídat, dovnitř se už nedostanu. Pomozte mi prosím, musím vám otevřít."

Na to si odepnul z opasku paklíč, dal si jej do zubů a zalehnul přímo do vody. Plazil se s napřaženými pažemi, až do půl těla zmizel v díře, cosi tam štrachal a potom požádal, aby ho za nohy vytáhli.

Těžce oddychoval, než promluvil: „Musíte po břiše, jako já, průchod se potom zvětší, dá se tam projít. Zabloudit nemůžete.

Jan zalehl první do ledové vody, v zubech stiskl závěs lucerny a posunoval se směrem dovnitř. Voda mu šplíchala do obličeje a sem tam ho šlehl list okolo rostoucí zeleně. V nízkém otvoru se mu zadrhl klobouk, který schválně spadl přímo do vody.

Strčil hlavu dovnitř a cítil kolem sebe chlad. Ozvěna vody a drobných kaménků, odrolených lezením ze stěn, dávala tušit větší prostor. Lucerna vydávala jen slabé světlo a bylo mu potřeba přivyknout.

Poté, co se proplazil otvorem, vylezl z vody a přidřepl při okraji skály. Oči si ještě pořád nepřivykly. Sebral alespoň špinavý a promáčený klobouk a položil jej vedle sebe a čekal. Ze tmy začaly vystupovat obrysy štoly poměrně velkých rozměrů.

To už slyšel tlumené nadávky Matyáše. Stejně jako on ztratil klobouk a navíc i lucernu. Spadla do vody a museli ji znovu zapálit. Ale Matyáš neztrácel dobrou náladu.

„Tak krkolomným vstupem se může pyšnit jedině bašta pánů z Katova, což?“ zažertoval na Janův účet.

„Škoda, že tvoji předkové žádných peněz nezanechali. Mohl jsem na tvém zámku popíjet drahocenná vína a na tuto štolu bych ani nepomyslil.“

Jan se zvedl a dodal: „pospěš, ať nám poklad nevykope nikdo z vyšší šlechty tam nahoře.“

Prošli širší chodbou tesanou do skály, která se po chvíli zúžila a přešla do nižší štoly s bytelnou výdřevou. Stružka se rozplizla v bahno, po kterém se voda přelévala a tekla, jak se jí zamanulo.

55.

Čvachtali opatrně bahnem a všudypřítomná voda jim stékala za krk. Zanedlouho byli špinaví a urousaní a bylo jim chladno. „Mám vodu všude, Jene, kdybych měl místo ní tolik zlata, byl bych už teď boháč,“ skuhral naoko Matyáš.

„Kdyby to tak bylo, zapadl bys do toho bahna a za pár let by zde vykopali tvoji kostru. Pokud bys ovšem nezkameněl, jak je tomu v pohádkách.“

Mezi tím se chodba zase rozšířila a vešli do sloje vytesané ve skále. Prostředkem zurčela stružka vody jako na začátku. Naproti byl zával. Když užasle stanuli a zírali před sebe, uslyšeli v dálce hlasy.

Jan se naklonil k Matyášovi s prstem na rtech.„To je jistě Kolštejn a Wolfgangovi muži, snaží se odkopat zával.“

„Rychle poberme poklady a pryč, Jene, jen se mi zdá, že Satter přeháněl a nic zde není.“

„Musí být. Pojď po okraji dobývky, měla by z ní vycházet odbočka.“ Jan se shýbl a s lucernou u země procházel podél stěny. „Nic nevidím, leda bych vlezl do závalu zase tím potokem. To je trest, Matyáši.“

Ten jen pokýval hlavou a k potoku se příliš nehrnul.

Jan opět ulehl do ledové vody a strčil hlavu do závalu. Otvor byl asi tak stejně vysoký jako ten na začátku.

„Je to tady, Matyáši, podej mi vak,“ sykl Jan a snažil se otvorem prostrčit ruku. Matyáš mu podal vak a pak jen slyšel, jak se sypou mince, cinkají a padají na sebe. Ten zvuk byl nádherný.

Jan se těžce vysoukal a za sebou táhl naplněný vak. Celý se třepal zimou a voda z něj kapala, jako z vodníka. „Teď ty, Matyáši, už nemůžu, je mi hrozná zima,“ celý se otřepal.

Matyáš se složil do vody a cinkal, mincemi, než konečně vylezl. „Je tam toho ještě dost, ale budeme rádi, když ty dva pytle odvezeme, Jene,“ drkotal zuby.

„Nedá se nic dělat, část pokladu zde musíme nechat, snad ještě někdy přijedeme. Pokud nás ovšem nechytí. I tak je toho pro nás dost.“

Prošli čvachtavým bahnem, vláčeje každý svůj pytel. Před otvorem ve skále, za nímž prosvítala obloha, se Jan přikrčil a tiše zavolal: „Josephe, už jsme tady, můžeme?“

Nic, jen potůček si klidně zurčel jakoby nic.

Jan znova zavolal, ale Satter neodpověděl.

„Ukaž, vylezu ven, tebe hledají víc," řekl Matyáš a shodil pytel ze zad. Toporně zalehl do vody, a co nejtišeji se plazil k otvoru. Pak se zase posunul zpátky a syknul přes rameno: „Je tady, snad spí, či co," a zase lezl ven.

Jan uslyšel nějaká nezřetelná slova, poté Matyáš vylezl ven. Najednou se otvor zase zatměl a objevila se hřmotná Matyášova hlava bez klobouku.

„Je mrtev, Jene, kolem nikde nikdo. Asi tam zůstal sedět a zemřel. Co teď?"

„Ukaž, lezu ven, nebo počkej, podám ti pytle." Jan postupně vysoukal oba pytle a s nechutí se ponořil do vody.

„Je to opravdu tak." Jan podal starému sedláři klobouk, který se mu svezl z hlavy, jak s ním Matyáš zatřepal. „Ani nevíš, jak je mi to líto, Josephe Sattere," řekl polohlasně. „Dovedl jsi nás sem a uchránil před nimi."

Jan si stoupl a spolu s Matyášem se tiše pomodlili.

„Ten poklad je jeho, on celé roky střežil jeho tajemství pro otce a teď i pro mě, sám žil skromně, nic si nenechal. To místo mu patří." Jan se shýbl a štrachal po zemi, načež se rozmyslel a nožem odřezal větev z nedalekého jasanu.

Matyáš pochopil a uřízl si z opasku řemínek, na němž měl přivázaný poloprázdný měšec. Řemínkem svázal z větve, rozřezané na dvě nestejné části kříž.

Jan bez řečí zalehl do vody. Prolezl dovnitř a otočil se, Matyáš mu podal kříž, obě lampy a třírohý Satterův klobouk. Pak přišlo to nejtěžší. Až dovnitř doléhalo hekání Matyáše, než otvor opět ztemněl. Jan se zapřel do skály a rukama nahmatal tělo svého zemřelého druha.

Šlo to špatně, Jan ho táhl za ramena úzkým otvorem a zároveň podepíral hlavu, jež ležela přímo ve vodě. „Odpusť příteli," řekl při tom tiše. Po chvíli ho konečně vtáhli do podzemí.

Konečně prolezl i Matyáš. Společně ho donesli ke stěně, našli příhodné místo u otesaného výčnělku, kde ho posadili a Jan mu nasadil klobouk. Matyáš podal kříž a společně mu jej vložili do sepjatých rukou.

„Sbohem, Josephe Sattere," řekl Jan a udělal mu palcem křížek na čelo. „Odpočívej v pokoji." Matyáš udělal to samé. Řekli to nahlas a skála vrátila jejich slova temnou ozvěnou.

Zapálené lucerny nechali stát u zemřelého druha a vyškrábali se ven.

56.

Zahladili stopy, zvedli těžké pytle a přebrodili potok. Za celou dobu nepromluvili ani slovo. Až u koní se rychle domluvili, přivázali pytle na Satterova koně a pomalu vyrazili na cestu.

Mátožně se pohupovali v sedle, zatímco se na obloze objevil měsíc. Zprvu jako bílý srpek na tmavnoucí modři, která ale čím dál víc přecházela do černé. V lese bylo vidět čím dál míň.

Ticho první prolomil Matyáš. „Kde přenocujeme? Takhle se těžko dostaneme až k mlýnu, Jene."

„Vím, musíme najít nějaké údolí za tou haldou, aby nebyl vidět oheň. Myslím, že ho oba potřebujeme. Jsem celý zmáčený a prochladlý."

„Co takhle ta štola, je kolem přece svah a hromady hlíny a kamení."

„Máš pravdu, tam se snad schováme," řekl Jan a pobídl koně. Než přijeli ke staré štole, byli oba tak unavení, že sotva obstarali koně, usnuli tak jak byli, v mokrých šatech na jehličí.

Probudili se brzy ráno prochladlí. Pojedli zbytky zásob a raději hned vyrazili, šli ze svahu vedle koní, aby se alespoň trochu zahřáli. Na koně vsedli až na silnici a po poledni byli u mlýna. Schovali se v nedalekém lesíku a dobře udělali. Ze vrat vyjel jezdec v uniformě a uháněl směrem ke Katovu.

„Hledají nás, Jene, prokletí žoldáci. Musíme hloub do lesa." Matyáš nečekal na souhlas a jel dál mezi větvemi stromů. Aramise s pokladem vedl za uzdu.

Jan otálel, nakonec ho však následoval. „Nejraději bych uprchl hned teď, ale je tam Johann. Zatraceně. Musíme čekat, až vyjde ven někdo z domácích a chytíme ho.“

„Jen jestli nejsou obsazeni posádkou,“ mumlal spíš pro sebe Matyáš. „A my máme hlad a jsme prostydlí na kost.“

„Toho si užijeme do sytosti. Ale podívej, zdá se, že někdo přijíždí.“

Od města bylo slyšet dusot kopyt. Zanedlouho se objevili jezdci v uniformách. Zachmuřeně projeli okolo a nedívali se kolem sebe. V zarostlých tvářích byla lhostejnost a možná i apatie po včerejší pitce.

Oba přátelé si nahlas oddechli.

„Co zkusit nějakou vesnici, třeba by prodali chleba, nebo pár vajíček,“ ozval se Matyáš.

„Myslel jsem na to, ale kterou? Musíme na druhou stranu řeky, most je jenom tady a brodit dál po proudu se mi vůbec nechce.“

„Mě taky ne. Do města nemůžeme a čekat do tmy nevydržím.“

„Tak zbývá Ječná, patří Wolfgangovi. Ale tebe nezná, mohl bys zkusit někde na okraji koupit aspoň chleba a pak se vrátíme, co ty nato, Matyáši?“

„Jedeme, než zcepením hlady.“

Na to se vrátili kousek lesem a potom vyjeli na silnici. Dali se pomalu směrem, kterým před chvílí jeli vojáci a bedlivě se rozhlíželi.

Jan byl značně nervózní a stále se ohlížel. Na Matyášův pohled odpověděl přidušeně: „Zatraceně, mám strach, kdyby nás přepadli ze zálohy, stačí vzít Aramise za uzdu a všechny peníze jsou fuč.“

„Když je tady někde schováme, může se stát, že budeme muset utíkat a už si je nikdy nevyzvedneme.“

„No právě, nevím, co s tím ale hlad mám obrovský, tak jedeme dál.“

Na obzoru se objevila odbočka na Ječnou. Točila se ze silnice vpravo do nízkého vršku, na kterém stála kaple.

„Matyáši, víš ty co. Tam za tím kopcem, hned za kaplí býval statek. Nechceš to zkusit? Já bych počkal tady nebo u kaple, to bude možná lepší. Uvidím na tebe a hned potom odjedeme.“

Na to sjel Jan následován Matyášem a obtěžkaným Aramisem ze silnice do trávy a přešel do klusu. Na trávě nedělala kopyta takový hluk a během chvíle byli nahoře u kapličky.

Pod nimi se rozprostírala úhledná ves, všechny domy kolem cesty. Asi uprostřed vyčnívala věž kostela a za ní na nízkém vršku se majestátně rozvaloval zámek s dvěma věžemi v průčelí, natřený na červeno.

„Má tedy vkus, ten Wolfgang,“ neodpustil si Matyáš a rozjel se pomalu k nejbližšímu stavení.

57.

Právě když se Matyáš přiblížil ke statku, otevřela se dřevěná vrata a vyšlo několik vojáků. Okamžitě se rozestavili kolem něho. Jan tiše zaklel, když viděl, jak Matyáš cosi vysvětluje, přitom vyběhli další a Matyáš musel sesednout z koně.

Odvedli ho a zavřeli bránu.

„Zatraceně,“ zaklal Jan ještě jednou nahlas. Nato se podíval vyčítavě ke kapli. Vzal oba koně a vyjel kousek po obecní louce k lesu, kde se schoval v mlází. Měl hlad a jeho druh byl v zajetí.

Do vsi nemohl a na zámek teprve ne. Nemohl tady ani zůstat, navíc měl s sebou dva pytle stříbra. Musel vymyslet, kam je schová. Těch vojáků tady mohlo být hodně a nebylo těžké přijít na to, co by s ním asi udělali, kdyby jim vjel do rány.

Zajel ještě víc do lesa. Terén opět klesal a po chvíli byl na břehu řeky, kolem níž ještě před chvíli s Matyášem ujížděli. Nedala se však přebrodit. V dálce viděl brod, ale u něj plno lidí. Jel tedy proti proudu, směrem k městu Katovu.

Po chvíli narazil na místo, kde to vypadalo na mělčinu, dokonce k ní vedla téměř neznatelná pěšina. Jan zariskoval a sesednul z koně. Vedl oba přes řeku a doufal, že zrovna teď nevyjede někde z lesa rota vojáků.

Neměl by šanci.

Naštěstí nikdo nevyjel a Jan se z posledních sil dovlekl na úzkou silničku, která mířila vzhůru. Dal se po ní a na vrcholu byl obdařen nádherným výhledem na Bavory.

„Prsa matky boží," řekl polohlasem a klesl na vyvrácený kmen.

Dál už nemohl. Dovlekl koně k místu s nejkrásnějším výhledem, který ovšem vnímal jen mechanicky. Slyšel totiž pod listím bublat potůček, z něhož se napil jak on, tak koně.

Došli ke zřícenině hradu Reisenberg, Jan si našel pohodlné místo na paloučku, kde nechal popásat koně. Pytle sundal a odnesl mezi zbytky stěn, přikryl je okolo ležícími kameny a díval se na modrou oblohu.

Po chvíli tvrdě usnul.

Vzbudil se pozdě večer, byla už tma a na obloze svítil srpek měsíce. Jan si vzpomněl na chvíli, kdy se na něj také tak díval. Bylo to u Černého potoka, právě když dali poslední sbohem svému druhu Josephu Satterovi.

Jan obhlédl místo, ujistil se, že pytle s penězi nikdo pod kameny neuvidí a k tomu ještě přičetl strach místních obyvatel, vyplašených pověstmi o Švédské skále. Připravil svého koně a Aramise opět přivázal k sedlu.

Rychle, ale opatrně sjeli k řece a opět ji přebrodili. Jan byl zase mokrý a hladový, nebylo mu nejlépe. Mávl rukou a nasednul. Potichu objel kapli a dostal se za statek, ve kterém věznili Matyáše.

Kolem nebyl žádný pořádný les a tak uvázal koně u lísky, která rostla v malém járku s několika dalšími listnáči. Za denního světla by tak neriskoval, ale teď potřeboval koně, kdyby se mu náhodou podařilo Matyáše osvobodit.

Přiblížil se ke statku. Uvnitř se rozštěkal pes, ale kdosi ho nakopl, pes pronikavě zakňučel a ztichl.

Jak předpokládal, vzadu byla další vrata směrem na humna. Jan prošel kolem nich a poslouchal. Uvnitř uslyšel opilé halekání, takže nemusel být úplně potichu. Kromě vrat vedly z boku jakési malé dveře sbité z neohoblovaných fošen.

58.

Zkusil prostrčit prsty škvírami mezi prkny a málem nahmatal petlici, když za rohem téměř neznatelně zapraskala větvička. Mohlo to být cokoliv, ale léta vypěstovaný pud Jana varoval.

Ucítil tlukot srdce až v krku a cítil, jak se mu krev nahrnula do hlavy. Věděl, že nesmí nahlas oddychovat, aby se neprozradil, cítil, že se dusí strachy. Rychle vyndal prsty ze škvíry a otočil se obličejem ven, aby viděl příchozího.

V ruce sevřel rukojeť dýky právě ve chvíli, kdy se objevila temná postava na rohu hrazení. Jan se nerozmýšlel a skočil. Musel být rychlejší, aby přežil a také, aby ten druhý nestačil vystřelit.

Váleli se po zemi tiše, ale urputně. Neznámému se podařilo vykroutit Janovi dýku, teď ležela někde ve tmě na zemi.

Jan mu kopl kolenem do břicha, ale protivník uhnul a chytil ho za krk. Měl silné sevření, Jan pomalu přestával dýchat, když ho jednou rukou pustil a sáhl si k opasku pro nůž.

To byla poslední šance, Jan nahmátl hlínu a vymrštil ruku k jeho obličeji a nacpal mu hlínu do očí. Stisk na chvilinku polevil a Jan znovu nabral hlínu a cpal ji soupeři do obličeje.

Potřetí konečně nahmatal kámen. Uhodil jednou, pak podruhé, to už se ten druhý válel vedle Jana na zemi. Jan nepřestával, bušil do hlavy, po níž stékaly praménky krve.

Konečně přestal.

Tělo vedle něj bezvládně leželo. Jan ležel taky a těžce oddychoval.

Už nemohl.

Na chvíli zavřel oči, chtělo se mu spát a možná, že na vteřinu i usnul. Vzápětí si uvědomil, kde je a obrátil se těžce na břicho, pak na všechny čtyři a rozhlédl se kolem sebe.

Hlava se mu točila a příšerně bolela. Nedaleko bezvládného těla v uniformě se válela jeho dýka. Vzal ji a zastrčil do pochvy. Opřel se o zeď a snažil se uklidnit.

Ten člověk musel odněkud přijít.

Šel pomalu podél zdi a přidržoval se. Na rohu zůstal stát a opatrně se vyklonil. Hlavní brána byla z poloviny otevřená, ze dvora bylo slyšet opilecké blábolení. Jan se pustil zdi a poodešel do tmy, aby viděl dovnitř.

Několik opilých vojáků polehávalo na dvoře, kde byla rozprostřena sláma. Matyáše nikde neviděl, ani když přišel blíž. Vrátil se k mrtvole a odtáhl ji do křoví.

Pak z ní s obtížemi svlékl červený kabátec a vrátil se k vratům a čekal. Hlahol pomalu ustával, vojáci, rozházení na slámě pomalu usínali, ale vždy se našel někdo, kdo nespal a křiknul do tmy nějakou nadávku.

Jan dostal strach, že by mohli zavřít bránu a přisunul se blíž. Těsně za vraty byl stín. Dvůr osvětlovaly tři louče, bylo s podivem, že zatím nedošlo k požáru. Nenápadně se protáhl vraty. Musel se rychle rozhodnout, kam dál.

Vlevo stál vůz s plachtou, Jan se skrčil pod něj a čekal. Stále někdo hlomozil a Jan nemohl z úkrytu. Navíc nevěděl kam. Když už zcela vyčerpaný ztrácel naději, pomohla mu náhoda.

„Hej, ty," ozval se silný hlas odněkud zprostředka. Něco žuchlo a pak jako by někdo válel sudy, načež se ozvalo zakňučení, skoro jako od psa. „Chrápeš si a šlechtic ti v zajetí zmírá žízní! Dones mu napít! Jestli do rána zhebne, vlastnoručně tě pověsím na nejbližším stromě, zatracený cháme!"

Mladý voják dostal od důstojníka v rozepnuté uniformě řádný kopanec. To bylo přesně to žuchnutí, které se ozvalo před chvílí. Voják opět zakňučel. Když důstojník mladíka jak se patří nakopal, říhnul si, že měl Jan co dělat, aby se nepozvracel.

Voják zvracel doopravdy. Doklopýtal s plechovým korbelem až k vozu, chytil se kola a hlasitě dávil. Odporný zápach opět zvednul Janovi žaludek, ale držel se statečně.

Pak konečně pochopil.

Voják odhrnul plachtu a vlezl do vozu, kde něco blábolil a pak se přidušeně ozval Matyáš: „To je dost, bando zlodějská, budu si na vás stěžovat!"

Pak několik loků z korbele. „Co mi to dáváš na hubu, prase!" Něco plesklo, voják dal zřejmě Matyášovi políček a nasadil roubík. Poté se vysoukal z vozu, tedy spíš vypadl a odpotácel se na slámu.

Jan potichu a opatrně rozříznul plachtu na své straně a nenápadně vsunul dovnitř hlavu i ruce. „Buď zticha, to jsem já," zašeptal a Matyáš kývnul hlavou. Jan přeřezal pouta a roubík. „Můžeš se hýbat?" zeptal se zajatce.

Matyáš promnul zdřevěnělé dlaně a pohnul nohama. Moc to nešlo. Tiše rozhýbával zdřevěnělé končetiny, pak se otočil na čtyři a Jan mu pomohl dírou ven. Plachta se protrhla, ale opilci to vůbec nezaregistrovali.

Jan s Matyášem se opatrně protáhli ven a rychle šli ke koním.

„Chci svého koně, Jene" blábolil Matyáš.

„Tak si tam zajdi, já pro tebe ale už podruhé nepůjdu," odpověděl Jan a s obtížemi se vysoukal do sedla. Matyáš měl podobný problém, ale nakonec se mu to podařilo.

„Kam pojedeme, Jene?"

„Uvidíš, nejspíš do lesa," řekl Jan a potichu vyjel k brodu.

59.

Slunce zlatilo začínající den. Děvečky si prozpěvovaly při práci, pacholci po nich vesele povykovali a všichni se těšili z nádherného rána.

Josefina byla zachmuřená, krásu okolo sebe vnímala jen napůl. Stála u okna a sledovala kočího Václava, jak leze těžce na kozlík. Matěj mu chtěl pomoci, ale starý hrdě odmítnul a poslal ho otevřít bránu.

Ta však byla otevřená, protože před chvílí vyjel na pole žebřiňák. Matěj si vesele vyskočil a hned začal brebentit, zatímco se kočár hlučně rozjel po kamení.

„Kterou cestou se dáme, Václave? Nemají nám co vzít, leda holý život."

„Asi tou kratší. Jak říkáš, nic nemáme, paní nemá dobrou náladu, když přijedeme až večer, jistě bude hartusit," odvětil starý kočí.

Vyrazili tedy do kopce a zanedlouho už svižně stoupali do skal. S prázdným kočárem se koním jelo dobře a tak se bez problémů ocitli na vrcholu.

„Zatraceně, jsou tady čerstvé stopy od koní, nevím, zda jsme udělali dobře," řekl Václav a popohnal koně opratěmi. „Už ať máme to prokleté místo za sebou."

„Máš pravdu, vlevo vidím dva koně, na tom palouku, jak jsme šli s paní. Jeď, Václave, ať jsme rychle pryč," řekl vzrušeně Matěj a sevřel v ruce malou sekeru. Oba se přikrčili a Václav znovu popohnal koně.

„Kdo tady jen může být. Prokletá doba, všude vojsko a jakási čeleď nečistá, člověk aby se bál pomalu na každém kroku."

Kočár začal poskakovat s kopce dolů a Václav zmlknul. Musel brzdit a přitom se snažil jet co nejrychleji. Matěj se obdivoval jeho umění, sám měl co dělat, aby se udržel na kozlíku.

Starý kočí si vedl výborně, během krátké doby sjeli z kopce a zatočili na Ječnou. Tady se cítili bezpečněji, přešli do mírného klusu a po chvíli přebrodili řeku. Zatočili směrem k městu a vzápětí odněkud vyběhlo pár vojáků a zatarasili jim cestu.

Matěj se napřímil a schoval sekeru pod sedadlo. „Co má být zase tohle?"

Před vojáky přešel jejich velitel, blýskal černými kníry, které částečně zakrývaly červený nos od pití, a hrubým hlasem promluvil: „Pozdrav Bůh, hledáme zločince, včera nám uprchl z arestu."

„Jedeme z Vlkova Týna pro panstvo do města Katova. Můžete se přesvědčit," napřímil se Matěj, a ukázal do prázdného kočáru.

„Dobrá, buďte opatrní. Chlap je velký a nebezpečný, jakýsi zchudlý šlechtic. Huba mu jede, jen co je pravda. A jistě není sám, někdo mu z arestu pomohl, ale my už si s nimi poradíme," štěkl velitel a uvolnili cestu.

Václav se bez řečí rozjel a pronesl k Matějovi: „Ti toho tak chytnou, beztak se ožrali a on nehlídán, odešel domů. Nechápu, proč si císař platí takovou ničemnou hordu."

Matěj se jenom smál: „Ty bys Václave i vojnu vyhrál," ale pak dodal na usmířenou: „Tihle ale opravdu vypadali spíš na vyvrhele a chlast jim koukal z očí, že nebylo pochyb, co dělali celou noc."

„Bodejť, vzbudili se z opice a chlapa nebylo. Beztoho se teď nahoře vyspává, zpátky jedeme delší cestou, tohle nemáme za potřebí," řekl Václav a klusal dál k městu.

60.

„Co pravíš, kdo jim utekl?" ptala se paní dychtivě. Z počátku byla rozladěná, že se vrátili až k večeru, ale když Václav spustil novinky, hned se tvářila jinak.

Když jsme jeli tam, vzali jsme to přes kopec, však víte a nahoře byli dva koně. Dole v Ječné nás zastavili vojáci, že prý jim utekl jakýsi trestanec. A ve městě se povídá ještě víc," chtěl pokračovat Václav, ale z kočáru se vyklonila Rozina a hned se zapojila do hovoru.

„Prý chytli pana Jana a ostatní, je toho plné město, kdož ví, jestli to nebyli oni."

„Co ty koně na Švédské skále, mohly by být jejich?" ptala se Josefina vzrušeně.

„Ten jeden by mohl být hnědák pana z Katova," snažil se Matěj, „ale moc tomu nerozumím".

Paní se otočila na Václava, ale ten zakroutil hlavou. „Já je neviděl. Bylo to v zatáčce a hned, jak Matěj řekl, že tam jsou, prásknul jsem do koní. Taky to mohl být kdoví jaký lapka, nebo pán a s těmi není radno pouštět se do křížku."

„Škoda, musím se tam podívat!" křikla Josefina a všichni rázem ztichli.

První se vzpamatovala stará Rozina a také, že byla již v letech, osmělila se to paní vymluvit: „To není bezpečné, má paní, může to být nějaký vrah, ohrozí vás a okrade, to přece nemůžete."

„Musím, Rozino. Matěji, přiveď tři koně. Anebo ne, zapřáhni čerstvé koně do kočáru, to bude bezpečnější. Stráž si netroufne a lapkům stejně neujedeme."

Matěj se jen uklonil a skočil na kozlík, aby spolu s Václavem dojeli ke stájím.

„Snad napřed vynesete paní správcovou," hartusila Rozina a ukazovala na nebohou Alenu, která se choulila zabalená v dece v rohu kočáru. Ještě nebyla v pořádku a paní ji chtěla k sobě, pro všechny případy.

Zatímco ti dva přepřahali, paní donesla dvě pistole a dýku, zabalené v šátku a dala je pod sedadlo. Potom už jen seděla a čekala. Nakonec povolala i štolbu, sedl si na kozlík a Matěj s paní do kočáru a vydali se ten den podruhé do skal.

Slunce ještě zlatilo louky zpoza vrcholků vysokých smrků a na oblohu už nedočkavě vyskočil měsíc. Jenom tak si plul a čekal, až se setmí, těšil se, až postříbří tichou krajinu a ochladí ji po parném dni.

Kočár drkotal po staré silnici a paní uvnitř nevnímala krásu večerního kraje. Až když začali stoupat, mírně se napřímila a z oken sledovala okolí.

Vyjeli bez problémů na vrchol Švédské skály a na palouku Václav zpomalil. Matěj ukázal z okna na dva pasoucí se hnědáky až skoro na okraji skály.

„Zastav," řekla tiše paní. Václav okamžitě zastavil a čekal na další pokyny.

Paní vystoupila, vytáhla pistole a jednu podala Matějovi.

„Je to kůň pana z Katova?" zeptala se kočího, a když přisvědčil, otočila se. „Čekejte tady, budete nám krýt záda. Kdyby bylo nejhůř, jeďte až k nám, třeba se vám někoho podaří přejet, nebo praštit."

Postupovali pomalu nízkou trávou, dva koně zafrkali, ale stáli klidně dál. Jistě to byli oni. Josefina obezřetně našlapovala s napřaženou pistolí a Matěj i přesto, že měl strach, nedokázal nevnímat její půvab.

Když se přiblížili ke zřícenině, vzrušení náhle opadlo.

Na zemi leželi známí pánové jako dva pytle brambor. Matyáš byl vzhůru a pokusil se vstát, ale zmohl se jen na zavrávorání a spadl zase na zem. „S Janem je zle, pomozte," byla jediná věta, kterou tiše vyslovil a ukázal na Jana, ležícího snad v mdlobách na zemi.

Josefina se rozhlédla kolem dokola: „Není tu nikdo?" Matyáš jen zavrtěl hlavou a ona zavolala: Přijeďte sem a pomožte mi.

Kočár se hnul, pomalu se otočil velkým obloukem a zastavil na okraji louky. Václav se štolbou pomohli naložit oba pány a Matěj přivázal jejich koně ke kočáru. Nacpali se dovnitř a zvolna klesali k Vlkovu Týnu.

61.

Po cestě se Jan trochu vzpamatoval a blouznil cosi o vílách, které přicházejí v nouzi nejvyšší, což komtesa přešla mávnutím ruky a konstatováním, že blouzní z hladu. To ostatně potvrdil sám Matyáš.

„Je to tak, komteso, nesehnali jsme nic k jídlu, a když jsem se šel zeptat do statku v Ječné, sebrali mě vojáci. Jan mě vysvobodil, ale jak jsme dojeli tam nahoru, najednou mu bylo ouvej. Natáhl se do trávy a tak tam zůstal, dokavaď jste nepřijeli."

„Doma mu dáme trochu kořalky, to by mohlo zabrat," usmála se Josefina a Matyáš počal klimbat.

Na Týnském nádvoří pak oba pány přemístili do malých komnat. Pan Matyáš spořádal večeři a nějaké to víno, ani kořalkou nepohrdl. Poté ulehl na lože a o nic se nestaraje, usnul jako špalek.

Služebné chodily poslouchat za dveřmi a chichotaly se, že tak silný chrapot v životě neslyšely. Jelikož si nenechal odnést zbytek studené pečeně a konvici vína, kolem půlnoci chrapot ustal a než se ztratilo všechno jídlo a pití, byl klid.

Pak ovšem začal nanovo.

S Janem to bylo horší. Po kořalce se mátožně probral a s útrpným pohledem hleděl do tváře své spanilé zachránkyně. Vysvětlovala si to špatným zdravotním stavem a přestálými útrapami, Jan si ovšem i ve svém stavu uvědomil, že útěk s pokladem je definitivně ztracen.

Nespalo se mu nejlépe, měl sice větší lože, než Matyáš, ale nebyl v něm sám. Josefina se o něj starala více než vzorně, krmila a napájela jej vydatně a hřála vlastním tělem, až se jí nad ránem přece jenom podařilo vykřesat jiskru z Janova zemdleného těla.

V této činnosti pak pokračovala celý další den, až Jan usnul tak tvrdě, že by ho neprobudil ani dělostřelecký granát, vybuchnuvší těsně u postele.

Josefina se nadále věnovala správním povinnostem.

Matyáš vstal a korzoval po nádvoří, všiml si bledé tváře za oknem, které jen tak z rozvernosti zamával a ona opatrně opětovala.

Správcová Alena po nedávné nemoci už neměla horečky a pomalu se zotavovala. Dostala od své paní volno a tak se pohybovala zatím jen opatrně v prostorách zámku a sledovala za oknem toho sebevědomého pána.

Komtesa nebyla proti, vše sledovala s uspokojením, zatímco Alena za oknem nesměle zvedala svou drobnou ručku. Starosti jí dělal pouze Jan, který se ne a ne uzdravit. Samozřejmě jí došlo, že to dělá schválně a taky dobře věděla proč.

Po jedné zvlášť vydařené noci ho ale nekompromisně oslovila: „Jene, není možné se stále schovávat na kavalci. Musíme si vážně promluvit a ty to dobře víš."

„Ach, drahá Josefino, bál jsem se, že k tomu dojde."

„Tak nevzdychej a vyložíme karty na stůl. Víš, že sám stejně nikam neutečeš a jestli si myslíš, že ujedeš s kamarádem a truhlou peněz dál než k mlýnu před Ječnou, tak se rychle probuď. Všude je vojsko, taky pan Wolfgang a ještě jeden pán, kterého neznáš."

„Když ho neznám, nemusí mě zajímat, ne?" pokusil se Jan o vtip, kochal se vztekem své komtesy. Už to na ní poznal a tropil si z ní žerty.

„Dobrá, jak chceš. Řeknu ti to docela ráda. Neznáš ho jménem, ale je to ten pán, kterému jsem tehdy na hradě utekla, s tvým laskavým přispěním. Schovala jsem se ti ve věži, to vymyslel Wolfgang a bylo to součástí jisté dohody mezi námi.

Ale ten pán to neví a myslí, že jsi mě unesl a hledá tě. S Wolfgangem vychází dobře a obávám se, že by ti stejně nevěřil. Navíc má taky rád peníze a sebral by ti všechno, i mě. A to jistě nechceš," usmála se tak mile, že se Jan raději odvrátil.

„A kdo je tedy ten hejsek?"

„Není to hejsek, ale pán v nejlepších letech a je dobře zabezpečen, jelikož se dávno před mým útěkem zakoupil v Bavoří. Ovšem má statky i tady. Jmenuje se Heinrich Maxmilian von Johannesthal. Neslyšel jsi to jméno?“

„Zatraceně. Slyšel, v dobrém na něj nikdo nikde nevzpomínal.“

„Nedivíš se tedy, že jsem mu tenkrát utekla, že ne?“

„Ne, nedivím.“

Josefina se k němu natáhla velmi obratně, až ho její ňadra zatlačila na hrudníku a zašeptala: „Mám plán, bude se ti líbit, drahoušku. Potom ti ho řeknu.“

„Ano,“ zasípal Jan, přidušen náhlým obětím, z něhož se, jak správně začínal tušit, možná už nikdy nedostane.

62.

„Musíme utéct, drahý Jene, ty i já jsme ve velikém nebezpečí. Hlavně tady. Musíme někam daleko, nejlépe na Moravu, tam to přece dobře znáš. Mám něco do začátku, ty máš někde dobře schovaný poklad a tak můžeme být šťastní až do smrti.

Já se ráda stanu paní z Katova a ty vyženíš hraběcí korunku, neříkej, žes o tom ještě nepřemýšlel.“

Jan se málem zadusil pivem, vyprskl a kašlal, že ho musela Josefina jak se patří bouchnout do zad. Že byla silná žena, přešel Jan z kašle na sípání a připadal si jako v posledním tažení.

Použití hrubé síly vůči milenci Josefině nijak nebránilo pokračovat v načatém monologu a tak se sípající muž dovídal další propletence, které by jistě nikdo jiný tak dobře nepromyslel.

„Dokonce by bylo lepší přijmout společně nějaké jiné, ne tak známé jméno, například to tvé Moravské, jak to bylo, Jene?“

„Na Hodorfu,“ odpověděl Jan neochotně.

„Hodorf, kde to je? Nikdy jsem o tom neslyšela.“

„Je to taková starší usedlost vysoko v horách, schovaná v hustých moravských hvozdech.“

„Snad jsi to neprodal?“

„Ne, jen zastavil místnímu Židovi, půjčil mi nějaké peníze na cestu. Dluh je splatný do příští zimy.“

„To stihneme, ta půjčka se mi zdá poněkud levná. Jak to, že ti půjčil na půldruhého roku? Spíš by měl spěchat, aby mu tvůj majetek propadl, ne? Na to znám Židy dost dobře a tohle se mi Jene příliš nepozdává.“

Jan samozřejmě věděl, že ani ten nejchudší Žid netouží po polozbořené tvrzi s několika zarostlými políčky, na nichž rostly nanejvýš bodláky, a s chudými pastvinami pro dvě až tři hubené kravky.

Taky si dobře pamatoval, za jakých podmínek smlouvu podepisovali. Na rozdíl od skutečného stavu svého zchudlého panství, tohle bylo věrohodné.

„Trošku jsem ho přitlačil, víš, jak se na ně musí,“ řekl Jan popravdě a zamlčel, že ho před tím několikrát přepadl a okradl se svými kamarády a chudák smlouvu podepsal spíš s vidinou klidu na cestách za obchodem.

Dlužno dodat, že si neoddychl sám a dokonce od vrchnosti dostal úlevu na placení daní, neboť svým odjezdem výrazně přispěl k bezpečnosti v okolních hvozdech. Pan Jan byl v okolí velmi neoblíben, snad s výjimkou ctnostných manželek měšťanů, pro něž představoval vítané dobrodružství.

Zatímco muži jezdili v houfu a s ručnicemi po lese, Jan s kamarády plenil jejich lože, spižírny a stáje strategicky. Získal-li srdce ženy, pak s ním získal nezřídka i přístup k majetku manžela, který se nestačil divit.

Proto vznikaly a dodnes se v kraji vypráví zkazky o tom, kterak zločinci vtrhli do domu, ženu znásilnili a majetek pobrali. To byly oficiální verze pro ženy i muže. Ženy je vyprávěly proto, že se nemohly přiznat k hanebnému činu (ač po něm rády omdlévaly, když vše barvitě líčily svým družkám).

Muži pak z podobného důvodu, nemohli přece přiznat, jak je chlípník převezl. A to ještě za odjíždějícími často cupital koník, či telátko. Také omdlévali, ale studem.

„Aha, takže když jsi ho přitlačil, ještě rád ti majetek vydá," pokračovala komtesa, aniž by si všímala partnerova rozpoložení.

Jan se opatrně nadechnul a pokusil se z toho vykroutit: „To jistě, ale uvaž, drahá Josefino, tvrz Hodorf možná nebude plnit tvé moderní požadavky ohledně bydlení. Jsi zvyklá na lepší a tohle asi nebude to pravé."

„Ale drahoušku, s tím si poradíme. Necháme tvrz přestavět. Poloha uprostřed lesů a na kopci je výhodná, tam nás nikdo hledat nebude a prostředky k přestavbě přece máme. Navíc se budeš věnovat správě panství, jak se sluší na šlechtice a jistě budeme brzy prosperovat."

„Jistě, nikdo by to neřekl lépe," odpověděl Jan. Jednak se mu nechtělo hádat a také ho napadlo, že až Josefina uvidí plesnivé obydlí, ještě ráda se vrátí sem, do Vlkova Týna a na něj rychle zapomene.

63.

„Ale co moji přátelé" zvolal Jan, chytaje se posledního stébla, jakoby se měl každou chvíli utopit na dně močálu.

Líbezný úsměv partnerky nevěstil nic dobrého a ukázalo se, že ji jako vždy podcenil: „Drahý Jene, nevšiml sis, jak se tvůj druh Matyáš točí kolem mé správcové Aleny? Jak spolu korzují zámkem i nádvořím?"

„Není jen tak z nějakého rodu a nemusíš mít strach, já ji zaopatřím. Beztoho uvažuji, že starého správce nechám zde, na Vlkově Týně a na Hodorfu, případně dalších statcích budeme potřebovat někoho mladšího. Tím bude Matyáš s Alenou, mou věrnou služebnicí."

Jan si vzpomněl, kterak se Matyáš staral o své statky a zašklebil se. „Musím s ním promluvit, tak závažná událost se přece nemůže zanedbat. Navíc mám ještě přítele a druha ve zbrani Johanna, který churaví nedaleko odtud."

„A kde, snad ne ve městě?" zděsila se Josefina.

„To ne, ve mlýně, co je na silnici ke Katovu, mají tam i hamr. Říkal to sám Johann, on tomu rozumí."

„Pošleme pro něj, Jene a něco vymyslíme. Taková věc nás přece nezastaví, že ne," usmála se líbezně a odkvačila.

Jan dopil pohár a sklesle se vybelhal na dvůr, tam klesl na lavičku a zíral na modrou oblohu, poslouchal bzukot včel v korunách stromů a počala se o něj pokoušet melancholie.

Jakoby toho nebylo dost, zahlédl Matyáše, kterak dovádí s Alenou. Musel uznat, že ona nevypadá nejhůře, i když vedle robustního Matyáše se poněkud ztrácela. Jemu to zřejmě vůbec nevadilo, nakrucoval se jako páv.

Jan čekal, až ji zanechá samotnou a chystal se s ním promluvit, avšak seděl už dlouho a Matyáše tokání stále nepřecházelo. Procházel se tedy také a třídil myšlenky, až téměř propadl pesimismu.

Čím déle o všem přemýšlel, tím se mu zdálo těžší se v této situaci dostat pryč, aniž by ho někdo chytil.

V poledne se mu konečně podařiloa promluvit s Matyášem o samotě. Alena odběhla do kuchyně a Jan hned přispěchal za svým druhem.

„Matyáši, zdá se, že si se správcovou rozumíte, což?" zkusil opatrně a Matyáš kupodivu ničeho nezapíral.

„Ano Jene, zdá se, že jsem konečně poznal ženu, kvůli níž bych se i usadil," odpověděl zasněně a Jan pochopil, že je vše marné.

„Inu, to se ti může splnit. Ale považ, co naše svoboda, mohli bychom utéci s pokladem a zařídit se pro sebe," zkoušel to na něj Jan s dobrodružstvím.

„To jistě, za prvním rohem nás chytí a pověsí. Sám víš, že nás všude hledají. A nejen Wolfgang. Dostat se odsud bez úhony je nemožné. Spíš musíme vymyslet, jak to zaonačit, aby nás nenašli tady, Jene, to jediné nám zbývá."

Jan si uvědomil, že má pravdu. Matyáš potvrdil Janovy obavy a navíc ho ještě nahlodal. Nechtělo se mu do chomoutu, ale viset na stromě mohlo být horší.

„Josefina má plán, jak odjet i s penězi na Moravu. Myslela tím nás dva, sebe a Alenu. Obávám se toho velice," povzdechl upřímně.

„Opravdu, řekla i s Alenou? To by bylo možné?" otázal se Matyáš s nadějí v hlase.

„Obávám se, že ano, drahý příteli," řekl Jan zamyšleně.

„A kam že to pojedeme?"

„Prý na Hodorf, musím Josefině taktně vysvětlit, že to asi nebude vhodné."

Matyáš se začal smát, jako by slyšel největší vtip ve svém životě. „Na Hodorf, Jene, to tedy komtesa přestřelila, až to tam uvidí, padne do mdlob jako Sněhurka," smál se a hýkal u toho jak osel.

„Netrop si žerty, je to vážné. A ještě tam musíme dopravit Johanna."

„Pravda, málem jsem na něj zapomněl."

„Už jsem mluvil s Josefinou, nějak nenápadně tam pro něj pošle a přiveze ho za námi. Na Hodorfu může stonat, tamní vzduch ho jistě uzdraví," řekl Jan kysele a odkráčeli do jídelny.

64.

Oběd probíhal v úzkém kruhu. Jan s Josefinou naproti sobě v čele stolu a Matyáš s Alenou také tak, ale napříč. Jedli mlčky, Matyáš pokukoval po své vyvolené a Jan mlčky žvýkal. Čekal, kdy to začne.

Josefina to nechala ohleduplně na konec tabule, když se podával zákusek, tedy jakási bublanina s ovocem, kterou vlastnoručně upekla Alena, a Matyáš nešetřil chválou.

„Drazí přátelé, chtěla bych vás seznámit s tím, co nás čeká a nemine. Jak jsme se již shodli, zde nemůžeme natrvalo zůstat z jistých, všem dobře známých důvodů. Budeme se stěhovat na Moravu."

„Ale před tím nás čekají radostné události, tedy náš vstup do stavu manželského. Naplánovala jsem vše na neděli, známý kaplan přijede a obřad vykonáme ve zdejší kapli."

Jan se málem zadusil, ale statečně to zapil. Matyáš překvapeně zíral, zatímco se Alena cudně červenala a klopila zrak. Josefina klidně pokračovala, jakoby podobné záležitosti vyřizovala denně:

„Takže zbývá poslat pro vašeho druha Johanna z Gluche a dojet pro jisté dva pytle, které leží neznámo kde. Ale to jistě nebude nic těžkého, že?" podívala se na Jana, který rychle uhnul pohledem.

„Dále jsem poslala správce na Moravu, aby zjistil stav našeho příštího působiště. Bude to tak jednodušší."

Na to se již kroutili oba, Jan i Matyáš svorně tušili, jak tato mise dopadne, a jen doufali, že to nebude tak zlé. Jan se dokonce pokusil naznačit žalostný stav jeho nemovitosti: „Drahá Josefino, snad bych měl připomenout, že usedlost na Hodorfu je poněkud méně moderní a vybavená…" ale dál se nedostal.

„Drahý Jene, snad bych měla říci, že správce neodjel dnes a že tedy již mám zevrubné zprávy o Hodorfu. Právě proto musíme ještě dnes vyzvednout prostředky, které nám umožní zakoupit se poblíž.

„Byly ty zprávy velmi, abych tak řekl, nepříznivé?“ ptal se opatrně Matyáš, zatímco ho Jan sjel přísným pohledem.

Josefina se rafinovaně usmála. „Byly příšerné. Hodorf je zcela neobyvatelný, ostatně si to můžeme přečíst, je to velmi zábavné.“ Na to vylovila ze záňadří list, který ihned otevřela. Naštěstí to nebylo dlouhé.

„Nebudu se zdržovat úvodními frázemi, jste přece muži činu,“ řekla rýpavě a počala číst zhruba od prostředka dopisu:

Po dlouhých útrapách dojeli jsme do vsi Muritz, která leží k Hodorfu nejblíže. Cesty v této části Moravy nejsou dobře sjízdné, o pohodlné silnici nelze hovořiti. Lid jest trudovitý a vzpurný, mluví divným nářečím a často nadává. Při vyslovení jména pana Jana z Katova a na Hodorfu neprojevují obyvatelé mnoho nadšení, nicméně cestu nám ukázali. Tvrz tato je ovšem velmi stará a zanedbaná, zdi vlhké a místnosti téměř neobyvatelné. Pro Vás, uvyklou dnešnímu způsobu žití jeví se tvrz zcela nevhodnou. Chlévy jsou prázdné, ostatně prázdná je celá tvrz, ani žádného správce zde není. V západní části u lesa se propadla střecha, ale muselo se tak stát před lety, neboť se zde uchytila břízka, na jejíž špici nedosáhnu. Okolní pole jsou porostlá pýrem a náletovými stromy, takže jistě zanedlouho splynou s blízkým lesem.

Dovoluji si doporučiti zámeček v nedaleké Jesenici, patrový, zhruba velikosti Vlkova Týna. Je v rovinatém terénu a hned u něj přiměřený rybník a velmi pěkné prostředí. Majitelem je vdovec, zchudlý šlechtic, který své sídlo prolil hrdlem, tak jest zadlužen. Okolí je poseto polnostmi, přilehlou vsí protéká řeka Odra. Jsem si jist, že toto obydlí bude pro Vás nejvhodnější.

„A tak dále,“ usmála se Josefina. Takže pánové, vydejme se do hvozdů Moravských. Vlastně do hvozdů raději ne, podle všeho jste je využívali více, než polnosti a pastviny, o čemž svědčí vaše zchřadlé obydlí.“

„Ostatně teď je doba velmi vhodná k tomu, abyste začali žít spořádaně, vojska jsou jistě i na Moravě, jenom nás tam neznají tak dobře, jako tady.

Začněme tím, že já zajedu do toho vašeho mlýna a vyzvednu pana Johanna, pro něhož mi jistě napíšete průvodní dopis. Až přijedu, pojedete naopak vy a dovezete kýžené prostředky pro naši společnou budoucnost ve vsi Jesenice.“

65.

Josefina pokynula Aleně, která již opět zastávala svou funkci, a společně se vzdálily do dámského pokojíku. Po chvíli vyšla Alena s kusem papíru a brkem a dožadovala se dopisu pro Johanna.

Paní jí dala zřejmě instrukce, neboť se ihned vzdálila. Jen co její sukně zašustily ve dveřích, projevil Jan nebývalou aktivitu.

„Matyáši, uvědomuješ si, do čeho se řítíme? Co kdybychom teď hned vzali nohy na ramena a prchli z tohoto zatraceného Týna. Johannovi napíšu, aby utekl také, a počkáme na něj v lese, tam nahoře,“ horlil polohlasem, zatímco Matyáš jen kroutil hlavou.

„Jene, to přece nemá žádný smysl. Chceš naložit pytle na koně a toulat se po lesích? A myslíš, že nám vydají koně, jenom tak? A co ten zatracený Wolfgang a ten druhý pán. Nezapomeň, že mě ve statku, který neleží více, než pět mil odsud, chytla městská posádka.

Jdou po nás a po tom stříbře především. Budou nás nahánět, a když dostanou, co chtějí, oběsí nás na první hrušce u cesty. To chceš?“

„Mluví z tebe pohodlí a zhýralost, Matyáši, zachtělo se ti rodinného života. Ale to brzy přejde a co potom?“

„Co by, nějak to dopadne,“ odsekl Matyáš a tvářil se, že je rozhodnut.

„Spikli jste se, Matyáši, snad bude Johann statečnější, vždy byl bojovný a teď jistě teskní po zbroji. Napíši mu a uvidíme," řekl Jan veledůležitě a chvíli kostrbatě smolil několik vět příteli.

Drahý příteli.

Nastala doba těžká, jsme hledáni kdekým, a proto užíváme bezpečí a přízně naší vzácné přítelkyně. Jsi-li již natolik zdráv, abys ji mohl následovat, věř, že tě bezpečně dopraví za námi. Společně pak rozhodneme o budoucím životě a vypravíme se v šanc dlouhému putování. Není jiného východiska, těšíme se na shledání.

J-M.

Sotva list přeložil, objevila se Alena následovaná Josefinou. Ta usedla mezi ně na divan, zatímco Alena vzala list a šla ke schodišti.

„Snad nejedeš sama?" zvednul se Matyáš a Jan utrousil jakousi poznámku a otočil se.

„Ale ano, Matyáši," odpověděla za ni Josefina. „Alena je pro to nejvhodnější a pojede s doprovodem. Nemusíš se ničeho obávat. Budu vám zatím dělat společnost," usmála se a došla pro konev s vínem.

Nalila všem vrchovatě a zvedla pohár jako první. „Tak na kuráž, pánové," večer ji budete potřebovat, kdyby vás na Švédské skále zase někdo přepadl. Kdo s čím zachází, tím také schází, že Jene," rozesmála se a pohár vyprázdnila.

„Přestaň se zbytečně týrat, Jene. Sami stejně nikam nedojedete a Hodorf jsi nechal spadnout. Je mi jasné, čemu ses tam věnoval a tak tobě teď musí být jasné, že musíš jinam. Pokud vím, v tamním okolí patří vše Olomouckému arcibiskupství a že ti nejsou příliš nakloněni, je nabíledni."

Jan mlčel, věděl, že má pravdu, ale zdráhal se to přiznat. Po návratu na Hodorf nijak netoužil, tvrz opouštěl s úmyslem nikdy se tam už nevrátit. Zvrhl do sebe pohár a nalil znovu všem.

Josefina se usmívala vítězoslavně a Matyáš se šklebil jako měsíček, zasněně plující po baldachýnu. Jan se na něj úkosem podíval a zakroutil nevěřícně hlavou. Josefina, vidouce tu reakci, vesele se rozesmála.

Matyáš si zřejmě ničeho nevšiml, usmíval se dál a usrkával víno něžně jako abatyše.

66.

Alena nastoupila do kočáru, kde už čekali dva ozbrojenci. Na kozlíku kočí Václav s Matějem, aby vyhlíželi civilně, avšak pod sedadlem měli schované ručnice. Rozjeli se klusem ze dvora, zanechávaje za sebou oblaka prachu.

Před budovou mlýna se popelilo několik děvčat, cosi máchaly v řece Úhlavě a přijíždějícímu kočáru nevěnovaly pozornost. Nebylo divu, široko daleko jediný pořádný most byl právě zde, a proto tudy projížděly téměř všechny povozy mířící do města a z něj, případně dále ze země do Bavor.

Kočí zpomalil a vida zavřenou bránu hned za mostem, zastavil u ní. Teď teprve se dívky zarazily, dvě utekly a dvě starší zůstaly stát jako přimrazené.

„Hej, kdo je zde správcem, jedeme se optat na mletí," zahlaholil Václav z kozlíku.

Alena zatím seděla uvnitř.

Jedna z dívek se propletla vrbovím a vklouzla do malé branky, která nebyla ze silnice vidět. Druhá hned spěchala za ní. Po chvilce se otevřely dveře v bráně a v doprovodu dvou pacholků vyšla velice sličná mladá žena oděná po městsku.

„Já jsem zde na místě správce, zastupuji strýce, mlynáře," řekla zvonivým hlasem a Alena pocítila, jak se jí rozbušilo srdce. Nebylo pochyb, že zde byli všichni, když tu zanechali raněného přítele. Dívka byla příliš hezká, aby jí to mohlo nechat v klidu.

„Byla jsem vyslána z nedalekého panství," řekla tiše Alena, která sice šlehala blesky očima, jak cítila konkurenci, ale nade vše ctila přání své paní. Nepřebývá zde jeden šlechtic, možná je nemocen?"

„Kdo jste?" zeptala se dívka ostře, ani ona se ve společnosti Aleny necítila nejlépe.

„Nesu vzkaz od jeho přátel."

„Dobrá, já mu to donesu," řekla Zuzana, popadla list a zavřela dveře.

„Nejsou moc pohostinní," pronesl Václav a upravil si sedadlo. „Buďte na pozoru," houkl dovnitř k ozbrojencům.

Stáli před branou možná půl hodiny, když se opět otevřela a jakási služebná podávala do kočáru list. „Paní posílá dopis," uklonila se a odešla.

„Jeďte!," křikla Alena, poté, co si list zběžně přečetla. Nebyl opatřen pečetí a tak jej opatrně rozbalila. „Pán s námi nepojede," řekla s patrným zadostiučiněním a spokojeně sledovala krajinu kolem řeky.

Na nádvoří zámku Vlkova Týna vystoupila a lehce vyběhla nahoru. Paní byla ve svém pokoji a Jan s Matyášem mlčky popíjeli víno. Vzápětí přišly obě.

„Tak pánové, váš druh ve zbrani s námi nepojede. Přečtěte si to a ty Jene, se snad konečně dovtípíš, že to, co navrhuji je jediný možný způsob, jak ve zdraví dožít ještě mnoho let." Podala mu list a nalila znovu všem.

Jan jej překvapeně otevřel, takovou reakci u Josefiny vskutku nečekal.

Přátelé mému srdci nejbližší,

Děkuji vám převelice za starost o mou osobu, jež se doteď pramálo zasloužila o šíření dobra a lásky, tak, jak nás k tomu nabádá Bůh. Nyní mám příležitost sama sebe napraviti a učiním tak sňatkem s pannou Zuzanou, dcerou Jakuba Rejska z hospody pod Horkou. Již jsme se zasnoubili a sňatek bude co nevidět. Poté ostaneme ve mlýně, starý správce již nemůže a práce je zde třeba zastat nemálo.

Přeji Vám šťastnou cestu a nehněvejte se na svého druha za tu troufalost, považte, že jedině úmysl ušlechtilý vedl mé rozhodnutí, a to stát se poctivým člověkem.

V úctě Váš Johann z Gluche

Když nahlas dočetl, nechal klesnout ruku s pergamenem a jen tiše seděl. Po chvíli si jej potichu přečetl znovu, jakoby nemohl uvěřit jeho obsahu.

Alena něco šeptala Josefině, která zkrabatila obličej a zvedla se z pohovky.

„Jene, je třeba jednat. Tím svým popíjením nám nepomůžeš, tak se probuď, osedlej koně a udělej, co je třeba."

Zvedli se oba, Jan i Matyáš, mátožně došli ke stáji, kde stáli jejich koně a ještě další tři i s jezdci. Dva z nich byli odpoledne s Alenou ve mlýně a na třetím seděl věrný sluha Matěj. Všichni ozbrojeni pistolemi a noži.

67.

Slunce se sklánělo k západu, když vyjeli krokem z brány. Jan vdechoval prach z cesty, ředěný těžkou vůní neposečené louky. Před nimi se zrcadlila řeka, ale ještě nebyli tak blízko, aby slyšeli šumění vody v širokých březích.

Koně byli nepokojní, po nezvykle dlouhém pobytu ve stájích tancovali a poskakovali, až je jezdci museli krotit. Pacholci se po sobě dívali nechápavě, zatímco oba pánové se k svižnější jízdě neměli.

Tedy především Jan, Matyáš nebyl stižen smutkem z nadcházejících dní takřka vůbec, dokonce se snad těšil na život po boku Aleny, což Jan přecházel mlčky, zato však s velmi čitelným výrazem v obličeji.

„Truchlíš, jakoby to byla tvá poslední vyjížďka, Jene," nevydržel ticho a pomalou jízdu Matyáš, sledujíce hejno vrabců, kteří se třepotavě rozletěli kolem cesty.

„Však je to taky poslední jízda na svobodě, příteli," odpověděl Jan nerudně.

„Tak zlé to snad nebude, Jene. Těš se, že na jaře zaseješ už na svém, já ti budu k ruce a bohatá úroda odmění tvou píli."

„Tropíš si žerty? Já a zasívat? Ustanovím tě dvorním rozsévačem, či jak se to všechno jmenuje a budu se honit po lesích. Stejně ti narostl břich a jedeš tak pomalu, protože rychleji nemůžeš."

Na to bodnul koně ostruhami a ten nedočkavě vyrazil. Tryskem se začal vzdalovat a Matyáš se marně hnal dopředu, jelikož měl Jan částečně pravdu. Ostatní si netroufali měřit se s pány a tak zakabonění jeli za pomalým Matyášem a Jan výskal v sedle, jako by jel prvně v životě.

Jan držel tempo ještě přes mělký brod řeky, voda se rozstříkla na všechny strany a on uprostřed zastavil. Možná se v něm objevila zasutá vzpomínka z dětství, nebo se prostě potřeboval svlažit.

V brodu bylo vody sotva po kotníky, ale o pár kroků vedle už to bylo lepší a Jan se zmáčel jako hastrman. Matyáš s družinou projel s divokým řevem okolo a nechal ho tam, hnali se dál do svahu a Jan rychle nasednul a uháněl za nimi.

Dostihl je před vjezdem do lesa. Prudce do svahu odbočující úvoz znali všichni až příliš dobře. Naštěstí měli koně a tak mohli vyjet až nahoru bez větších problémů. S kočárem by to bývalo horší, i když nedávno za něj byli všichni velice rádi.

Stoupali mlčky, jak jinak, na rozhovor zde nebývala vhodná nálada. Jak se stezka zařezávala do úvozu, nebylo chvílemi vidět nic než oblohu začínající se barvit do růžova.

Staleté stromy vytvářely atmosféru podobnou té ve staletých chrámech, kde zbožné vytržení umocňoval ještě mohutný zvuk varhan. Zde se lehce proháněl vítr a vlnící se temné koruny působily podobně.

Švédská skála je uvítala klidně. Nikde ani živáčka, žádný nepatřičný zvuk nerušil výhled do kraje a ze země vyzařovalo teplo, nahromaděné denním žárem. Nahoře přešla růžová barva v sytě červenou s ostře oranžovými okraji.

„Tak naposledy, Jene," řekl tiše Matyáš, aby nerušil povznesenou náladu.

Jeho druh jen pokýval hlavou a dál se rozhlížel okolo. Ostatní stáli v uctivé vzdálenosti za nimi a také mlčeli.

Když se probral ze zadumání, ukázal ostatním, aby počkali a s Matyášem popojeli ke zřícenině. Tam tiše odvalovali kamení, až vydolovali své dva pytle. Sami je naložili a za nechápavých pohledů družiny dali se na cestu zpět.

Ani dole, na silnici nepromluvili a mlčky dojeli do zámku komtesy Josefiny, kde svůj cenný náklad předali.

To už se na obloze rozvaloval Měsíc a spolu s hvězdami stříbřil celý zámek, temný obrys mohutné Švédské skály a jistě i dva ostré vrcholy, které se daly tušit na bavorské straně.

68.

Nadcházející dny byly ve znamení plánů do budoucna, balení a také příprav důležitého životního kroku všech zúčastněných.

Komtesa Josefina se svou správcovou Alenou takřka celé dny trávily v přítomnosti švadlen, které upravovaly, popošívaly, zkracovaly a zase jinde prodlužovaly šaty bílé jako sníh, u Josefiny místy s příměsí zlaté nitě.

Oba pánové toto konání pozorovali víceméně skrz zlatavou, případně temně rudou tekutinu v rozličných pohárech, podle toho, co zrovna bylo k mání.

I k nim občas zavítal drobný krejčík, avšak měl cit pro pány a také řadu zkušeností a tak jejich společnost vyhledával pokud možno co nejméně, za což mu byli oba náležitě vděčni.

Za svou střídmost ve způsobech a tichý a chápavý přístup dočkal se často plného poháru a někdy dostal i nějaký peníz, což rozhodně nebylo na škodu. Ostatně paní ho předem zaplatila především za to, aby o svém působení zde pomlčel.

Naopak v oblasti balení dospěli k názoru, že Vlkův Týn neopustí zcela, zanechají zde správce a čeleď k obhospodařování pozemků, aby vše běželo tak, jako dosud. Jan i Josefina se shodli na tom, že se situace v kraji snad časem uklidní a budou se moci vrátit.

Jan proto, že věděl, že ony dva pytle nejsou vším, co jim země vydala a Josefina zase proto, že měla jisté tušení, že tomu tak je. Přece jenom znala svého budoucího manžela a tak zvolila do budoucna taktiku nechat ho a tiše pozorovat.

V jiných zálibách naopak byla rozhodnuta konat a všemi prostředky mu jeho záškodnickou činnost překazit. Nemohla si dovolit ani chátrající statky, proděléčná panství, divoké pitky, ale ani projížďky po nocích a získávání peněz z měšců jiných.

To opravdu nebylo hodné jejího rodu a byla rozhodnuta ho to odnaučit.

Odnaučit jej hodlala i další z jeho zálib a to velmi rázně, krutě a okamžitě. Neměla na mysli nic jiného, než Janův mimořádný zájem o ženy a dívky všeho druhu. Jak referovala Alena, nedlouho před jejich setkáním měl pletky s jakousi Zuzanou, kterou teď naštěstí urval jeho kamarád Johann.

Byla za to vděčna, i když bylo jisté, že se Johann k tomuto kroku odhodlal jen díky Janově nepřítomnosti na místě. Uvědomovala si velmi dobře, že mohlo být všechno úplně jinak a rozhodla se nic takového napříště neriskovat.

Jan jakoby to věděl, opíjel se každý den s výmluvou, že ztrácí svobodu a bylo to tak, jak tušil, opravdu ji nadobro ztrácel.

Stalo se to ve čtvrtek. Josefina nikomu nic neřekla, ale když na nádvoří zarachotil kočár a Matěj pomohl vystoupit postaršímu kaplanovi po vratkých schůdkách na pevnou zem, nebylo již úniku.

Starý pán špatně snášel vedro, jaké ten den panovalo, takže čekání na obřad trávil přecházení po temných chodbách zámečku a také se občas zašel podívat do malé kaple, kde probíhala improvizovaná výzdoba.

Služky navěšely na kde co pozlacené stuhy a další drhly inventář kapličky, zcela nevhodné k zamýšlenému účelu.

Před obědem bylo konečně vše připraveno a starý pán se vtěsnal k malému oltáříku. Pak velmi jednoduše a rychle oddal dva páry, postupně, jelikož se do kaple více než tři lidé prostě nevešli.

Takže si oddychli všichni zúčastnění a kaplan odmítl oběd s ohledem na chatrné zdraví, spokojil se s výslužkou, k níž mu přibyl plný měšec a již spokojeně pokynul všem novomanželům z okna kočáru.

69.

Po sňatku již nebylo na co čekat a vrcholily přípravy na cestu. Jako každá žena chtěla Josefina odvést málem celý zámek, což pochopitelně nešlo. Jak postupně škrtala ze sáhodlouhého seznamu, ztrácela náladu a optimismus, až se jednou na Jana rozkřikla, že jí to všechno byl čert dlužen.

Jan opáčil, že na ni nenaléhal, čímž situaci ještě zhoršil a tak prohádali několik večerů.

Nakonec se zase usmířili a náklad byl zredukován na tři povozy. Dále bylo domluveno, že dámy pojedou v kočáře a Jan s Matyášem na kozlíku, kdyby je snad přece jenom někdo zastavil, s tím, že až vyjedou z tohoto kraje, situace se jistě poněkud uklidní.

A tak konečně vyjeli. Ve středu, dne čtrnáctého srpna, napřed povozy a kočár za nimi. Ve Vlkově Týně zůstal nově ustanovený mladý správce, čeleď k zabezpečení provozu malého panství, jelikož se počítalo s opětovným příjezdem.

Všichni, co zůstávali, stáli před vraty, a když po nějaké době za povozy vyjel kočár, muži mávali čepicemi a ženy utíraly slzy svými šátky.

Jan se šklebil a také zamával kloboukem, zatímco procedil ke svému druhu: „Teď utírají slzy a za chvíli bude rej, ti se rozhodně nepřetrhnou."

„Jen aby je nenavštívil pan Wolfgang, má to blízko a bez toho jen čekal, až odjedeme," odpověděl Matyáš.

„Taky si myslím. Ale to by nebylo nejhorší. Ještě by mohl přijet pan Heinrich, to by teprve byla mela."

„Aby ses nepřepočítal, Jene, podle toho, co jsem o něm slyšel, nejspíš pojede za námi."

„Hm, asi máš pravdu. Tvrdá bavorská palice, možná je s Wolfgangem už domluvený. Jeden si vezme zámek, druhý nás," děl ponuře Jan.

„Nás rozvěsí na stromy u cesty, ale co tvá nová žena, Jene?

„Vezme si ji z pýchy uražené tenkrát před lety a k ní i naše stříbro. Možná nakonec dá sloužit mši za naše hříšné duše, které napravil konopným provazem. Bude to od něj velmi ušlechtilé, Matyáši."

„A co budeme dělat my, ještě než se to stane?"

„Velice dobrá otázka, budeme se mu snažit vyhnout, případně utéct za každou cenu. Ale po svých, všechno bude muset zůstat na místě."

Matyáš se díval trochu nechápavě a tak Jan pokračoval: „Naše koně jdou jako záložní vzadu. Máme ještě dva tažné, budou pomalejší, ale jiné prostě nemáme. Ženy potáhneme na nich, nebo je povezeme v náručí a koně potáhneme za sebou. Jak budeme z dosahu, přesednou si. Musíme jednat rychle."

„A to myslíš, že nás nechají odjet?" kroutil hlavou Matyáš.

„Kočár zůstane na místě a v něm i dva pytle stříbra. To by jim mohlo stačit, aby nás nechali na pokoji. Budou mít další tři vozy s proviantem a spoustou cenných věcí. Jiná možnost není. Pokud je Heinrich blázen, pojedou za námi i tak a potom skončíme zle."

Během těch řečí přebrodili řeku a projeli kolem úzké odbočky k Švédské skále. Tentokrát jeli na druhou stranu. Aniž by se domluvili, zraky všech spočinuli na známém vrcholu s dojetím.

Ať už si budoucnost představovali každý po svém, svorně cítili, že se sem nevrátí.

70.

Cesta ubíhala pomalu, vozy rychleji nemohly a kočár se držel v bezpečné vzdálenosti za nimi. Jeli krokem, Jan na kozlíku podřimoval, klobouk vražený do čela a Matyáš držel otěže jednou rukou, druhou přehodil za okraj opěradla a klátil se ze strany na stranu.

„Takto pojedeme nejméně týden, Jene," nevydržel po chvíli a vyrušil přítele z dřímoty.

„To jistě ne, počítám tak deset dní, možná ještě více. Já bych je předjel, však trefí i tak, ne?" obrátil se směrem do kočáru. „Drahá Josefino, mám jistý plán, jak si zkrátit cestu."

„Ať tě to ani nenapadne, Jene," odvětila Josefina nevrle. „Nemíním ztratit celý náklad kvůli tvé netrpělivé povaze."

„Nejlepší artikl jsi ty se svým kočárem, to přece víš, drahá Josefino."

„Jenom v největší tísni, zatím jedeme podle plánu, směrem na Horažďovice. A potom dál, uvidíš, že to půjde."

„Tak ať," odsekl Jan vzdorovitě a podíval se na Matyáše. „Tady to máš. Rychlé vdavky a teď mlč. A poslouchej svou paní. Čert aby to spral." A praštil se kloboukem o stehno a pak se jím začal ovívat, dívaje se do oblak.

„Někdo jede za námi!“ zvolala Josefina z okénka.

Jan se postavil a přes střechu kočáru uviděl v dálce zvířený prach nad silnicí. „Předjedeme vozy a odbočíme k lesu!“ křiknul Jan a ukázal na nízký hřeben po pravé straně, porostlý listnatými lesy.

„Co tam budeme dělat, tam nás snadno zamordují,“ ozvala se snad poprvé Alena, která strachy drkotala zuby a držela v rukou Krucifix.

„Budeme předstírat, že odpočíváme,“ odpověděl jí Matyáš a prásknul do koní. Přešli do klusu, až se za nimi zvedlo podobné mračno, jako za těmi vzadu. Po chvilce dohonili povozy a Matyáš na ně křičel, ať jedou dál.

Na horizontu odbočovala silnice doprava a tam také zahnuli. Vjeli na úzkou louku a ve stínu dubů a javorů zastavili. Oblak prachu se přibližoval, měli vše jako na dlani. Dali koním pít a sledovali, co se bude dít.

Už bylo možné rozeznat jednotlivé jezdce, Josefina navíc měla dalekohled. „Jsou to vojáci, mají červené uniformy a vede je jakýsi kaprál s chocholem na čepici,“ hlásila ostatním.

„Tak buď jedou pro nás, nebo jedou jinam a můžeme klidně vyrazit za ostatními,“ řekl Jan a protáhl se, až kosti zapraštěly.

„Vrátit se asi můžeme i tak, jelikož proti tolika vojákům nezmůžeme vůbec nic,“děl Matyáš.

„Vy jste mi hrdinové. Cožpak nemyslíte na naši záchranu?“ hubovala Josefina. Nejraději byste nasedli na záložní koně a utekli, nebo se pletu?“ Stará Rozina sepjala ruce a jala se modlit.

„Pleteš,“ odpověděl Jan. „Jsme domluvení, že vás vezmeme s sebou, ale vypřáhneme koně z kočáru. Ten necháme, aby si Heinrich přišel na své.“

„Je tam přece to stříbro!“

„Právě proto. Tvůj život má přece větší cenu, drahá,“ opáčil Jan a vzal Josefinu kolem pasu. „Co bych neudělal pro svoji mladou ženu, že Matyáši. Jistě to cítíš podobně.“

Mezi tím, co se takto špičkovali, přehnal se regiment kolem vozů, aniž by si jich vojáci všímali. Jeden vozka měl problém, protože když uhýbal, splašila se mu náruční kobyla a strhla povoz do bláta. Ale než nasedly dámy do kočáru a stará Rozina s růžencem v sepjatých rukou odříkala děkovnou modlitbu, byl povoz zase na silnici.

„Jestli to tak půjde dál, než dojedeme na Moravu, trefí mne šlak z toho příšerného schovávání,“ pravila nakvašeně Josefina a nasoukala se na své sedadlo. Alena pomohla staré Rozině a usadila se vedle své paní.

71.

K večeru dorazili do Silberbergu, kde měli domluvený nocleh. Rozlehlá hospoda pamatovala lepší časy, ale zato měla prostorný dvůr, kam se všichni pohodlně vešli. Kočár s povozy zůstaly na dvoře a pacholci odvedli koně do stájí.

Tam jim také z hospody přinesli jídlo a pití, které jim paní nechala poslat. Nařídila, aby se od jejich koní nikdo nehnul, na starosti vše dostal její oblíbenec Matěj. Jediný starý Václav mohl s ohledem na zdraví spát v malé cimře u schodů.

Když všichni povečeřeli, vytratil se Jan s Matyášem do tmy. Dvůr hostince byl posypán slámou, takže se dalo měkce a tiše našlapovat. Otevřeli kočár a bez řečí vytáhli zpod sedadla dva těžké pytle.

Stejně nenápadně je donesli do pokoje v patře. Byl slušně zařízený a měl dvě místnosti, oddělené dveřmi. V první byl stůl se čtyřmi bytelnými židlemi, truhla na šaty a dřevěný stojan s umyvadlem.

Ve druhé místnosti byly manželské postele s potrhanými nebesy. Slamníky byly proležené, ale ještě držely pohromadě.

„Lépe by bylo venku na voňavé trávě," utrousil Jan poté, co se na jednu z postelí posadil. „Ještě, že zde spát nemusím," ušklíbl se mnohoznačně.

„Nech toho, jsem z cesty celá uondaná a Alena taky. Nemyslíš, že tvá starost je poněkud přehnaná?" zeptala se Josefina a hlasitě zívla.

„Já bych také raději vedle," řekla tiše Alena, ukazujíc bradou za stěnu, kde měli pronajatý další pokojík. Sice menší, než tento, o jedné místnosti, ale zato by byli s Matyášem sami.

„Uklidni se Aleno, víme, co děláme," řekl ji měkce Matyáš a rozhlédl se po pokoji. „Toto je nejnebezpečnější místo naší cesty."

„Je to tak," přidal se Jan, který celé opatření vymyslel. Rozhodl, že dámy budou spát spolu a on s Matyášem se budou střídat na stráži. „Na Moravu pan Heinrich snad nepojede, ale sem to má nejblíž, mohl by na nás něco nastražit."

„Jak pravíš, Jene, bude to lepší, ostatně, my budeme spát a vy nás ochráníte. Ty pytle jsou zde, takže dobrou noc," řekla Josefina a vystrnadila oba z ložnice.

Matyáš zkušeně použil lojové svíce, aby dveře namazal. Tohle se už mnohokrát vyplatilo a nic si nedělal z pohledů své ženy i hraběnky Josefiny.

„To zas bude noc, doufejme, že se nic nestane, nechce se mi ani trochu nechat se podřezat zrovna tady," pravil Jan a stáhl si boty. „Natáhni se na truhlu, až nebudu moci, vystřídám tě.

Matyáš se natáhl a zabalil do pokrývek, přinesených z vedlejšího pokoje. Jelikož byli uvyklí hlídkám z dřívějška, zachrul se a spal, než bys řekl švec.

Jan se natáhl na jedné židli, pod záda dal zmuchlanou deku a nohy bez škorní natáhl na druhou židli. Udělal si pohodlí a zaposlouchal se do zvuků neznámého domu.

Každý dům je trochu jiný. Jinak vrže podlaha a schody, jinak zaznívají hlasy zvenku, pokud ovšem ještě nějaké lze slyšet. Ten večer však bylo ticho. V hostinci zřejmě kromě nich nikdo další nebydlel.

Jan začal dřímat.

Probudilo ho zapraštění podlahy někde na venku, ale už se neopakovalo. Napjatě naslouchal, co bude dál. Opět se rozhostilo ticho, do pokoje neproniklo ani zavrzání. Kdyby byl někdo venku, muselo by to být slyšet.

Jan opět trochu dřímal a vyrušilo jej zavýsknutí jakéhosi opilce, zřejmě chtěl zpívat, ale jiný hlas ho ostře napomenul a on toho zanechal. Pak bylo slyšet vzdalující se kroky na dlažbě.

Tak vida, přece jen nebyli úplně sami. Jan doufal, že to zůstane tak, jak to je a opět se uklidnil. Po chvilce se propadl do hlubokého spánku, zdálo se mu o štole, kterou hlídá jejich mrtvý druh ve věčném spánku.

Jan chtěl projít dovnitř, ale vchod vypadal úplně jinak. Vstoupil do zdobeného pískovcového portálu a chtěl jít dál, ale štolou procházel zástup zemřelých. Měli na sobě hornické kápě a nebylo jim vidět do tváří.

Jan chtěl přijít blíž, ale tu se jeden z mrtvých k němu otočil a Jan pohlédl do jeho prázdných očí. Byl to Joseph Satter. Napřáhl ruku před sebe, aby Jan nemohl pokračovat dále do štoly a řekl: „Varuj se, pane."

Jan ale chtěl jít dál, odstrčil ho, už byl tak blízko, že slyšel jejich kroky a šepot mnoha hrdel, byl zmatený a nevěděl, co počít…

72.

Najednou se probudil.

Štola s mrtvým druhem byla ta tam, zato kroky a šepot za dveřmi neustával. Jan se lekl, až málem spadl ze židle.

Věděl, že je zle.

Potichu se narovnal, slezl ze židle a udělal krok k truhle. Byl celý rozlámaný, Matyáš naštěstí nějakým smyslem, vytrénovaným při častých půtkách, probuzen velmi tiše zašeptal: „Slyším tě, Jene.“ Na to se nehlučně, ale mrštně otočil a ihned nazouval body.

Jan už byl obutý. Věděl, že takto bude muset více našlapovat, ale zase hrozilo nebezpečí, že sem vpadnou nepřátelé a nebylo radno otálet. Oba se opásali a ozbrojili, zvuky za dveřmi sílily, mohlo to vypuknout každým okamžikem.

Potichu, po kousíčkách, otevřeli dveře k dámám a zase je zavřeli. Matyáš si v duchu blahořečil, že je namazal. Jan, jakoby mu četl myšlenky, poplácal ho tiše po rameni.

Potichu přikryly ústa svým ženám, které se strašlivě vylekaly. Josefina chtěla začít nadávat, ale Jan ji posunkem umlčel. Alena byla tak zaskočena, že nebyla schopna vydat ani hlásek.

„Vyskočíme oknem. Rychle a potichu,“ rozkázal Jan.

Matyáš se ho už pokoušel otevřít a také se mu to vzápětí podařilo.

„Nejdřív pytle!“ důrazně šeptnul Jan. Josefina se ho pokoušela zadržet, ale Jan ji prudce odstrčil. „Chceš tady zahynout, jsou už za dveřmi!“ obořil se na ni, zatímco už držel svou stranu pytle a soukal ji s Matyášem ven.

Pytel s žuchnutím dopadl na zem a ihned bylo slyšet kroky.

„Čekají tam, stvůry zvyjebané!“ zaklel Matyáš moravsky.

Jan se nepatrně vyklonil a odhadoval počet stráží. Nevypadalo to, že je jich mnoho a tak se rychle rozhodl. „Dělej, další, až se sehnou. Musíme je trefit!“

Rychle a tiše donesli pytel pod okno a v okamžiku, kdy se dva chlapi ohnuli pro kořist, shodili druhý pytel. Ozvalo se zaúpění a jeden stín padl k zemi.

„Jdeme!“ zavelel Jan a hrnul se do okna. „Skočíte okamžitě za námi, nic jiného vám nezbývá. Dělejte!“ zahrozil oběma ženám a skočil. Hned za ním skočil Matyáš.

Než Matyáš dopadl, tasil Jan kord a sekal zuřivě kolem sebe. Bylo tam asi šest chlapů a musel je odehnat. To ovšem mělo smysl jen, pokud Josefina s Alenou skočí hned a využijí překvapení.

Naštěstí neotálely. První skočila Alena a dokonce udělala kotrmelec, Josefina dopadla natvrdo a chytla se za záda, ale jen na chvilku. Jan s Matyášem se oháněli, co jim stačily síly a tlačily útočníky směrem z kopce, kde byl vjezd do hostince.

„Utíkejte nahoru na kopec,“ sykl Matyáš, byl blíž a pochopil, co Jan zamýšlí. Zatímco drželi muže v odstupu, utekly obě ženy přes silnici, přeskočily příkop a uháněly po svahu. Naštěstí je kryla tma, z měsíce zbyl dnes jen tenký srpek.

Teprve teď začal boj o všechno.

Soupeři se vzpamatovali a začali útočit. Jan jednoho probodnul a hned sekal na druhou stranu, ale další přiskočil a snažil se jej zasáhnout zleva zezadu. Matyáš na tom nebyl o mnoho lépe.

Vrhli se na něj dva muži zepředu, a jak se je snažil rozehnat, zaútočil další sprostě zezadu. Matyáš utrpěl škrábanec, a to jen díky tomu, že se zrovna vyhýbal dalšímu soupeři. Jinak by již nedýchal.

Jan se ohnal a zezadu probodnul chlapa, co trefil Matyáše. Při tom ho někdo jiný nakopl do kolena a hned u něj byli další dva.

Nebyl čas na domluvy. Jan začal ustupovat směrem do kopce a Matyáš s ním. Bylo jasné, že proti přesile nic nezmůžou. Když se konečně dostali k sobě, Jan zasyčel: „Musíme za příkop, rychle!“

V té chvíli ho škrábnul kord nepřítele na stehně, ale Jan toho nedbal. Útočníka bodl vší silou naslepo a trefil se do podbřišku, bleskurychle se otočil a kulhal k příkopu. Matyáš za ním, držíc si zkrvavené rameno. Dostal to, když se otáčel.

73.

Odvrácená strana příkopu byla Naštěstí výše, takže jim posloužila jako obranný val. Doplazili se tam z posledních sil.

První dva útočníky, kteří se pokusili přeběhnout příkop, rovnou zabili. Pak přišli další, bylo jich víc a víc. Naštěstí museli vždy napřed skočit do příkopu a pak se zase drápat nahoru, přímo proti kordům Jana a Matyáše.

Když leželo v příkopu pět těl, ozval se od hospody výstřel. Jan kopl do hlavy muže, který byl zrovna v běhu a ještě mu stačil vrazit kord do zad. Od hospody se zvedl hluk, zdálo se, že povolali posily.

Matyáš chytil Jana za rukáv a zatáhl jej směrem do lesa. Snažili se utíkat, ale nebylo vidět na krok. „Chraň si oči," zachrčel Jan a dal si levou ruku před obličej. V pravačce držel kord, který se mu nedařilo zasunout do pochvy.

Najednou narazili na zeď. Byla kamenná a hodně vysoká. Oba se zastavili a prudce oddychovali. Praskání větví a šustění podrostu po chvíli ustalo, zdálo se, že se k nim nikdo nepřibližuje.

„Možná to nechají na ráno, v té tmě jim to asi moc nejde," sykl Jan.

„To by nás zachránilo. Jene, poslouchej!" řekl prudce Matyáš. Odněkud zespoda se ozvaly silnější hlasy a dusot kopyt. Najednou byl klid.

„Buď je to klid před bouří, nebo nás nechali chcípnout v lese. Peníze mají, tak co," zašeptal Matyáš.

„Spíš je načapala místní vrchnost. S tím střílením to přehnali. V městečku, jako je toto jistě nějakou vrchnost mají. A žádný pán si tady nemůže střílet a přepadávat, jak se mu zlíbí," odvětil Jan.

„Takže vypoví, že jim chtěl někdo ukrást dva pytle stříbra a oni se jen bránili. Načež jim něco málo dají do měšce a uplatí hostinského, aby to dosvědčil, a hned za kuropění odjedou do Bavor. Zdejší panstvo ráno zahájí hon na zločince a bude to," řekl Matyáš a netušil, jak blízko je skutečnosti.

„Musíme najít ženské a hned za svítání zmizet," řekl rozhodně Jan a pokusil se jít podél zdi.

Klopýtal přes kořeny a snažil se vymotat z ostružin. Když doručkoval na konec, byl tam tak prudký svah, že nemohl vylézt, spadl dolů a narazil si loket. Vrátil se k Matyášovi, který na něj sykl, aby byl zticha.

„Myslím, že odjíždějí. Snaží se být potichu, ale slyším kroky, jakoby šli vedle koní."

„To je dobré, aspoň nás teď nebudou hledat. Nechají to na domácích, ti si na nás po ránu smlsnou, protože to tady znají."

„Musíme něco vymyslet."

„To vím, Matyáši, ale co? Chceš je snad přepadnout?"

„To ne, ale můžeme se podívat, co se děje," zašeptal Matyáš a potichu se prodíral k silnici. Jan sice nevěřil, že to k něčemu bude a navíc měl všeho tak akorát, ale šel za ním. Stejně mu nic jiného nezbývalo.

Na silnici to bylo přesně tak, jak řekl Matyáš. Celá tlupa potichu vyváděla koně ze dvora hospody a pokračovali směrem, odkud všichni přijeli.

„Nemají vozy," hlesl Jan, když se brána hostince zase zavřela.

„Určitě ještě nejely, bylo by to slyšet," řekl Matyáš. „Buď pojedou ráno, nebo vůbec. Tak se dostat na dvůr, k čertu."

„Zkusíme tu malou branku." Nato se oba zvedli a přešli silnici. Matyáš byl u branky první a zkusil ji otevřít. „Je zavřená," pronesl temně a odstoupil zpět na silnici.

„Zůstalo otevřené okno, kterým jsme vyskočili," zašeptal Jan a měřil výšku stěny nataženou rukou. „Když mi podržíš ruce, zkusím to, pak tě vytáhnu."

Jan se těžce drápal do úzkého okénka. Šlo to těžko. Oba byli rozbolavělí z předchozí šarvátky a velice unaveni. Horší bylo vytáhnout Matyáše, po chvilce se to s vypětím všech zbylých sil podařilo.

74.

„Kdyby nás teď přepadli, tak se rovnou vzdám, už nemohu," zašeptal Jan sklesle.

Matyáš jen pokýval hlavou a pokusil se měkce našlapovat. Namazané dveře se bezhlučně otevřely a oba vpluli do své někdejší ložnice. Právě, když se chystali otevřít dveře na pavlač, ozvaly se šouravé kroky na dřevěné podestě. Všude jinde byl klid.

„Hostinský," zašeptal Matyáš a oba se ukryli za dveře.

V tu chvíli se otevřely a staroch s lampou vešel dovnitř.

Jako už mnohokrát, nacvičeným pohybem ho chytili a Jan mu zacpal ústa. Na krk přitlačil špičku dýky a zavrčel: „Jestli zařveš, je konec, rozumíš?"

Hostinský přisvědčil očima a Jan uvolnil sevření.

„Pánové, nemohu za to, nedalo se nic dělat," skuhral a spínal ruce jako v posledním tažení. „Svázali mi dceru a řekli, že s ní udělají, co se jim zlíbí, prostě nás přepadli a bylo jich mnoho."

„Víš, kdo to byl?" zeptal se Matyáš.

„Ne, ale určitě přijeli odněkud z Bavorska, podle řeči."

„Sebrali a odvezli všechno?"

„Ne, pane, vozy zde nechali, v noci by se jim jelo zle. Mají vyjet za kuropění za nimi. Jsou na dvoře a kočí ve stodole."

„Kočí od nás?" ožil Jan.

„Jen jeden, pane. Takový mladý a urostlý, myslím, že mu něco slíbili, protože se domlouvali. Má takový přátelský kukuč, dost mě to překvapilo," skuhral staroch a Jan s Matyášem se na sebe podívali. Nebylo pochyb, že jde o Matěje.

„Jdeme do stodoly. A běda ti, jestli jsi lhal," obořil se Jan na starocha a špičkou dýky ho šimral na zádech. Staroch si povzdechl a pomalu se belhal ze schodů.

Stodola byla téměř prázdná a ve svitu jediné lampy stíněné pláštěm se vynořil malý ostrůvek se slámou hned u stěny, na němž se krčili čtyři spáči. Jen jeden byl vzhůru, ten s přátelským kukučem. Možná ho tížilo svědomí.

Než stačil hlesnout, přiskočil Matyáš a dal mu pěstí. „To máš závdavek, zmetku," sykl a přidal kopanec, načež vytáhl kord, protože se začali probouzet ostatní.

„Tady ne, pánové!" zaječel starý hostinský, zatímco jeden z chlapů popadl žebřík a pokusil se jej hodit Janovi na hlavu. Jan byl však rychlejší a bodl ho do břicha.

Jak se kácel, pověsil se Matyáš na žebřík, který ještě třímal v rukou a s jeho pomocí povalil na zem další dva. Matěj skočil do rohu a chystal se k útěku, ale Jan jej znovu kopnutím srazil k zemi.

Chlap s probodnutým břichem sténal na zemi a dva jeho druzi se třásli vyjeveně u zdi. Jan přistoupil blíž a jednomu z nich přiložil špičku kordu na hrdlo a zeptal se: „Budeš hodný, zmetku?"

Ten mírně přisvědčil, ve strachu, aby mu čepel nepronikla skrz krk. Druhý rovněž kýval hlavou na souhlas, jen Matěj s otlučeným obličejem se nijak neprojevoval.

„Toho pověsíme na Hodorfu, na staré lípě," obrátil se Jan na Matyáše a krutě se zasmál. „A teď zapřáhněte vozy a kočár. Jestli se někdo o něco pokusí, zabiju ho."

„A co s tím na zemi?" obrátil se hostinský k umírajícímu.

„Někam ho zahrabej, beztak už dodýchal," řekl Matyáš. „Jestlipak ti nenechali něco stříbra za přátelskou službu?"

„Kdepak by mě něco dávali, pánové," bránil se staroch, ale bylo vidět, že lže.

„A kdepak máš tu dceru, co? Nebo sis ji snad vymyslel?" tázal se Jan tvrdě.

„Pánové nebudou věřit, oni byli tak krutí…“ skuhral, zatímco mu Matyáš přiložil nůž na krk. „Tohle znáš?“

„Já, dostal jsem měšec, ani nevím, kolik tam je, opravdu,“ skuhral dál, zatímco mu Jan sáhl pod kabát a nahmatal objemný vak.

„My si to už přepočítáme,“ usmál se a vyšel ze stodoly. Tři stíny pilně zapřahaly. Blížilo se rozednění a nebylo času nazbyt. „Tak kde je ta dcera?“

„Pánové, vzali jste si všechno, nechte ji prosím na pokoji,“ pokusil se hostinský o protest.

„Zavolej na ni, ať přijde k nám a donese zásoby jídla a pití. A my pak uvážíme, jestli ji pustíme, nebo pojede s námi.“

„Všechno zařídím, spolehněte se,“ klepal se, a jakmile ho netlačila ostrá čepel na krku, ostýchavě se rozběhl k domu. Matyáš šel pomalu za ním a tak se zanedlouho octl v prostorné kuchyni, kde zrovna staroch potichu hovořil se svou ženou. Jakási mladice, ale trochu při těle vázala do ošatky bochníky chleba.

„Kde máš spíž?“ zeptal se ostře Matyáš a zatímco starší žena pokynula k nenápadným dřevěným dvířkám za sebou, ochutnával slaninu, nakrájenou na stole. „To taky přibal,“ ukázal na prkénko a vlezl do spíže.

Tolik jídla dlouho neviděl, hned si cpal do úst a ukazoval, co mají zabalit. Když se lehce nasytil, vyšel ven a vyběhl po schůdkách do patra nad kuchyní. Vcelku slušně zařízené dvě místnosti byly ještě celé rozházené, zřejmě po nezvané návštěvě.

Matyáš vše zběžně prohledal, ale nenalezl nic, co by stálo za odvezení. Sešel tedy dolů, kde zrovna hostinský se ženou a dcerou nosili mlčky potraviny do jednoho z vozů.

„Zakroj si slaniny, je dobrá,“ obrátil se k Janovi, který vypadal, že usne tak jak je. „Tak co, pojedeš s námi, holubičko?“ obrátil se k dceři hostinského. Jak ti vlastně říkají?“

„Markéta,“ špitlo děvče a sklopilo zrak.

„Nechte ji prosím, pánové, snažně vás prosím,“ lomila rukama její matka, kleknuvší si před ni. „Syna nám odvedli na vojnu a mám jenom ji.“

„Tak pojedeš ty,“ ukázal Jan na hostinského. „Vlez dovnitř,“ zavelel a staroch ostýchavě nastoupil do kočáru. Dvůr hostince byl jako po vymření, ostatní se zřejmě schovávali a čekali, co bude. Jeden ze zajatců otevřel bránu a vozy se začaly vytáčet na dřevěné dlažbě.

Pomalu vyjeli ze vrat na silnici, která vedla z Bavor do vnitrozemí a po níž večer přijeli. Jan předjel k prvnímu vozu a poručil zajet na odbočku do prudkého kopce.

74.

Obloha zvolna zesvětlala a ptáci už od rozbřesku křičeli, jako by jich byl okolo nejmíň milion. Na východě přešla světle šedá barva do oranžova a po chvíli se ukázal i kousek vycházejícího slunce.

Jeli pomalu, koně měli s vozy co dělat a to zdaleka nebyly naloženy vrchovatě. Kola skřípala na drobném štěrku a od kopyt se zvolna zvedal prach.

Oba kočí z Bavor hned za zatáčkou poslušně sesedli z kozlíku a šli vedle svých povozů. Pouze Matěj seděl dál, než mu dal Matyáš štulec rukojetí biče. Tvářil se zarputile, ale slezl taky.

Když se cesta začala mírně narovnávat, objevila se na vrcholu šindelová střecha kapličky. Blížila se velmi pomalu a Jan ji mlčky sledoval jako záchranný maják. Matyáš si toho všiml a přijel blíž.

„Jestli tam nebudou, jsme namydlení.“ Jan jen mlčky přitakal. „Budeme čekat?“

„Ještě nevím, Matyáši, uvidíme, jak to tam vypadá. Jestli je tam alespoň houština tak ano. Na mezi těžko. Kdyby se vrátili ti pohůnci, je s námi amen,“ zakončil Jan unaveně a bylo na něm vidět, že si to vůbec nedokáže představit.

Mezi tím se vynořily nedávno obílené stěny, lemující zaklenutý vchod. Nikde ani noha, Jan začínal být viditelně nervózní. Pomalu jel kolem vozu, vedle nějž šel neochotně Matěj. Jan se velmi přemáhal, aby ho nenakopl.

Kaple nestála na vrcholu kopce, kamenitá cesta pokračovala dál k řídkému borovému lesu a podél něho někam do neznáma. Jan nasupeně nakoukl do kočáru a očima probodl hostinského. „Kam to vede?“

„Na Prašivý vrch a potom dál na Těchanov a další dědiny, pane,“ odvětil staroch a div, že nebylo slyšet, jak mu cvakají zuby strachem.

„Dojedeme k tomu lesíku a mezi stromy se schováme. Sám nevím, kde je mám hledat,“ řekl Jan, když dojel Matyáše u prvního vozu. „Na toho zmetka si musíme dát pozor, nejraději bych ho pověsil už tady,“ ukázal popuzeně na vzdorného Matěje.

„Bodejť, je to zrádce a s takovými se nikdo nemaže.“

„Na těch borovicích se nedobře věší, chtělo by to dub, nebo lípu,“ zasmál se poprvé toho dne Jan a Matyáš se přidal.

„Můžeme se ho na to zeptat, něco jako poslední přání, možná má některý z těch stromů v oblibě a rád by se houpal právě tam.“

„Pánové se zřejmě dobře baví, že!“ ozvalo se z lesa a oba se chtě nechtě znovu rozesmáli. Z okraje mlází se drala Josefina s Alenou, zdrchané a špinavé, jak zákon káže a nebyly právě v nejlepším rozmaru.

„Dámy, velmi mne těší, že se opět shledáváme,“ zavolal Jan a teatrálně smekl klobouk ve zdvořilém pozdravu. „Můžeme ihned pokračovat v projížďce, kočár je připraven,“ ukázal za sebe a Josefina, i když se snažila tvářit nasupeně, prozrazovala úlevu ve tváři.

Jen se dámy přiblížily, kočí sňali klobouky a Matěj začal cosi drmolit a prosit o odpuštění, načež jej Matyáš zezadu nakopl, až málem upadl pod kolo vozu.

Než stačila Josefina jakkoliv zareagovat, Jan se ujal slova: „Představuji ti, drahá, zrádce, který nás prodal za mrzký peníz. Právě jsme s Matyášem přemýšleli, na který strom jej pověsíme, a dokonce jsme se uvolili, že mu dáme vybrat. Něco jako poslední přání, to nás tak rozesmálo.“

„Je to pravda?“ zeptala se Josefina a dívala se na hříšníka.

„Chtěl jsem pro vás to nejlepší, paní, pan Heinrich je uznalý,“ blekotal snaživě, zatímco jeho paní studeně procedila směrem k ostatním: „Tak ho tedy pověsíme.“

Překvapený Matěj znatelně poklesl v kolenou a nadále naštěstí zarytě mlčel.

Josefina otevřela dveře kočáru a strnula úlekem. „Co ten tady!“

„Rukojmí, drahá,“ odvětil Jan. „Až najdeme zemi zaslíbenou, pustíme ho na svobodu, pakliže nechceš pověsit oba dva.“

„K čertu s ním. Kolik ti zaplatili, zmetku, dala jsem ti málo?“ obořila se na hostinského. Ten se jen krčil v koutě a drmolil něco o tom, že ho přepadli.

„Kdoví, jak to bylo, chtěl jsi víc a nebudeš mít nic, jen konopný provaz. Leda by sis vzpomněl, že pro nás ještě něco máš, dědku.“

Hostinský se znatelně rozklepal, od dámy něco takového vůbec nečekal.

„Leda snad pohostinství u mého bratra ve mlýně nedaleko Putimi. Dejte mu prosím toto a řekněte, že vás posílám. Dobře se o vás postará,“ drmolil rychle a sundal z krku ošoupaný medailonek s obrázkem panny Marie.

„To mám po mamince, to pozná, má taky takový,“ podával jej na dlani a očima těkal z jednoho na druhého.

„Tak dobře, běž, ať tě tady nevidím,“ zavelel Jan a stařík s ulehčením a úklonou až k zemi upaloval.

„Proč jsi ho pustil?“ obořila se na něj Josefina.

„Aby neviděl, kudy pojedeme. Nevíme, jestli se Heinrich nevrátí pro kořist. Než dědek dojde, musíme odejet a to nejlépe na sever, ne do Strakonic, jak si myslí.“

„Jedeme!“ zavelel a kolona se dala do namáhavého pohybu. Kola skřípala pro změnu z kopce a všichni měli co dělat, aby se udrželi při vědomí. Matyáš klimbal v sedle tak, že se v jednu chvíli málem převrátil, když kůň škobrtnul.

„Budeme se střídat v kočáře,“ řekl potichu Jan, aby ho neslyšeli pacholci. Obrátil se ke svému druhu: „Běž první, potom půjdu já.“

Matyáš se nezmohl vůbec na nic, a jakmile ostatní mírně podjeli, vlezl dovnitř a okamžitě spal jako špalek.

Cesta ubíhala pomalu a Jan měl co dělat, aby neusnul v sedle. Všímal si zajatých pacholků a musel konstatovat, že Heinrichovi lidé to s koňmi umějí a chovají se k nim nadmíru slušně.

Na Matěje se raději ani nedíval. Přemýšlel, jak ho budou muset na noc uvazovat, aby náhodou něco neprovedl a zase se tak rozlítil, že by ho nejraději pověsil hned teď. Ale věděl, že je jich málo a budou ho potřebovat.

Když začalo slunce pěkně připalovat, nebyl schopen už vůbec ničeho a nechal vzbudit Matyáše. Nechal se ukolébat v měkkých poduškách, a ačkoliv to nebylo spaní nejpohodlnější, byl za něj rád.

75.

Bylo už po poledni, když se Jan probudil a obhlédl celou karavanu. Naštěstí se nic nepřihodilo, ale všichni byli tak ospalí a koně sotva šli, že se rozhodl zastavit v nejbližší vesnici a občerstvit se.

Nebyl to žádný zázrak, dřevěná krčma u rybníka, kde se s Matyášem vykoupali a osvěžili. K jídlu měli jen chleba a jakési placky z brambor a kdoví čeho, ale sníst se daly.

Důležitější bylo, že se postarali o koně, které napojili a nechali chvíli volně popást. Pacholkům dovolili také něco sníst a odpočinout si, ale bedlivě je hlídali. To byl úkol žen, které se přece jenom cestou prospaly o něco víc.

Slunce už překročilo vrchol své nebeské poutě a v jasném horkém odpoledni opět zapřáhli a pohnuli se po vyjeté cestě dál k severu. Jan rozhodl, že až se ztratí obyvatelům osady za horizont, stočí se k východu.

Liboval si, že je občerstvení přišlo levně. Josefina chtěla zaplatit nějakou tretkou z vozů, ale nakonec uznala, že jsou ještě blízko a mohli by je podle toho poznat.

„Kdyby to tak bylo každý den a všichni nás obsloužili za dukát, ještě jich trochu dovezeme na Hodorf,“ holedbal se Jan, který už si připadal odpočatě a kul plány, kudy by co nejrychleji dojel na Moravu.

„Jen nech být, všude to tak jistě nebude. Ale že bude třeba dukátů na tvém panství, o tom se s tebou přít nebudu,“ nedal se Matyáš. Jan na něj vrhnul vyčítavý pohled a hned zkontroloval, zda neposlouchá jeho zákonitá choť.

Pak se oba rozesmáli. „Až to uvidí, budeš vdovcem,“ dodal vcelku zbytečně Matyáš, narážeje tak na stav Janovy tvrze.

„Ty pravděpodobně také, ale ještě před tím nás Josefina uškrtí. Věř mi, je to dračice,“ smál se Jan.

Cesta jim vcelku ubíhala a k večeru zastavili v tichém listnatém lese. Rozhodli se, že zde přenocují. Zajeli mezi stromy a vypřáhli koně. Pojedli něco ze zásob a rozložili se pod korunami mohutných dubů a lip.

Německým pacholkům svázali jen nohy, ostatně tvrdili, že neutečou, protože stejně nemají kam. Matěje přivázali celého ke stromu, což se mu nelíbilo a bylo jisté, že se příliš nevyspí.

„Oběšencům už na tom nesejde,“ komentoval situaci Matyáš a Josefina se tomu zasmála tak, že Matěje přešla chuť na cokoliv.

Po rozdělení hlídek skoro celý tábor usnul, jak to jen šlo venku ve spadaném listí a vysoké trávě, ženy se raději krčily v kočáře.

Noc byla klidná a ráno je probudil zpěv ptáků.

„Skoro jako u nás, na Hodorfu," protáhl se neobezřetně Jan, nevšimnul si totiž, že za ním stojí Josefina.

„Chceš snad naznačit, že tam spíš venku, pod hvězdami?"

„Ne, drahá, jen jsem chtěl dát romantiku tomuto ránu, i všem dalším po tvém boku."

„No však uvidíme," odpověděla nenadšeně, bylo jí jasné, že Janova tvrz bude opravdu stěží obyvatelná a bez dovezeného stříbra i neopravitelná.

„Drahá ženo," oslovil ji Jan, když viděl její rozpaky. „Chtěl jsem jen říci, že to nějak dokážeme, když už jsme ujeli tak daleko, že…"

„Ano, Jak dobře mi bylo na Vlkově Týně," vzdychla.

„Jenomže tam je teď tvůj obtloustlý švagr, nebo ještě lépe pan Heinrich, který nás ráčil okrást velmi zavrženíhodným způsobem. Asi to bral jako daň za tvé dávné odmítnutí."

„Snad abych ti připomněla, že jsi byl u toho a také ses z jeho návrhů neradoval."

„Ano, ale pak jsem byl na dlouhou dobu zapomenut."

„Jistě sis to vynahradil s jinými krasavicemi. Například ta Zuzana, neříkej, že jste se jen přátelili při sklence pramenité vody."

„To vskutku ne, ale tys také nešla do kláštera, mimochodem, tam by na tebe Heinrich nemohl."

„Ale, nechme toho," ospale mávla rukou a šla za Alenou, která právě tahala uzené z jednoho z vozů.

Po snídani odvázali ztuhlého Matěje a Alena mu ze soucitu podala kus chleba. Netvářil se radostně a to opět všechny popudilo, ale nechali ho být.

Zanedlouho zapřáhli a vyjeli. Jan se chtěl dostat k Jihlavě, odtud už byl na Moravu jen kousek a tak museli zabrat.

76.

Den byl parný a všichni měli co dělat, ale přece jen to bylo lepší než předešlého dne. V noci se naštěstí alespoň trochu vyspali a to bylo nejdůležitější. Také se postarali o koně, bez nich by daleko nedojeli.

V čase oběda se přiblížili do jakési zapadlé obce v úžlabině mezi dvěma strmými kopci. Neměli tam sice hospodu, ale místní fojt se o ně dobře postaral, hlavně, když viděl, že mají čím zaplatit.

Josefina dokonce udala jedny menší hodiny, za něž si odváželi píci pro koně a čtyři bochníky chleba, sýr, slaninu a víno.

Do večera se podařilo obloukem přes vesnice obejít horní město Jihlavu.

„Morava, konečně," zvolal Matyáš a Jan se jen potěšeně rozhlížel podél cesty.

„Sem snad Heinrich nepojede, za tři dny jsme doma a oslavíme náš příjezd," žertoval Jan, což vůbec nepochopila Alena, která se celá rozradostnila:

„Konečně budeme mít domov a bezpečí. Už aby to bylo," usmívala se šťastně a nechápala nakyslé pohledy své paní, která jen kroutila hlavou a nic neříkala.

Jan i Matyáš dobře věděli proč.

Dalšího dne k večeru došli k Bystřici, následující den těsně minuli Plumlov a poté dojeli konečně k Lipníku. K domovu zbýval jen jeden den a napětí narůstalo. Alena se nezřízeně těšila na nový domov, Josefina se velmi netěšila. Byla zvyklá na pohodlí a představa plesnivé tvrze v horách ji vůbec nelákala.

Jan s Matyášem horečně přemýšleli, jak to zaonačit, aby nedošlo ke katastrofě, až jejich ženy uvidí místo, kde leta živořili, navíc již opuštěné.

„Co ten správce, bude čekat na tom novém panství, až mu řekneme, že jsme bez peněz?“ ptal se chmurně Matyáš a Jan ještě chmurněji odpověděl:

„Budeme ho muset propustit, nebo z něj uděláme zemědělce. Mohl by se svou družinou zorat tu kamenitou louku pod Hodorfem a nasadit brambory. S máslem jsou prý velmi výživné.“

„Co na to tvá choť Jene?“

„To samé, co tvá, akorát se nebude bát to říci nahlas. Asi nám obě utečou, co se dá dělat,“ řekl Jan s jistou nadějí v hlase.

„Sotva jsem se oženil, Jene a už tohle,“ hlesl Matyáš zklamaně.

„Já také, příteli, ale život je těžký. Když utečou, bude to pro všechny lepší.“

„A kam by vlastně měly utíkat, vždyť nemají kam.“

„Taky pravda. Tak nám zůstanou a zasadíme společně brambory. Leda bychom přepadli toho ochlastu na tom novém panství a donutili ho, aby nám to dal zadarmo. Nebo co takhle rovnou ho podříznout?“

„Ale Jene, a co takhle zítra v noci počkat na cestě do Polska. Na Opavu se jistě jezdí stejně jako před rokem.“

„To je nápad, dlouho jsme nebyli v arestu. Teď po svatbě se mi tam chce ještě míň než před tím.“

„Blázne, zanedlouho budeš mluvit jinak. Moravská Brána za námi a katastrofa na obzoru. Nebylo by špatné poslat někoho napřed, ale nikoho takového nemáme. Raději pojedeme pospolu, kdyby nás i zde snad přepadli.“

Za těchto neveselých myšlenek se stočili do údolí řeky Bečvy a podél její lesknoucí se hladiny putovali dál, kde v dálce tmavly hřebeny, pokryté hustými lesy. Někde uprostřed nich ležel Hodorf.

Před Meziříčím se naštěstí cesta dvojila a tak nemuseli obcházet celé město. Jenomže vedla do prudkého kopce a úsek, který by po rovině ujeli za chvilku, trval přes hodinu. Tlačili všichni. Nebe se počalo smrákat a do večera nechybělo mnoho.

Na vrcholu kopce Helštýna Jan zastavil. Ukázal na hřeben severovýchodním směrem a zahlaholil: „Toť náš domov, až na vrcholu v lesích. Vím, že tam je, i když odsud není vidět.“

„Naštěstí,“ dodal tiše Matyáš. Slyšela to jen Alena, která se na něj zlostně podívala.

„Dojdeme tam do setmění, já už se sotva držím na nohou a koně také,“ řekla unaveně Josefina, tušíc nemilé překvapení.

„Počítám dvě hodiny do prudkého kopce, budeme muset všichni zatlačit.“ odvětil Matyáš a raději zmlknul.

„Přenocujme tedy zde,“ uvítal změnu Jan a hned se chystal sesednout z koně.

„Pokud jsou to dvě hodiny, raději pojďme. Nerada bych zbytečně ležela kdesi pod keřem, Jene,“ řekla Josefina tak, že se Jan až zalekl a zůstal v sedle.

„Jedeme,“ křikla na ostatní a Jan s Matyášem se po sobě jen podívali.

Rozjeli se z mírného vršku a opět jeli po rovině. Poté se silnice začala zvedat a po levé straně se objevil statek. Jan popojel k bráně a zabouchal.

„Vylez, chachare, potřebujeme se osvěžit,“ houknul na vyděšenou ženu, jejíž hlava se objevila ve dveřích.

„Pán z Hodorfu, to jsou k nám hosti,“ odvětila nevesele a ze dvora se přibelhal obtloustlý muž v záplatovaných hadrech. Také nejevil nadšení, ale zašel do sklepa pro víno a chléb.

„Nezdržíme se dlouho, vezmeme si to s sebou, musíme nahoru. Jak to tam vypadá?“ obrátil se Jan na muže a ten pokrčil rameny.

„Inu pořád stejně, možná tvrz malinko sešla, když ji nikdo neobýval, to se tak stává,“ a šibalsky zamrkal. Josefina si toho povšimla a raději odvrátila zrak.

„Nemáš raději vodu? Nebo je snad po cestě studánka?“

„Je, ale sirná, ďáblův pramen, paní. Raději hodím vědro do studny," odvětil v naději, že rychle odjedou. A nezmýlil se, když se všichni napojili, i koně, počali stoupat do kopce. Zatím ještě jeli, ale to se za nedlouho mělo změnit.

77.

Dokavaď jeli po silnici, ještě to šlo. Byla sice málo udržovaná a plná výmolů, ale přece jenom pevná a unavení koně ještě táhli. Když konečně dorazili do jakéhosi sedla a Josefina zahlédla rovinu, v duchu se zaradovala, že to nebylo tak strašné.

„Doprava," zavelel Jan a tím zklamal její naděje. Ostatně si to mysleli všichni, kromě Matyáše.

Sklon byl najednou vyšší, silnice horší a bylo vidět, že se ještě zvedne. Vjeli do hustého smíšeného lesa. Vzrostlé kmeny, které by se rozhodně nedaly obejmout, je obklopovaly ze všech stran a nizoučký podrost dotvářel pocit absolutní samoty.

Bylo ticho, ani vánek nepohnul silnými větvemi, a i když slunce ještě nezapadlo, zde panovalo ponuré přítmí. Jako by byl celý les úplně opuštěný.

Nikdo nemluvil a výstup byl stále namáhavější. Nikdo už neseděl v sedle ani na voze, naopak všichni svorně tlačili. Jan s Matyášem provizorně přivázali své koně před tažné u vozů a sami je vedli a tahali.

Byl téměř zázrak, že všechny vozy vyjely na hřeben. Neboť právě tam se vinula téměř nesjízdná pěšina, zarostlá a ještě místy plná bláta. Byla to cesta únavná a krkolomná. Obě ženy si přišly na své, vypadaly, že dále nedojdou.

„Sedněte si, my půjdeme," řekl Matyáš a společně s Janem pomohli ženám do sedel svých koní. Cesta šla sice stále do kopce, ale už ne tak prudce. Jan a Matyáš šli podél vozů a pomáhali ve výjezdech.

V jakémsi menším sedle, které bylo zároveň křižovatkou, si Josefina všimla kříže, neuměle vytesaného do kamene. Jan si všiml jejího pohledu a hned ochotně vysvětloval:

„Tady je hned pod cestou studánka, a jak z ní voda vytéká, tvoří bažinu. Vypráví se, že jel tudy sedlák, zapadl i s vozem a utopil se. Od té doby zde straší.

„Je to velmi ponuré místo," řekla Alena.

„Jiná pověst zase vypráví, že tady chytli poddaní zlého a sršatého hajného, který je často bil, když sbírali v lese dříví. Přivázali ho ke stromu u mraveniště a on zde bídně zahynul. Také tady teď straší," přidával Jan, vida, jak se ženy začínají ošívat.

„Napadlo mě přidat budoucím generacím jednu příhodu s neposlušným oběšencem, to místo se k tomu velice hodí," usmíval se Matyáš a Jan hned pochopil, kam míří.

„No jistě, kde jinde než zde. Myslel jsem hned u tvrze, ale kdo by se na to díval z oken. Tady to uděláme," řekl směrem k upachtěnému Matějovi, který pochopil, koho tím oběšencem myslí.

Dostával teď nejtěžší práci a i teď byl upachtěný tak, že jistě proklínal den, kdy se narodil. Možná, že dnes by ani neměl sílu se bránit, když by mu navlékli na krk konopný provaz.

„A nějaká veselá příhoda se k těmto místům neváže?" ozvala se s nadějí v hlase Josefina.

„Kdepak, je to ponurý kraj a v údolí rázovitý lid. Však sama poznáš a bude se ti líbit," odpověděl Jan sarkasticky. Ostatně už nejsme daleko a ještě není tma."

Nikdo se nechtěl občerstvit zdejší vodou a tak se připravili na další výjezd, tentokrát plný kamení. Les řídnul a místy prosvítalo večerní sluníčko.

„Připomíná mi to výjezd na Švédskou skálu," zasnila se Alena a Josefina se přidala:

„Mě také, jenomže na Švédské skále byla jenom jakási zřícenina a nás čeká určitě aspoň zčásti obyvatelná tvrz, že, můj novomanželi?"

„Ano, drahá, je sice stará, ale ještě pevná."

„A ta břízka, co roste ze střechy?“

„Zítra ji vytrhnu i s kořeny a tím zahájíme úpravy rodinného hnízda. Uvidíš, bude se ti tam líbit.“

78.

Mezi tím překonali vrchol a otevřel se jim úchvatný výhled do kraje. Husté lesy, louky a pole ve večerním vánku obklopovaly několik malých vesnic. Josefina si vše prohlížela a kochala se tou krásou, i když byla na pokraji sil.

„Co je tam vzadu, ta rovina?“

„Slezsko, odtud přišel náš přítel Johann. Pojeď, drahá, už jsme skoro doma. Ještě se sem jistě podíváš,“ pobídl ji Jan, chtěje mít už všechno za sebou.

Nenechala se odbýt a zeptala se poněkud jedovatě: „A ty vesnice pod námi, ty patří k tvému panství, Jene?“

„Tyhle zrovna ne, drahá.“

„A nějaké další?“

„Také ne.“

„Aha…“

Jeli dál po hřebeni a výhled na večerní krajinu je doprovázel, než začala cesta prudce klesat. Přibývalo kamení, na cestě i mimo ni a les opět houstnul. Dole panovalo opět ponuré přítmí, jako na začátku.

„Jsme zde,“ řekl Jan bez známek dojetí, spíše očekával nadávky, ale obě ženy byly tak vyčerpané, že se nezmohly na odpor.

Sedlo tvořilo křižovatku lesních pěšin. Cesta zde končila, přijet se dalo jen tak, jak sem právě dorazili. O něco výše stála nehezká patrová budova z kamene, poněkud nachýlená ze svahu, jakoby měla každou chvíli spadnout.

Josefina zůstala stát a v první chvíli ani nepromluvila. Alena začala tiše plakat, slzy jí kanuly po tváři a vyčítavě se dívala ne svého muže. Ten dělal, že to nevidí a čekal, co udělá Jan.

Ale ten mlčel, Matyáš ho podezíral, že čeká, kdy Josefina konečně uteče, ale ta se probrala z mrákot a řekla svou první větu zde:

„Říkal jsi, že ta bříza roste ze střechy. Ale tam žádná střecha není, Jene.“ Na to se rozesmála tak, že se ostatní po sobě dívali s obavami, zda se nezbláznila.

Jan mlčky a téměř obřadně popojel k dřevěným vratům, které se daly kupodivu otevřít, a vjel dovnitř. Malý dvorek skýtal pohled na otevřené stání pro koně, které se na zimu zavíralo po staru dřevem, kůžemi, či přikrývkami.

Dřevěné schody vedly do patra, kde mohly být dvě až tři místnosti, dole snad černá kuchyně a jakási větší místnost, o níž se Josefina domnívala, že se jedná o čeledník.

„Pojďme do sálu,“ řekl Jan a tím ji vyvedl z omylu. Smála se v tu chvíli ještě více.

„Nebude lepší spát v lese na jehličí, Jene?“ dobírala si ho z posledních sil a Jan to nijak nekomentoval.

Zatímco si ženy udělaly mírné pohodlí v sále, muži se postarali o koně. Ve stodole byla ještě loňská sláma a nějaké zbytky sena. Naštěstí bylo teplo a tak nechali stání otevřená, měli toho všichni dost.

„Tak na šťastný návrat!“ zvedl Jan starý cínový pohár, kterých zde vyhrabal dost a naplnil jej vínem kdoví odkud. Jelikož povstal, vstali i ostatní, jen Josefina se stále usmívala, jakoby stále nechápala vážnost situace.

Jenomže ji chápala až moc dobře. Věděla, že není úniku, tvrz byla mnohem horší, než si kdy vůbec dokázala představit a dokonce uvažovala, zda neměla přece jen pojmout za chotě pana Heinricha.

Ale na to všechno už bylo moc pozdě.

Únavou zmoženi usnuli na zatuchlých postelích v patře, pokoje si rozdělili a bylo to spravedlivé, všechny měly pohled na vrostlé stromy starého lesa.

Ráno ležela Josefina vedle svého chotě a vnímala tiché lesní zvuky, šumění větví a zpěv ptáků a hlavně podmanivou vůni jehličí. To jí přece jenom vlilo do žil mírnou naději, že snad nebude nejhůře.

„Jene, co k tomu vlastně patří?“ zeptala se přímo, když se její choť neochotně pohnul, očekávaje právě takové otázky, což mu bylo poněkud nepříjemné.

„Jak to myslíš, drahá,“ tvářil se nechápavě, což ji nevyvedlo z míry, už věděla, jak na něj.

„Myslím, co patří k této tvrzi, dvorce, polnosti, vesnice a tak podobně. Z čeho se zde tvoří příjmy na provoz panství, drahý,“ odpověděla jedovatě.

„No tak,“ odmlčel se Jan, nějaké pole máme dole u vsi.“

„Ta ves nám teď patří?“ zeptala se Josefina tvrdě.

„Ne, nepatří.“

„Ani nepatřila?“

„V dávných dobách snad, ale již můj otec ji zřejmě prodal, hospodářství asi moc nevynášelo a on byl spíš lovec a tak…“ mlžil Jan.

„Takže ty i tvůj otec jste zcela rozprášili toto panství a teď máte jenom tuto tvrz v hlubokém lese, který patří také kdoví komu, že?“ řekla opět velmi nepříjemně.

„To ne, les je náš, ten nikdy nedáme,“ odpověděl Jan hrdě a nelhal. Nebýt lesa, byly by jejich výpady moc na očích i arcibiskupství, které vlastnilo všechno kolem a zatím nechávalo Jana na pokoji, jelikož o tyto pozemky skutečně nemělo valný zájem.

„No nic, musíme dojet k městu, či obci Jesenici, kde dlí náš správce v očekávání nákupu tamního panství. Pak budeme moudřejší, jen nevím, za co to vše pořídíme a zač budeme žít, Jene,“ pravila už mírně.

„Jistě, to uděláme a v nejhorším s Matyášem odskočíme do lesů, snad se něco natrefí, za co bychom to pořídili,“ řekl Jan s nadějí, že už nebude útočit, s nadějí na smír.

Josefina jen mlčky obrátila zrak vzhůru, protože obsah jeho slov zcela pochopila a už chápala celé to jejich živoření tady v lesích. Musela se smát, že v této osvícené době pojala za manžela loupeživého rytíře a v duchu se divila, že ještě nebyl sťat někde na náměstí.

Nebo možná právě proto, že byla ta osvícená doba a jeho císařská milost se k výkonu exekucí stavěla jinak.

79.

Během následujících dnů se všichni sžívali s tvrzí pánů z Katova a na Hodorfu. Jak už to bývá, nejhůře se cítily obě ženy, Josefina s Alenou. Jan s Matyášem se rychle vrátili do zaběhlých kolejí.

Až na noční výlety k silnici na Opavu a do Polska. Tuto kratochvíli, která byla pro oba pány zároveň jedinou výdělečnou činností, jim obě ženy svorně zapověděly.

Nepatrná výhoda v tom, že se jim nemohlo nic stát a také je nemohli chytit, byla vyvážena nevýhodou v podobě absence jakýchkoliv příjmů. Peníze docházely, jediná možnost byla prodat ještě několik posledních věcí ze zámku Vlkův Týn.

Jan nebyl zásadně proti, velkou část nákladu tří vozů z Vlkova Týna považoval stejně za zbytečnou a klidně by se bez toho všeho obešel. Takže stačilo pouze zjistit, zda stále trvá tradice sobotních trhů v Novém Městě za osadou Muritz.

Jelikož měl ve tvrzi nezvykle dlouhou chvíli, rozhodl se, že to ověří a zajede do města. Matyáš nechtěl zůstat pozadu a hned sedlal koně. Jen jejich ženám se ten nápad příliš nezamlouval.

„Necháte nás tady s pacholky a zrádcem? Zbláznili jste se?“ Zvolala Josefina, když viděla oba koně již osedlané a připravené. „Mohou se vzbouřit, jsou to Bavoři!“

„Pravda, na to jsem nepomyslel," řekl Jan upřímně. „Tak pojeďte s námi, pacholky zde zavřeme a toho zmetka rovnou pověsíme. Přivážeme ho za koně a cestou najdeme vhodný strom."

Matyáš došel pro další dva koně a Jan mezi tím našel dlouhý konopný provaz, který na jedné straně uvázal ke svému sedlu a druhou stranou velmi pevně svázal ruce Matějovi, jehož zatím přivedl Matyáš.

„Tak co, dub, nebo buk? I na smrku by to šlo," žertoval Jan a Matyáš volným koncem chytal Matěje za krk a zkoušel ho škrtit. Nakonec smyčku velmi pevně utáhl, až zrádnému sluhovi naběhly žíly.

Zkusil ještě pokleknout před Josefinou, ale ta se jen otočila se slovy: „Se zrádci nemluvím, jak jsi jen mohl!"

„Má paní, to vše jsem udělal jen z lásky k vám!" sípal v kleče, vůbec nepřipomínal někdejšího oblíbeného sluhu.

Josefina se však neotočila.

Nasedli na koně a vyjeli z brány. Matěj několikrát zapackal, ale po chvíli se rozběhl za koněm Jana z Katova, zřejmě se rozhodl zemřít jako muž, na stromě, ne umlácený od kamení a pařezů.

Matyáš zavřel vrata na závoru, i když byl ujištěn bavorskými pacholky, že neuprchnou. Bylo to pravděpodobné, beztak neměli kam.

Tentokrát nejeli cestou, kterou sem přijeli. Neměli vozy a tak klesali kamenitým úvozem, místy velmi prudkým a nebezpečným. V hlubokém korytě podél cesty hučel potok a od kopyt odletovaly načervenalé kameny.

Jan viděl, jak si je Josefina prohlíží a dodal na vysvětlenou: „Kdysi se zde těžilo železo, to je od toho. I voda je zde rezavá. Škoda, že není zlatá."

„Dopadlo by to stejně jako na Kolštejně, Jene," řekla Josefina zamyšleně.

„Ale zase bych nepotkal tebe, drahá," holedbal se Jan.

„Jistě by tě to velmi mrzelo," odpověděla poněkud jedovatě a soustředila se na přeskakování kořenů.

Matyáš, jedoucí v čele malého průvodu se najednou zastavil. Ostatní učinili totéž a Jan popojel kupředu, aby zjistil, co se stalo.

Vpravo od nich, z dolíku pod prudkým zalesněným svahem stoupal štiplavý dým. Opatrně jeli dál a zanedlouho se jim otevřel pohled na mýtinu, kde byly postaveny tři milíře, z toho jeden byl zapálený. U milířů jakási barabizna, stlučená provizorně ze všeho možného, střechu pokrytou chvojím.

Jan se rozjel kupředu a vjel přímo na mýtinu, kde začal halekat: „Co je to tady? Kdo se opovážil pálit uhlí v lesích pánů z Katova?"

Než je ostatní dojeli, vylezla z chatrče jakási stará žena, špinavá a neupravená a začala skřehotat: „Ó, velebný urozený pane, zachovej nás při životě, nic nemáme, jsme tví služebníci, já i moje dvě dcery…"

„Kdo vám to dovolil?" ptal se Jan ještě stále velmi přísně.

„Žid Bergenstein z Nového Města, pane. Pravil, že má panství v zástavě,"

„Už nemá," řekl Jan o něco mírněji.

„Dovolí nám tedy urozený pán, stát se jeho služebnými?" uklonila se babizna úlisně.

„Ještě si to rozmyslím. Kdo všechno tady přebývá?"

„Já a dvě mé dcery, manžel nedávno zemřel a je to pro nás velice těžké, pane," skřehotala dál.

Nato se poněkud narovnala a pokynula dovnitř, odkud vylezly dvě ošklivé a uhrovité ženy asi tak ve věku Aleny.

Jan se podíval na Matyáše a ten rychle pochopil.

„Mohl bych ti dát nového manžela, zachrání ho to od smrti oběšením, kterou jsme právě chtěli vykonat. Je to zrádce, ale tady v lese při pořádné práci by to nemuselo vadit. Jen ho nesmíte pustit, “ řekl Jan posměšně a ukázal na svázaného Matěje, který stál jak zařezaný a civěl nevěřícně před sebe.

„Baba popošla blíž, i její dcery se osmělily a začali Matěje osahávat, jakoby viděli prvně v životě živého chlapa.

„Vaše výsost je tak laskavá,“ drmolila ježibaba a pokusila se políbit Janovi botu. „Budeme vám věrně sloužit až do smrti, díky Všemohoucímu, dnes je tak šťastný den…“

„Tak dobrá,“ řekl Jan a uvolnil provaz. Matěj se ještě pokusil prosit o odpuštění Josefinu, ta se ale otočila a po očku sledovala, jak z něj ještě v chůzi strhávají košili a vedou ho do chatrče.

„Výborný nápad, Jene, Matěj si užije velikou lásku a ty budeš prodávat na trhu dřevěné uhlí,“ smála se Josefina a pokračovali směrem dolů.

80.

Projeli vsí Muritz, kde před nimi obyvatelé raději zalézali do svých domů. Rok není tak dlouhá doba, aby si nepamatovali nechvalně známého pána a nikdo se s ním nechtěl dostat do křížku.

Jan zastavil před fojtstvím s hospodou a počkal, až vyjde fojt na zápraží. Netvářil se zrovna nadšeně, ale slušně pozdravil a pozval panstvo do lokálu.

„Máš to zde chudé, málo po pansku zařízené,“ rozhlížel se Jan, zatímco se ostatní posadili. Děvče v zástěře jim přineslo pohoštění a fojt si neochotně přisedl.

„Máme s sebou nějaký nábytek, samé vzácné kousky a vím, že by to tady vypadalo velmi dobře. Myslím, že bych měl podporovat blízkou obec, církevní správa je většinou na světské věci skoupá, nemám pravdu?“ ptal se Jan a bylo jasné, že neočekává zápornou odpověď.

„Jistě pane, co máte na mysli?“ ptal se opatrně fojt.

„Jak už jsem říkal, mám těch věcí celý vůz, určitě se ti budou líbit.“

Fojt byl jako na trní. Samozřejmě o žádné panské tretky zájem neměl a pán za to bude něco chtít, o tom nebylo pochyb. Na druhou stranu neměl s panem z Hodorfu nijak zvlášť dobré zkušenosti.

Nikdo by rád neviděl poničené pole, či zapálenou stodolu a ze zkušenosti věděl, že správa arcibiskupství, pod kterou ves patří, neměla nikdy pochopení pro jejich spory s panstvem a raději dávala ruce pryč.

„A jak si to pán představuje?“ utrápeně hlesl.

„Takových padesát tolarů za vůz, to je solidní nabídka, což?“ holedbal se Jan a řádně si přihnul piva.

Fojt málem vyskočil ze židle. „Tolik peněz?“

Jan se jen usmál a pokynul mu, aby se znovu posadil.

„Pane, to je hotové jmění, kde bych je vzal?“ bědoval a díval se do stolu. Tak vysokou částku vskutku nečekal.

„Tak kolik? Za kvalitní panský nábytek se platí! Tak co?“ ptal se Jan již poněkud nedočkavě a nepříjemně.

„Když prodám něco masa, budu mít sotva dvanáct, pane.“

„dobrá, tak dvacet a je ujednáno.“

„To ne, pane, opravdu je nemám. Ani když si vypůjčím, nebude to víc, nežli patnáct.“

„Takže sedmnáct. A je ujednáno, útratu nám připiš k tomu, slevil jsem tolik, že už jsem na mizině,“ usmíval se Jan, kývl na ostatní, dopil pivo a vyrazili na zpáteční cestu.„Jsi strašný, Jene,“ domlouvala mu Josefina. „Nedivila bych se, kdyby na tebe vrchnost

uspořádala hon. Neuvědomuješ si, že proti sobě popouzíš úplně každého? Co si počněme, až tě oběsí?“

„Drahá, chtěla jsi to přece prodat do začátku a to jsem ti sjednal. A navíc, myslíš, že pány z Olomouce bude zajímat jeden nevýznamný rytíř?“ smál se bezstarostně Jan, avšak netušil, jak se mýlí.

Než vyjeli k tvrzi, ještě o celé záležitosti obhrouble žertoval a plánoval postupně objet i další obce a vnutit tam z jejich drahocenného nákladu co nejvíce.

Matyáš povětšinou mlčel. Jednak těšil svou ženu, která zažívala rozčarování úplně ze všeho, a na druhé straně si uvědomoval, že už to nepůjde dál tak, jak byli zvyklí. Svým odchodem vlastně potvrdili svou nezákonnou činnost.

Všem bylo jasné, kdo se podílel na nočních dobrodružstvích a nikdo nechtěl nic z toho zažívat znovu.

81.

Naštěstí toto chápala velice dobře i Josefina a proto se snažila uplatnit co nejvíce dovezených věcí právě ve tvrzi. Nechala dvěma pacholky nanosit nábytek a ostatní věci všude, kde to jen bylo možné.

Aby zamezila jejich prodeji tak, jak to udělal Jan s prvním vozem, byla ochotna i některé věci schovat, či vyhodit.

Jednou, když byl Matyáš u Aleny, oslovila ho: „Matyáši, zdá se mi, že na celou věc nahlížíš střízlivěji, nežli Jan. Nedělám to proto, abych si něco uškudlila, ale především proto, že jistě budou následovat stížnosti.“

„Ano, myslím si to také, Jan možná poněkud riskuje.“ odvětil.

„Ano, a já vím proč. A ostatní jistě také, tak se snažme,“ řekla věcně Josefina a odešla. Nemělo smysl vysvětlovat, že by Jan možná uvítal další útěk, při němž by vznikla možnost zbavit se novomanželky a pustit se do nějakého šíleného dobrodružství.

Na tolik ho znala, aby to mohla předpokládat.

Pro další dny si předsevzala, že donutí Jana k cestě do Jesenice, kde přece ještě zůstává jakási naděje na lepší budoucnost.

Při první příležitosti se toho zhostila. Využila Janovy nevůle k nově rozestavěnému nábytku a hleděla mu vysvětlit, že ne její nábytek, ale tvrz je nevhodná k dalšímu bydlení.

„Jene, takhle to dál nejde. Spolu s Alenou jsme všechno uklidily, vybavily nábytkem a přesto je zde zima, vodu musíme nosit ze studánky a při dešti sem jistě zatéká. Přímo nad námi je díra ve střeše. Co s tím?“

„Nevím, vyspravíme to, do zimy to jistě stihneme, drahá,“ odpovídal líně a k ničemu se neměl.

Matyáš vnímal toto rozladění a raději se mezi ně nemíchal. Na jednu stranu se mu líbil lehkovážný život s Janem a Johannem, ještě než odjeli do Katova, ovšem na druhou stranu by rád žil spořádaně s ženou Alenou.

A ta nijak nevítala jejich výstřelky v podobě nepohodlného bydlení v plesnivé tvrzi, nočních výprav a života na dluh, jemuž pánové za dlouhou dobu uvykli.

Jan se stával málomluvným, zádumčivě se procházel po lese a nevěděl, co bude dál. I když se tvářil, že se nic neděje, i na něj doléhala skutečnost, že sem přivedl dvě mladé ženy a nemůže jim zajistit důstojné bydlení.

Na jednu stranu by nejraději utekl, na druhou nevěděl kam a cítil, že se donekonečna nemůže schovávat v lese a po nocích obírat pocestné.

Nálada ve tvrzi byla každým dnem horší a tak nakonec svolil k odjezdu do Jesenice, na což naléhala nejen Josefina, ale kromě Aleny už i Matyáš, zřejmě pod tlakem své ženy.

Jan neměl na vybranou, přesto se netěšil.

Tušil, že jejich výprava neproběhne jenom tak, budou muset přece zaplatit za správce z Vlkova Týna, který se více než čtrnáct dní povaluje za jejich peníze a kdo ví, co je čeká v Jesenici.

Nakonec tedy svolil. Přichystali se na cestu, ve tvrzi nechali oba německé pacholky, kteří už tam zdomácněli a navíc stejně neměli co vzít a kam utéct.

Vyjeli tedy v pondělí ráno a Jan měl nedobrý pocit, že se už nevrátí.

82.

Zvolna klesali po strmé kamenité pěšině, zatímco za jejich zády ještě dohasínal oheň v černé kuchyni starobylé tvrze. Vpravo přes silné kmeny stromů probleskovala rudo oranžová záře vycházejícího slunce.

Ještě dvě serpentiny a projedou kolem uhlířské osady, nyní už vlastně něco jako podhradí a pak strmě dolů k prvním pasekářským chalupám. Tady se Jan zlomyslně ušklíbl a Josefina vesele zasmála, když projížděli kolem nehezké chatrče.

Naštěstí nikdo nevyšel a tak se nemohli vysmívat krutě potrestanému služebníkovi, který byl přes to všechno nakonec rád, že unikl konopnému provazu.

„Je to daleko?“ zeptala se Josefina, jež si naplno užívala slunce, které tady na rovině mezi poli krásně hřálo, zatímco u tvrze v lese bylo neustálé přítmí. „Tak ráda bych žila někde tady, venku. V lese je tma a chlad.“

„Ale také bezpečí,“ opáčil Jan.

„Jak pro koho,“ řekla tiše Alena po jejím pravém boku a všichni se vesele zasmáli.

„Pojedeme kolem řek, vyhneme se kopcům,“ řekl Matyáš a myslel to tak, že se vyhnou Novému Městu a hradu s obcí nad ním. On i Jan k tomu měli své důvody a jejich ženy to již chápaly a přizpůsobily se nové situaci.

Cesta jim ubíhala, minuli několik vsí a samostatných dvorů a Josefina si uvědomovala, že i takový dvůr by stačil ke spokojenému životu, nač tvrz, či zámek. Jenomže přinutit Jana k hospodaření nebude nijak jednoduché, to už teď věděla velmi dobře.

Obec se zámkem Jesenice je přivítala večer ještě v plné práci. Vozy se slámou a senem drkotaly po vcelku slušných cestách, které lze vidět jen u bohatých vsí s výnosnou zemědělskou činností.

Dokonce občas bylo vidět i koně, ne jen volské spřežení, pacholci i děvečky byli vcelku čistě oblečení a sedláci ve vyšívaných kamizolách.

Celá ves se rozkládala v rovině, středem protékala řeka Odra a směrem proti proudu v aleji rozložitých lip se skvěl malý zámek, ne nepodobný tomu, který obývala Josefina ve Vlkově Týně. Kolem něj se rozkládal z jedné strany rybník a z druhé poněkud neudržovaný park.

„To je nádhera, Jene,“ dýchala zhluboka Josefina, když se dostatečně vynadívala kolem sebe.

Jan zprvu mlčel, nikdy by jej nenapadlo, že by mohl žít takovým způsobem. „Ale kde na to vezmeme, drahá?“

„Najdeme správce, musí tu někde být,“ zvolala nadšeně Josefina a instinktivně zahnula k mohutné patrové budově, z níž čišel chlad, a dalo se předpokládat, že má bytelné sklepy. „Jistě je v hospodě,“ švitořila a pobídla unaveného koně do klusu.

„Kde jinde, prochlastává poslední peníze,“ ucedil Matyáš a Jan souhlasně přikývl:

„Moc bych za to nedal, že nemá nic a ještě nadělal dluhů, známe ty panáčky. Z cizího se dobře utrácí.“

Nebyl daleko od pravdy. Správce se ubytoval v nejlepším pokoji, v dluzích sice ještě nebyl, ale peněz mnoho také již neměl. Josefina běsnila tak, že hostinský dal na stůl džbán vína ve snaze odvrátit rvačku, ke které se zjevně schylovalo.

Správce naštěstí u sebe měl ještě nějaké peníze a tak musel hned zaplatit veškerou útratu svou i svých kumpánů. Zbytek mu Josefina vytrhla z ruky a křikla na něj, že kde je ten vyjednaný obchod, načež správce pobledl a cosi blekotal.

Právě když jej vyhazovala ze služby a on ještě celý červený sbíral svých pět švestek, objevili se ve dveřích dva oficíři a zasedli k uprázdněnému stolu.

Jan s Matyášem seděli už v rohu a ujídali i upíjeli ze zbylých peněz pro prohnaném správci.

„Lhář jeden a podvodník, peníze utratil a nedomluvil nic," syčela Josefina, když konečně přisedla a naráz vyprázdnila pohár. „S takovou potáhneme zase zpátky s nepořízenou," pravila nakvašeně a začala vzlykat.

„Vždyť máme kde spát, drahá," snažil se Jan, ale tím ještě přilil do ohně.

„Tam, do lesa, tam už nechci. Do toho hnojiště bez střechy a služebnictva mě nedostaneš," už téměř křičela a hosté se otáčeli. Dva oficíři se chápavě usmívali směrem k Janovi a Matyášovi.

„Jdu spát a ty zatím něco sežeň!" křikla z posledních sil, vzala za ruku Alenu a nechali se odvést do pokoje, který narychlo vyklidil bývalý správce. Žena hostinského tam mezi tím uklidila a vyvětrala, ale i tak byl všude cítit kořalkou.

83.

„Tak to bychom měli, Jene," vzpamatoval se Matyáš a nechal si donést pivo, že prý je lepší na trávení. „Je výborné," pochválil jej a Jan si dal také přinést korbel. K jejich nelibosti se směrem k nim pohnuli oni dva důstojníci a vtlačili se na uprázdněné židle.

„Jsem leitnant Johannes Mitas z Chorodovitz a tady můj pobočník Adam z Edelberku. Jsme tady posádkou na zámku a dohlížíme na pořádek, pan baron má rád klid. Teď prý se zde potuluje jakýsi Jan z Katova s družinou, tak aby se něco nestalo.

Janovi sice přeběhl mráz po zádech, jakoby cítil dotek konopného provazu, ale naštěstí to nebylo poprvé a tak se uměl z lecčeho vylhat.

Jsem Johann rytíř z Grafenbergu a zde Matouš z Ondřejova. Jedeme do Slezska a právě jsme přišli o správce, však jste viděli. Měl zajistit důstojný nocleh a zatím se tady naléval, pacholek.

„Hubu měl celou červenou od pití," přisadil se Matyáš, věděl, že čím více bude mluvit, tím méně bude podezřelý. „A co vlastně provedl ten loupežník, kterého hledáte?"

„Ale vlastně ani nevím," pravil pan Adam, ani ho nehledáme, jenom hlídáme, kdyby se něco semlelo."

„Mezi námi, co by tady asi tak dělal, prý má raději hlavní cesty směrem na Opavu a sám bydlí někde v okolí Muritzu, to je prý někde v Beskydech," odpověděl pan Mitas z Chodorovitz.

„Tak se tedy napijme na jeho zdraví, ať v klidu loupí někde jinde," smál se Matyáš a ostatní se hlučně přidali.

„Máš smysl pro humor, příteli," přihnul si pan Adam, „ hlavně ať máme klid."

„Moje řeč, ale cestovat budeme raději jen ve dne, člověk nikdy neví," řekl Jan.

„A jaká je tady vrchnost, o zdejším panství jsme ještě neslyšeli, avšak ves i zámek vypadají úpravně a práce se zdejší lidé zřejmě nebojí?" Nadhodil udičku Matyáš.

„No víte, pan Antonín František je postarší, ale vzorný hospodář. Nedávno mu zemřela žena a tak chtěl panství prodat. Chtěl se odstěhovat k dceři, ta udělala štěstí až v Praze. Ale nemůže se rozloučit s domovem a možná, že by se i znovu oženil, sil má ještě dost," řečnil Johannes Mitas.

„Inu, je to muž na svém místě, muž činu," zvedl Jan pohár. „Připijme na jeho zdraví a ať vzkvétá tato požehnaná obec."

Na to si připili ještě mnohokrát, a když klopýtali Jan s Matyášem nahoru po úzkých schodech, aniž si přesně pamatovali, kam mají jít, v duchu si oba kladli stejnou otázku:

Kam jít.

Až to konečně Matyáš vyslovil nahlas:

„Jene, nemáme kam jít a ještě k tomu nejsme sami."

„Vím, ale nevím příteli," použil Jan jednu ze svých oblíbených hříček, která se však vzhledem k situaci příliš nehodila.

Naneštěstí na konci chodby zrovna v tu chvíli vrzly dveře a potichu vyšla Alena, která je oba nasměrovala k nim do pokoje. Kupodivu nespaly, ještě hořela malá svíce položená ve stojánku na truhle, zřejmě aby tolik nesvítila.

Josefina se tvářila unaveně a nepřístupně, což nevěstilo nic dobrého.

„Vyslechli jsme rozhovor nějakých vojáků na dvoře, prý hledají Jana z Katova a jeho kumpány," řekla tiše Alena a obrátila se k Josefině, ta dělala, že tam vůbec není.

„Také jsme to slyšeli, přímo od jejich velitele," odpověděl Jan s mírnou nevolí.

„A cos jim navykládal, drahý?" konečně promluvila jeho choť.

„Že jsem Johann, rytíř z Grafenbergu a Matyáš je Matouš z Ondřejova. Jedeme do Slezska a právě jsme přišli o správce, který se tady jen naléval a utrácel, pacholek.

„Velmi vtipné, Jene," řekla Josefina unyle. „Až ho chytí, tak jim určitě všechno vyslepičí, zmetek jeden."

„Jistě už budeme daleko, hned ráno odjedeme," pravil Matyáš vážně.

„Zase budeme utíkat?" špitla tiše Alena a rozeštkala se.

„Kam ještě chcete utéct, vždyť vás hledají úplně všude?!" křikla Josefina a Alena jí rychle dala ruku před ústa.

„Mám toho po krk, v té tvé tvrzi v lese, kam ani slunce nesvítí, páchne to tam plesnivinou a nikde žádní poddaní. Všechna pole pryč, nemáme kde co zasít, kde vzít peníze," odtáhla Josefina ruku a pokračovala výhružně polohlasem.

„Vždyť to bylo jasné od začátku, že ti jde jen o stříbro, nashromážděné mým otcem," ozval se dotčeně Jan.

„Nashromážděné, to jistě. Ty také něco nashromáždíš, než tě oběsí na náměstí v Olomouci, nebo kde?"

„Nashromáždím, a to hned, jak odsud vypadneme," řekl Jan hrozivě a nikdo ani neceknul. „Pak to tady koupím a budeme sadit řepu, chovat prasata a já nevím, co ještě."

„Tak tedy spěme," řekla Josefina unaveně, „ať můžeme ráno vyrazit."

84.

Sotva se slunce vyhouplo na oblohu a spustili první ptáci, sešel Jan dolů a bodře vykládal s hostinským. Vzal snídani a nesl ji nahoru do pokoje, jelikož mají před sebou dalekou cestu a musí brzy vyjet.

Když se podkovy jejich čtyř koní zakously do uježděné cesty, všude byl klid a na zámku snad ještě půlnoc, takže odjeli bez povšimnutí. Vystoupali do kopce nad Jesenici a klidně ujížděli mírně zvlněnou krajinou.

Rána už byla chladnější a čerstvá strniště voněla do nadcházejícího dne svou vůní ospalé přírody, která zase po zimě vyraší a dá nové plody. Modrá obloha slibovala krásný den, koně šli svižně a jejich jezdci v sedle dospávali únavu ze včerejška.

Odbočka k nepříliš malebné obci Horky byla posetá kamením a několik menších domků s děravými kůlnami značilo chudá stavení. Za zatáčkou vykukovala střecha velikého statku a za ním ještě jedna a nad tím vším se v dálce na kopci tyčil hrad nad Starým Městem.

„Připomíná mi to trochu náš Grafendorf, Jene, jen věž je o mnoho nižší,"řekla zasněně Josefina, ale s únavou v hlasu. Jan mlčel, tušil blížící se bouři.

„Tak řekni něco, jsi muž, co budeme dál dělat? Budeme se do konce života schovávat na tvé plesnivé tvrzi? A trnout, aby nás nikdo nespatřil? Mluv přece, Jene," už téměř křičela a ani nevnímala, že Jan neodbočil, ale pokračuje dál od hradu.

Jeli dál za ním, mlčeli, jako on a v Josefině doutnala zápalná šňůra.

„A dost, já dál nejedu!" zaječela a ostatní zůstali stát.

„Jedu nahoru na hrad a do města pod ním, mám zbytek peněz v měšci a něco jistě vymyslím. Jeď si na tu svou tvrz, ale sám."

Otočila koně a rozjela se k Horkám, utopeným v ranním slunci.

Alena se opatrně rozjela za ní, ale pak se otočila k Matyášovi. „Já tam také nechci…"

Dál neříkala nic, jen se dívala na svého muže, který stál v rozpacích, cítil odpovědnost za ni a nechtěl ji opustit, ale stejně tak ještě nikdy neopustil Jana.

Ještě chvíli se na sebe dívali, než Jan, těžkou rukou vzal přítele za rameno. „Jeď s ní, tam je tvé místo." Na to se otočil a pomalým krokem pokračoval dál.

Viděli, jak se lehce kolébá v sedle, ještě než se cesta stočila dolů, k řece Odře.

Pak už zmizel i ošoupaný klobouk mírně na stranu a za chvíli vůbec nic nepřipomínalo jezdce, který putuje sám krajinou, hledá úkryt, aby přečkal den a jako dravec vyletěl až za soumraku.

PRVNÍ ZIMA PO ROCE

1.

Sníh zasypal celý kraj. Zima byla snesitelná, nemrzlo příliš a nebe bylo zatažené do tmavošeda. Občas se na zem snesly chuchvalce bílých huňatých vloček, vrstvily se na sebe a tvořily závěje, takže už nebylo poznat, kudy vede cesta a kde v létě zrálo obilí.

Jen řeka ještě nezamrzla, bublala si klidně a nepatřičně jako tmavý pruh v bílém obláčku a spolu s obnaženými kmeny stromů rušila jednobarevnou scenérii.

Rybník pokryl měkký náznak ledu, ale sníh se na něm udržel a tak připomínal velikou úplně rovnou bílou placku.

Začínal večer a v mnohých chalupách svítily blikotavé borové louče, na stole voněla hrachová polévka a někde i kuba. V bohatších chalupách a na statcích měli ryby. V krčmě bylo zavřeno, ale i tak se zde sešlo několik známých, kteří při skrovném osvětlení tiše debatovali.

„Běžte již domů, chlapci. I ty, Matěji, napil ses dosyta a my také máme dnes svátek," klepal hostinský na rameno stálému hostu, ramenatému vrchnímu podkonímu ze zámku, který sem přicházel zapíjet jakýsi neznámý stesk.

„Divím se mu, má plat i dobré postavení. Dokonce i hezkou ženu má a stále není spokojen," posteskl si Rohan, kovářský mistr nedávno teprve ovdovělý nad svým kumpánem.

„Ba, doma na zámku ho nic neudrží, buď je někde venku, nebo tady," přisadil si mlynář Jech. „Pojď, zvedneme ho, ty máš s ním společnou cestu a já ti pomohu, jinak by někde usnul a do rána umrzl."

„Kdo ví, jestli na to nečeká, nešťastník," pravil ještě ve dveřích hostinský a posvítil jim na schody. „Pán Bůh s vámi a potěš i jeho," počkal, až sejdou a díval se, jak těžce našlapují ve vysokém sněhu.

Takové bylo jeho povolání. Věděl o kde kom všechno možné, všechny strasti a křivdy se vznášely nad výčepem a kolikrát by si byl přál klid, jenomže jakmile odešli, přemýšlel o všem a mnohé si domyslel, ale nikomu dále nepravil.

Jen své ženě si někdy posteskl a ona pro něj měla vždy vlídná slova, vida, jak se nad cizím neštěstím kolikrát trápí více, než ten, jemuž to náleželo.

Ale dnes ne, dnes byl den sváteční a tedy žena neměla pochopení, jelikož se k nim sjeli příbuzní a chtěli v klidu posedět u sváteční večeře.

Mezi tím přátelé z mokré čtvrti přivedli svého kumpána k zámku, kde dnes byla brána otevřená, jelikož nová paní domu rozdávala almužny nejpotřebnějším.

Do zástupu odraných dětí a žen se vmísily tři postavy, z nichž jedna táhla nohy za sebou a ve sněhu zůstávaly nepravidelné koleje jako důkaz, že ne všichni dnes slaví to, co by měli, narození Jezulátka.

Paní sice stáhla obličej, ale reagovala rychle, dva sloužící si přebrali opilce a předávání jablek, ořechů a pečených buchet mohlo pokračovat.

Složili jej na seno ve stáji, kde už mnohokrát vyspával opici a kde dnes zaspí možná i Štědrovečerní večeři v kruhu svých nynějších nejbližších, o kterou možná ani tak moc nestojí. Možná, že ani ti nejbližší o to nestojí a vzpomenou na něj jen krátce.

„Drahá Aleno, jak vidno, dnes budete s námi opět sama a tak přijměte místo vlevo od mé drahé Josefiny," děl nonšalantně baron Antonín František a majetnicky uchopil Josefinu za paži a vtlačil ji do polstrované židle.

Ona se při tom blaženě usmívala a vypadalo to, že se nemůže dočkat, až postaršího barona uvítá ve svém loži. Dnes ovšem ne, dnes je večer slavnostní a proto budou sedět u několika chodů večeře.

Nevelký, avšak čistý sál, osvětlený bohatě třemi lustry z obyčejného skla, dva sloužící a bohatá tabule na dvou sražených stolech, u nichž se začali scházet hosté. Několik vyšších

úředníků a mezi nimi i leitnant Johannes Mitas z Chorodovitz, vyšňořený do parádní uniformy se zlatými třapci.

Vyzývavě se díval po Aleně, které se již od léta bezostyšně dvořil, když poznal, že její manžel nejeví o ni patřičný zájem a trpělivě čekal, až se upije, nebo snad v opici upadne, případně se utopí v rybníce.

Zatím se ale držel.

Ještě zde stále měla muže, ale možná by byla nejraději, kdyby zmizel za devatero hor a on sám se o to snažil velmi vydatně.

Při prvním chodu ještě Alena myslela na obdarované chudé, kteří vděčně přijímali jablka a ořechy, jako by to byla nějaká vzácnost, zatímco oni se teď nacpávají rybou a posléze, když bylo půstu učiněno zadost pečenými kuřaty a vepřovou pečení.

Dva hudebníci se činili a Alena v objetí leitnanta poskakovala po nevelkém parketu o mnoho lehčeji, nežli Josefina s postarším pánem domu. Ze slušnosti se ovšem krotili, nebylo radno urazit hostitele.

Josefina se již cítila paní domu a na Jana z Katova, tak vzdáleného v místě i čase už ani nevzpomněla.

2.

Tak uplynuly svátky a po svatém Štěpánu přišla obleva. Ptáci zpívali jako na jaře a řeka hučela přívaly vody ze sněhu, který houfně mizel ze strnišť a odhaloval rozbředlou ornici.

Silnice osychaly a mezi kalužemi se proháněla děcka v dřevácích i bez, dospělí se scházeli po chalupách a také v hospodě bylo hostí nemálo.

„Takovou oblevu jaktěživ nepamatuju, Adame, i můj dědek pravíval, že zima má praštět a jaro zpívat a ne naopak," pravil přísně se zdviženým prstem kovář Rohan mlynáři Jechovi, jenž přizvukoval a upíjel ze svého korbelu jako vždy pomaleji.

Měl ženu, děti a mlýn a nemohl holdovat dobrému pivu jako oba jeho kumpáni, Josef Rohan a Matěj Ondera ze zámku. Tak si teď říkal Matyáš z Javoří, nedobrovolně usazený na zdejším zámku svou ženou a její paní Josefinou.

„A zase je to dobře, kamarádi, když je obleva, pojede jistě pošta do Opavy a to budeme u nás přepřahat," hlásil Matěj s nadějí v hlase tak očividnou, že mlynář Jech kroutil hlavou a řádně si na to přihnul.

„Baže," pravil Rohan, „dnes máš teprve třetí korbel vypitý, vidím, že se na to přepřahání poctivě chystáš, přece jen nejsi tak špatný hospodář, jak se tady na zámku o tobě říká," zasmál se chraptivě a s ním několik dalších hostí.

„Už nesu další," nedal se hostinský a břinknul o dubový stůl plnými korbely, až pěna vystříkla všude okolo.

Matyáš se rozvážně napil a usmál se.

„Jsi dnes jako vyměněný, kamaráde, všiml si Jech a také si zavdal.

„Na zdraví, kamarádi a všem rundu pálenky," zahalekal Matyáš na celou hospodu. Hostinský jen kroutil hlavou nad tím obratem. Zprvu málem ani nechtěl další pivo a najednou platí pálenku. Ale byl hostinský a tak nalil.

„Na co chceš připíjet, Matěji," oslovil jej Josef Rohan a už zvedal sklenici, aby si to ještě Matěj nerozmyslel.

„Na staré časy, kamarádi," zvolal Matyáš a zvrhl do sebe odlivku a zapil pivem. „Ještě jednou! Ať nikdo nekulhá!"

„Zatímco se ostatní smáli, mlynář Jech kroutil hlavou, nějak se mu to celé nezdálo, nicméně odlivku přijal s tím, že pak už půjde, měl trošku strach, aby mu žena nevyčinila. Mlynářka zastala mnoho práce, ale byla rázná a také háklivá na různé výstřelky.

Kdo ví, jak by to všechno pokračovalo, kdyby do dveří nevrazil malý Kuba, syn čeledína ze zámeckého statku a nekřikl: „Pantáta vzkazuje, že přijela pošta a že se má přepřahat, zvolal udýchaně a zase vyběhl ze dveří.

Na to se Matyáš zvedl, vstoje dopil pivo a potřásl rukou mlynáři Jechu a kováři Rohanovi. „Buďte zdrávi, přátelé moji, musím už jít. Vzpomínejte na mne v dobrém."

Na odpověď nečekal, hodil hostinskému peníz a vyběhl ven. Ostatní jen kroutili hlavou, co ho to popadlo, ale byli uvyklí všelijakým jeho nápadům, tak se tím dlouho netrápili.

Matyáš doběhl k zámeckým stájím, kde čekal poštovní vůz. Zatímco dva čeledíni přepřahali, vzal si ze stáje malý vak s nejnutnějšími svršky a vlezl si dozadu. Po chvilce přišel postilion, jenž v kuchyni pojedl a napil se místního piva, vyšplhal se na kozlík a houkl dozadu:

„Jsi tam, příteli?"

„Jsem," ozvalo se zpod plachty.

Na to postilion zamlaskal a vůz se kodrcavě rozjel po zablácené silnici.

Matyáš si přelezl na kozlík a dal postiliónovi dvě stříbrné mince. „Tady máš, jak jsme se domluvili."

Ten je mlčky přijal a dal do kapsy. Byl už starší a prošedivělý, celé dny ve službě dělaly své.

Matyáš také mlčel, teď teprve začal vnímat vůni rozmočené země, která ještě před několika dny spala pod sněhem a teď najednou zůstala obnažená.

3.

„Do večera budeme ve Vítkově, v tom blátě to jde pomalu, ale koně mám čerstvé," mlaskl staroch a podíval se po svém společníkovi.

„Baže, nechal jsem zapřáhnout nejlepší, co jsem na poštu dát mohl," řekl hrdě Matyáš.

„Však tě taky nesou pryč a to jsi chtěl," usmál se dědek šibalsky. „Když od ženy, tak na pořádném koni, nemám pravdu?" zakřenil se.

Matyáš jen přikývl, nebylo mu do smíchu. Měl vlastně jen neurčitou naději, že tam kdesi na rakousko-pruském pomezí bude hledat někoho, o kom ani neví jistě, jestli tam je a možná, že vyprávění mnohých kočí byly jen báchorky a on tam zůstane dočista sám.

Ale ať, všechno bylo lepší než život na zámku v Jesenici, kde už ho nic netěšilo. Jen mu bylo líto kamarádů, kteří to s ním mysleli dobře. Jeho žena s Josefinou už tak moc ne.

Aspoň si to tak myslel.

Večer, už za tmy zastavili v Mittelhofu před Vítkovem. Tam zastavovali všichni formani a vůbec vozy, které mířili po tehdejších cestách směrem do Pruska. Bylo to veliké stavení na samotě uprostřed luk a polí.

Ve společnosti lidí, kteří jsou denně na cestách, se Matyáš cítil dobře. Když utíkal, v prvních chvílích pod plachtou poštovního vozu přece jen zavzpomínal na svou ženu.

Teď už ne.

Při korbelu dobrého piva poslouchal vyprávění formanů, co se jim přihodilo za celý den a očekával zprávu o svém příteli. A když nikdo dlouho nic neříkal, zeptal se přímo:

„Kamarádi, neslyšeli jste o postiliónovi v Edelstadtu, který jezdí divoce přes Prusko a doma snad kope zlato?"

Nikdo nic neříkal a většinou kroutili hlavami, ale po chvilce se přitočil hostinský a řekl: „Slyšel jsem o něm," a odmlčel se, než posbíral prázdné poháry. „Mluvil o něm Hanz Mittelbach, někde tam ze severu. Prý už nejezdí, hrabe se v hlíně snad tam, kde již nějaký biskup s těžbou zkrachoval. Víc nevím, nepovím," žertoval.

„A jak vypadá, nepravil?" ptal se dychtivě Matyáš.

„Pravil, prý hrozně, starý a fousatý, dočista jako permoník, a taky je prý blázen," uchechtl se hostinský a šel si po svém.

Matyáš se zklamaně díval do poháru a pak jej rychle vyprázdnil. Naštěstí jeho kočí byl již dosti unavený a šel spát, Matyáš šel tedy s ním, ulehnul na slaměnou pelest na zemi, ale usnout nemohl.

Přemýšlel, co udělá, jestli nikoho nenajde? Vracet se na Jesenici? Ani nápad, ale co tedy? Jedině stát se postilionem a setkávat se po hospodách s ostatními, kteří se již zevrubně znají a vlastně nejsou nikde doma.

V podobných zmatcích nakonec usnul, a když s ním starý třepal, nemohl se probrat.

„Vstávej, synku, je ráno a musíme zapřahat."

Matyáš mátožně vstal, den sotva mžoural a červánky se ještě povalovaly v kanafasu a on mátožně šněroval otěže rozespalým koním.

Obloha začala blednout, právě když se obraceli směrem na sever. Koně ožili, vykračovali pěkně zvesela a vytepávali do ztvrdlého, uježděného jílu nezaměnitelný rytmus svých okovaných kopyt.

Dnešní část cesty nebyla daleká, ale vedla přes kopce a tak se nedalo počítat s rychlou jízdou. Naložený vůz se těžce kolébal jako loď za mírné bouře, s tím, že větší bouři by již neustál.

Matyáš počítal, že by k večeru mohli být v Opavě, zítra jistě v Jägerndorfu a pak snad už někde na úpatí Jeseníků, kudy vede hranice s Pruskem. Možná pozítří dorazí do samotného Edelstadtu.

Sám ještě netušil, jak to vše provede, rozhodně chtěl vyzvědět co nejvíc od tamních lidí a pak vzhůru do hor. To vědomí ho hřálo, zachumlal se víc do houně, jelikož ještě mrzlo a nechal se kolébat s vidinou lepších dnů.

4.

Dva dny přeběhly jako voda a oba byly ve znamení zimního sluníčka, které sice mnoho nehřeje, ale je to veselejší, nežli zatažená obloha, z níž se sype chundelatý sníh.

Ten přišel až nakonec, poslední den jeho putování. Zbýval jeden den do Tří králů a Matyáš se choulil na kozlíku, řádně promrzlý a provlhlý mokrým sněhem, který se už od rána sypal z oblohy.

Když k tomu připočteme ještě vyšší polohu Jesenického podhůří, byla to zima, která nejvíc zalézá za nehty. Ještě není dostatek uježděného sněhu na sáně a přitom se kola povozu boří střídavě do sněhu a bláta, jehož je všude spousta.

Bylo tak zamračeno, že se zdálo, že den skončí už v čase oběda, tak málo světla propouštěla přes mraky zakaboněná nebesa. Minuli poslední město a kolem silnice zbyly jen řídce rozeseté domky a samoty.

Některé byly daleko ve stráni a Matyáš přemýšlel, co přimělo zdejší obyvatele stavět svá obydlí na tak nepřístupných místech, když zima tady musí být krutá a dlouhá.

Nikde nezahlédli ani nohu, všichni byli zalezlí doma za pecí a jen oni sami se prodírali slotou. Starý kočí, jak měl ve zvyku, tiše seděl a snášel všechny útrapy a přitom musel být na kost zmrzlý.

Když se ho Matyáš optal, zda nechce zastavit, nebo vystřídat, jen se pousmál a pravil: „Jen nech, chlapče, takový je chléb formana. Co mi pomůžeš?"

Byla to pravda, i kdyby na chvíli Matyáš vzal otěže, zima ba byla stejná, jako předtím. V duchu se podivoval těmto zvláštním lidem, kteří za každého počasí vydrží, protože to služba žádá.

Pomalu se vlekli Kuttelberg a posléze Hermanstadt, než se cesta zvedla do kopce. Naštěstí zatočili na mírnější stranu, po úpatí kopce, ale i tak museli vystoupat na horizont.

Zde už bylo sněhu dost i na sáně. Koně se bořily a Matyáš první seskočil a tlačil, poté sesedl i kočí.

„Buďme rádi za tuto silnici, přes Oberdrund bychom možná ani nevyjeli, hučel starý a kašlal, jak nemohl popadnout dech. Matyáš se podíval tím směrem, kde se černal kopec krutý a příkrý.

Měli co dělat a v husté chumelenici začala padat tma.

Koně sotva šli, krokem postupovali zasněženou silnicí a několikrát málem sjeli do příkopu, tolik zde napadalo sněhu. Naštěstí se brzy octli na horizontu a silnice se překlopila směrem z kopce dolů.

„Vylez nahoru," vybídl starý kočí Matyáše. „Teď pojedeme dolů až do Edelstadtu, naštěstí se boříme a tak nemusíme brzdit, po ledě bychom živi nedojeli."

I koním se ulevilo, sice stále táhli bořící se povoz, ale silnice se klonila tak silně, že musel dát Matyáš starochovi za pravdu.

Když se dole cesta poněkud narovnala, uviděli ve tmě několik světel a starý kočí si mnul zkřehlé ruce. „Edelstadt, jsme spaseni," sípal a kašlal. Ještě chvíli, než projeli branou a zastavili u hostince nedaleko radnice.

Zaparkovali vůz, pacholek se postaral o unavené koně a kočí s Matyášem vešli do spoře osvětlené, zato však vyhřáté místnosti s klenutým stropem. Uvítala je nerudná hostinská štěkavou němčinou.

Postilion pojedl a měl se k spánku, nebylo divu, za ten den měl všeho dost a nebyl již nejmladší. Zato Matyáš ještě zůstal v lokále a snažil se něco vyzvědět o svém příteli. Sotva však navázal hovor s místními štamgasty, utrhla se na něj hostinská:

„Toho tady všichni známe, ptáčka vykutáleného! Dluží mi dva dukáty! A jestli jsi jeho kumpán, zaplať za něj, už dluží dost dlouho!" krákorala zlostně a někteří se přidávali. Matyáš se pokoušel domluvit, že ho jen hledá, ale nic nepomohlo, dali se do něj, že raději zaplatil a vypadl na mráz.

Ještě za ním jakýsi holomek vyběhl, ale toho Matyáš srovnal pěstí. „Co mi chceš, zmetku?" zeptal se, když ho odvlekl stranou ke kůlně.

„Taky mi dluží a sváděl mi dceru, neznaboh prokletý," syčel chlap drobný a zarostlý, že vypadal jako loupežník.

„A co já s tím. Jen jsem se ptal, kde ho najdu!" křikl Matyáš a vrazil mu pěst do žaludku. Chlap zahekal a svalil se na zem.

„Někde v Obergrundu, ať ho odnese čert a tebe taky!" syčel chlap.

Matyáš víc nečekal a nechal ho tam. Kráčel do zimní noci, nevyspalý a ještě prochladlý. Přes veliké vločky neviděl nebe a v botách mu čvachtala celodenní břečka.

Byl unaven, ale do hostince se vrátit nemohl. Jednak se špatně prokázal a navíc se již vyrovnal se starým postilionem, měl zaplaceno do Edelstadtu a dál nic.

5.

Matyáš byl zklamán. Město, do nějž vkládal všechny naděje na nový život, ho uvítalo tak nepřátelsky. Jako by byl sám ďábel a rozséval nenávist. Ze vzteku kopal do sněhu a nadával na všechno. Ale musel jít dál.

Vzpomněl si, že se tady narodil ten strašný inkvizitor. Bylo tomu už sto let, kdy tady v okolí upaloval lidi obviněné z čarodějnictví. Jistě to nebyla náhoda. Lidé přísní a strozí, jako v nedalekém Prusku. Poslední výspa císařství.

Teď byl Matyáš za hradbami tohoto nehostinného místa a postupoval temnotou, nevěda kam. Možná, že přespí někde v lese a možná, že umrzne. Vcházel do hlubokého lesa, kolem jen stromy, tma a ticho.

Vůně jehličí, kterou jindy tak miloval, ho doháněla k šílenství. Silnice se rozdělila a Matyáš šel směrem doleva, protože to bylo víc do kopce a on věděl, že vrch nad vsí Obergrund je velmi vysoký.

Chvílemi se propadal do vysokého sněhu, to když sešel z cesty, neosvětlené ani měsícem a v návalu sněhu zcela ztracené. Po chvíli v dálce uviděl světla, přidal do kroku a také už uviděl první stavení.

Malé domky u silnice se krčily, jakoby měly strach ukázat se, choulily se do sněhu a tvářily se, že tam nejsou.

Zkusil zaklepat na okno u prvního stavení.

„Kdo je?!“ ozvalo se za dveřmi a neznělo to vůbec přátelsky.

„Pocestný,“ řekl nahlas Matyáš.

„U nás místo nemáme!“ křikl úsečně mužský hlas a dál už neřekl ani slovo. Zřejmě čekal za dveřmi, protože nebyl slyšet žádný pohyb a ať Matyáš klepal sebevíc, neozval se.

Nemělo to smysl, musel jít dál. Pokračoval do kopce, až po pravé straně uviděl dřevěný kostelík. Zkusil zaklepat na dveře sousedního stavení, zřejmě školy a po chvíli bouchání se objevil drobný šlachovitý mužík, choulící se v kožichu. Z domu šel chlad ještě větší, než byl venku.

„Co si přejete,“ optal se o poznání slušněji, než všichni ostatní, se kterými se Matyáš za celou dobu tady setkal.

„Hledám přítele, někde tady snad bydlí a říká se, že kope zlato ve staré štole. Dříve jezdil s poštou, nevíte, kde by mohl být?“

„Nahoře, musíte nahoru na Obergrund, není to už daleko, stále do kopce, až kus za kostelem, velkým a zděným odbočuje cesta nahoru k lesu. Po ní se dejte, je tam dřevěná kaple svaté Anny a podle ní stále do kopce stojí srub. Tam to je.“

„Děkuji, dobrý muži,“ řekl Matyáš téměř dojatě.

„Popřál bych vám šťastnou cestu, ale obávám se, že vás tam nic dobrého nečeká. Spánembohem,“ rozloučil se muž a stáhl se ještě víc do kožichu.

Matyáš vykročil do kopce a přemýšlel, co je v tomto kraji tak prokletého, že jsou tu lidé tak zvláštně uzavření.

Při těchto neveselých myšlenkách došel ke kamennému kostelu a pak odbočil do lesa. Bořil se v mokrém sněhu a teď teprve si zoufale uvědomoval, že jde možná špatně. Neměl přece jistotu, že jde opravdu o Jana.

Co když klevety formanů lhaly, nebo možná existuje ještě jiný takový blázen na světě, jako je on. Uklidňoval se, že nikdo takový jistě není a šplhal do kopce z posledních sil. U menší dřevěné kaple už nemohl.

Svalil se do sněhu a těžce oddychoval. Pokusil se zvednout, ale sotva se mu to podařilo, opět upadl. Byla mu šílená zima. Vzpomněl si, jak mu kdysi říkali, že když má někdo umrznout, nevnímá zimu a je mu krásně.

Takže zatím neumíral.

Znovu se zvedl a po pár krocích upadl. Sněhu bylo moc a on byl vyčerpán. Zdálo se mu, že se k němu brodí postava, ale nedokázal se zvednout, natož se pak bránit.

„Zabte mne, nic nemám a už nemohu,“ sténal tiše a nad hlavou náhle uviděl hvězdy. Nebe se protrhalo a přestalo sněžit. Jaké to znamení. Ale říkal si, že není nejhorší umřít pod hvězdami, to přece vždycky chtěl.

Zkoušel se modlit, ale zapomínal slova, vůbec necítil zimu a zdálo se mu, že běží po louce k rodnému statku, kvetou pampelišky a třešně kolem potoka a na jasně zelené trávě leží vyprané cíchy.

Máma na něj volá, kde byl tak dlouho, podává mu ruku a on natahuje tu svou a volá „maminko, kde jste mne to nechala,“ už vidí její rozesmátou tvář.

Když v tom ho uhodila.

„Proč," začal vzlykat, „maminko," přitáhl si její ruku.
Opět ho uhodila.
A zase.
„Maminko…" pokusil se nadzvednout.

6.

„No tak, nech už toho," ozval se známý hlas, který rozhodně nepatřil mamince. Matyáš otevřel oči. Byl to Jan, zarostlý a špinavý, jakoby právě vylezl z díry a v mihotavém světle ze zděné pícky si ho zvědavě prohlížel.

„Jene," hlesl Matyáš zklamaně, maminku by byl viděl raději.

„Jak jsi mě tu našel?" optal se Jan.

„Ptal jsem se postilionů, jeden mě přivezl, starý Ondřej. V Edelstadtu mne vyhodili z krčmy, prý jsi tam dlužen a tak mi jeden poradil, kde tě hledat."

„Sám od sebe?"

„Ale ne, prý mu taky dlužíš, musel jsem ho přemlouvat. Byl zarostlý a sprostý."

„Doufám, že jsi ho aspoň nakopal," usmál se Jan.

„Baže, nakopal," usmál se i Matyáš a už nemyslel na maminku.

„To je dobře," řekl Jan a odmlčel se. „Budeme tady hospodařit, a na jaře si dojedeme pro další stříbro k Satterovi. Dej mu Pán věčnou slávu. Musíme na to jít jinak, žádné ženské a rozptylování. Prostě poklad bude náš a hotovo."

„Škoda, že s námi není Johann, vždy se o nás tak vzorně staral, Jene."

„Je blízko, kamaráde a možná, že by jel rád. Vyzvídal jsem v okolí a Zuzana je prý protivná a uštěkaná, od takové ženy je nejlepší spasit se útěkem."

„Jak to, že je tady, copak se všichni zbláznili?" užasl Matyáš.

„Není tady, ale v rodném Gluche, z Edelstadtu je to coby kamenem dohodil. Uvědom si, že tohle město je poslední výspa monarchie. Prušáci jsou tady všude."

„Všiml jsem si, že je zdejší lid poněkud rázovitý," dodal Matyáš kysele.

„Nediv se, válka s Pruskem trvala sedm let, je tady bída, zdejší lidé zažili samá utrpení, o všechno přišli a mnohdy nemají ani čím zatopit, co do úst."

„A ty máš?"

„Jen málo, zlato už dole skoro žádné není," ušklíbl se Jan.

Matyáš se nadzvedl na pohovce vystlané chvojím. „Ukaž, ještě jsem neviděl zlato přímo ze země."

„Tady ho nemám, blázne. Je ve štole," odvětil Jan záludně. „Napij se a spi, zítra tam zajdeme. Musíš zesílit, málem jsi umrznul. Blekotal jsi cosi o mamince, to já znám. Loni to tu jednoho zasypalo při oblevě, a když ho vytáhli, taky takhle blouznil."

„A přežil to?"

„Ne, byl tam dlouho a byl celý modrý. Dokonce zabili velikého psa a zabalili ho do jeho kůže, ale ani to nezabralo. Ale ty máš kořen, kamaráde, to já dobře vím."

„A jak to, že je Johann zase v Prusích, mlýn už ho netáhl, či nevydělával?" byl zvědavý Matyáš, ani ve snu by ho nenapadlo, že tady, téměř na konci světa se zase sejdou dohromady.

„Wolfgang vše zabavil, domluvili se s tím Heinrichem, prý řádil jako divý, Johann se musil spasit útěkem, ale ona musela s ním, byli oddáni a každý to o nich věděl.

„Takže musel utíkat, to jsou věci. A tady je klid, Jene?"

„Ale ano, docela to jde," řekl tak trochu nepřesvědčivě.

„Já to tušil, nikdy nebudu mít klid," skuhral Matyáš a už se mu zavíraly oči.

„A co Alena s Josefinou?" zeptal se najednou Jan, jakoby nic, ale raději se otočil.

„Už mají jiné, jistě se o sebe postarají," řekl Matyáš zhrzeně a Jan neodpověděl, vstal a šel pro dřevo do přístřešku.

Než přišel s hromádkou chvojí na oheň, Matyáš už těžce oddychoval.

7.

Ráno bylo kalné, sice přestalo sněžit, ale byla lezavá zima a ve srubu se kouřilo od úst.

Jan ještě čekal, s topením, nechtěl budit kamaráda, který chrápal, jakoby chtěl celý srub zbořit. Nakonec se probudil, když se od Olešnice začala zvedat mlha.

Zprvu nevěděl, kde je, ale pak se vzpamatoval a instinktivně se vrátil do let minulých, kdy se takto probouzeli často.

„Ach Jene, jsem celý rozlámaný, ale bude to dobré. Nemáš kousek chleba? Jsem hladový jako vlk," říkal už docela vesele a lezl z lesního lože.

„Mám, chleba, uzené a vodu, nic lepšího tady není. Můžeme pak sice do krčmy, ale nedělám to rád, zdejší lidé neradi vidí, že mám nějaké peníze. Je tady hrozná bída."

„Přece ví, že tady kutáš, ne?"

„No, jak se to vezme," ušklíbl se Jan. „Najez se, vezmu tě do štoly."

Matyáš byl zvědavý, naposledy byl v dole s Janem a neskončilo to valně. Zemřel u toho jejich druh, sedlář Joseph Satter.

Nemuseli chodit daleko, štola byla hned za Janovou chatrčí a nad ní snad ještě jedna, jak mu vysvětlil Jan. V obou bylo akorát bláto, tma a ze spodní vytékal malý proud vody, ale dal se snadno překročit.

Museli se sehnout, první šel Jan s malou lampou, víc jich neměl a tak Matyáš musel za ním. V předklonu a v poloviční tmě stále narážel na ostré výčnělky stropu a za chvilku byl celý podřený.

„Jene, nechápu, jak tady kutáš, když nemáš ani pořádné světlo. Ani nářadí jsem nikde neviděl, neříkej mi, že těžíš jen tak, holýma rukama," syčel Matyáš a dral se pomalu za Janem.

„Ještě chvíli a uvidíš, všechno mám tam, za rohem. Tady dej pozor, zprava trčí kámen," řekl, ale pozdě, Matyáš už skučel a třel si pravý spánek.

„Tak pojď, už jsme tady," táhl konejšivě Matyáše za rukáv k plochému kameni, na který by se dalo pohodlně usednout. „Pomoz mi," vyzval kamaráda a chopil se kamene a snažil se jej převrátit.

Když zabrali oba, kámen se hladce překlopil a odhalil poklad. Cosi zabalené v hadru a jedna ebenová skříňka, musela být velmi drahá.

Matyáš stanul, aniž by se tentokrát praštil do hlavy a začal se smát. „Že uhodnu, co je uvnitř a taky už je mi jasné, jak tady doluješ," praštil Jana do ramene a v tu ránu se smáli oba.

„Cos čekal, perlík?" řehtal se Jan a otevřel skříňku. Uvnitř se válel zlatý náhrdelník a náramek, oba s českými granáty a ještě kříž, snad vykládaný perlami, Matyášovi až přecházel zrak.

„Vyprávěl jsi, že zdejší kraj je chudý," řekl Matyáš a zálibně si prohlížel šperky.

„To ano, ale silnice do Prus zase tak moc ne," odpověděl Jan a pomalu rozbalil plátno. Byly v něm zabalené dvě pistole a tesák i s opaskem, přímo, jak jej stáhl majiteli.

„Budu si muset taky pořídit pořádný nůž," pronesl Matyáš slavnostně, jakoby snad přísahal a pomohl příteli vše zase uklidit a zakrýt kamenem.

„Něco mám i ve srubu," odvětil Jan a vydali se nazpátek. „Až se zlepší počasí, seženeme koně, nebo vůz a pojedeme. Tady se budou zavádět pořádky a u toho být nemusíme. A Joseph Satter blahé paměti hlídá poklad mnohem větší, než je tento," mluvil Jan přes rameno a z jeho řeči bylo znát nadšení pro budoucí dobrodružství.

Matyáš už tak neklopýtal, věděl už všechno a měl jasno v tom, co budou dělat. Až se to tady roznese, což už se možná stalo, budou muset utíkat. Pak opět najdou poklad a zase utečou a tak to půjde pořád dokola, než je někde zastřelí, nebo pověsí na strom.

Ale ta představa mu nenaháněla strach, naopak, cítil se klidný, všechno bylo, jak má být a prostě budou žít tak, jako dosud.

8.

Uplynulo několik dní, přišla obleva a Jan byl neklidný, přecházel sem a tam a nikde neměl stání. Na dotazy Matyáše neodpovídal, a když, tak, jen stroze.

Často odcházel, hned po ránu a vracel se kolem poledne. Matyáš cítil, že už brzy opustí tento příbytek a budou muset pryč, ale Jen stále nic neříkal.

Až to jednoho dne přišlo.

Jan přiběhl z lesa, vtrhnul do srubu a úsporně sděloval: „musíme do štoly, vezmeme všechno co tam je a pěšky půjdeme do Edelstadtu. U žida koupíme co je třeba, a zmizíme."

„Táhne sem rota vojáků, Jene?" zeptal se Matyáš klidně při oblékání, ostatně to nebylo poprvé, co takhle utíkali.

„Rota ne, ale je jich dost. Městská posádka, arcibiskup chce udělat pořádek v tomto zlodějském hnízdě a samozřejmě jde po mně. Jakoby tu nebyli větší hříšníci, Matyáši," žehral Jan a Matyáš se usmíval.

Když si vzpomenul, jak jej vítali ve městě hned první den, docela to chápal. Jan měl totiž zvláštní schopnost spřátelit se téměř s každým obyvatelem města či obce kam zrovna přišel, a vzápětí se u všech zadlužit. Tím proti sobě vždy poštval vrchnost a zde tomu nebylo jinak.

Naštěstí měli čas, takže hladce vyzvedli všechny věci z podzemí a vzali nohy na ramena. Prostě odešli po lesní cestě, která obtáčela pahorek prošpikovaný starými štolami skrz naskrz.

Za zátočinou se jim otevřel výhled do překrásného kraje a také mohli sledovat městskou posádku, která se pomalu sunula tam, odkud právě odešli.

„Bylo tady tak hezky, Matyáši. Jednou se sem vrátím a zakoupím se zde, v nějaké menší osadě. Ten kraj mi přirostl k srdci, jako žádný jiný," tesknil Jan a Matyáš si myslel své.

Po chvíli došli do města, ale ne jižní branou, jako nedávno Matyáš, ale z opačné strany, kde stály jakési hraniční sloupy a nařízení. Jan vyhledal nízký dům v temné uličce, kam možná nikdy neproniklo slunce.

Vlhkem zčernalá omítka na dálku páchla a na malých dveřích s narezlým zámkem rašil droboučký mech. Žid, který vyšel, vypadal podobně, jako jeho dům a okolí. Byl malý a přihrblý a špinavé vousy mu skákaly nahoru a dolu, jak neustále brebentil.

Matyáš čekal venku, zatímco Jan v temné chodbě chvíli smlouval a vzápětí vyšli oba. Žid zamknul zvetšelé dveře a společně odešli vedlejší uličkou, odkud byl přístup k zadnímu traktu.

Beze slova odemknul a otevřel jen na kousek, aby se vtlačili dovnitř. Ve dvoře byly stáje pro čtyři koně a dva vozy s plachtou se krčily pod přístěnkem.

„Pojď, budeme zapřahat," řekl Jan a Matyáš mu pomohl vytlačit první z vozů. Mezi tím nějaký chlapec vyvedl dvě postarší hnědky a vynesl řemení.

Matyáš cítil vzrušení, kolikrát už takto odjížděli. Netrvalo dlouho, chlapec otevřel vrata a oni vyjeli, oba na kozlíku. Jen krátkým mávnutím se rozloučili s pánem domu a Jan to komentoval slovy: „stejně mě ošidil, držgrešle," a nabral směr do Prus.

Město sotva zmizelo za zády a v dálce se ukázala věž kostela. „To je Gluche, trochu se tam porozhlédneme a hned zase odjedeme," smál se Jan a Matyáš také.

„Netušil jsem, že se ještě někdy potkáme, Jene."

„Sám jsi k tomu přispěl a vidíš, máme to vepsané v osudu. Kdepak rodinný život, a už vůbec ne ženy, Matyáši. Těch se vystříháme a uvidíš, do roka a do dne jsme ve svém," žertoval Jan.

Projížděli chudou krajinou, kde občas viděli rozježděná pole a zbytky domů. Odpoledne byla věž kostela přímo před nimi, ale obec ležela v úžlabině. Zatímco na ně ještě svítilo zimní sluníčko, dole již byla tma.

Jan odbočil do táhlého úvozu a zezadu přijeli k sadu za velikým statkem, který ale vypadal, že stojí jen silou vůle. Kdosi tam ještě v tu nehostinnou dobu ořezával větve a v oknech patrové budovy bylo vidět světlo.

Ta postava s pilkou byla oběma tak povědomá, že zastavili vůz a šli hned za ním.

Viděli, jak odhodil pilu a vše, co měl v rukou a šel jim naproti.

„To není možné, jste tu oba, copak se mi to jenom zdá?“

„Nezdá, jsme tady, Johanne,“ řekl Matyáš a objali se.

„Kam máte namířeno?“

„Do Katova pro poklad, jako vloni, kamaráde,“ řekl Jan. „Tentokrát se nenecháme okrást a přivezeme spoustu peněz. Pojedeš taky?“

Johann se zamyslel, v roztrhaných pracovních hadrech vypadal zuboženě.

Pojednou se otevřelo okno statku a vykoukla Zuzana. Matyáš se uchechtl a Jan s nechutí konstatoval, že řádně přibrala. Připomínala spíš korpulentní selku, než něžné stvoření z hospody u Jakuba Rejska.

„Kde vězíš, zpropadenče,“ zaklela mohutným hlasem, až se všichni zachvěli. „No tak, kdo si myslíš, že bude zatápět, ničemo jeden. Život jsi mi zkazil a teď abych tě hledala, lála z okna do nadcházející tmy.

Pojednou si všimla postav, stojících mezi jabloněmi a zprvu nebyla schopna jediného slova. Zírala na ně jako na zjevení a posléze už jen zasípala: „Kde jste se tu vzali, chásko pekelná. Táhněte ke všem čertům a ty se okamžitě vrať! Jestli si myslíte, že vás pohostím tak na to zapomeňte!“

Tři postavy se konečně beze slova pohly, ale směrem k povozu. V přívalu nadávek mlčky došli na okraj sadu, vylezli na vůz a koně pomalu zabrali. Ticho zatracenců rušil jen tlukot podkov o namrzlý podklad a vrzání starého vozu, který už měl svou největší slávu dávno za sebou.

Na celý kraj se snášela tma a z ní vystupoval kulatý měsíc. Povaloval se jen tak po obloze a svítil na cestu všem, co odvážně vyjeli do studené noci. Možná dával pozor, aby nesjeli z cesty a šťastně tak dojeli někam, odkud budou vzápětí utíkat.

Měsíc je spiklenec všech dobrodruhů a rád jim dopřeje cestu do záhuby. Kolik už jich viděl utíkat nocí a kolik jich ještě čeká na příležitost, aby mohli vyrazit za svými sny.

„Kudy jedeme?“ zeptal se Johann svým úsporným způsobem

„Přes Edelstadt raději ne,“ odpověděl Matyáš. „Ani přes Jesenici, to dá rozum.“

„Musíme tedy na jih,“ řekl Johann.

„Tam je Vídeň a jeho císařská milost,“ smál se Matyáš. „A navíc se tam jede kolem Hodorfu. A v Olomouci je zase Arcibiskupství.“

„„Budeme tedy kličkovat, nic jiného nám nezbývá,“ zasmál se Jan a rozvalil se pohodlně na kozlíku, Matyáš také a Johann zalehnul bezstarostně pod plachtou. Jan uvázal opratě na kliku brzdy a nahlas se rozesmál.

Ostatní také.

Jejich dvě postarší kobyly se nesmály.

Šly dál se sklopenými hlavami, nevadilo jim, že nikdo nedrží opratě a s ničím si nelámaly hlavu, bylo jim jedno, kam pojedou.

Na první křižovatce zahnuly doprava.